

DE PE TRON LA EŞAFOD

Consilier editorial NICULAE GHERAN

Ediție electronică îngrijită de

KARL MAY
DER STERBENDE KAISER

KARL MAY Opere — 5

Moartea împăratului

din ciclul "De pe tron la eşafod" ****

Roman

EDITURA PALLAS București, 1994 Coperta de SERGIU GEORGESCU Tehnoredactare de CRISTINA STANCIU

ISBN 973-96430 -0-0 973 -96430 -5-1

CUPRINS

- 1. De la Barcelona la Veracruz
- 2. Deghizarea
- 3. Sicriul gol
- 4. O aventură înfiorătoare
- 5. O farsă reușită
- 6. În mănăstirea Della Barbara
- 7. O piedică neprevăzută
- 8. Pirnero își atinge ținta
- 9. În căutarea dispăruților
- 10. Evadați din temniță
- 11. În Zacatecas
- 12. O hotărâre fatală
- 13. Un atac neizbutit
- 14. La "Izvorul diavolului"
- 15. Asediul orașului Queretaro
- 16. Osândit
- 17. Ziua de 19 iunie
- **18. Ecouri**

1. De la Barcelona la Veracruz

Pe moșia întinsă, cu falnicul ei castel al vechii familii de Rodriganda y Sevilla, stăpânea, de șaptesprezece ani, falsul conte Alfonso și părinții săi, Clarissa și avocatul Gasparino Cortejo. Pe când aceștia doi din urmă stăteau, într-o seară de la începutul anului 1867, de vorbă într-una din somptuoasele încăperi ale castelului, unul din servitori veni să aducă scrisorile sosite. Cortejo cercetă plicurile și zise deodată cu mirare:

— A, uite ceva din Mexic!

Deschise scrisoarea și începu s-o citească. Pe măsură ce citea, chipul i se îngălbenea și, după ce sfârși, căzu zdrobit pe canapea. Clarissa îl privea încremenită. Luă și ea scrisoarea și începu să citească răspicat, cuvânt cu cuvânt, următoarele:

"Dragă unchiule,

Îţi scriu în cea mai mare grabă de la hacienda del Erina, căci s-au petrecut evenimente foarte grave şi importante. Contele Fernando a reuşit să scape din sclavie şi s-a întors aici. Şi nu e singura lovitură pe care ne-o dă soarta. Toţi ceilalţi vrăjmaşi ai noştri, pe care îi credeam morţi de mult, sunt cu el: Sternau, cei doi fraţi Unger, Ucigătorul-debivoli, Inimă-de-urs, Emma Arbellez, Karja, până şi Mariano! Landola a fost un ticălos care ne-a tras pe sfoară. În loc să-i omoare, i-a debarcat pe o insulă pustie, de unde au scăpat, nu ştiu prin ce mijloace şi acum se află toţi la fortul Guadalupe, în tovărăşia celui mai aprig duşman al nostru, Juarez.

Tata a plecat și am trimis pe cineva după el ca să ia măsuri grabnice pentru a înlătura pe acești neîmpăcați duşmani ai noştri. Dacă nu reuşeşte, suntem pierduţi!

Nepoata ta, Josefa"

Atât Cortejo cât și demna lui tovarășă nu bănuiau nici pe departe că evenimentele descrise de Josefa se petrecuseră cu mult înainte și că nu numai dușmanii lor, dar ei înșiși se aflau de câtva timp în puterea bizarului doctor Hillario.

- Trăiesc... toţi... toţi! bâigui Clarissa. În ce primejdie ne aflăm! Doamne! Doamne, nu ne putem şi noi bucura în tihnă de fructele muncii noastre?
- Lasă bocetele, că nu folosesc la nimic. Acum trebuie să vedem ce e de făcut. Mai întâi cu don Fernando. Îngăduința lui Pablo se răzbună.
- N-a fost îngăduință. Tu singur mi-ai spus că era numai o prefăcătorie, ca să ne aibă pe noi în mână.
- Negreşit că își avea motivele lui. El are o fată și noi un băiat. Fiul meu e moștenitorul contelui; socotea să-și mărite fata cu Alfonso, ca să aibă și el parte la avere. Alfonso n-a vrut. Deși i-am lăsat pe Pablo și pe Josefa să se bucure de veniturile moșiilor din Mexic, nu ne-a iertat însă că fiul nostru n-a vrut să-i ia fata.
- Ai dreptate, Gasparino. Dar ce zici de reapariția celorlalți? Bănuiesc că-i o născocire de-a Josefei.
- Nu cred. Sunt încredințat că Landola i-a lăsat în viață cu un anumit scop.
- Ce interes avea? Ca să se pomenească într-o bună zi cu ei în spinare?
- La asta nu se aștepta el. Credea numai că atâta timp cât vor trăi ei, acolo în insula aceea părăsită, o să aibă cu ce mă amenința ca să-mi stoarcă bani, măcar că i-am plătit serviciile împărătește. Mă mir chiar că m-a lăsat în pace până acum.
 - Lasă că o să te pomenești cu el la timp, fii pe pace.

- Pungaşul! Când mă gândesc ce bine pusesem toate la cale! Rodriganzii înlăturaţi. Contele Manuel n-a putut face atâţia ani nimic împotriva noastră. Să vadă cum corbii gonesc pe vulturi din cuib ca să se aşeze ei în locul lor... Nu-ţi venea să râzi? Şi acum... tot ce-am clădit se năruie dintr-o dată din pricina lăcomiei acestui Landola. Îmi vine să înnebunesc, nu alta.
- Ce e de făcut? Trebuie să dispară toţi, ca acum şaptesprezece ani şi cât mai curând cu putinţă.
- Treaba asta o las în grija lui Pablo. Deocamdată primejdia cea mai mare pentru mine e Landola. Fără mărturia lui nu se poate dovedi nimic împotriva noastră.
 - Atunci omoară-l.
- Să vorbesc mai întâi cu el. Poate că e mai bine să-l las încă în viață, cel puţin cât mai pot trage foloase de pe urma lui.
 - Tot la Barcelona e?
- Da. Se pare că a făcut o imprudență și asta îl silește să stea ascuns de frica poliției. Ia și scrie-i imediat lui Alfonso la Madrid. Trebuie să afle și el ce s-a întâmplat și să ne sfătuim ce e de făcut. Eu plec chiar azi la Barcelona. În astfel de împrejurări, cea mai mică zăbavă poate avea consecințe dezastruoase.

În aceeași noapte, Gasparino Cortejo se afla în drum spre Barcelona. Odată ajuns acolo, trase la un han și porni apoi pe jos pe străzile orașului. Ajunse într-o uliță mai dosnică și intră în cocioaba unui cârpaci care închiria o odăiță că vai de ea. Chiriașul era Henrico Landola sub un nume fals.

Îl găsi pe acesta plictisit de moarte.

- Lasă că îți aduc eu o afacere care o să te distreze, îi zise Gasparino Cortejo.
- Aș fi foarte bucuros, cu atât mai mult cu cât poliția văd că a mai slăbit cercetările și știi că mie îmi place mai mult munca și lupta decât pacea și trândăvia.
 - Foarte bine. O să-ți dau eu imediat de lucru.

- Ce anume?
- O călătorie în Mexic. S-au ivit oarecare nemulţumiri că rămășiţele contelui Fernando au rămas acolo, în loc să fie aduse și îngropate aici în cavoul familiei de Rodriganda. Ca să împiedicăm aceste imputări, trebuie să se ducă neapărat cineva în Mexic să aducă sicriul cu osemintele contelui. Vrei să te însărcinezi dumneata cu afacerea asta?
- Du-te dracului cu afacere cu tot... mormăi Landola.
 Un cadavru pe bord atrage nenorocire.
- Aş! Superstiţii prosteşti. Nu te ştiam aşa slab de înger.
 - Lasă-l pe conte să se odihnească acolo unde e.
 - Unde adică?
 - Cum unde? În Mexic.
 - Ori în sclavie.

Landola tresări și-l privi pe Cortejo încremenit.

- În sclavie? Ce vrea să zică asta?
- Că l-ai vândut pe conte ca sclav. Tăgăduieşti cumva?
- Cine ţi-a spus o minciună atât de gogonată?
- Minciună? Cunosc fiecare amănunt al trădării dumitale și încă de mult.
 - De la cine?
 - De la Alfonso.
- Aşadar, fratele dumitale nu şi-a ţinut pliscul şi i-a spus nepotului său ce nu trebuia.
- Atunci, ai lucrat din ordinul lui Pablo? Eu nu mai însemnam nimic...
- Dumneata erai aici și el acolo unde se petrecea povestea. Trebuia s-ascult de ce spune el.
- Hm... Tot așa ai făcut pe urmă, de pildă, cu Sternau si tovarășii săi?
 - Aştia sunt morţi.
 - Sau sclavi...
 - Prostii.
 - Ori debarcaţi pe o insulă pustie...
 - I-ascultă, senior, dumneata visezi ori vorbești aiurea.

— Aşa e, am visat şi ştii ce? Că din anumite motive nu iai înecat, ci i-ai lăsat undeva pe o insulă, ca să mă ai la mână când ţi-o veni să mă şantajezi. Toţi se află acum liberi în Mexic, mai bine zis la cartierul general al lui Juarez, cu prietenii şi partizanii preşedintelui.

Landola se făcu pământiu la față.

- Nu se poate! Poate stafiile lor...
- Atunci e și don Fernando un strigoi, deși recunoști că trăiește.
- Cum, e și el cu ei? Cine ţi-a spus dumitale basmul ăsta, senior?
- Basm? Îndrăzneşti să mă şi înfrunți? strigă Gasparino Cortejo înfuriat. Ce obrăznicie! Crezi că am făcut drumul de la Rodriganda la Barcelona ca să-ți spun basme?

Landola se reculese. Văzu că totul fusese descoperit — pe ce cale nu știa nici el — și se gândi să ia o atitudine dârză ca să-l intimideze pe adversar.

- Obrăznicie? zise el pe un ton rece, deși în pieptul lui clocotea un adevărat vulcan. Te poftesc să nu mai întrebuințezi astfel de expresii dacă vrei să-ți răspund. Eu nu sunt un ticălos...
- Atunci cum numești dumneata un om căutat de poliție? zise Cortejo privindu-l cu dispreț.
- Senior, se indignă Landola, cercetările pornite împotriva mea sunt de ordin politic. Știi foarte bine că sunt trimis de guvernul spaniol să aflu situația statelor din Europa centrală și unul din aceste state are tot interesul să mă înlăture din cale.
 - Eşti un spion ordinar.
 - Senior Cortejo!
- Spion și nu al Spaniei, altminteri n-ar avea ea nici un interes să te extrădeze, dimpotrivă, ar căuta să te ocrotească. De ce vrea atunci să te aresteze?
 - În aparență numai ca să nu-și atragă neplăceri.
- Gogoși! Știu eu ce spun. Spania n-are nici un amestec în mârșăviile dumitale. Ai luat bani de la o putere străină —

pentru ce, nu știu — și acum ești căutat să dai banii înapoi, o sumă foarte mare.

- Minciuni!
- Ei aş! Dar au să te prindă în cele din urmă și au să te extrădeze, fiindcă nu ești cetățean spaniol.
 - Să poftească! N-au să pună ei mâna pe mine.
- Nu fi atât de sigur. Ce-ar fi să opresc pe cel dintâi sergent de stradă și să-i spun că ești Henrico Landola?
- Te-aş avea tovarăş în puşcărie, fiindcă aş spune şi eu tot ce ştiu despre dumneata.
- Nu ţi-ar conveni defel. Eşti executorul tuturor planurilor mele, deci părtaş, ba încă şi mai mult şi pedeapsa ţi-ar fi cel puţin ca şi a mea.
 - Crezi într-adevăr că asta m-ar împiedica să te denunţ?
 - Sunt sigur, zise Cortejo cu glas hotărât.
- Atunci te înşeli grozav. Spuneai chiar dumneata adineauri că poliția mă caută ca să mă aresteze şi să mă înlăture pentru totdeauna; adică: sau să mă condamne la închisoare pe viață sau la moarte. Aşa stând lucrurile, mi-e cu totul indiferent dacă denunţându-te pe dumneata soarta mea ar fi aceeaşi.
 - N-ai decât s-o faci, tot n-o să te creadă nimeni.
- O s-aduc dovezi. Am destule la dispoziție. De pildă, scrisorile dumitale, în care îmi spui cum să procedez în cutare sau cutare chestie.
 - Degeaba vrei să mă sperii. Scrisorile nu mai există.
 - Zău? Aşa crezi? hohoti Landola cu ironie.
- Convenisem amândoi ca să le distrugem reciproc după ce le vom citi.
 - Aşa e. Sunt sigur că pe-ale mele le-ai ars imediat.
 - Bineînţeles!
 - Adevărat? întrebă Landola privindu-l iscoditor.
 - Eu m-am tinut de cuvânt.
- Ai procedat foarte cinstit, recunosc, dar şi prosteşte în acelaşi timp, zise Landola uşurat ca de o povară. Ar fi putut fi o dovadă împotriva mea.

Cortejo râse batjocoritor.

- Prosteşte, zici? Vezi mai bine de prostia dumitale!
 Scrisorile puteau fi în acelaşi timp şi dăunătoare mie.
- Ai dreptate. Reieșea lămurit din ele că îți executasem ordinele. Si crezi, într-adevăr, că eu le-am distrus pe cele primite de la dumneata? Te înșeli, senior. Le am pe toate, nu lipsește nici una din ele.
- Atunci ești un mincinos și un trădător. Cu toate astea n-ai ce face nici dumneata cu ele, fiindcă te-ar putea acuza în egală măsură.
 - Zău? Cine poate dovedi că nu ţi-am executat ordinele?
 - Eu. Te denunţ, spunând că eşti piratul Grandeprise.
- Întreprinderea ca şi corabia erau ale dumitale.
 Capitalul era al dumitale şi câştigul îl împărţeam.
- Pe din două; vorbă să fie! Sunt sigur că m-ai pungărit în mod ordinar.

Landola rânji.

- Tot ce se poate, stimate senior Cortejo. Se înțelege de la sine că nouăzeci la sută opream pentru mine.
 - Nouăzeci! strigă Cortejo indignat.
- Era și firesc. Dumneata stăteai frumușel acasă, la adăpost și eu cu băieții mei ne puneam viața în primejdie. Las' că și așa ai câștigat destul.
- Nouăzeci la sută! mormăi cu disperare notarul. Trebuie să se fi ridicat la sume fantastice... milioane... Şi ce-ai făcut, pentru Dumnezeu, cu atâția bani?
 - I-am băut, i-am jucat la cărți... mai știu eu ce!
 - Mare dobitocie...
- Pentru ce? Când nu știi dacă mâine nu te vei bălăbăni în spânzurătoare, cauți să-ți trăiești viața. Dar ca să te liniștesc, află că am pus și ceva deoparte, atât cât să-mi petrec în tihnă bătrânețile.
 - I-ai ascuns? Unde? întrebă repede Cortejo.
 - Nu cumva crezi că o să ţi-i dau?
- Bine, păstrează-i, fii însă sigur că mă voi purta cu dumneata tot așa cum te vei purta dumneata cu mine.

- N-ai vrea să-mi spui și mie ce vrei să-nțelegi cu asta?
- Voi lăsa la o parte toate considerentele și-ți voi cere socoteală pentru faptul că l-ai lăsat în viață pe contele Fernando.
 - Dovedeşte-mi mai întâi că trăieşte.
 - Aşa mi-a scris nepoată-mea.

Landola păli.

- Nu l-am omorât, fiindcă fratele dumitale mi-a cerut să-l las în viață.
 - Ţi-a spus şi pentru ce contele trebuia să dispară?
 - Da, ca să-i lase locul lui Alfonso.
 - Atunci știi și de ce nu te-a lăsat să-l omori.
- Nu, mi-am închipuit însă care e pricina. Dumneata știi că Josefa era îndrăgostită la nebunie de Alfonso? Vroia cu orice preţ să fie contesă de Rodriganda. Dacă reușea, contele s-ar fi odihnit pe veci în mormântul lui. Dar Alfonso nu vroia să știe de ea.
 - Nici eu. Bufnița aceea, contesă de Rodriganda!
- Poate că ai dreptate, ea însă și tatăl ei n-au zis tot așa. Alfonso și dumneata aveați tot, pe când ei n-aveau nimic. Vroiau și ei partea lor, adică să stăpânească moșiile și toată averea contelui din Mexic.
- Le-au și stăpânit, fiindcă nu mi-au trimis un gologan din veniturile pe care le-au încasat.
 - Nici nu le-ai cerut.
 - Ba da, dar degeaba.
- Atunci înțeleg de ce nu s-a mai interesat fratele dumitale de conte. Dacă nu-l lăsai să se bucure în voie de venituri, mă trimitea să-l aduc. Atât dumneata cât și Alfonso ați fi fost pierduți.
- O să i-o plătesc eu lui Pablo, fii pe pace! Dar ce dracu' te-a făcut să te învoiești la o trădare împotriva mea?
 - M-a plătit bine și eu sunt pentru cine dă mai mult.
- Eşti un nemernic! Vezi acum care e rezultatul mişeliei dumitale: don Fernando s-a întors acasă.
 - Cum a scăpat din sclavie?

- Nu ştiu. Unde îl lăsaseşi?
- În Harar. Comunicarea cu ţara aceea e foarte anevoioasă și o fugă e aproape imposibilă. Nici nu-mi vine să cred că e adevărat.
- O s-aflăm noi amănuntele. Dar cu ceilalți despre care îmi scriseseși că s-au înecat?...
 - Pesemne că au scăpat înot, râse Landola.

Cortejo se înfurie.

- Mai îndrăzneşti să-ţi baţi acum şi joc de mine? strigă el indignat. Dumitale îţi arde de glume, când suntem ameninţaţi din toate părţile. De ce nu i-ai înecat, după cum ne fusese înţelegerea?
- Mai întâi fiindcă îmi plătiseşi prea puţin şi apoi, pentru că o dată morţi nu-mi mai puteau fi de nici un folos. Vezi că pungaşii nu sunt întotdeauna sinceri. Noi suntem amândoi nişte pungaşi. M-am gândit că poate o să vină o vreme când o să uiţi recunoştinţa pe care mi-o datorezi. De aceea am dus pe prizonieri pe o insulă pustie din Oceanul Pacific şi i-am lăsat acolo.
- Mare prostie ai făcut! Tocmai unde circulația vapoarelor e mai mare.
- Prostie? Te înșeli. Insula nu e cunoscută de nimeni, afară de mine.
- Vezi acum că o mai știau și alții, altminteri n-aveau cum fugi prizonierii. Ai procedat cu o nesocotință de neiertat.
- Afacerea e destul de neplăcută, recunosc şi eu, zise
 Landola. Aş putea zice chiar primejdioasă.
- Şi ştii dumneata de ce e atât de primejdioasă? Fiindcă toţi evadaţii se află acum la cartierul general al lui Juarez.

Landola se plimba îngândurat prin cameră. Deodată se opri în fața lui Cortejo și zise hotărât:

- Cred că altceva mai bun n-am avea de făcut decât să plece cineva în Mexic și să pună în practică planul de odinioară.
 - Adică să-i omoare? Şi cine s-o facă?

- Eu.
- Dumneata? Hm... Să mă mai gândesc. Afacerea cere multă băgare de seamă. Nu mă pot învoi să pleci, decât după ce mă voi încredinţa pe deplin că nu o să mă tragi iar pe sfoară.
 - Cât dai?
 - Eu nu dau nimic. Cere dumneata.
- Ţii minte cât mi-ai dat atunci? Zece mii de duros.
 Acum să îmi dai douăzeci.
 - Nici un gologan mai mult de cinci mii.
- Da? Atunci să nu ne mai răcim gura degeaba, zise Landola și-i întoarse spatele.
- Oho! Se repezi Cortejo, stai că nu merge aşa. Vrei? Bine. Nu? Mă duc singur, fiindcă acum am de gând să supraveghez eu executarea.

Landola se dădu un pas îndărăt și-l privi uluit.

- Cum, vrei să vii și dumneata?
- Da. Mai întâi, vreau să fac o vizită prea scumpului meu frate Pablo și pe urmă, să fac și eu cunoștință cu stimata mea nepoată.
 - Bine, bine, dar de ce tocmai acum?
- Pentru că așa îmi place. M-ai tras pe sfoară. Pablo de asemenea. De data asta n-o să vă mai meargă.
- A, aşa? Vrei să ne supraveghezi... Crezi că suntem noi oamenii care să ne lăsăm controlaţi de alţii?
- N-am spus că vreau să vă controlez. Vreau să lucrez împreună cu voi.
- Hm... asta e altceva. Cum stau însă lucrurile, nu rămâne vreme multă de pierdut.
- Vom pleca la cea dintâi ocazie. O să mă interesez ce vapoare sunt în port.
- Pot să-ți spun și eu: unul singur care pleacă poimâine la Rio de Janeiro.
- Cu atât mai bine. Odată pe vapor, scapi de urmărirea poliției și la Rio vom găsi destule ocazii ca să ne îndreptăm spre Mexic.

- Tot ce se poate, dar cum să mă urc pe bord? Pe mandatul de arestare sunt trecute toate semnalmentele mele și au să mă recunoască imediat.
- Foarte lesne de înlăturat primejdia. Știi ce înseamnă colle de face?
- A, ce-a făcut francezul acela care a transformat pe o babă într-o fată tânără, căreia i-au dispărut toate zbârciturile?
- Da. Pe urmă o perucă și o barbă false, un pașaport pe numele altuia și treaba s-a făcut. De altminteri, n-ar fi pentru întâia oară, nu e așa?

Landola rânji.

- Un paşaport pe numele altuia? Asta e o născocire a tartorului ca să-și ajute drăcușorii.
- O să ți le procur eu pe toate. O să am și eu trebuință de așa ceva; când vom merge în Mexic nu e nevoie să mă recunoască nici pe mine, nici Sternau și nici prietenii lui.
- Atunci deghizarea o vom face numai după ce vom ajunge acolo.
- Nu se poate. Paşapoartele şi înfăţişarea trebuie să fie de la început aceleaşi. Nu putem părăsi vaporul decât sub aspectul sub care ne-am îmbarcat.
 - Bine zici.
- Atunci ascultă. Eu călătoresc sub numele de Antonio Veridante, avocat și împuternicitul contelui Alfonso de Rodriganda. Mă duc în Mexic ca să iau în primire raportul despre mersul afacerilor de acolo, cu acte în regulă...
 - Pe care ți le vei fabrica singur...
- Nici cu paşaportul nu voi avea prea multă bătaie de cap. Cu toate astea o să-mi iau şi actele mele adevărate de legitimare fiindcă s-ar putea să am nevoie de ele.
 - Eşti foarte prevăzător după cum văd.
 - Bineînțeles că-mi trebuie și un secretar.
- Şi conţopistul ăsta o să fiu eu? Ştii că o să mi se urce la cap!

Discutară amândoi planul în toate amănuntele.

- Rămâne acum de hotărât când și unde să ne întâlnim, încheie Landola.
 - Poţi pleca din oraș la lumina zilei? îl întrebă Cortejo.
 - Nu prea, mai ales că am și ceva bagaj cu mine.
- Atunci sunt silit să rămân până ce se înnoptează în Barcelona. Dumneata să te duci când s-o întuneca la marginea pădurii şi să mă aştepţi pe şoseaua care duce la Manreza. Dacă vezi o trăsură apropiindu-se, fluieră de trei ori, ca să ştiu că eşti dumneata. Eu mă duc acum în port, să mă interesez de vapor. Adios.
 - Adios, senior.

Se despărţiră.

— Afurisit lucru!... mormăi Landola. Cum dracu' or fi scăpat, nu pricep. Ce prostie din partea mea să nu mă interesez atâta timp de ei! Nu e vorbă, cui i-ar fi trecut prin gând... La urma urmei, mie n-au ce să-mi facă, mă ascund și atâta tot, dar Cortejo ăsta cu tot neamul lui e pierdut dacă nu reușește să înlăture din capul locului primejdia. Cinci mii de duros... Lasă că o să dea el mai mult... o să-i scot și dinții din gură. O să-mi caut pe urmă un colțișor de lume tăinuit, unde să mă bucur în tihnă de rodul muncii mele.

Cortejo află în port ce vroia să știe. Așteptă la un han până se întunecă, apoi porni spre casă.

Când ajunse la locul hotărât, auzi un fluierat repetat de trei ori. Opri trăsura, Landola își puse cufărul pe capră, lângă vizitiu, se sui lângă avocat și porniră mai departe.

- S-a isprăvit cu căpitanul! râse fostul pirat al mărilor. Când plecăm?
 - Poimâine la nouă dimineață.
 - Atunci avem destulă vreme să ajungem.

Până la Rodriganda nu mai schimbară nici o vorbă între ei. Ajunși aici, Landola se ținu tot la o parte, ca să nu fie văzut la lumina felinarelor. Cortejo îl duse într-una din camerele de musafiri și-i aduse singur de mâncare, pe urmă

trecu în apartamentul Clarissei, care-l aștepta cu nerăbdare.

- Ah, cum mă neglijezi! se miorlăi ea. Ai sosit de mai bine de o jumătate de oră și de-abia acum vii să mă vezi.
 - Am avut niţică treabă, răspunse el. Landola e aici.
- Vai de mine! Nu știi că e urmărit de poliție? Ce-ai făcut, pentru Dumnezeu?
 - Nu-ți fie frică, n-o să vină nimeni să-l caute în castel.
 - Şi cât stă?
 - Până mâine noapte, pe urmă plecăm.
 - A mărturisit?
 - Da, tot...
 - Banditul! Pentru ce a făcut ticăloşia asta?
- Ca să mă aibă la mână. De altfel, fratele meu l-a plătit și el destul de bine ca în loc să-l omoare pe don Fernando, să-l ducă undeva departe.
- Aşadar frate-tău a fost și el un ticălos care s-a purtat prost cu tine.
 - Cam aşa ceva! O să mă răfuiesc eu cu el, fii pe pace.
 - Cum o să faci? Tu aici și el acolo...
 - Piedica asta o s-o înlătur eu, n-avea grijă.

Clarissa se înspăimântă.

- Ce... nu cumva vrei să pleci în Mexic?
- Ai ghicit, mai ales că sunt silit s-o fac.
- Şi când pleci?
- Mâine seară.
- Singur?
- Nu, cu Landola.
- Cu trădătorul ăsta! Te mai poţi încrede tu în el?
- Întreabă-te mai bine dacă se poate încrede el în mine.
 Clarissa îl privi întrebător.
- Ce înseamnă cuvintele tale?

Notarul zâmbi cu înțeles.

- Mă știi pe mine că vorbesc fără rost?
- Hm... citesc în ochii tăi că ai ceva de gând.

- Fă-te cărturăreasă, dragă, râse el. Ce ghicești în ochii mei?
 - Nimic bun.
 - Tot ce se poate.
 - Ai aflat de la Landola ceva ce nu știam noi?

Cortejo îi povesti amănunțit convorbirea pe care o avusese cu fostul pirat.

- Toate bune, zise ea la urmă, dar nu văd de ce te-ai deghiza și tu.
- Am eu motivele mele. Uiţi că cei din Germania ne-au urmărit mereu fiecare mişcare.
 - Ai dreptate. Poate că o fac și acum.
- Mai mult ca sigur. Sunt convinși că Alfonso nu e adevăratul fiu al contelui. Probabil au și aflat că dispăruții s-au reîntors. Cine știe ce le vor fi scris de pe acolo? Şi apoi, nu știm cum stau lucrurile în Mexic. Frate-meu e suspectat, de aceea nu trebuie să se știe că sunt și eu un Cortejo.
- Bine zici. Nu înțeleg însă de ce trebuie să te duci și tu peste ocean.
- Zău? Ce crezi tu că o să facă don Fernando când s-o întoarce acasă?
 - O să-și ceară îndărăt moșiile.
- Asta se-nțelege de la sine. Mai vine și chestia cu mormântul.
 - A, o să pună să-l deschidă.
- Nici asta n-ar fi nimic. Fusese îngropat fiind crezut mort, deși nu era decât o moarte aparentă. Știi tu ce este un somn cataleptic?
- Mi se pare că e ceva groaznic. Auzi tot ce se petrece în jurul tău.
- Așa e. Deci, contele era în somn cataleptic. Alfonso al nostru se afla acolo. Contele a auzit tot ce a vorbit el cu Pablo și Josefa lângă catafalc și a aflat probabil cum stau lucrurile.

- Madonna! Atunci trebuie negreșit să moară de-a binelea.
- Moartea lui e o necesitate, un lucru bine stabilit, fiindcă nu numai că o să-și reclame averea, dar o să ceară autorităților o pedeapsă foarte aspră pentru noi. Pe urmă mai e și altceva. Doctorul acela Sternau e și el tot atât de primejdios.
- Bine zici. Bănuia el ceva atunci când a fost operat don Manuel.
- Da. Şi-am observat eu bine. Era convins că Alfonso nu e veritabilul fiu al lui don Manuel.
 - Să moară și el!
- Nici nu se poate altfel. De asemenea, nici una din persoanele amestecate în această afacere nu trebuie să scape.
- Doamne sfinte, pe câţi i-ai condamnat la moarte, Gasparino dragă?

Cortejo se întinse cu voluptate pe divan și-și aprinse tacticos o țigară.

- Stai să ți-i enumer: don Fernando, Pedro Arbellez, fiică-sa, Karja, Maria Hermoyes, Sternau, Mariano, cei doi Unger, Ucigătorul-de-bivoli, Inimă-de-urs și Juarez.
- Cum și Juarez? întrebă Clarissa înfiorându-se de plăcere.
- Da. La el se întâlnesc toate iţele. Ştie tot. Acum e vorba să aflăm cine ne mai cunoaște secretul. Crezi că mă pot eu bizui, în împrejurarea asta, pe Landola și pe fratemeu?
- Nici vorbă nu poate să fie, amândoi sunt nişte pungași și trădători.
- Şi apoi Pablo e foarte urât acolo şi surghiunit, aşa că nu ne poate fi de nici un folos.
 - Ai dreptate. Văd și eu că trebuie neapărat să pleci.
- Nu e aşa? Să nu crezi că nu-mi vine greu să te părăsesc, Clarissa...

- Nici mie să te las să pleci, dar pentru copilul nostru trebuie să ne supunem sorții. Reuşim? Va fi revederea cu atât mai plăcută. Te rog însă din suflet, Gasparino, fereștete de acest Landola.
 - Fii fără grijă.
 - Vrei să-i dai banii înainte?

Un zâmbet diavolesc apăru pe buzele lui Cortejo.

— Banii? rânji el. N-o să-i vadă niciodată.

Clarissa îl privi nedumerită.

- Cum, vrei să-l tragi pe sfoară?
- Ai mai văzut tu să tragă cineva pe sfoară un mort? râse el.
- Ce... o să-l omori și pe el? întrebă ea sărind de pe scaun.
- După ce nu voi mai avea nevoie de el, îl expediez la repezeală pe lumea cealaltă. Cine a îndrăznit să mă înşele pe mine, Gasparino Cortejo, acela trebuie să-şi primească pedeapsa, chiar de-ar fi propriul meu frate.
 - Adică... bâigui ea.
 - Ce, adică?
 - Şi fratele tău te-a înșelat...
- Nu numai atât, el e singurul vinovat de tot ce s-a întâmplat, strigă Cortejo, izbind înfuriat cu pumnul în masă. L-a plătit pe Landola ca să-l lase pe don Fernando în viaţă, ca să mă aibă la mână şi ticălosul acela s-a gândit să facă acelaşi lucru cu ceilalţi.
- Înţeleg că ai dreptate, dar vezi că e fratele tău... zise ea cu un zâmbet perfid pe buzele ei cărnoase.
- Aşadar şi aici suntem de aceeaşi părere, râse Cortejo. Nu te-ai supăra deloc dacă l-aş învăţa niţel minte şi pe frate-meu.
- Te miri? Auzi! Să ne păgubească băiatul de o grămadă de parale...
 - Ca să-i arunce pe fereastră! În gura revoluției...
- S-a făcut de râs. Mai întâi vreau să mă slujesc de el pentru a mă scăpa de vrăjmaşii mei neîmpăcaţi, pe urmă

vine rândul lui și al lui Landola.

- Şi cu Josefa ce vrei să faci? întrebă ea cu ochii sclipitori de ură.
 - Ceea ce o să fac și cu ceilalți.

Clarissa îi puse atunci mâna pe umăr și zise răsuflând adânc:

— Mulţumesc, Gasparino. Numai aşa Alfonso al nostru poate fi adevăratul conte de Rodriganda, iar noi stăpânii unei averi imense.

2. Deghizarea

În rada portului din Rio de Janeiro, capitala Braziliei, se putea vedea într-una din zile un vapor ancorat, care, deşi nu era mare, era însă foarte cochet și elegant. Se cunoștea imediat că vaporașul nu era un vas comercial, ci particular, pentru excursii de plăcere. Vaporașul se pregătea tocmai să ridice ancora, căci pe coș ieșea o trâmbă de fum gros, când marinarii de pe bord văzură o barcă, în care vâsleau cu putere patru oameni vânjoși, alunecând ca o săgeată pe apă și îndreptându-se spre vapor. Persoana care stătea pe banca din mijloc părea să fie un marinar adevărat. Ochii lui albaștri, cu privirea blajină, priveau cu plăcere la vaporaș și, când ajunse lângă el, sări sprinten pe scăricică și într-o clipă fu pe punte. Aici timonierul îi ieși înainte și-i zise:

- Domnule căpitan, au venit doi domni care vor să vorbească imediat cu dumneata. Au aflat că ne ducem la Veracruz și...
- Vor să vină şi ei, nu e aşa? Hm... vom vedea noi, adăugă căpitanul, înaintând spre cei doi străini.
 - Ce doriţi dumneavoastră, domnilor?
- Îmi daţi voie să mă prezint: mă numesc Antonio Veridante, avocat în Barcelona, iar domnul acesta e secretarul meu, zise unul din ei. Am auzit că vă duceţi la Veracruz şi v-aş ruga să aveţi bunătatea să ne luaţi şi pe noi.
 - Îmi pare rău, domnilor, dar nu se poate.
- De ce nu? întrebă avocatul încruntând sprâncenele. Plătim bine şi...
- N-are importanță. Vasul nu e un vapor comercial și nici de pasageri, ci particular.
 - Atunci ne refuzați?
 - Regret, dar n-am încotro.

- Ne bizuisem atât de mult pe amabilitatea dumneavoastră încât adusesem și bagajul cu noi pe punte.
 - Cum, ați trimis înapoi luntrea care v-a adus aici?
- Nu, nu, n-a vrut timonierul să ne lase. E de partea cealaltă a vasului.
- Atunci, domnilor, vă urez să găsiți cât mai curând o altă ocazie.
- Bine ar fi, oftă avocatul, altminteri ar trebui să pierd o mulțime de bani într-o afacere care nu suferă întârziere.
 - Aha, aşa!

Căpitanul își aruncă ochii la cei doi străini. Păreau să fie oameni de treabă.

- Vreo bancă al cărei reprezentant sunteți? întrebă el.
- Nu, afaceri cu totul particulare. Sunt trimis de o persoană din aristocrație pentru... în sfârșit, ce să fac dacă nu se poate!
 - Îmi daţi voie să vă întreb despre cine e vorba?
 - Mă rog... contele de Rodriganda.

La cuvintele acestea căpitanul se dădu mai aproape.

- Cum, ce-aţi spus? Contele de Rodriganda, care are un castel pe moşia cu acelaşi nume în Spania?
 - Da.
- Ştiu că are şi în Mexic câteva moşii întinse. Bine, vă iau. Aveţi acte de legitimare la dumneavoastră?
 - Cum să nu! Doriți să le vedeți?
- Nu acum, mai târziu. Vaporul e gata de plecare și mai am o grămadă de treabă. Trimiteţi luntrea care v-a adus îndărăt la mal. Peters!

Un marinar veni în fugă.

- Du pe domnii în cabina din față. Tu vei avea grijă de dumnealor pe tot timpul călătoriei așa că ești dispensat de serviciu.
- Am înțeles, domnule căpitan! Salută marinarul, apoi întorcându-se spre cei doi străini, zise într-o spaniolească stricată: Urmaţi-mă!

Îi duse într-o încăpere mică, dar drăguţă, cu două paturi suprapuse.

— Asta e cabina dumneavoastră. Poftiți și vă instalați, eu mă duc s-aduc apă și ce mai trebuie.

Când îl văzură plecat, Cortejo întrebă mirat pe tovarășul său:

- Ce-o mai fi și asta, senior Landola? Căpitanul cunoaște familia Rodriganda.
- Deocamdată s-așteptăm, vom afla noi mai târziu ce și cum, răspunse Landola.

Peste puţin timp veni şi Peters cu apă şi prosoape.

- Sunteți de mult în Rio? întrebă Cortejo.
- Numai de trei zile.
- De unde veniţi?
- Dinspre capul Horn.
- Probabil din Australia.
- La drept vorbind da, acum însă din Mexic.
- Din ce port?
- Guyamas.
- Aţi încărcat marfă?
- Nu. Am debarcat niște călători.
- Căpitanul spunea parcă adineauri că nu e vapor de pasageri.
- Nici nu e. E proprietatea contelui Fernando de Rodriganda.

Cei doi străini se priviră speriați. Marinarul nu băgă de seamă.

- Fernando de Rodriganda? întrebă Cortejo stăpâninduși cu greu emoția. Tu îl cunoști pe conte?
 - Nu l-am văzut niciodată la față.
 - Parcă spuneai că l-ați debarcat la Guyamas?
- Păi e adevărat, dar eu nu eram atunci pe bord. Avusesem un afurisit de căpitan și l-am dat dracului la Valparaiso. A venit căpitanul Wagner, ăsta de acum, cu vaporașul pe care vă aflați și fiindcă i s-a îmbolnăvit un

marinar pe care a trebuit să-l bage în spital, m-a angajat pe mine în locul lui.

- Atunci nu știi nimic despre vaporaș?
- Ştiu şi eu ce-am aflat de la ceilalţi marinari.
- Ce anume?
- Că vaporul era al unui englez și a fost cumpărat de contele de Rodriganda, undeva în Indii.
 - Ce căuta contele în Indii?
- Păi fusese acolo cu Wagner, pe vasul "Sirena" din Germania, din Kiel. O întreagă poveste. Contele stătuse multă vreme în Harar ca sclav, dar a reuşit să fugă. A dat pe urmă de "Sirena" undeva pe coastă și, după ce a cumpărat vaporul, s-a dus în Australia să-i ia și pe ceilalți.
 - Care ceilalţi?
 - Hm... Omul îl măsură cu privirea și apoi tăcu.
 - Pentru ce nu răspunzi? îl întrebă Cortejo.
 - Fiindcă nu mai ştiu altceva.
 - Aşa! Până acum știai și foarte bine.
- Vezi că omul uită lesne când vrea, îi tăie scurt vorba marinarul și ieși pe ușă.

Cortejo se uită nedumerit la Landola.

- Ce mai fu și asta? mormăi el. Pun capul meu că omul știa multe, dar n-a vrut să spună.
- Dumneata eşti de vină, zise piratul. Prea te interesai de aproape de conte şi i-ai trezit bănuiala. Dacă nu eşti în stare să te stăpâneşti, să mă laşi altă dată pe mine să vorbesc.
- Nu se poate, eşti doar secretarul meu. Dar fiindcă zici aşa, o să bag de seamă de acum înainte.
- Şi foarte bine o să faci. Ai auzit cum stau lucrurile. Căpitanul ăsta l-a eliberat pe conte din sclavie și l-a dus în India. Numai un lucru nu înțeleg eu.
 - Care?
 - Vaporul ăsta trebuie să coste o avere.
 - Bine zici. De unde a avut contele atâtea parale?

- În robie nu se câştigă bani, asta e sigur, în sfârşit, o să aflăm noi.
- Parcă spunea marinarul că s-au dus cu vaporul ăsta în Australia să-i ia și pe ceilalți. Cine să fie ăștia?
- Sternau și tovarășii săi nu mai încape îndoială. Dar cum a putut afla contele în izolatul Harar despre acest Sternau, mai ales că insula unde i-am debarcat nu e cunoscută de nimeni și nu e însemnată pe nici o hartă vezi asta nu pricep eu.
 - O să aflăm noi și asta.
- Te rog însă să iei bine seama la ce faci. I-ai spus căpitanului că ești administratorul contelui de Rodriganda. Cum o să ieși acum din buclucul în care te-ai vârât singur?
- Foarte lesne. Pot foarte bine să fiu omul de încredere al lui Alfonso, fără să fiu duşmanul celorlalţi.
- Ar fi fost de dorit să-i spunem că l-am cunoscut pe bătrânul conte Manuel.
- Ideea nu e rea. Sper că din cele ce vom afla despre planurile lui Sternau să putem ajunge repede la ţintă.

Nu trecu mult și vaporul ridică ancora. Căpitanul stătu pe puntea de comandă până ce ieșiră în larg, pe urmă coborî în cabina lui, lăsând comanda în grija timonierului. Peters intră după el, salută militărește și se opri lângă ușă.

- Ce vrei, băiete? îl întrebă Wagner deprins să fie cât se poate de prietenos cu oamenii săi.
 - Pasagerii...
 - Ei, ce e cu dânşii?
 - Hm! Prea vor să știe multe...
 - Da? Şi ce vor să afle?
 - Cât mai multe despre vaporașul nostru.
 - Nu face nimic, n-au decât.
 - Şi despre conte.
 - Nici asta nu face nimic, băiatule.
 - Păi... vedeți că mai e și felul cum întrebau.
 - Nu e de mirare, fiindcă îl cunosc și ei pe conte.
 - Aha, aşa!...

— Mai ai ceva de spus? Nu? Du-te și spune bucătarului că străinii mănâncă la mine în cabină, pe urmă poftește-i la masă.

"Hm... hm... gândi Peters după ce ieși. Zic că-l cunosc pe conte. O fi, dar mie mutrele lor nu-mi plac defel. Au ei ceva de gând, asta nu mi-o scoate nimeni din cap. Eu zic că n-ar strica să fiu cu ochii-n patru".

Peters era din oamenii aceia care nu știu să se prefacă, au însă înnăscut în ei simțul de-a ghici prefăcătoria altora. Când intră în cabina pasagerilor zise pe un ton pe care vroia să-l facă politicos, dar care suna mai mult a poruncă:

- Poftiţi la căpitan, domnilor, dar acum, numaidecât!
- Unde e? întrebă Cortejo.
- În cabina dumnealui.
- Bine, venim îndată.
- N-ar fi rău să vă luați și hârtiile, încheie el și plecă dar se puse la pândă.

Un marinar care trecea pe acolo îl întrebă râzând:

- Ce e, Peters? Parcă ai fi un motan care pândește șoarecele.
 - Aşa şi e, răspunse el scurt.
 - Cum adică, pândești un șobolan?
 - Ba doi.
 - A, de ăia de câmp?
 - Ai ghicit. Sst, uite-i!

Chipurile celor doi străini se vedeau deslușit la lumina felinarelor. Landola mergea înainte și Cortejo după el.

- Ai văzut? întrebă Peters pe camaradul său.
- Ce să văd, mă?
- Că unul din ei e marinar.
- După ce cunoşti?
- După mers. Şi apoi, am fost la ei să-i poftesc la căpitan. Alții ar fi întrebat imediat unde e cabina.
 - Poate că au mai călătorit cu vaporul.
- N-are a face, pe al nostru n-au mai fost până acum.
 Numai un adevărat lup de mare găseşte pe un vas străin şi

pe întuneric, drumul la cabina comandantului.

- Bine, bine, dar pentru ce îi pândeşti, ce-ai cu ei?
- Nu știu nici eu. Nu-i pot suferi.

Dacă ar fi bănuit Landola că Peters avea un astfel de spirit de observație s-ar fi ferit, dar habar n-avea că e spionat.

Când intrară în cabina căpitanului, Wagner îi primi cu multă bunăvoință.

- Bine ați venit la bordul vasului meu, domnilor, le zise el. Să isprăvim mai întâi cu niște formalități destul de neplăcute. Aveți hârtiile de legitimare la dumneavoastră?
- Poftim, senior comandant, răspunse Cortejo și-i întinse paşapoartele.
- Dreptul meu ar fi să le opresc la mine, urmă căpitanul, după ce-şi aruncă ochii pe ele, nu cred însă că e nevoie să fiu atât de sever. Luaţi-le îndărăt. Şi acum, şedeţi, vă rog, să bem un pahar cu vin. Să mai pălăvrăgim puţin.

După ce mâncară și dădură pe gât câteva pahare, conversația deveni foarte însuflețită.

Cortejo și Landola așteptau cu nerăbdare momentul să aducă vorba despre Rodriganda. În sfârșit, după multă vreme, căpitanul începu:

- Parcă ziceai, domnule Veridante, că ești administratorul contelui de Rodriganda. Îi cunoști bine toată familia?
 - Cât se poate de bine.
- Aş vrea să aflu şi eu câte ceva despre ei. Vrei să-mi spui din câți membri se mai compune?
- Cu cea mai mare plăcere. Din nenorocire nu mai trăiesc astăzi decât doi dintre ei: contele Alfonso, care locuiește la Madrid și contesa Rosetta, măritată cu un medic Sternau, în Germania.
 - Aşadar o "mezalianţă".

Cortejo ridică din umeri.

— Hm... Se naște întrebarea ce înțelegi dumneata prin "mezalianță". Cunoștințele și reputația acestui medic valorează cât un titlu de conte.

- Aşadar, dumneata îl cunoști pe acest Sternau, întrebă cu bucurie comandantul. Ia descrie-mi-l și mie, te rog.
 - Cu plăcere. E înalt și voinic ca un uriaș.
 - Perfect. Şi unde l-ai cunoscut?
- Da Rodriganda. L-a operat pe contele Manuel de o tumoare foarte primejdioasă și cu prilejul acesta a cunoscut-o pe contesa Rosetta.
 - Îl cunoșteai de mai înainte pe don Manuel?
 - Da, demult.
- Mi se pare că administratorul lui era un avocat pe nume Cortejo.

Cortejo făcu o mutră ca și când ar fi auzit un nume cât se poate de dispreţuit.

- Da, așa e. Cortejo era însărcinat cu afacerile mărunte, fleacuri aș putea să zic. Când era vorba însă de ceva mai important, contele îmi făcea cinstea să mă viziteze în biroul meu de la Barcelona.
 - Aşa! L-ai cunoscut probabil şi pe Cortejo?
 - Mai bine decât aş fi vrut.
 - Pari să-l dispreţuieşti, după tonul cu care vorbeşti.
- Așa și e. N-aș putea să spun că-l urăsc, dar n-am nici cea mai mică stimă pentru el. Îl cred capabil de orice mișelie.
- Aşa am auzit şi eu. Mi se pare că mai are şi un frate în Mexic?
 - Da, pe unul îl cheamă Gasparino și pe celălalt Pablo.
 - Ce fel de individ este acest Pablo?
- Un nemernic și un pungaș ordinar. Tocmai, din pricina lui mă duc acum în Mexic. Vreau să văd ce jaf a făcut din averea contelui.

Căpitanul privi îngândurat înaintea lui, pe urmă zise cu mâhnire în glas:

— Vă doresc succes, căci am aflat și eu multe ticăloșii ale acestui Cortejo.

Avocatul se prefăcu mirat.

- De unde poţi şti dumneata manevrele acestui ticălos? N-ai vrea să-mi spui şi mie, poate că mi-ar fi de folos ce-aş afla de la dumneata.
- Nu vi s-a părut bizar când aţi aflat atunci de moartea neașteptată a lui don Fernando?
- Ba da. Se zicea că l-a lovit damblaua. Eu, drept să-ţi spun, n-am crezut nici un moment că e adevărat...
 - Pentru ce?
- N-aş putea să-ţi spun, senior. Omul mai gândeşte şi unele lucruri pe care le păstrează pentru sine.
- Eşti un om chibzuit, după cum văd. Dar cum se împacă prudența asta a dumitale cu slujba de administrator al contelui Alfonso?

Cortejo zâmbi cu înțeles.

— Vrei să spui că ar fi vreo legătură între bănuiala mea și contele Alfonso, nu e așa? Poate că ai dreptate și nu mă dau înlături să-ţi răspund. Mi-am propus să descopăr taina castelului Rodriganda și nu o pot face decât rămânând în relaţii cu locatarii lui. De aceea am continuat să mă ocup de afacerile tânărului conte, după cum o făceam înainte cu bătrânul.

Căpitanul nu se mai putu stăpâni.

- Atunci, zise el cu însufleţire, pot să-ţi spun că-ţi vei ajunge în curând scopul.
- Înţeleg eu bine sau mă înşel? Nu cumva vei fi dumneata în stare să mă ajuţi? Mă minunam până adineauri de cunoştinţele pe care vedeam că le ai despre situaţia Rodriganzilor, acum văd că ştii mai mult decât miaş fi putut închipui. Atâta pot să-ţi spun: vai şi amar de acela care va fi dovedit vinovat. Nu există iertare pentru el.

Ticălosul se ridicase în picioare și vorbea cu atâta indignare încât Wagner se simți entuziasmat. Îi întinse amândouă mâinile și strigă:

— Foarte bine! Atunci o să fiu și eu sincer cu dumneata. Știi dumneata cine e proprietarul acestui vas? Însuși contele Fernando de Rodriganda.

- Cu neputinţă! Contele a murit demult!
- Nu, trăieşte!
- Ce spui dumneata, domnule? Nu se poate! Don Fernando trăiește? Pentru Dumnezeu, unde e acum?
- Aşteaptă, o să mai afli şi altele. Ştii dumneata cine mai trăieşte în afară de conte? Sternau şi Mariano, presupusul moștenitor al contelui. Am petrecut zile şi săptămâni întregi cu ei pe bordul acestui vapor.
- Povesteşte, senior, sau mai bine îngăduie-mi, rogu-te, să te întreb şi dumneata să-mi răspunzi.
 - Poftim, întreabă.
- Cunosc toate peripețiile prin care a trecut Sternau până la plecarea lui din Spania. Ce-a căutat în Mexic?
- Ca să dea de urma unuia Landola. Cred că n-ai auzit până acum de el.
 - Nu. Cine e?
- Un căpitan de corabie. În realitate îl cheamă Grandeprise, temutul comandant al vasului pirat "Lion", despre care nu se poate să nu fi auzit.
 - Parcă.
- Adevărații instigatori sunt însă cei doi Cortejo. Cel dintâi și mai primejdios complice al lor a fost Landola, pe care l-aş face piftie dacă mi-ar cădea vreodată în mână.
 - Aşa i s-ar şi cuveni, zise foarte calm Landola...
- Cunoști dumneata pe una Clarissa, care locuiește la castelul Rodriganda? urmă comandantul adresându-se lui Cortejo.
 - Da, răspunse acesta.
- Era amanta lui Cortejo, cu care a avut un băiat. Părinții copilului s-au gândit să-și facă băiatul conte, de aceea l-au substituit adevăratului fiu al lui don Manuel.
 - Auzi, domnule! Nici nu-ţi vine să crezi...
- Şi totuşi e adevărat. Băiatul contelui Manuel fusese cerut de unchiul său din Mexic ca să-l crească şi să-i lase toată averea. Ce şi-au zis atunci ticăloşii? Hai să schimbăm copilul şi să-l trimitem pe al nostru. Pe adevăratul fiu al

contelui l-au dat unui șef de bandiți că să-l omoare. Acesta a fost însă mai milos decât Cortejo. A crescut copilul și l-a dat la învățătură. I-a pus numele de Mariano și, când s-a făcut mare, l-a trimis la castelul Rodriganda sub aparența unui locotenent de cavalerie francez, cu numele Lautreville.

Tot ce spunea căpitanul era atât de adevărat, încât lui Cortejo îi venea să răcnească de turbare. Totuși se stăpâni și zise cu o indignare bine simulată:

- Santa Madonna! Atunci acest Mariano e adevăratul conte de Rodriganda, nicidecum Alfonso, după cum se crede?!
 - Da și o să se dovedească.
- Dacă aș fi știut... rosti nemernicul cu o părere de rău prefăcută.
- Mariano trebuia înlăturat, urmă căpitanul, a fost însă salvat la timp şi a venit cu Sternau în Mexic, dar de-abia după ce se comisese o crimă odioasă împotriva contelui Fernando. I se dăduse o otravă care să-i provoace un somn cataleptic. Auzea şi vedea tot, fără să poată face o mişcare. L-au înmormântat, pe urmă l-au scos din coşciug, l-au băgat într-un coş şi l-au dus pe o corabie a lui Landola, care l-a vândut ca sclav în Harar.
 - Ce maşinație diabolică! Şi ce-a mai fost cu el?
- Vai de capul lui ce-a pătimit, până ce s-a întâlnit acolo cu cineva care-l cunoștea.
- În Harar unde nu există picior de european? Imposibil!
- Şi totuşi a fost. Era unul, Mindrello din Manreza, care fusese adesea pe la castelul din Rodriganda.

Cei doi nemernici se îngălbeniră, dar căpitanul nu băgă de seamă.

- Şi cum a ajuns omul acesta în Harar? întrebă Cortejo.
- Întocmai ca si contele. Aflase unele secrete de-ale lui Cortejo; ticălosul a prins de veste, l-a predat și pe el lui Landola, care l-a vândut ca sclav în Africa.

- Doamne, Doamne, minunate sunt căile Tale! se minună ticălosul împreunându-și mâinile și privind cu evlavie în tavan.
- Stai s-auzi ceva și mai de mirare. Într-una din zile, un negustor aduse de vânzare o sclavă albă foarte frumoasă. Fata plăcu sultanului și vru s-o cumpere, dar fiindcă nu înțelegea limba țării, sultanul trimise după conte ca să-i slujească de interpret.
- Şi contele a putut să se înțeleagă cu sclava? întrebă
 Cortejo, tremurând aproape de curiozitate.
- Da, foarte bine chiar. I-a spus și pe nume. S-ar putea zice o minune dumnezeiască, fiindcă sclava era ghiciţi, domnilor?...
 - Imposibil de ghicit.
- Dacă spui că într-adevăr cunoști atât de bine situația Rodriganzilor, trebuie să fi auzit și de o moșie a lor, căreia i se zicea del Erina. Arendașul, acum proprietarul haciendei, Pedro Arbellez, are o fată, Emma. Ea era sclava.

Cortejo sări ca ars, se uită încremenit la căpitan, apoi bâigui:

— Emma Arbellez? Nu se poate! Fata a fost...

Era cât pe aici să se trădeze, dar Landola îl dădu un picior pe sub masă și-l făcu să tacă.

Din fericire, căpitanul nu băgă de seamă și urmă:

— Nu crezi? Stai să vezi.

După ce Wagner isprăvi de povestit cele ce știm și ajunse la aflarea insulei singuratice din mijlocul oceanului, Landola exclamă cu admirație:

- Dumneata ești un adevărat marinar! Să găsești o insulă atât de mică într-o întindere nesfârșită de apă, numai după indicațiile unei femei care a rătăcit atâta timp pe o plută șubredă, bătută de valuri, e într-adevăr ceva nemaipomenit.
- Nu, nu, ar fi fost cu neputință, răspunse căpitanul. Meritul e al lui Sternau, care calculase fără instrumente și

aparate, latitudinea și longitudinea insulei și Emma și-o memorase din întâmplare.

- A, aşa! exclamă piratul. În orice caz, Sternau ăsta trebuie să fie foarte inteligent.
- Aşa şi e. Ajungem deci în Indiile Răsăritene şi ne procurăm, cu o părticică din comoara luată de la sultan, un vapor. Cu o altă sumă de bani, contele cumpără bonuri ale statului englez iar bijuteriile le păstrează pentru sine. Pornim la drum, găsim insula, îmbarcăm pe nenorociții lăsaţi acolo de Landola şi ne ducem în Mexic.
 - De ce tocmai în Mexic?
- Fiindcă majoritatea celor salvați trebuia să pornească de acolo în urmărirea criminalilor și pentru că ne venea geograficește mai aproape. Ancorăm la Guyamas. Aici, am primit ordinul să ocolesc capul Horn și să mă duc la Veracruz, ca să aduc în patrie pe Sternau și pe ceilalți europeni.
 - Când trebuie să fi la Veracruz?
- N-am hotărât o zi anumită. Cum voi ajunge, voi trimite pe cineva în Mexic. Cred că-i va găsi pe toți în palatul contelui de Rodriganda. Dacă nu, omul meu se va duce la hacienda del Erina, unde nu se poate să nu-i găsească. Dar acum, domnilor, vă rog să mă iertați că vă părăsesc, dar am o mulțime de ordine de dat.

Cu aceste cuvinte căpitanul se uită la ceas și se ridică apoi de la masă.

- Mulţumesc din suflet pentru cele ce mi-ai povestit, domnule comandant, zise Cortejo. Ceea ce am auzit m-a impresionat cât nu pot să-ţi spun; aproape că nu mă mai ţin picioarele.
- Duceţi-vă în cabina dumneavoastră, domnilor şi căutaţi să dormiţi ca să vă treacă emoţia. Vom mai discuta şi mâine despre afacerea asta. Acum, noapte bună.

Cortejo și Landola plecară. În cabina lor vorbiră încă multă vreme cu aprindere despre cele ce aflaseră.

În vremea asta, Peters stătea rezemat de un stâlp din apropierea coșului și privea la stelele de pe cer. Nu știa dacă să-i spună sau nu căpitanului gândurile care îi frământau mintea. Auzi deodată pași în spatele lui și întoarse capul. Era căpitanul, care își făcea rondul de seară. Peters salută.

- Domnule căpitan... începu el.
- Ce e, băiete?
- Îmi daţi voie să vă întreb cine sunt ăşti doi pasageri?
- N-ai decât să-l întrebi pe timonier, nu pe mine.
- Ştiu, domnule căpitan, dar să vedeţi... cu oamenii ăștia nu e lucru curat...
 - De ce? Unul e avocat și celălalt secretarul lui.
- Nu cred. Avocatul o fi el avocat, dar secretarul e unul de ai noștri.
 - A! După ce cunoşti?
- A găsit cabina dumneavoastră pe întuneric, fără să mai întrebe unde e.
 - Da? Văd eu că oamenii ăștia nu-ți plac defel.
 - Chiar aşa, domnule căpitan.
- Află atunci că sunt două persoane foarte învățate și oameni cât se poate de cumsecade. Bănuielile tale n-au nici un rost și te rog să mă scutești de acum încolo de astfel de prostii.
 - Am înțeles, domnule căpitan.

Peters plecă bombănind și se întinse în hamacul lui. Nu mai spuse un cuvânt căpitanului, dar nu-i slăbea din ochi pe cei doi pasageri.

Când ajunseră la Veracruz, îi văzu stând de vorbă pe punte cu căpitanul.

- Ziceţi că vă duceţi de-a dreptul în Mexic? întrebă Wagner pe Cortejo.
- Da. Dacă nu-l găsim acolo pe don Fernando, pornim călare spre hacienda del Erina.
- Tot într-acolo se duce și omul meu. Păcat, zău, că nu puteți face drumul împreună. Nu-l pot trimite decât abia

mâine.

Ajunși în port, își lăsară bagajele la vamă și ei o luară pe jos în oraș, ca să se ducă la Gonzalvo Verdillo, agentul lui Cortejo, a cărui locuință Landola o știa foarte bine.

- Ce doriţi, domnilor? îi întrebă agentul, nerecunoscându-i sub deghizarea lor.
 - Am vrea să cerem o informație, răspunse piratul.
 - Despre?
 - Unul Landola, căpitanul unui vas-pirat.

Agentul se îngălbeni și bâigui speriat:

- Nu te înțeleg... senior.
- Ba mă înțelegi foarte bine, tâlharule. Agentului i se îmbrobonă fruntea de sudoare.
 - Vă asigur, senior, că nu știu despre cine vorbiți.
- Zău? Despre mine, neghiobule! Ce, nu mă mai recunoști?

Landola, care își schimbase adineauri glasul, îi spuse aceste cuvinte râzând în hohote. Spaniolul îi întinse acum mâna, râzând și el.

- Trebuie într-adevăr să fiu tare schimbat sub deghizarea mea, ca să nu mă poată recunoaște cineva care a călătorit doisprezece ani sub ordinele mele, zise piratul.
- Señor capitano, nici fratele dumitale nu te-ar putea recunoaște, îl asigură agentul.
 - Dar domnul acesta știi cine e?

Agentul se uită lung la Cortejo, apoi clătină capul zicând:

- Nu l-am văzut în viața mea.
- Ba da, l-ai văzut, dar nu numai o dată.
- Unde?
- La Barcelona.
- Nu-mi aduc aminte.
- E armatorul nostru.
- Cum, senior Cortejo? îşi împreună omul mâinile de mirare. Zău? Ce schimbare, domnule! Nici prin gând nu miar fi trecut. Dar pentru ce deghizarea asta?

- Fiindcă avem nevoie de ea. Acum, ia spune, știi ceva despre senior Pablo ori Josefa?
 - Nu.
- Cum se face că nu poţi să-mi dai nici o informaţie despre ei?
- Seniorita mi-a trimis într-o zi o scrisoare, pe care s-o expediez lui senior Gasparino Cortejo. Am însemnat-o cu numărul 87. Ați primit-o?
 - Da. Cu două zile înainte de plecarea noastră.
- De atunci nu mai știu nimic. Capitala țării mișună de francezi.
- Ei drăcia dracului! Aşadar, omul nu mai e sigur de viața lui, zise cu spaimă Cortejo.
- Nu, nu, nu omoară pe nimeni, fiţi pe pace. În orice caz, mai bine e să nu spuneţi că vă cheamă Cortejo.
- Nici nu mă gândesc. Sunt Antonio Veridante, administratorul averii contelui Alfonso de Rodriganda, actualmente în Spania și domnul de colo e secretarul meu. Bagă la cap ce ţi-am spus, fiindcă s-ar putea să fie nevoie s-o știi.

Agentul își însemnă numele și zise:

- Trebuie să vă mai spun încă un lucru, senior. De câtva timp se află aici în oraș un om, care vine zilnic să mă întrebe dacă n-a sosit vreo scrisoare de la senior Cortejo, din Spania. Mi-a arătat o dovadă de la senior Pablo ca să-i eliberez scrisoarea. Individul vine întotdeauna la aceeași oră, adică la... apoi uitându-se la ceas... trebuie să sosească peste un minut.
 - Sunt curios să-l văd și eu, murmură Cortejo.

De-abia îşi sfârşi vorba şi se auzi bătând în uşă.

— Intră! răspunse agentul.

Un individ înalt și vânjos păși pragul. Era Grandeprise, vânătorul.

— Mă rog, a venit scrisoarea? întrebă el politicos.

Landola îşi încleştă pumnii ca să nu ţipe. Recunoscuse pe fratele său vitreg. Se stăpâni însă şi zise, schimbându-şi glasul:

- Aştepţi degeaba, senior. În locul scrisorii am fost trimişi noi de senior Gasparino Cortejo, ca să tratăm personal cu fratele său. Deoarece eşti omul lui, trebuie să stii negreșit unde se află.
- Da. E la doctorul Hillario, în mănăstirea della Barbara din Santa Jaga. Acolo trebuia să-i și duc scrisoarea, răspunse vânătorul.
- Înainte de a te întreba, luă acum cuvântul Cortejo, dacă vrei să ne duci la el, îngăduie-mi o altă întrebare: Dumneata ești unul din partizanii lui?
 - Nu. Eu nu fac politică.
 - Cum ai ajuns atunci la el?
- L-am găsit rănit pe malul lui Rio Grande del Norte și lam tămăduit.
 - Ce căuta acolo?
- Un englez aducea bani și arme pentru Juarez. Senior Cortejo vroia să i le ia și s-a iscat o luptă între oamenii lui și indieni. L-au rănit la amândoi ochii și a rămas leșinat în păpuriș, unde am dat din întâmplare eu de el.
 - Dumnezeule, a orbit! strigă Cortejo.
- Nu de tot. A pierdut un ochi, dar pe celălalt am reuşit să îl tămăduiesc cu o buruiană cunoscută de mine.

Grandeprise istorisi apoi cum s-a dus cu Cortejo la hacienda del Erina, pe care a găsit-o în stăpânirea mixtecașilor, cum a eliberat-o pe Josefa, fugind pe urmă cu toții de acolo.

- Cortejo nu știa încotro s-o ia, urmă el. La francezi nu putea să se ducă, la indieni de asemenea și nici mexicanii nu-i erau binevoitori. Unul din partizanii săi, Manfredo, îl sfătui să se ducă la mănăstirea din Santa Jaga, unde unchiul lui era medicul spitalului. Cortejo i-a urmat sfatul și ne-am dus cu toții acolo.
 - De ce ai plecat?
- Trebuie mai întâi să vă mărturisesc că l-am urmat pe Cortejo numai fiindcă îmi făgăduise să mă pună față în față

cu unul Landola, pe care-l caut de ani de zile. Cortejo mi-a spus că așteaptă o scrisoare de la un frate al lui din Spania, care îi va comunica unde se află Landola. Pentru scrisoarea asta am venit aici.

- Așa! Ce treabă ai dumneata cu Landola?
- Nu trebuie s-o afle nimeni afară de el.
- Pesemne că nu e ceva bun dacă nu vrei să spui.

Grandeprise înălță din umeri.

- Bine, zise piratul, dacă ne duci la mănăstirea della Barbara îţi promit că o să-l vezi pe Landola. Mi-am dat şi eu întâlnire cu el şi va sosi mâine la mănăstire, chiar în aceeaşi zi cu noi.
 - Atunci ne-am înțeles, vă duc la mănăstire.
 - Trebuie să ne oprim mai întâi la México.
 - N-am vreme.
 - Atunci n-o să mai dai de Landola.

Vânătorul se uită cu băgare de seamă la cei doi străini, zise apoi izbind cu patul puştii în pământ:

- S-ar putea să vreţi să mă trageţi pe sfoară, senior; vă spun însă hotărât că dacă e aşa, n-o să fie bine de dumneavoastră. Bine, mergem la México. Când plecăm?
- Cât mai curând. Au făcut francezii vreo cale ferată în direcția aceea?
- Da, ca să-și transporte repede trupele din Veracruz, unde bântuie frigurile galbene. În două ceasuri ajung la Lomalto, trecând prin La Soledad.
 - La Lomalto nu mai bântuie molima?
 - Nu, e zonă temperată.
- Foarte bine. Plecăm cu primul tren, după ce vom scoate bagajele de la vamă.
 - Aveţi nevoie de ajutorul meu?
 - Nu. Dumneata să ne aştepţi la gară.
 - Am înțeles. Mă încred în cuvântul dumneavoastră.

Cu aceste cuvinte Grandeprise înclină uşor capul și ieși pe ușă.

- Ce-o fi având cu dumneata? întrebă Cortejo pe pirat când rămaseră singuri. De ce nu i-ai spus cine eşti?
- Fiindcă n-am poftă să mă pomenesc cu un glonte în creier ori cu un pumnal în inimă.
 - Zău? Atât de primejdios e individul? Îl cunoști?
 - Şi încă foarte bine, fiindcă e frate-meu.

Cortejo se uită uluit la pirat.

- Ţi-e frate și vrea să te omoare?
- De douăzeci de ani mă caută, numai pentru plăcerea asta.
 - Dar ce i-ai făcut, omule?
 - Hm... treaba mea!
 - Şi care din voi doi are dreptate?
- În nici un caz eu. I-am suflat moștenirea rămasă de la tată-său.
 - Trânteşte-i un glonte în cap și scapă-te de el.
- Ei aș! Am nevoie de prea scumpul meu frate vitreg, care e o călăuză admirabilă.
- Cum adică, ți-e frate vitreg și mai stai la îndoială? Isprăvește mai repede cu el, ca să scapi de belea. Şi acum, să dăm fuga la vamă, ca să ieșim o dată din afurisitul ăsta de orășel, cu aerul îmbâcsit de molimă.

Spuseră agentului ce mai aveau de spus, pe urmă se duseră să își scoată bagajele. Găsiră pe vânător așteptându-i la gară.

Curând după sosirea vaporului căpitanului Wagner, ancoră în radă încă un vas, dar ceva mai departe.

Wagner îndeplini în port formalitățile și după ce dădu ordinele trebuincioase pe bord, vru să se ducă nițel în oraș, deși știa că e bântuit de friguri. Când să coboare scăricica, văzu pe Peters rezemat de parapet și privind îngândurat înaintea lui. Se opri un moment și-i zise zâmbind:

- Ei, băiatule, așa e că te-ai înșelat în privința străinilor pe care i-am avut pe bord?
 - Nu, domnule căpitan.
 - Nu? exclamă Wagner impresionat.

- Tot eu am avut dreptate, domnule căpitan. Unul era marinar ca și noi, iar celălalt un pungaș. Pot să vă dovedesc.
 - În ce fel?
 - Numai pungaşii îşi iau nume false, nu-i aşa?
 - Adevărat, dar paşapoartele lor erau în regulă.
- Tot ce se poate, numai că, să vedeţi dumneavoastră, când erau între ei îşi spuneau altfel.
 - Ai auzit tu?
- Nu numai o dată și foarte deslușit chiar. Avocatului îi zicea celălalt senior Cortejo, iar acesta îi spunea lui când căpitane, când senior Landola.

Căpitanul ameţi, ca şi când l-ar fi izbit cineva cu măciuca în cap.

- Bine mă, de ce nu mi-ai spus imediat?
- Am îndrăznit de două ori să vă vorbesc despre ei şi dumneavoastră mi-ați spus să-mi ţin gura.
- Afurisită treabă! mormăi căpitanul și începu să se plimbe agitat pe punte.
- Acum înțeleg eu... mormăi el. De aceea știau atâtea despre Rodriganda. Mare dobitocie am făcut! M-am lăsat păcălit ca un copil. Trebuie neapărat să îndrept lucrurile, Peters!
 - La ordin, domnule căpitan!
- Îmbracă-te numaidecât și vino cu mine. I-ai putea recunoaște dacă i-ai vedea?
 - Cale de o poștă, domnule căpitan.
 - Bine. Repede, trebuie negreşit să-i găsim.

Încântat de cinstea care i se făcea să meargă alături de căpitanul lui, Peters se duse în fugă să se schimbe şi se întoarse imediat, gătit ca de paradă.

Coborâră în luntre şi se îndreptară spre mal. Văzură aici o întindere mare împrejmuită, cu morminte înşirate unele lângă altele.

— Asta e cimitirul francezilor pe care i-a secerat molima, zise căpitanul. Sărmanii, unde a fost să le putrezească

oasele!...

Porniră să cutreiere străzile orașului. Aflară la vamă că domnul Veridante fusese acolo să i se controleze bagajul, atâta tot.

Intrară pentru a doua oară într-un restaurant unde mai fuseseră o dată și căpitanul vru să stea jos să se odihnească. Era zdrobit de oboseală. Se apropie de o masă pe care o văzu mai liberă, dar se dădu deodată îndărăt speriat. La masă stăteau doi inși, unul tânăr și altul mai bătrân, care avea un nas atât de grozav încât te înspăimântai de el la prima vedere.

Acesta scuipă o dată printre dinţi, se uită lung la căpitan, pe urmă zise cât se poate de calm:

- Nu-ţi fie frică, senior, că nu-ţi face nimic. E cel mai blând nas din câte sunt pe lume, zău aşa.
 - Atunci pot să iau loc la masă fără frică, râse Wagner.
 - Poftim, n-avea grijă că nu te mănâncă.

Tânărul avea o aparență atât de distinsă încât Wagner se înclină fără să vrea și zise:

Wagner, căpitan de marină.

Celălalt răspunse prezentându-se:

— Căpitan Unger!

Tovarășul lui se recomandă și el:

— Căpitanul de dragoni, Plisc-de-uliu.

Wagner nu încercă să-și dea seama dacă vorbește serios sau glumește, căci privirile i se ațintiseră asupra tânărului si nu-si mai putea lua ochii de la el.

Acestuia i se păru curios și întrebă cu un zâmbet de politețe:

- Am avut poate plăcerea să ne fi cunoscut în altă parte?
- Nu cred, domnule, dar mă surprinde o asemănare pe care o aveți cu un camarad de-al meu. De altminteri purtați și același nume, răspunse Wagner.

Kurt deveni atent.

— Din ce loc era? întrebă el cu încordare.

— Din Rheinswalden, Germania.

Vorbiseră până acum în spaniolă, dar omul se exprimă atât la bucurie cât și la durere mai ușor în limba lui maternă. Kurt sări în picioare și strigă în limba germană:

- Tata! Îl cunoști dumneata pe tata? Ce bine îmi pare!...
- Eşti german? întrebă mirat Wagner servindu-se de aceeași limbă.
- Desigur că sunt german. Spune-mi repede, căpitane, unde l-ai cunoscut pe tata... când te-ai despărţit de el... unde se află acum?
- Nu știu nici eu bine, e însă mai mult ca sigur că e aici în Mexic. Am sosit adineauri cu vaporul meu în port ca să-l duc pe el și pe tovarășii săi în patrie.
- Domnule căpitan, zise Kurt potolindu-se, spune-mi, te rog, tot ce știi despre el.
- Cu plăcere, dragul meu, dar fii bun și ai niţică răbdare. Am intrat aici în restaurant să beau un pahar cu vin și să mă odihnesc niţel. Alerg de un ceas să găsesc nişte criminali ca să pun să-i aresteze.
 - Ce crimă au comis?
- Au... a, trebuie să-i cunoști și dumneata pe acești ticăloși. Unul e Gasparino Cortejo iar celălalt Landola, piratul.

Kurt păli.

- Cum, pe ei îi cauţi? Sunt aici, în Veracruz?
- Da, domnule Unger. Uită-te bine la mine: ai în faţa dumitale pe cel mai mare dobitoc de pe suprafaţa pământului. I-am avut de la Rio de Janeiro pe bordul vasului meu, fără să am habar cine sunt. Băiatul acesta simplu, un marinar de-al meu, a bănuit ceva şi mi-a atras atenţia, dar nu i-am dat ascultare. De-abia după ce au părăsit vaporul am aflat cine sunt şi acum colind toate străzile, alerg din cârciumă în cârciumă, doar voi da de ei.

Kurt îl asculta cu încordare.

— Ești sigur că ei sunt? întrebă el. Dacă e așa, atunci cu siguranță că au venit să pună iar la cale vreo crimă, pe care

trebuie neapărat s-o împiedicăm. Aveai dreptate adineauri când ziceai că nu e timp de povestit. Se impune să-i prindem pe acești ticăloși. Cum erau îmbrăcați?

Wagner descrise cu amănunțime îmbrăcămintea și chipul lor.

- Să ne mulţumim deocamdată cu atât, zise Kurt. Spui că i-ai căutat pretutindeni?
 - Da, dar degeaba, nu i-am găsit nicăieri.
 - La gară ai fost?
- La gară? Nu, nu m-am gândit, răspunse bietul căpitan cam ruşinat.
- Cum? întrebă Kurt mirat. Ăsta era cel dintâi drum pe care trebuia să-l faci. Grăbiţi cum erau, nici vorbă nu putea fi să plece cu trăsura sau călare. Să mergem imediat la gară, domnilor, încheie tânărul sculându-se în grabă de la masă.

3. Sicriul gol

Cortejo, Landola și Grandeprise se interesară, imediat ce-au ajuns la gară, despre primul tren care pleca spre México. Slujbașul pe care-l întrebară se nimerise să fie chiar conductorul. Omul îi privi lung și zise dând din umeri:

— Trenul pleacă peste zece minute, vreți să plecați cu el?

Cortejo dădu din cap.

- Regret. Trebuie s-așteptați altă ocazie. Asta e numai pentru soldați și persoanele care fac parte din personalul nostru sau care au un permis special din partea ministerului.
- Neplăcut lucru, zise Cortejo necăjit. Suntem foarte grăbiți.
 - Aveţi ceva, vreo recomandaţie?
- Din nenorocire nu. N-avem decât paşapoartele noastre.
 - Hm! Din ce ţară sunteţi?
- Noi doi suntem supuşi spanioli, iar domnul de colo un vânător american.
- Şi mai rău. Pe spanioli n-avem voie să-i luăm în tren şi pe americani încă şi mai puţin.

Grandeprise scoase atunci din buzunar un portmoneu și zise:

- Eu am o astfel de hârtie, senior.
- Da? E valabilă?
- Aşa sper.
- Ia s-o vedem.
- Poftim. Era o bancnotă de douăzeci de dolari. Ei, ce zici? E valabilă sau nu?

Slujbaşul zâmbi şi dădu din cap.

 Cât se poate de valabilă şi dacă domnii ceilalţi au şi ei o astfel de legitimaţie, nu mai am nimic de zis. Cortejo scoase atunci două hârtii de o sută de franci și le puse în mâna conductorului.

- Toate bune, trebuie însă să lucrăm cu prevedere. Aveţi paşapoarte spaniole?
- Da. Eu sunt avocatul Antonio Veridante și dumnealui e secretarul meu.
- Bine, zise conductorul, vă iau, dar o să călătoriți în compartimentul meu. Acum urcați-vă repede, că pleacă trenul, încheie el și îi vârî într-un compartiment rezervat, lăsându-i câteva momente singuri.
 - Mare noroc am avut, murmură Cortejo.

Banul deschide și porțile raiului, își dădu cu părerea vânătorul.

- În orice caz a fost cam îndrăzneţ lucru.
- Nu e nici o îndrăzneală să arunci douăzeci de dolari pe fereastră.

Cortejo înțelese aluzia, scoase iar o bancnotă din buzunar și o întinse americanului.

- Poftim. Ai cheltuit banii ăștia pentru noi.
- Poate la fel de bine și pentru mine, răspunse Grandeprise. Nu vreau însă să vă jignesc, de aceea îi primesc. Mulţumesc.

Băgă bancnota în buzunar și tăcu.

Locomotiva fluieră, conductorul dădu semnalul și trenul se puse în mișcare.

În Lomalto se știa de venirea lui, căci peronul era înțesat de soldați francezi care așteptau să fie trimiși îndărăt, în patrie, prin portul Veracruz. Vagoanele sosite fură cuplate cu cele din gară și trenul porni peste puțin timp înapoi.

Diligenţa, care făcea legătura între Lomalto şi México, stătea gata de plecare. Cortejo şi Landola luară loc înăuntru, pe când Grandeprise, căruia îi plăceau aerul şi câmpul deschis, se urcă pe imperială, ceea ce dădu prilej celorlalţi doi să poată discuta în voie. După ce porni diligenţa, Cortejo zise tovarăşului său:

- Mare noroc ai avut că ești deghizat. Dacă te recunoștea vânătorul, cine știe ce s-ar fi întâmplat.
- Ei aş! Nu e vorbă, tot mai bine că nu bănuieşte cine sunt, dar nu sunt eu omul care să se teamă de cineva, fiindcă, fie el cine o fi, nu l-aş povăţui să intre-n cârd cu mine.
 - Ce-ai de gând să faci?
- Deocamdată avem trebuință de el, pe urmă voi vedea eu.
 - Crezi că e adevărată povestea cu doctorul Hillario?
 - Fără îndoială.
- Atunci vom găsi la el pe fratele meu sau vreo urmă de-a lui?
 - Hotărât.
- Va trebui deci să terminăm cât mai curând afacerea noastră în capitală ca să ne ducem mai repede la Santa Jaga.
- Afacerea noastră în capitală? Hm! Ce înțelegi dumneata cu asta?
 - Povestea aceea afurisită cu mormântul.
- S-ar putea să te înșeli. Mai am eu şi altele de făcut în México.
 - Pot să știu și eu ce anume?
 - Moşiile contelui de Rodriganda au rămas fără stăpân.
 - Au ele stăpân, n-avea grijă.
- Uiţi că don Fernando e considerat mort iar fratele meu exilat din ţară, aşa că, pentru moment, n-are cine se interesa de ele.
 - Dar statul unde e?
 - Vrei să spui că au fost confiscate?
- În nici un caz, căci contele Alfonso, adevăratul proprietar, nu a fost exilat și se bucură de toate drepturile lui.
- Aşadar, crezi că statul le administrează numai? Mă îndoiesc.
 - De ce? se interesă Landola.

- Hm... Cine reprezintă pentru dumneata statul?
- Împăratul.
- Împăratul e numai un om de paie al francezilor și nu poate face nici o mișcare fără învoirea mareșalului Bazaine.
 - Atunci guvernul.
- Crezi că n-are altă treabă decât să se ocupe de moșiile Rodriganzilor? N-are el timp pentru așa ceva.
 - Pentru bani se găsește întotdeauna vreme.
 - Cum adică, se miră Cortejo.
- Puţine parale a pus fratele dumitale de o parte? Din ce şi-a făcut averea, nu din veniturile moşiei? Au să facă şi cei de la guvern la fel. Noi nu putem întreprinde nimic în situaţia în care ne găsim.
- Cum să nu! Am doar în buzunar procura lui Alfonso pentru că să pun la punct chestia.
- Se poate, se naște însă întrebarea dacă o vor lua în seamă. În sfârșit, vom vedea noi.
- În orice caz, de îndată ce voi ajunge în México, mă voi duce să iscodesc ce e pe la palatul contelui Fernando.
 - La ce bun? Ca să ne vârâm în cine știe ce bucluc?
- De fel. Am hârtii în regulă și sub deghizarea asta nu mă recunoaște nici dracu.
- Bine, fă ce știi. Pe mine însă să nu mă târăști după dumneata, ci să mă lași să te aștept undeva într-un loc sigur.

Ajunși la México, Grandeprise și Landola rămaseră la hotel, în timp ce Cortejo se duse de-a dreptul la palatul contelui. Văzu lângă poartă două gherete în care păzeau santinelele. Înțelese că erau încartiruiți militari.

- Pe cine cauţi? întrebă una din santinele.
- Cine locuieşte în palat?
- Generalul Clausemonte.
- Mulţumesc, nu vreau să deranjez pe domnul general.
 Aş vrea însă să vorbesc cu proprietarul.
 - Vrei să spui cu administratorul. Parter, la dreapta.

Cortejo intră în gang și văzu pe una din uși o tăbliță pe care scria "Administrator". Bătu în ușă.

— "Intră!" îi răspunse cineva dinăuntru.

Se pomeni într-o încăpere cu mai multe birouri, la care lucrau câteva persoane.

- Ce doriţi? îl întrebă una din ele.
- Să vorbesc cu domnul administrator.
- E ocupat, stă la masă.
- Anunţă-mă, te rog.
- N-am voie, nu permite să fie deranjat când mănâncă.

Cortejo luă o poză mândră și zise dârz:

— Ţi-am spus să mă anunți.

Omul îl privi cu mirare. Păru întrucâtva impresionat.

- Cine sunteți dumneavoastră, senior?
- Nu te priveşte pe dumneata. Spune-i că a sosit un domn din Spania, care dorește să-i vorbească în privinţa administrării averii contelui de Rodriganda.
- A, atunci e altceva. De ce n-aţi spus de la început? Poftiţi în camera de alături, eu mă duc să-l chem pe domnul administrator.

Camera în care intră Cortejo părea mai mult un salon de cucoană decât un birou de afaceri.

— Hm... mormăi spaniolul, domnului administrator îi place să trăiască bine, pe cât văd. Poate că are dreptate Landola.

De-abia după un sfert de ceas auzi pași și un domn îmbrăcat după ultima modă se ivi în prag. După cioc și mustață se cunoștea imediat că e francez. Se uită cercetător la Cortejo, apoi îl întrebă fără să-l salute:

- Cine eşti dumneata, domnule?
- Numele meu e Antonio Veridante.
- Îmi pare bine. Spaniol, deci?
- Da. Avocat în Barcelona. Administratorul şi împuternicitul contelui Alfons de Rodriganda.
 - Aşa! Ai dovezi?
 - Da, poftiți procura mea, dată de conte și legitimația.

Cortejo întinse francezului hârtiile, acesta le examină cu atenție, pe urmă i le dădu îndărăt zicând:

- Regret, dar hârtiile dumitale nu sunt valabile.
- Cum, vă îndoiţi de autenticitatea lor?
- Câtuşi de puţin. Veniţi direct din Rodriganda sau Barcelona?
 - Da.
 - N-aţi trecut pe la Madrid sau Paris?
 - Nu.
- Atunci aţi făcut călătoria degeaba. Trebuia să vă prezentaţi mai întâi ambasadorului francez la Madrid sau celui spaniol la Paris.
- N-am crezut că e nevoie. Credeţi că e nevoie de o confirmare a ambasadei?
 - Nici nu se poate altfel.
 - Avem și aici în México un ambasador al Spaniei.
 - Aşa e, dar autoritatea lui nu e de ajuns.
 - Ah! O să mă informez.
- N-ai decât s-o faci, domnule, zise francezul zâmbind cu ironie.
 - Sunt avocat și cunosc legile.
- Că ești avocat, se poate, dar că ești atât de versat în textele de legi, mă îndoiesc.
 - Vreţi să mă insultaţi, domnule?
 - Nici nu mă gândesc! îi răspunse francezul cu dispreţ.
 Tonul acesta dispreţuitor îl enervă pe spaniol.
- Văd însă că vă îndoiţi de cunoştinţele mele profesionale.
- Cam așa ceva. Convingerea dumitale că intervenția ambasadorului spaniol ar fi de ajuns, s-ar potrivi în alte timpuri, acum însă suntem pe picior de război și ne aflăm într-o situație excepțională.
 - Fir-ar să fie legile astea ale dumitale!
- Expresia dumitale nu e tocmai cuviincioasă, dar să zicem că n-am auzit. Așadar suntem pe picior de război. Împăratul, văzând că averea contelui de Rodriganda a

rămas fără stăpân, a găsit cu cale s-o treacă sub administrarea statului. Atâta vreme cât ne aflăm în această situație excepțională, nu pot recunoaște procura dumitale decât după ce va fi autentificată de statul francez. Această autentificare nu o poți avea decât prin ambasadorul dumneavoastră la Paris sau al nostru la Madrid.

- Atunci trebuie să fac călătoria înapoi? Îngăduie-mi cel puţin să-mi arunc niţel ochii în registre.
 - Nu se poate.
- Administrarea averii se afla până acum în mâinile lui Pablo Cortejo. De ce i s-a luat?
- Fiindcă s-a dovedit că e trădător de ţară și instigator la revoltă și a fost exilat.
 - Unde se află acum?
- De unde vrei să știu eu? Nu fac parte din jandarmerie. De altminteri, mi-e perfect egal unde se află acest Cortejo, care e nu numai trădător, dar și escroc și un pungaș ordinar.
 - Senior! strigă Cortejo fără să-şi dea seama.
 - Domnule?
 - Insulți pe Pablo Cortejo. Ai dovezi împotriva lui?
 - Câte pofteşti!
 - Arată-le!
- Cui? Dumitale? râse francezul. Ţi-am mai spus că n-ai ce să te amesteci. Văd însă că iei cu prea multă căldură apărarea acestui pungaş şi devii şi dumneata suspect.
 - Eu nu suspectez pe nimeni fără dovezi...
- Nici eu. Repet numai că am mai multe dovezi decât țiai putea închipui. Aproape fiecare rând din registre, fiecare cifră e o dovadă. A pungășit pe contele de Rodriganda cu sume fantastice. Dacă va fi prins, e de ajuns atât ca să-l ducă la spânzurătoare, fiindcă dobitocia pe care a făcut-o punându-și candidatura la președinție, e numai un caraghioslâc.
 - Aşadar, e într-adevăr plecat din ţară?
 - Nu știu. Mai dorești ceva?

- În situația de față, nu.
- Atunci regret că am lăsat să fiu deranjat. Bună ziua, domnule!

Cu aceste cuvinte francezul ieși mândru din cameră.

— Stai tu, nemernicule, o să vină vremea să mi-o plătești cu vârf și îndesat... mormăi printre dinți spaniolul.

Ieşi în stradă și se interesă unde locuiește ambasadorul Spaniei. Află de la el că tot ce-i spusese actualul administrator era adevărat. Se întoarse la hotel și-l găsi pe Landola așteptându-l cu nerăbdare.

- Ei, ce-ai făcut? îl întrebă el. Văd după mutra dumitale că ți s-a întâmplat ceva neplăcut.
- Aşa şi e, răspunse cu ciudă Cortejo şi-i povesti cum stau lucrurile.
- Atunci, afacerea asta a dat deocamdată greş. Acum ce facem? zise Landola.
 - Să umplem coșciugul, pe urmă plecăm la Santa Jaga.
 - Cu ce să-l umplem?

Deși erau singuri în cameră, Cortejo șopti cu teamă:

- Nu așa tare ca să nu ne-audă cineva. Cu ce vrei să-l umplem? Cu un cadavru.
- Vrei să spui că ne informăm unde a murit cineva și-i punem leșul în coșciugul gol al lui don Fernando?
- Ar fi cea mai mare nebunie pe care am putea face-o. Recunoști și dumneata că vrăjmașii noștri ne-ar putea aluneca printre degete, nu e așa?
 - Da, ceea ce ar însemna o mare primejdie pentru noi.
- Şi că s-ar putea întoarce aici în oraș? Cel dintâi lucru pe care l-ar face ar fi să deschidă mormântul.
- Cu atât mai bine. Ar da de cadavru, ceea ce ar fi o dovadă că don Fernando a murit cu adevărat.
 - Aşa?... exclamă spaniolul privindu-l batjocoritor.
 - Nu cumva ești de altă părere?
- la spune, prea deșteptule señor secretario, ce crezi dumneata că au să facă mai întâi cu cadavrul?
 - Au să-l examineze.

— Foarte bine. Şi ce-au să găsească?

Landola se uită întrebător la Cortejo și fiindcă nu pricepea ce vroia să spună, răspunse râzând:

- Un mort ca toţi morţii.
- Da, dar au să găsească și de ce boală a murit.
- Bine zici. Acum pricep eu. Trebuie găsit cadavrul cuiva care a murit în același timp cu don Fernando.
 - De unde să-l luăm?
 - Din cimitir, de unde vrei să-l luăm!
- Ai nimerit-o în sfârşit! Trebuie să dezgropăm peste noapte cadavrul și să-l băgăm în sicriul contelui. N-avem decât să citim inscripțiile de pe morminte și vom găsi unul cu anul și data când a murit contele.
 - Bine, bine, dar îmbrăcămintea?
- Despre asta nici o grijă. Am cercetat în drum pe medicul vaporului, care pare să fie un foarte bun chimist.
 - Rău ai făcut. Dacă prindea bănuieli, ce te făceai?
- Prea mă crezi prost. Mi-a spus din proprie iniţiativă o mulţime de mijloace care prefac hainele în scrum la cea mai mică atingere cu aerul.
 - Dar nu așa ca să pară arse, ci putrezite de vreme?
 - Da.
- Ar fi formidabil. Rămâne acum să ne procurăm hainele.
 - Le găsim la orice croitor sau negustor de vechituri.
- Trebuie însă să semene cu acelea pe care le purta atunci contele.
- Fiul meu mi-a descris toată înmormântarea și cum era îmbrăcat don Fernando, așa că în privința asta nu mă pot înșela.
- Îmi aduc şi eu foarte bine aminte cum mi l-au adus pe bord.
- Atunci o să fi și dumneata de față când voi cumpăra hainele.
- Bineînțeles. Acum să discutăm ce e mai important. Să zicem că dezgropăm un cadavru. N-o să se bage de seamă a

doua zi?

- Să procedăm și noi așa ca să nu se observe nimic.
- Afurisită afacere! Cum să ne procurăm sapă, lopată, felinare, scânduri şi o scară?
- Felinare o să cumpărăm, celelalte se vor găsi poate în cimitir. Groparii au de obicei un loc unde le ţin peste noapte.
- Trebuie mai întâi să ne convingem. Mai rămâne de stabilit ceva: avem nevoie de un om care să stea de pază ca să nu fim deranjaţi şi să ne dea de veste dacă se iveşte primejdia de a fi descoperiţi, ca să putem fugi la timp.
 - Pune-l pe fratele dumitale, dacă o vrea.
- A, pe dobitocul ăsta îl convingi lesne. Am și un mijloc foarte bun. Mă urăște de moarte și îi vor îndruga o poveste pe tema asta care îl va hotărî cu siguranță să ia parte la întreprinderea noastră. Acum doarme, să-l lăsăm să-și vadă de somn. Ei, ce zici, ești gata?
 - Da. Să mergem.

Ieşiră din hotel și porniră să cutreiere străzile care forfoteau de soldați. Întrebând din om în om li se spuse unde e cimitirul și se îndreptară într-acolo. Poarta era descuiată.

Soarele ardea cu putere și cimitirul era pustiu.

Căutară mai întâi cavoul familiei Rodriganda, pe care-l găsiră lesne. Avea un grilaj de fier a cărui portiță era încuiată.

- O să putem noi s-o descuiem? întrebă Cortejo.
- Ne trebuie unelte, zise Landola.
- De unde să le luăm?
- De la un lăcătuş.
- Da, dar n-are voie să ne vândă o cheie falsă.
- Uiţi că ne aflăm în Mexic. Cu bani vom putea obţine şi alte lucruri de care avem trebuinţă.

Porniră să se plimbe printre morminte și să citească inscripțiile. De-a lungul zidului văzură niște mici clădiri, așezate la rând, una lângă alta.

- Şi astea tot morminte trebuie să fie, zise Landola. A, mi-a venit ceva în gând! Mi se pare că n-o să ne mai trebuiască nici sapă, nici lopată și n-o să fie nevoie să dezgropăm nici un cadavru, la te uită la cavourile astea...
 - Ghicesc ce vrei să zici. Ideea nu e rea defel.
- Nu se poate să nu fie în vreunul din aceste cavouri vreun cadavru cam de vârsta lui don Fernando. Mai toate aceste dormitoare macabre sunt descuiate. Ia să vedem ce scrie pe ele.

Se opriră la fiecare cavou ca să citească numele și data morții celor ce odihneau aici pe veci. După câtva timp Cortejo arătă o cruce și zise lui Landola:

 Ia citeşte, señor secretario, ce scrie colo pe peretele acela.

Landola se apropie, privi printre gratii și văzu diferite nume de persoane decedate de multă vreme.

- Aha, vrei să spui inscripția aceea de sus? Răposatul a fost bancher, în vârstă de patruzeci și șapte de ani și a murit acum optsprezece ani.
 - Se potriveşte de minune. Dumneata ce zici?
- Hm... ai dreptate. Dar cum să găsim coșciugul lui printre celelalte care se află în cavou?
- Să le citim la rând și vom vedea al câtelea vine la număr.

Landola făcu după cum îl sfătui Cortejo, apoi zise:

- Bancherul a fost cel din urmă dintre cei îngropați aici, așa că sicriul lui trebuie să se fi păstrat încă foarte bine...
- ... și va fi foarte ușor de găsit. Trebuie însă să știu un lucru: nu o să-ți pierzi cumpătul când te vei vedea jos în cavou?
 - Nu cumva crezi că mi-e frică?
- Vezi că una e să te afli cu arma în mână în faţa unui om viu şi alta să te cobori în mijlocul nopţii într-un mormânt, ca să despoi un cadavru şi să-l îmbraci pe urmă la loc.

- Nu te teme, mie mi-e totuna dacă dezbrac ori îmbrac un om viu sau un mort. Chiar de-ar fi dracul în persoană, nu mi-e mie frică de el. Ba dacă mi-o cere un foc, îi aprind și ţigara. Aşadar, nu te îngriji de mine, vezi mai bine de dumneata, să n-o iei la fugă.
- De mine sunt sigur, mă întreb însă ce-o să zică fratele dumitale?
- Nici nu trebuie să vadă cadavrul. Îl lăsăm să păzească la poarta cimitirului, fără să-i spunem la ce-am venit. O să-i îndrug cu nişte povești, să te crucești și dumneata. Acum hai să vedem de unde facem rost de o scară.

Găsiră ce căutau într-un colţ al cimitirului, unde îşi ţineau groparii uneltele. Se întoarseră apoi în oraș și se duseră la o prăvălie să cumpere haine pentru mort.

Când se înapoiară la hotel, era vremea prânzului. Cerură să li se servească masa în camera lor, căci restaurantul era plin şi preferau să fie singuri. Grandeprise se săturase de somn şi veni şi el la masă, dar mâncărurile acelea delicate nu-i plăceau defel. De altminteri, era şi aşa rău dispus şi morocănos. Da întrebarea pe care i-o adresă Landola în privinţa asta, răspunse necăjit.

- Cum ai vrea să fiu altfel, master? Ce caut eu în afurisitul ăsta de México unde mă plictisesc de moarte? Sămi pierd vremea dormind? Am eu altceva mai bun de făcut.
 - A, te plictisești? Plimbă-te și dumneata nițel prin oraș.
- Îl cunosc şi-l prea cunosc. Trebuie să plec neapărat la Santa Jaga.
- Plecăm împreună îndată ce ne vom fi sfârşit treburile pe care le avem aici. S-ar putea să fie chiar mâine. Întâmpinăm însă o piedică, de aceea mă tem că va fi nevoie să mai amânăm plecarea. Nădăjduim totuşi să găsim omul de care avem nevoie şi în care să putem avea toată încrederea.

Grandeprise ridică repede capul și-l privi cercetător.

— Cum adică, în mine n-aveţi? întrebă el mirat.

- De, ştiu şi eu ce să spun! Da şi nu. E vorba de o taină, o taină foarte mare.
 - De afaceri?
 - Nu.
 - Ceva unde nu vă pot fi eu de folos?

Landola clătină îngândurat capul.

— Mă văd silit să-ţi dau o explicaţie. E vorba de ceva unde ne poţi fi, dimpotrivă, de mare folos. Dacă am termina repede, am putea pleca mâine chiar la Santa Jaga, dar vezi că...

Grandeprise ardea de nerăbdare să se afle cât mai curând față în față cu nemernicul de frate-său și spera să-l întâlnească în mănăstirea della Barbara. De aceea șederea în México îl enerva și ar fi vrut să plece imediat de acolo.

- Te somez să-mi spui ce te face să nu ai încredere în mine, zise el încruntând sprâncenele.
- Greu ce-mi ceri dumneata, își tărăgănă Landola cuvintele, fiindcă ești prietenul aceluia care... na, m-ai făcut să spun mai mult decât aș fi vrut.
 - Vânătorul deveni curios.
 - Al cui prieten sunt? Hai, spune o dată.
- Bine, fie! Eşti prietenul lui Landola, împotriva căruia e îndreptată întreprinderea noastră.
- Eu, prietenul lui Landola! strigă americanul izbind cu pumnul în masă, încât farfuriile și tacâmurile zăngăniră cu zgomot. Alerg de zeci de ani, ca diavolul după un suflet, ca să pun mâna pe el și să-l trimit în fundul iadului unde îi e locul.

Tonul cu care Grandeprise spusese aceste cuvinte îl făcu pe Landola să se înfioare. Se stăpâni însă și îi zise ca și când s-ar fi bucurat de cele ce auzea.

- Adevărat? Nu cumva am găsit în dumneata un aliat? Mare noroc ar fi!
- Aşadar, îl urmăriți și dumneavoastră? Atunci sunt omul pe care-l căutați. Spuneți-mi ce trebuie să fac.

Piratul se uită la Cortejo, parcă l-ar fi întrebat ce e de făcut. Îl văzu dând aprobator din cap.

- Eu zic că putem avea încredere în dumnealui. Pare să fie om de treabă și nu cred că o să ne înșele, murmură spaniolul cu glas mieros.
- Să vă înșel eu! strigă vânătorul. Puneți-mă la încercare, senior și o să vă dați seama că vă puteți bizui pe mine.
- Bine, zise Landola, părând să ia o hotărâre. E vorba de o mică plimbare la cimitir.
 - Merg și eu cu dumneavoastră.
 - Chiar în puterea nopții?
 - Nu-mi pasă. Dar ce să faceți acolo?
 - Să descoperim o ticăloșie de-a lui Landola.
 - Aha, încep să pricep!
- Cu atât mai bine. Dumneata știi că Landola a locuit câtva timp aici în oraș? Avea o drăguță...
 - Săraca! Mai bine s-ar fi măritat cu diavolul decât...
- Nu s-a măritat nici cu dracu' nici cu Landola. S-a logodit cu altul, tot atât de fioros ca el: moartea!
 - Ei drace! A murit? Adică a trebuit să moară, nu e așa?
- Așa bănuim. Landola vroia să scape de ea fiindcă aflase cine e. Când ticălosul a încercat să-i dea cu piciorul, fata l-a amenințat că-l denunță. A doua zi dimineață a fost găsită moartă.
 - A, a ucis-o?
- Probabil. Eu am bănuit aşa ceva şi am adus medici să constate, dar n-au găsit nimic; ziceau că a murit de un atac de apoplexie. Hm! E însă ciudat că Landola fusese în ajun la ea, se luaseră amândoi la ceartă, iar a doua zi fata era moartă. Mie lucrul mi s-a părut suspect, de aceea am cerut o anchetă. Trebuie să ştii că biata fată mi-era nepoată. Pusesem să-l aresteze pe Landola, i s-a dat însă drumul și eu am fost acuzat de calomnie și dat în judecată. De atunci m-a urmărit cu o stăruință diavolească pe mine și pe toți ai mei. Din pricina lui mi-am pierdut toată averea; copiii mi-au

murit în chip misterios, nevasta de asemenea și de câte ori se abătea o astfel de nenorocire peste capul meu, Landola era pe aproape. M-a cuprins atunci o furie nebună. Nu puteam să-i fac nimic pe cale legală dar am jurat să mă răzbun. Mai curând sau mai târziu trebuia să-mi cadă în mână ticălosul.

- Ți s-a întâmplat întocmai ca și mie.
- L-am căutat pretutindeni, dar zadarnic. Am aflat că ar fi în legături de afaceri cu Gasparino Cortejo. M-am dus în Spania și am intrat ca secretar la senior Antonio Veridante, administratorul contelui de Rodriganda. Cu timpul ne-am împrietenit. Cortejo nu bănuia că prin el am dat de urma vrăjmașului meu de moarte. Acum îl voi găsi cu siguranță în Santa Jaga. Înainte de a pleca însă, vreau să mai examinez o dată cadavrul nepoatei mele. Mi-am adus aminte de ceva. Știi dumneata cum se poate ucide cineva care are părul mare și mătăsos, fără să lase urme?
 - Nu. Ce are a face părul...
 - Vezi, aici e aici; tocmai părul ascunde urmele.
- Bine zici. Am auzit şi eu despre un astfel de caz. O femeie şi-a omorât bărbatul înfigându-i, pe când dormea, un cui subţire în creştet.
- Aşa e. Un cui retezat la cap care se înfige adânc în creier; părul acoperă locul și nu se mai cunoaște nimic.
 - Hm! Şi asta vrei să dovedeşti dumneata acum?
 - Da.
- Noaptea... în cimitir.., adică într-ascuns. De ce n-o faci ziua și cu ajutorul autorităților?
- Zău? Ca să fiu acuzat iar de calomnie și profanare de morminte? Nici nu mă gândesc! Și acum te întreb încă o dată: Vrei să mă ajuți sau nu?
 - Vreau. Ce trebuie să fac?
- Nimic decât să stai de pază, ca să nu ne surprindă cineva. Dacă bănuiala mea se adevereşte, mâine dimineaţă pornim la Santa Jaga ca să-l arestăm pe criminal.

— Ne-am înțeles. Aș vrea să vină mai repede noaptea ca să isprăvim cât mai curând cu afacerea asta.

Răbdarea lui Grandeprise fu pusă la grea încercare, însă, căci mai era mult până în seară.

Cortejo se duse după-amiază în oraș și se întoarse cu mai multe chei și unelte cu care spera să poată descuia cavoul. Dacă nu va reuși, trebuia să-l deschidă cu forța.

- Mare dobitoc și Grandeprise ăsta! râse Landola.
- Probabil că nu e bănuitor din fire, fiindcă se vedea bine că povestea dumitale era trasă de păr, răspunse Cortejo. Bine că avem cel puţin pe cineva ca să stea de pază.

În sfârşit se întunecă. Cerul se umplu de stele. Cei trei complici mâncară tot sus, în camera lor şi aproape de miezul nopții ieşiră din hotel şi se îndreptară spre cimitir. Lăsară la poartă pe Grandeprise şi ei se apucară de treabă. Reuşiră să scoată cadavrul bancherului din cavou, îl îmbrăcară şi-l duseră la mormântul Rodriganzilor.

- Să isprăvim mai repede ca să nu se plictisească paznicul nostru, zise Cortejo.
- O să se mire că zăbovim atâta, îşi dădu cu părerea
 Landola.
- Şi-o fi închipuind că vrem să dăm de cuiul bătut în creier.

Cortejo încercă zadarnic să descuie uşa cavoului cu cheia. Scoase în cele din urmă o daltă din buzunar și puse mâna pe clanță ca să se sprijine. Uşa se deschise atunci de la sine.

- Santa Madonna! exclamă el speriat! Nici nu era încuiată.
 - Nu se poate! Trebuie să te fi înșelat.
 - Poftim, vezi și dumneata.
- Nu cumva o fi cineva jos în cavou? murmură Cortejo, încredințându-se și el că era adevărat ce spunea Landola.

Deschiseră uşa și stătură câtva timp s-asculte. Nu se auzea însă nimic.

- Pesemne că vreuna din cheile dumitale s-a potrivit la broască și ai descuiat-o fără să-ți dai seama, zise Landola.
- Oare? Aş fi simţit când am vrut să vâr cheia în broască.
- Se poate să nu fi băgat de seamă. Văd eu că ţi-e frică. Nervii îţi sunt mult prea solicitaţi.
 - Tot ce se poate. Să mai ascultăm niţel.
- Ne pierdem numai vremea zadarnic; să coborâm în cavou, zise enervat Landola.
- Bine, dar cu băgare de seamă. Să lăsăm deocamdată mortul aici.

Cortejo aprinse felinarul și începură să coboare treptele, Landola înainte, Cortejo cu felinarul după el.

Ajunseră în cavou fără să li se pară ceva suspect.

- Luminează în jurul dumitale, zise Landola. Nici acum nu văzură nimic.
- Așa e că am avut eu dreptate? S-a potrivit vreuna din chei și ai răsucit-o în broască fără să bagi de seamă. Să ne apucăm imediat de treabă; știi bine că n-avem vreme de pierdut. Care e sicriul lui don Fernando?
- Aici, răspunse Cortejo arătând un coșciug în partea de jos a căruia scria cu litere aurite: "Don Fernando, conte de Rodriganda y Sevilla".
 - Bineînțeles gol, mormăi Landola.
- Din nenorocire. Aş fi dat nu ştiu ce să-l ştiu pe conte înăuntru, chiar şi pe diavol în persoană, ca să văd dacă lăudăroşenia dumitale e adevărată: I-ai oferi şi acum foc să- şi aprindă ţigara?
 - Ba bine că nu!
- Nu te cred, senior Landola. Cel puţin nu în deghizarea asta. Cu chipul dumitale adevărat l-ai fi putut înfrunta lesne, fiindcă te cunoaște și știa că nu poţi să-i scapi. Aşa însă, părându-i străin, te-ar apuca numaidecât de guler.
- Zău? râse Landola. Hai să vedem! Ridică acum capacul să iasă dracul.

Nu văzură însă că, la cea dintâi atingere, capacul se ridică foarte uşor. În clipa următoare un răcnet de spaima ieşi de pe buzele celor doi complici. În coşciug stătea întins un om lung şi deşirat cu un nas enorm, asemenea unui plisc de uliu.

Se uitau înmărmuriți la mortul acela misterios care nu semăna defel cu don Fernando de Rodriganda.

4. O aventură înfiorătoare

Când Unger, Plisc-de-uliu, căpitanul Wagner și Peters ajunseră în gară, văzură pe peron un soldat francez, bandajat la mână, care părea să îndeplinească slujba de macagiu.

Kurt se apropie de el și-l întrebă în franceză:

— Dumneata faci parte din personalul gării, camarade? Omul văzu numaidecât după înfăţişarea tânărului că are de-a face cu un ofiter în civil.

— Da, domnule, răspunse cuviincios soldatul. Am fost rănit și aștept un vapor care să mă ducă în patrie; până atunci, ca să nu stau degeaba am vrut să-mi câștig câțiva gologani pentru tutun.

Kurt băgă mâna în buzunar și scoase o piesă de cinci franci pe care o întinse soldatului.

- Ţine, camarade! De când ţi-ai început astăzi serviciul?
- De dimineață.
- Când a plecat ultimul tren?
- Acum un ceas, dar numai până la Lomalto, mai departe nu merge.
 - Au plecat și ceva civili?

Soldatul clipi şiret şi zise zâmbind:

- La drept vorbind, nu e voie.
- Dar fără voie?
- Păi, să vedeți dumneavoastră... eu sunt macagiu și ăla de i-a luat era superiorul meu.
 - Am înțeles. Câți erau?
 - Numai trei, dar i-a luat în compartimentul lui.
 - Ai putea să-mi spui ce fel de mutre aveau?

Soldatul îi descrise amănunțit.

— Ei sunt, zise Wagner, dar cine era cel de-al treilea nu știu, nu l-am văzut la mine pe vapor.

- O s-aflăm noi, răspunse Kurt. Mai pleacă vreun tren pe ziua de astăzi?
- De-abia după trei ceasuri, când s-o întoarce maşina de la Lomalto. Aduce o grămadă de vagoane pline cu soldaţi, zise macagiul.
 - Nu pleacă vreun tren de marfă mai înainte?
 - Nu, domnule.
 - Bine. Mulţumesc camarade. Să mergem domnilor.
- Aşadar, ne-au scăpat... scrâșni Wagner. Şi numai eu sunt de vină. Acum ce e de făcut?
- S-avem răbdare, dragul meu, încercă Kurt să-l potolească. În orice caz, ştim că s-au dus la México. Ne ducem şi noi după ei. Din nenorocire pierdem trei ceasuri până la plecarea primului tren, sper însă că vom pune mâna pe ei la México.
- A, mi-am adus aminte de ceva: Trebuie neapărat să trimit un om la del Erina cu nişte rapoarte, zise Wagner. I-aţi da voie să meargă cu dumneavoastră, domnule Unger?
 - Cu plăcere, numai să nu ne stânjenească.
 - Nu te teme. Ţi-ar conveni marinarul ăsta al meu?
- Cred că da, mai ales că, după cât mi-ai spus, cunoaște bine pe fugari.
 - Mai bine chiar decât mine. Ei, ce zici, Peters?
- Ce să zic, domnule căpitan? Mă duc, cum să nu mă duc!
 - Parcă ştii niţel spaniola?
 - Ce-au uitat spaniolii, râse marinarul.
 - Şi câteva boabe franţuzeşte, nu e aşa?
 - Cât să nu mor de foame în țara francezilor.
- Atunci ne-am înțeles. Acum să ne întoarcem pe bord ca să-ți dau hârtiile și să-ți spun ce ai de făcut, pe urmă ne întoarcem în oraș. Unde să ne întâlnim, domnule Unger?
 - Cel mai nimerit ar fi în cârciuma asta de lângă gară.
- Perfect. Eu mă duc și mă înapoiez cât se va putea mai repede. La revedere.

Căpitanul urmat de Peters se îndreptă spre port, pe când Kurt și Plisc-de-uliu se duseră îndărăt la gară și cerură să vorbească cu șeful. Acesta îi privi curios așteptând să vadă ce vor.

 V-aş ruga să-mi spuneţi când pleacă primul tren spre Lomalto, zise Kurt şefului de gară, deşi ştia de la macagiu.

Funcționarul se uită la ceas.

- Peste două ceasuri și jumătate, răspunse el. Doriți poate să plecați cu el? Regret, dar trenul e numai pentru militari.
 - Daţi-mi voie să mă prezint.

Cu aceste cuvinte Kurt scoase o hârtie din buzunar și o întinse șefului de gară. Acesta o citi, apoi zise înclinânduse:

- La ordinele dumneavoastră, domnule locotenent. Câte locuri doriți?
 - Numai trei.
 - Vi se va rezerva un compartiment de clasa întâi.
- Mulţumesc. Trenul are legătură cu diligenţa care pleacă de la Lomalto la México?
- Cel care a plecat înainte avea, dar acesta nu. Drept să vă spun, diligența aceea e o haraba care-ți scoate sufletul și n-aș sfătui pe nimeni să se servească de ea. Dacă vreți să ajungeți mai repede la México, cel mai bun lucru ar fi să vă duceți călare.
 - N-avem cai.
 - Găsiți destui pe aici.
 - Socoteam să-mi cumpăr la México.
- De ce acolo unde sunt cu mult mai scumpi și nici măcar mai buni?
 - Știți aici pe cineva care să aibă cai de vânzare?
- Chiar eu. Nişte cai grozavi: au rămas de la ofițerii care s-au întors acasă; i-au lăsat fiindcă nu se puteau căra cu ei. Doriți să-i vedeți?
 - Da.

— Atunci să mergem. Dacă ne învoim din preţ, nu mai aveţi nevoie de diligenţă, vă încarc eu caii pe gratis în tren.

Făcură târgul. În mai puţin de o jumătate de ceas Kurt se văzu proprietarul a trei cai voinici, care păreau să întrunească într-adevăr toate calităţile.

— Slavă Ție Doamne! rosti Plisc-de-uliu fericit. O să-mi simt iar picioarele bălăbănind pe lângă burta unui cal. Dacă mai ținea mult, mă tem că încălecam pe nasul meu și o luam razna la galop.

Mai era vreun ceas până la plecarea trenului, când veni și căpitanul Wagner cu Peters.

- Măi băiete, tu știi să călărești? întrebă Plisc-de-uliu pe marinar. Avem niște cai strașnici. O să facem drumul de la Lomalto la México călare.
- Păi... calul e un animal care trăiește pe lângă casa omului, așa ne-a învățat pe noi profesorul în clasa întâi primară. Şi apoi, ce crezi dumneata că dacă eu sunt marinar n-am călărit niciodată? Când eram copil, mă urcam din fugă în spinarea celui mai afurisit armăsar.
- Cu atât mai bine, fiindcă altminteri aş fi silit să te leg cu un odgon de şa.

Şezură la o masă în cârciumă și Wagner le povesti pe scurt cum se întâlnise cu don Fernando și călătoria lor la insula aceea necunoscută. Kurt știa toate astea de la Plisc-de-uliu. La sfârșit, povesti și el căpitanului ce se mai petrecuse de la debarcarea dispăruților la Guyamas. Wagner ascultă cu încordare.

- Cum? exclamă el înspăimântat, au dispărut iar?
- Din nenorocire. Sper însă să-i găsesc și vai de aceia care s-au atins de ei!
- Poate că am și dat de urma lor, am eu ideile mele, zise Plisc-de-uliu. Unde credeți dumneavoastră că s-au dus Cortejo și Landola? Probabil că după ei.
- Tot ce se poate, de aceea trebuie neapărat să vedem ce au făcut aceștia doi și să aflăm ce scop urmăresc.

- O să ceară însă timp, își dădu cu părerea Wagner și nu pot să-mi expun prea mult băieții la clima primejdioasă din Veracruz.
 - Atunci caută un port apropiat dar sănătos.
 - Bine. O să v-aștept în golful Bermeja.

Trenul era gata de plecare. Kurt se încredință că șeful se ținuse de cuvânt și caii se aflau în vagonul de animale; își luară rămas-bun de la Wagner și se urcară în compartimentul rezervat pentru ei. Când trenul se puse în mișcare, Wagner le strigă de pe peron, fluturând șapca:

— Drum bun, domnule căpitan. Adu-i pe ai noștri sănătoși pe vapor și dă-le la cap ticăloșilor pe care îi știi.

După două ceasuri trenul se opri în gara Lomalto. Conductorul, același care-i adusese pe Cortejo și pe Landola, veni în fugă să le deschidă, serviabil, ușa compartimentului. Kurt îl luă prin surprindere:

— Tot dumneata ai dus cu trenul celălalt, doi civili de la Veracruz la Lomalto, nu e așa? îl întrebă el.

Omul nu cuteză să tăgăduiască.

- Da, domnule, răspunse el cu glas șovăitor.
- Nu-ţi fie frică, îl linişti Kurt, aş vrea numai să ştiu încotro s-au dus.
 - La México. I-am văzut când s-au urcat în diligență.
- Bine, mulţumesc, zise prietenos tânărul şi-i dădu un bacşiş.

După ce cumpărară în grabă ceva provizii de drum încălecară și plecară imediat. Plisc-de-uliu, care cunoștea drumul, făcea pe călăuza. Deși erau toți trei buni călăreți, nu reușiră totuși să prindă diligența care era trasă de opt cai zdraveni. Știau că Landola și Cortejo trebuie să fi sosit înainte de amiază în México, iar acum soarele se lăsase spre apus.

— Cum dracu' să găsim noi acul în carul cu fân, mormăi Plisc-de-uliu cu ciudă. Să fie afurisit orașul ăsta cu ulițele lui întortocheate și atâta forfoteală de-ți vine amețeală. Să

fi fost în pădure ori pe câmpie, fiți pe pace că le-aș fi dat eu repede de urmă ticăloșilor.

- N-avem decât două căi să-i găsim, zise Kurt. Tare m-aș mira să nu se fi dus la palatul Rodriganzilor, să iscodească pe cineva de acolo.
- Bine zici. Trebuie să ne ducem și noi la wigwamul ăsta. Şi calea a doua care ar fi?
- Dumneata știi foarte bine că sicriul lui don Fernando e gol, nu e așa?
- Cum dracu' să nu știu dacă l-am văzut pe conte viu cum te văd și cum mă vezi?
- Landola o să-și închipuie cu siguranță că toată atenția noastră o să fie îndreptată spre acest lucru. Vor avea deci grijă să bage mai întâi de toate un cadavru în sicriu.
- Ăştia ar fi în stare! Master căpitan, halal să-ţi fie! Eşti tânăr dar tare deştept, după cum văd eu. Trebuie să le-o luăm înainte. Deci înainte, spre satul ăsta păcătos!

Traseră la cel dintâi hotel care le ieși în drum și, după ce se odihniră nițel, Kurt se duse de-a dreptul la palatul Rodriganda, pe care i-l descrisese portarul de la hotel.

Fu și el oprit de santinelă, dar după ce spuse că are treabă cu administratorul, îl lăsară să intre. Îl găsi pe acesta în biroul lui. Kurt trimise mai întâi cartea lui de vizită și fu primit numaidecât.

- Cu ce vă pot servi, domnul meu? îl întrebă cu multă amabilitate francezul.
- Vă rog mai întâi să mă iertați că vă deranjez, mai ales că vin într-o afacere cu totul particulară răspunse tânărul scuzându-se. Ați primit astăzi vizita unui individ care s-a dat drept împuternicitul contelui de Rodriganda?
 - Da. Urmăriți un anumit scop cu întrebarea aceasta?
- Desigur. V-a cerut informații relativ la administrarea dumneavoastră?
 - Mai mult încă; cerea să i-o cedez lui.
- Mi-am închipuit eu. S-a prezentat sub numele de Antonio Veridante, nu e așa?

- Da.
- Ştiţi unde ar putea fi găsit?
- Nu, nu mi-a spus la ce hotel a tras.
- Țin mult s-o aflu. Trebuie să știți că individul acesta e un pungaș foarte viclean și primejdios. S-ar putea să mai vină pe la dumneavoastră, în cazul acesta v-aș ruga foarte mult să-l arestați imediat și să anunțați pe ambasadorul Germaniei în Mexic.
 - Să-l arestez? Îmi pot lua eu o astfel de răspundere?
- Fără cea mai mică şovăială. Acest Veridante nu e altul decât Gasparino Cortejo, fratele lui Pablo Cortejo pe care-l ştiţi şi dumneavoastră.
 - Cred și eu! Reputația lui e destul de bine stabilită.
- Şi aşa-zisul lui secretar care-l însoţeşte e Grandeprise, sub numele de Landola, fostul căpitan al vasului-pirat "Lion". Amândoi sunt deghizaţi perfect şi paşapoartele lor sunt false. Eu îi urmăresc de la Veracruz.
- Cele ce mi-ați spus, ajung. Cum îl voi vedea pe Cortejo, îl arestez imediat.

Kurt mai dădu câteva explicaţii — atât cât găsi el de cuviinţă — francezului, apoi se duse la domnul von Magnus, ambasadorul Germaniei, ca să îi predea documentele secrete trimise prin el. În cursul conversaţiei, deschise vorba şi despre afacerile lui particulare care-l aduseseră în Mexic. Diplomatul îl ascultă cu luare-aminte, pe urmă zise cu amabilitate:

— Îţi făgăduiesc tot concursul meu, în limita posibilităţilor, bineînţeles. Zici că vrei să te convingi mai întâi ce e cu mormântul contelui? Trebuie să-ţi atrag atenţia că se cere să fii foarte prudent. La o cercetare a cavoului e nevoie să fie de faţă şi o persoană cu greutate, ale cărei mărturii să nu fie puse nici un moment la îndoială. Eu în locul dumitale nu m-aş încrede nici în francezi şi nici în vreun slujbaş de-al statului şi aş prefera un mexican. Cear fi să te adresezi alcadehii care i-a somat pe Pablo Cortejo şi pe fiică-sa să părăsească ţara?

- Şi credeţi că alcadele o să vrea?
- Sunt mai mult ca sigur. Mi-e bun prieten. O să-ţi dau câteva rânduri din partea mea.

Nu trecu nici o jumătate de ceas și Kurt predase alcadelui scrisoarea ambasadorului. Din ce citea, chipul mexicanului se întuneca tot mai mult. După ce sfârși, zise întinzând mâna tânărului:

— Aflu din scrisoarea ambasadorului dumneavoastră că e vorba să vă fac un serviciu. Vă stau bucuros la dispoziție, deși timpul mi-e măsurat și, în vremurile tulburi prin care trecem, afacerile particulare rămân pe planul al doilea. Mă rog, luați loc și spuneți-mi despre ce e vorba.

Îşi aprinseră amândoi câte o ţigară şi Kurt se apucă să povestească. Alcadele îl ascultă până la sfârşit, fără să-l întrerupă, pe urmă începu să se plimbe cu paşi rari prin cameră.

- Ceea ce mi-aţi povestit, e într-adevăr extraordinar, zise el la urmă. Mă voi duce împreună cu vreo câţiva din funcţionarii mei la cimitir. Mă însoţiţi şi dumneavoastră, nu e aşa?
 - Tocmai vroiam să vă rog.
- Bine. O să trimit la palatul contelui pe cineva ca să-mi aducă cheia cavoului.
- Părerea mea ar fi dacă-mi îngăduiţi să v-o spun să nu ştie prea multe persoane de planul nostru.
- Hm! Poate că aveţi dreptate. Noi, judecătorii, avem chei false — e trebuinţă câteodată de ele — aşa că nu mai e nevoie. Vreţi să plecăm imediat?
 - Mă rog...

Alcadele dădu câteva ordine apoi plecară; în drum luară cu ei pe Plisc-de-uliu și se îndreptară spre cimitir.

Găsiră aici vreo câțiva polițiști care îi așteptau, în urma ordinului dat de alcade. Acesta dădu unuia din ei cheia și polițistul se duse singur să descuie cavoul, ca să nu atragă atenția cuiva.

Când acesta se întoarse ca să spună alcadelui că treaba s-a făcut, porniră unul câte unul, răzleţi, spre cavou; apoi când fură toţi la un loc, aprinseră felinarele şi coborâră treptele. Deschiseră coşciugul dar... acesta era gol!

— Santa Madonna! zise alcadele înmărmurit, e deci adevărat!

Cercetară, poate vor găsi oseminte sau rămășițe de îmbrăcăminte, însă nu găsiră nimic.

- Văd și eu că s-a comis într-adevăr o crimă odioasă împotriva contelui, zise alcadele. O să fac tot ce e omenește posibil să-i descopăr pe criminali. Din momentul acesta cimitirul și mai ales cavoul va fi pus sub supraveghere polițienească.
- Credeţi că ar fi nimerit? întrebă Kurt. Criminalii sunt oameni vicleni şi deştepţi, n-au să vină ei la lumina zilei ca să pună un cadavru în sicriu, fiţi sigur.
- Așa e, aveți dreptate, o vor face numai în întunericul nopții. Dar de unde să ia cadavrul?
- Astea sunt nimicuri pentru oameni ca Landola și Cortejo. Le trebuie un cadavru de sex masculin, om care să fi murit cam în același timp cu presupusa moarte a contelui; au să-l găsească ei, fiți pe pace! Cred că nu e nevoie să ne pierdem vremea degeaba atâta timp cât e încă lumină. Cum se va înnopta însă, trebuie să fim cu ochii în patru.
 - O să pun oameni de pază lângă cavou.
- Şi să-i arestaţi? Eu cred că e mai bine să-i lăsăm să coboare înăuntru, fiindcă vor fi mai lesne de prins.
- Bine zici. Acum să ne împrăștiem și să ne întâlnim la noapte aici în cimitir.

Aşa şi făcură.

- Acum e vorba să luăm măsurile trebuincioase, zise alcadele. Voi pune doi oameni la poarta cimitirului.
- Nu ar fi bine, fiindcă nu sunt ei proști să intre pe poartă. Probabil că o să sară peste zid, fu de părere Pliscde-uliu.

- Atunci au să ne trebuiască vreo câțiva polițiști, mormăi alcadele cam nemulțumit.
- Pentru ce, master alcade? Eu găsesc că sunt și așa prea mulți. Dumneata o să stai aici lângă sicriu și restul mă privește pe mine.
- Pe dumneata? întrebă alcadele cu mirare. Crezi că un singur om ajunge?
- Păi vezi că urechile unuia ca mine aud mai bine ca zece polițiști de-ai dumitale la un loc. Auzul lor nu e deprins s-audă gângania târându-se prin iarbă, ca al meu.
 - Vrei să spui că o să-i auzi pe criminali venind?
 - Cu siguranţă.
 - Chiar de la distanță mai mare?

Pe american îl plictiseau întrebările alcadelui. Scuipă o dată cu necaz drept pe sub nasul lui și zise:

- Socot că-mi poţi încredinţa mai mult ca oricui paza cimitirului; atât e tot ce pot să-ţi spun. Dacă crezi însă, poţi pune regimente întregi pe sub zidurile lui, ca şi când ar fi vorba să luăm cu asalt o fortăreaţă, dar fii sigur că indivizii noştri au să ne simtă ei pe noi, înainte de-ai vedea noi pe ei şi atunci ne-am şters pe bot, aşa să ştii.
- Bine. Atunci rămânem aici în cavou și dumneata stai sus să păzești.
- Unul din oamenii dumitale poate să stea și el sus, aproape de mine, ca să am pe cine trimite dacă trebuie să vă dau de știre și să nu fiu silit să vin eu singur.

Plisc-de-uliu luă cu el un polițist și lăsă în cavou pe alcade, Kurt, Peters și încă trei oameni.

Răbdarea lor fu pusă la grea încercare, căci se apropiase miezul nopții fără să se simtă vreo mișcare.

- Poate că nici nu mai vin, zise alcadele.
- Tot ce se poate; dacă e așa, trebuie să veghem și mâine seară, răspunse Kurt.
 - Sau vor fi și venit, dar vânătorul ăsta...

Se întrerupse căci auzi paşi apropiindu-se.

Era polițistul pus de pază.

- Vin? întrebă alcadele cu bucurie.
- Da, senior. Sunt trei. Americanul vă roagă să ascundeți felinarele. El s-a dus să vadă ce fac. Doi din ei au dispărut printre morminte, iar cel de-al treilea a rămas să păzească poarta.

Vestea îi puse într-o încordare de neînchipuit. Peste puţin veni şi Plisc-de-uliu la ei, dar ca să nu fie luat drept unul din cei doi profanatori de morminte, îşi spuse în şoaptă numele.

- Ce fac? Unde sunt? îl întrebară toți cu nerăbdare.
- O să punem îndată mâna pe ei. Scot un don Fernando din mormânt, râse americanul. Trimiteţi doi inşi să pună mâna pe cel de la poartă, dar numai după ce vor fi văzut pe ceilalţi doi coborând în cavou.

Plisc-de-uliu se întoarse la postul lui, în vreme ce doi din polițiști se furișară spre poartă.

Mai trecu o bună bucată de vreme până să vină iar americanul. De astă dată părea însă foarte grăbit.

- Vin! şopti el. Aduc şi mortul.
- Atunci să ne ascundem repede după sicrie.
- Staţi, zise el, când văzu că vor să acopere felinarele.
 Mai am ceva de făcut.
 - Ce?
 - Ridicați capacul sicriului, o să vedeți pe urmă de ce.

Ridicară capacul și-l văzură cu mirare pe Plisc-de-uliu vârându-se înăuntrul sicriului.

- Asta ce mai e? întrebă uluit unul din polițiști.
- Lasă jos capacul, băiatule, îi porunci el întinzându-se foarte liniștit în sicriu.
 - Bine, bine, dar nu înțeleg ce rost...
- Tacă-ţi gura dacă nu înţelegi, neghiobule. Ia închipuie-ţi tu ce mutră au să facă dumnealor când or deschide sicriul şi au să dea de nasul meu. Hai, lasă jos capacul!

Omul se codea și chiar lui Kurt i se păru gluma cam prea boacănă, dar auziră zgomot și nu mai era timp de pierdut.

Acum domnea o tăcere cu adevărat mormântală în cavou. Se auzi sus un scârţâit de cheie şi după câteva momente, paşi coborând treptele. La lumina felinarului lui Cortejo, chipurile celor doi criminali se vedeau cât se poate de lămurit.

- Ei sunt? şopti Kurt la urechea marinarului.
- Da.
- Fă lumină în jurul nostru, auziră ei pe Landola spunând lui Cortejo.

Găsiră repede sicriul căutat, după literele aurite. Polițistul nici n-avusese vreme să pună la loc capacul sicriului așa cum trebuia. De aceea capacul căzu cu zgomot la pământ și cei doi ticăloși văzură cu groază pe Plisc-de-uliu cu nasul lui enorm privindu-i cu ochi sticloși de mort.

- Sfinte Dumnezeule! Ăsta cine o mai fi? strigă Cortejo după ce-și veni nițel în fire.
 - Diavolul! şuieră Landola îngrozit.

Și nemernicii aceia care uciseseră atâția inși cu mâinile lor, oameni pentru care crima cea mai fioroasă era o jucărie, se simțiră cuprinși de o frică nebună.

- Diavolul! murmură Landola iarăși.
- Aşa e, Satana... gemu Cortejo.

Pşşş!" ţâşni o dâră groasă de scuipat drept pe feţele lor.

— Da, Diavolul, Satan, Belzebut, eu sunt! strigă americanul sărind din coșciug. Am venit să vă iau cu mine în iad, ticăloșilor. Uite semnul pe care vi-l trimite tartorul, părintele meu!

Şi cu aceste cuvinte le cârpi câte o palmă atât de zdravănă încât îi ameţi de tot. Le smuci apoi armele şi le aruncă într-un colţ al cavoului. Luă pe urmă felinarul lui Cortejo într-o mână, scoase cu cealaltă pumnalul de la brâu şi se aşeză în dreptul uşii cavoului.

Cei doi criminali se dezmeticiră repede.

- E om! strigă Cortejo, spumegând de furie.
- Ce cauţi aici? răcni Landola care, crezându-l singur, îşi recăpătase îndrăzneala. Răspunde, ori te...

— Ei aș! Pe cel dintâi care cutează să se atingă de mine îl pocnesc cu felinarul în cap să vadă stele verzi. Să încetăm acum cu gluma și să vorbim serios. Vă declar prizonierii mei.

Tonul fu atât de aspru încât însuşi Landola înţelese că se pregătea ceva grav. Se dădu cu un pas înapoi şi-şi căută cu ochii armele.

- Eşti nebun, omule! Cum putem fi noi prizonierii tăi? murmură el.
- Nu mă crezi? Privește! zise Plisc-de-uliu și arătă cu mâna în spatele lor.

Toţi ieşiseră din ascunzătoarea lor şi la lumina felinarelor cei doi ticăloşi înţeleseră ce îi aştepta.

- Aşa? Nu puneţi voi mâna pe mine! răcni Landola.
- Nici pe mine! scrâșni Cortejo și se repeziră amândoi ca turbați la Plisc-de-uliu.

Dar acesta era pregătit. Fără să se slujească de cuţit, pocni pe Landola, care i se părea mai primejdios, cu felinarul în obraz cu atâta putere încât geamul se făcu ţăndări şi dădu în același timp lui Cortejo un picior în pântece încât îl făcu să se rostogolească la pământ. Într-o clipă poliţiştii se năpustiră asupra lor şi le puseră cătuşele. Cortejo văzu că orice împotrivire ar fi zadarnică, Landola însă se zbătea ca un nebun, cu spume la gură, aşa că trebuiră să-l lege zdravăn ca să nu mai poată face vreo mişcare.

- Am pus în sfârșit mâna pe ei, zise alcadele. Vrei să le luăm chiar acum interogatoriul? întrebă el pe Kurt.
- Nu e aici locul și nici timpul, răspunse acesta. Trebuie mai întâi să vedem ce-au făcut cu mortul dezgropat și să-l arestăm pe individul pus de pază la poarta cimitirului.
 - Pe acesta îl vor fi arestat până acum oamenii mei.

Dar alcadele se înșela. Grandeprise era un vânător iscusit. Pe când stătea lângă poartă și aștepta pe cei doi tovarăși ai săi, auzi în spatele lui un zgomot ușor. Cu auzul lui experimentat înțelese că erau pașii a doi inși. Ca

fulgerul se întinse la pământ, se târî la o parte, apoi veni pe la spatele lor.

- Nu văd pe nimeni, zise unul din ei.
- Nici eu, răspunse celălalt.
- Cine știe ce i s-o fi năzărit ăluia cu nasul lung; te pomenești că nu e nici un om de pază la poartă.
 - Hai să căutăm.
 - Hai!

Grandeprise înțelese că erau polițiști.

— Ei drăcia dracului! își zise el. Asta ce-o mai fi? Nu cumva pe mine mă caută? Ia să mă duc eu să dau de veste tovarășilor mei.

Se furișă încotro văzuse pe cei doi îndreptându-se, dar nu-i găsi. Mai căută în dreapta și-n stânga ascultând cu încordare. Zări o rază de lumină și ajunse la cavoul familiei Rodriganda de unde se auzeau glasuri omenești.

- Uite-l! zise cineva.
- A! Un cadavru! Pesemne că pe ăsta vroiau să-l bage în mormântul contelui. Trebuie să aflăm de la ei de unde l-au luat.
 - De la cine?
 - De la arestați.
- Aha, sunt arestaţi... îşi zise Grandeprise. Prost lucru. Nu au făcut nimic rău, săracii, dar francezii n-au să tărăgăneze mult lucrurile şi au să le pună ştreangul de gât. Şi eu ce mă fac, cum mai pun eu atunci mâna pe Landola? Să vedem dacă nu e chip să-i scap.

Se ascunse după un monument de unde putea să vadă tot ce se petrece.

În vremea asta Landola și Cortejo fură scoși din cavou și duși lângă cadavru.

— De unde ați luat mortul? Îi întrebă alcadele.

Nici unul nu răspunse.

— Lăsaţi-i, zise Kurt. De obicei criminalii tac când văd că nu mai e scăpare pentru ei. Vom vedea mâine la lumina zilei din ce mormânt au furat cadavrul. — Bine zici. Până atunci să lăsăm toate cum sunt. Voi pune oamenii mei să păzească să nu se mişte nimic din loc. Noi ceilalți vom duce pe criminali în oraș.

Nu văzură însă că o umbră îi urmărea de la distanță ca să vadă unde-i duc pe arestați.

Ajunşi la închisoare, li se luă iar interogatoriul, dar nici de data asta nu vrură să răspundă la întrebări şi fiindcă nu era destul loc în temniţă, îi băgară pe amândoi în aceeaşi celulă.

- Şi acum, senior Cortejo, zise Kurt la urmă, să nu crezi că tăcerea îți va folosi la ceva. Știu tot și n-am nevoie de nici o mărturisire. Dovezile vor vorbi ele în locul dumitale.
- Ce poţi şti şi cine eşti dumneata? întrebă de astă dată cu dispreţ Cortejo.
- Mă numesc Kurt Unger și sunt fiul căpitanului Unger, pe care l-a dus Landola împreună cu ceilalți în insula aceea pustie. Iertare nu încape pentru voi, dar o mărturisire completă v-ar ușura poate pedeapsa.
- Şi ce ştii dumneata despre noi, cum văd că te lauzi, tinere? zâmbi Landola batjocoritor.
- Atât cât să vă ducă la spânzurătoare, răspunse foarte calm, Kurt Unger.

5. O farsă reușită

Grandeprise se tot învârtise în jurul închisorii şi cercetase cu băgare de seamă zidul care o împrejmuia. Văzu că nu era nimic de făcut dinspre partea asta. Zări însă lumină la o fereastră zăbrelită.

— Aha, mormăi el, trebuie să fie celula unde i-au dus. Bine că știu deocamdată și atât. Vorba e: i-o fi pus pe amândoi în aceeași celulă?

Mai aşteptă câtva timp să vadă dacă nu se luminează și altă fereastră, dar nu văzu nimic.

— Aşadar i-a pus la un loc, îşi zise vânătorul. Rămâne acum să vedem plecând pe cei care i-au arestat.

Se apropie de poarta închisorii și se puse la pândă. Nu trecu mult și văzu patru inși ieșind pe poartă.

— Ei sunt. Au plecat. Ei, şi-acum, ce e de făcut? Trebuie însă să lucrez repede, mâine poate să fie prea târziu.

Porni îngândurat pe stradă. Auzi deodată zgomot de pinteni în spatele lui. Un ofițer care se întorcea pesemne de la o petrecere trecu pe lângă el.

"Asta ar fi ceva! își zise vânătorul. Ofițerul e cam de statura mea. Înainte, nu e vreme de gândit, altminteri scap prilejul și nu mă mai întâlnesc cu altul mai bun."

Se luă după ofițer și-l ajunse din urmă.

- Domnule, domnule, zise el cu glas scăzut.
- Ce vrei? întrebă ofițerul stând în loc.
- Nu ești dumneata căpitanul Mangard de Vaittier?
- Nu și nici nu cunosc pe nimeni cu numele ăsta.
- Nici eu, zise Grandeprise, râzând și cu o mână îl apucă pe francez de gât iar cu cealaltă îi dădu un pumn în ceafă de-l lungi la pământ.
- Aşa, s-a făcut! Acum să-l iau de aici, ca să nu mă vadă cineva, mormăi el.

Luă pe umăr pe ofițerul leşinat, îl duse după un colţ al zidului, îl dezbrăcă de uniformă, îl legă zdravăn, îi puse un căluş în gură, se îmbrăcă el cu uniforma, își puse armele în buzunar și se îndreptă zăngănind din pinteni spre poarta închisorii. Se opri în poartă și sună.

- Cine e? îl întrebă santinela dinăuntru.
- Ofițerul de ordonanță al guvernatorului. Deschide! răspunse el cu glas poruncitor.

Se auzi cheia răsucindu-se în broască. Santinela deschise poarta, ridică felinarul, văzu o uniformă și salută.

- Directorul închisorii s-a culcat?
- Da, trăiți, domnule căpitan. Se sculase mai adineauri, fiindcă se aduseseră niște arestați, pe urmă s-a culcat iar.
 - Cine-i ţine locul?
 - Un paznic.
 - Unde, jos la parter?
 - Da.

Grandeprise străbătu curtea, se opri la ușa închisorii și sună. Portarul veni să-i deschidă.

Întrebă și aici tot așa de poruncitor:

- Ce face directorul, doarme?
- Da. Trebuie să-l scol, domnule căpitan?
- Nu e nevoie. Câţi oameni aveţi în camera de gardă?
- Opt.
- Sunt ofițerul de ordonanță al guvernatorului. Pot avea doi oameni pentru trimiterea unui arestat?
 - Da.
 - Cheamă-i! Repede! N-am timp!

În vreme ce portarul se îndepărta pentru a asculta de ordinele falsului căpitan, îndrăzneţul vânător examină dintr-o aruncătură de ochi încăperea în care se afla.

Pe o tăbliță era însemnat numele fiecăruia din arestați. Citi sub numărul 32: "Avocatul Antonio Veridante cu secretarul său". Știa acum ce vroia să afle. Pe birou erau câteva foi de intrare și ieșire a arestaților. Luă repede tocul și completă una din ele cu numele celor doi arestați,

punând jos semnătura guvernatorului, fără să-i fi văzut vreodată scrisul. Vârî apoi foaia în buzunar și așteptă întoarcerea portarului, care nu întârzie mult.

- V-am adus oamenii, domnule căpitan, zise acesta intrând.
- Bine. Aveţi o cheie care să se potrivească la toate uşile celulelor?
 - Da. O am în buzunar.
 - Înainte, marş! După mine!

Deoarece Grandeprise văzuse de-afară luminată fereastra celulei, știa că arestații se aflau la etajul întâi. Porni deci înainte pe scară și se opri la ușa pe care văzu scris numărul 32.

— Deschide! porunci el portarului.

Acesta nu cuteză să se împotrivească. Santinela se dădu la o parte și-i lăsă să treacă.

Arestații văzură intrând un ofițer francez și nu se clintiră de la locul lor.

- Dumneata ești avocatul Antonio Veridante? întrebă Grandeprise, cu glas schimbat, pe Cortejo.
 - Da.
 - Şi omul acesta e secretarul dumitale?
 - Da.
 - Daţi încoace felinarul, se răsti vânătorul la portar.

Luă felinarul din mâna lui și veni aproape de arestați, ca si când ar fi vrut să-i vadă mai bine.

În realitate însă făcu însă ca lumina felinarului să-i cadă lui pe față, ca să-l vadă ei pe el. Cortejo și Landola înțeleseră numaidecât.

— Da, chiar ei sunt, mormăi falsul căpitan. Guvernatorul a fost deșteptat din somn ca să i se comunice arestarea lor. Cere să îi vadă imediat, deoarece sunt bănuiți că sunt în legătură cu președintele Juarez.

Zicând acestea, Grandeprise scoase foaia din buzunar și o întinse portarului cu următoarele cuvinte: — Uite ordinul guvernatorului pentru transportarea arestaților. Peste un ceas îi aduc îndărăt.

Grandeprise împinse pe arestați pe ușă și făcu semn soldaților să-i ia între ei; portarul citi la lumina felinarului foaia de hârtie și nu îndrăzni să murmure.

Ajunşi în stradă, soldaţii porniră în direcţia palatului guvernatorului. Era întuneric beznă; străzile n-aveau felinare, aşa că soldaţii apucară fiecare de câte un braţ pe arestaţi ca să nu fugă. După ce merseră o bucată de vreme, Grandeprise scoase din buzunar cuţitul lui ascuţit de vânătoare. Băgase de seamă că arestaţii aveau cătuşe de curea, nu de fier, ceea ce îi uşura mult sarcina.

- Vedeţi să nu vă scape, zise falsul căpitan cu glas aspru, soldaţilor.
 - Nu, domnule căpitan, îi ţinem strâns de braţ.
 - Dar curelele?
 - Par să fie foarte trainice.
 - Ia să văd și eu.

Grandeprise se dădu mai aproape prefăcându-se că pipăie cătușele, dar le tăie repede fără ca soldații să bage de seamă. Arestații se simțeau acum liberi, nu făcură însă nici o mișcare, ca să nu se dea de gol.

— Bine. Să mergem, zise Grandeprise.

După ce trecură colțul străzii, auzi pe unul din soldați răcnind:

- Aoleu! M-a ucis, ticălosul!
- Ce e, ce s-a întâmplat? îl întrebă vânătorul.
- Ce să fie, domnule căpitan, nemernicul ăla mi-a dat un ghiont în burtă de m-a rostogolit la pământ, pe urmă a luat-o la fugă.
 - Ia-te după el.

Soldatul se ridică de jos, văietându-se și porni după fugar. Nici nu se gândea să tragă, căci tot nu l-ar fi nimerit prin întuneric.

— Vezi de-l ţine bine pe ăstalalt. Afurisit lucru dacă ne scapă şi el... mormăi Grandeprise.

- Lăsați, domnule căpitan că nu-l las eu pe ăsta să-mi... Aoleu, mamă!...
 - Ce e, mă?
 - A fugit și ăsta, domnule căpitan...
 - Fir-ar ai dracului de tâmpiţi! Unde e?
 - Uite-l colo... a luat-o la fugă...
- Aleargă după el, tontule! Dacă nu-l prinzi, te-ai dus pe copcă!

Soldatul fugea de-i sfârâiau călcâiele. Grandeprise se întoarse din drum.

— Bine i-am mai tras pe sfoară pe francezi! Îşi zise el mulţumit. Soldaţii nu i-au văzut încotro au luat-o, dar eu, da. M-aş mira să nu dau nas în nas cu ei, chiar acum.

Nu merse mult și auzi pe cineva lângă el șoptind:

- Ei ce zici, domnule căpitan? Era Cortejo.
- Iată-mă și pe mine, râse Landola. Unde sunt soldații?
- S-au dus la dracu', mormăi americanul.
- Ce idioţi! Îşi închipuiau că o s-o luăm ca nebunii pe stradă, când eu m-am lăsat frumuşel la pământ.
- Eu tot așa, zise Cortejo. Dar ia spune, senior, de unde ai luat uniforma asta?
- Am doborât la pământ un ofițer, l-am dezbrăcat și mam îmbrăcat eu cu ea.
 - Ce îndrăzneală! Şi cu ofițerul ce-ai făcut?
- I-am vârât un căluş în gură ca să nu crâcnească și lam târât undeva, pe aici pe aproape. Acum îl caut ca să-i dau îndărăt uniforma.

În vremea asta Kurt și cu Peters, după ce se despărţiseră de alcade, se duseseră la hotel să se culce, iar Plisc-de-uliu, care știa că tot n-o să se lipească somnul de el, porni să hoinărească pe străzi.

Oare arestații vor fi ei bine păziți în închisoare? Se întreba el cu o neliniște neînțeleasă. Afară, prin prerii își păzesc oamenii singuri prizonierii și sunt siguri că n-au să le scape, pe când aici trebuie să-i duci la închisoare.

Cucoana asta, închisoarea, e o persoană ciudată și pe timpurile acelea, prea puţin sigură. De aceea Plisc-de-uliu se gândi să iscodească niţel în jurul ei ca să vadă dacă totul e în regulă. Ajunsese aproape de locul unde se afla închisoarea, când se pomeni într-o ulicioară mărginită de două ziduri nu tocmai înalte, unde unul din ele făcea un cot; strada parcă era și mai întunecoasă decât celelalte străzi.

Cu auzul lui de cutreierător al savanelor, i se păru că aude un zgomot uşor. Se apropie şi ochiul lui ager zări jos la pământ o grămadă care părea că se mişcă. Scoase cuţitul de la brâu şi se aplecă să vadă ce e, dar se dădu îndărăt înmărmurit. Văzu un om aproape despuiat, legat zdravăn, cu un căluş în gură şi alături de el un pachet de haine. Îi scoase deocamdată căluşul, vrând mai întâi să ştie cine-i individul acela legat fedeleş.

- Ei, domnule, cine ești și ce cauți aici în halul ăsta? îl întrebă el.
- Mon Dieu! gemu individul. Bine că pot în sfârșit să răsuflu în voie.
- Ce-mi pasă mie de răsuflarea dumitale, eu te întreb cine ești?
 - Sunt un ofițer francez și mă numesc Durand.
- Asta s-o spui la alţii! Un ofiţer francez nu se lasă despuiat şi legat burduf ca dumneata.
- M-a izbit mai întâi cu pumnul în tâmplă și mi-am pierdut cunoștința, mormăi francezul rușinat.
- Aşa se întâmplă când ai ştiinţa în cap şi nu în pumni. Dar de ce te-au dezbrăcat?
 - Nu ştiu. Dezleagă-mă, te rog.
- Mai domol, frate-meu. Trebuie mai întâi să știu ce și cum. Ale cui sunt hainele astea?
 - Ale mele, probabil.
- Aşa? De când umblă un căpitan francez în haine civile pe timp de război, ai putea să-mi spui?
 - Eram în uniformă, nu civil.

- Eu văd aici nişte cizme grosolane, pantaloni de pânză, un surtuc vechi, o basma, o curea lată şi o pălărie ponosită.
- Atunci nu sunt ale mele, trebuie să fie ale individului care m-a atacat.
- Foarte frumos! Aşadar s-a dezbrăcat de hainele lui şi s-a îmbrăcat în uniforma dumitale. Ia povesteşte-mi şi mie cum s-au petrecut lucrurile.
- Mă întorceam de la o petrecere, începu ofițerul, când mă întâlnii cu un individ care m-a întrebat dacă nu sunt căpitanul cutare am uitat numele. I-am răspuns că nu cunosc pe nici un căpitan cu numele ăsta și el mi-a zis atunci râzând: "Nici eu" și mi-a trântit un pumn în tâmplă de am căzut jos leşinat.
- Hm... ăsta e pumn de vânător al preriilor. Chiar şi hainele astea pe care nu le văd, dar le simt murdăria la pipăit, par să fie ale unui om al savanelor.
 - Nu ştiu. Dezleagă-mă, te rog, mai repede.

În mintea lui Plisc-de-uliu începu să se trezească o bănuială.

- Unde s-a întâmplat agresiunea, aproape de închisoare? întrebă el.
 - Da.
- Am înţeles! Pe cel care stătea de pază la poartă nu lam putut prinde. Cine altul decât un om al preriilor e mai indicat pentru pândă?
 - Nu pricep ce vrei să spui.
- Nici nu trebuie. Stai niţel liniştit că mă întorc numaidecât.

Zicând aceste cuvinte, Plisc-de-uliu o luă la fugă pe când ofițerul strigă disperat după el.

— Pentru Dumnezeu, nu mă lăsa aşa despuiat în stradă! Dar Plisc-de-uliu nici nu-l auzi. Alergă într-un suflet la închisoare și sună la poartă.

- Cine e? întrebă dinăuntru santinela.
- Plisc-de-uliu.
- Nu-l cunosc.

- Nici nu trebuie. Deschide!
- Nu e voie.
- Păi am mai fost şi adineauri când au adus pe cei doi arestaţi.
 - Da, dar era și alcadele cu dumneata.
- Fir-ar a dracului de treabă! Dacă ar putea trece scuipatul prin zidul ăsta afurisit, te-aș împroșca din cap până-n picioare. Arestații sunt tot aici?
 - Nu.
 - Na, nenorocirea s-a și întâmplat! Unde i-au dus?
 - La guvernator, a venit un căpitan francez de i-a luat.
- Şi pe ăsta l-aţi lăsat să intre, nu? Păi aşa e. Pe pungaşi da, dar pe oamenii de treabă nu. Ştii tu cine era ăla, mă? Nu era căpitan, ci un pungaş care s-a îmbrăcat în haine de ofiţer, auzi? Dacă toţi oamenii împăratului vostru sunt tot atât de tâmpiţi ca voi, atunci nu mă mir că vă trimite tocmai aici ca să scape de nişte vite încălţate cu care n-ar avea ce face.
- Stai! strigă santinela răsucind cheia în broască, acum poţi să intri. Poftim înăuntru, prietene.
- Foarte mulţumesc! Fiindcă te-am luat niţel în răspăr mă pofteşti înăuntru. Ca să mă arestezi, ai? Degeaba, nu sunt eu aşa de prost ca voi. Dacă mai aveţi vreun loc liber în palatul vostru, pune să te închidă în locul meu pe tine. Am onoarea să te salut, fiule!

Când ieşi în stradă santinela ca să pună mâna pe el, Plisc-de-uliu pierise ca în pământ. Coti după colţ și se întoarse la ofiţer.

- Te-ai întors? Credeam că n-o să mai vii, se tânguia francezul.
- Vorbeşti prostii! Vroiam numai să văd dacă nu m-ai minţit. M-am încredinţat însă că tot ce mi-ai spus e adevărat.
 - Atunci dezleagă-mă o dată că nu mai pot!
- Aş face-o bucuros, dar ne-ar scăpa din mână ticălosul care te-a atacat. Își închipuie probabil că o să te găsească

unde te-a lăsat. I-a trebuit numai pentru câtva timp uniforma dumitale și o să vină să ţi-o aducă îndărăt. Sst, vine!

Plisc-de-uliu ciuli urechile și ascultă cu încordare.

— Nu e unul, sunt trei, șopti el. Doi pășesc ca orășenii, pe când al treilea are pas de vânător. Ei sunt. Repede călușul în gură! Prefă-te leşinat și nu crâcni, altminteri ți sar putea întâmpla ceva și mai rău!

Până să prindă ofițerul de veste, Plisc-de-uliu îi și vârâse căluşul în gură și sărise sprinten peste zid. Se ghemui la pământ ca să nu fie văzut, dar putea auzi de acolo foarte bine tot ce s-ar fi vorbit.

Paşii se opriră. Se auzi un murmur de voci, pe urmă o umbră se desprinse din întuneric şi se aplecă peste ofițer.

- Ei drăcia dracului! se miră individul. Pesemne că l-am pocnit mult prea tare, de nu și-a mai venit în simțiri.
 - Te pomeneşti că l-ai omorât, răspunse un glas.
- Nu, răsuflă. O să scot acum uniforma de pe mine, ca să mă îmbrac cu hainele mele.
 - Vrei să-l dezlegi?
 - Da.
- Bine. Noi ne ducem, fiindcă mai avem niţică treabă; ne întâlnim pe urmă toţi trei la hotel.
 - Ne-am înțeles.
- Pentru ce i-ai spus că avem niţică treabă? întrebă Cortejo pe Landola după ce se îndepărtară.
 - Cum, nu ghiceşti? Ca să ne scăpăm de el.
 - O să vină după noi la hotel.
- Până să vină el, noi vom fi plecaţi. Părăsim imediat oraşul.
 - Nu se poate, nu ne-am ajuns încă scopul.
- Nici nu ni-l mai putem ajunge. Acum ne întoarcem la hotel, ne luăm ce avem mai de trebuință și fugim. Când o vedea că bagajul e tot acolo, o să creadă că nu ne-am întors încă și o să ne aștepte cine știe cât degeaba.

- Ca să vină pe urmă la Santa Jaga și să dea de noi? zise Cortejo nemulțumit.
 - Până să vină el, noi ne vom fi sfârșit de mult treburile.
- Bine, bine, dar cum ajungem până acolo? Pe jos nu se poate!
- Ne ducem călare. Cumpărăm doi cai de la un negustor a cărui firmă am văzut-o eu astăzi în apropiere de hotel.
 - Atunci să ne grăbim.

Ajunşi la hotel, săriră zidul şi se furişară înăuntru. Îşi luară ce credeau mai trebuincios şi se întoarseră pe aceeaşi cale în stradă. Bătură la uşa negustorului şi-l sculară din somn ca să-i spună că sosiseră chiar atunci, pe cai închiriați, de la Queretaro şi trebuie să plece numaidecât la Puebla, dar neavând timp de pierdut vor să-şi cumpere îndată cai pe seama lor.

Negustorul îi duse în grajd să le arate ce are de vânzare și căzură repede la-nvoială.

În vremea asta Grandeprise se apucase să se dezbrace de hainele ofițerului, ca să se îmbrace iar cu ale lui. După ce sfârși, scoase căpitanului călușul din gură, îl dezlegă și porni pe-aici încolo. Plisc-de-uliu se descălță, sări zidul și se luă după el. Urmări pe vânător pas cu pas și-l văzu oprinduse la poarta unui hotel. Grandeprise așteptă ce așteptă, apoi sări peste gard ca să se ducă la culcușul lui.

Plisc-de-uliu se duse ceva mai departe și privi spre cer. La răsărit se vedea o geană de lumină. Deodată zări deschizându-se o poartă și doi inși ieșind călare în stradă. Un om rămase în poartă și strigă după ei:

- Adios, senior, drum bun şi să ne vedem sănătoşi.
- Adios, răspunse unul din ei.

Călăreţii se îndepărtară și omul închise poarta la loc. Plisc-de-uliu se uită lung în urma lor.

— Ce dracu'! mormăi el, glasul ăsta parcă era al unuia din cei trei pe care îi văzui lângă ofițer. Nu se poate, trebuie să mă fi înșelat eu, fiindcă ăștia par să plece într-o călătorie lungă, pe când Landola și Cortejo s-o fi întors cu siguranță la hotel.

Mai făcu vreo câțiva pași și se opri iar îngândurat.

— Naiba știe ce-o mai fi asta! Bodogăni el. În lumea asta plină de păcătoși, cel bun e întotdeauna păcălit de ceilalți. Ce e bine nu e rău. Ia să mă informez eu, măcar că în wigwamul de-i zice hotel nu se vede încă țipenie de om.

Se întoarse la hotel.

De când cu ocupația francezilor se introdusese și aici moda nouă: chelneri, chelnerițe, oameni de serviciu și portar. De-abia după ce sună pentru a treia oară, veni un individ somnoros și morocănos să-l întrebe:

- Cine dracu' sună aşa, de scoală lumea în picioare?
- Eu, răspunse Plisc-de-uliu foarte liniștit.
- Văd! Şi cine eşti dumneata?
- Un călător străin.
- Văd şi asta! Ce pofteşti?
- Să vorbesc cu dumneata.
- Până și asta o văd. Dar n-am vreme! Noapte bună!

Portarul vru să-i trântească uşa-n nas, americanul fusese însă destul de prevăzător ca să-l împiedice. Îl apucă de braţ şi, deşi omul era mai în vârstă ca el, îi zise cu glas mieros:

- Știi tu, băiatule, ce e un duros ori un dolar?
- De cinci ori pe-atât cât un franc.
- Uite, îţi dau doi dolari sau zece franci, dacă binevoieşti să-ţi deschizi guriţa şi să-mi răspunzi la câteva întrebări.

Portarul îl privi uluit pe mărinimosul străin.

- Zău, senior? Dă încoace banii.
- Nu aşa, băiatule, spune-mi mai întâi dacă vrei să-mi răspunzi.
 - Răspund.
 - Bine, tine banii.
- Mulţumesc, senior. Drept e că şi somnul e bun, dar bacşişul nu e nici el de lepădat. Acum întreabă.
 - Aveţi mulţi călători la hotel?

- Nu prea. Vreo zece ori doisprezece cu totul.
- Sunt printre ei, trei veniţi împreună?
- Nu, cel puţin aşa cred. Fiecare îşi are odaia lui, afară de doi care stau în aceeaşi cameră. Unul e senior Antonio Veridante şi celălalt secretarul lui.
 - Nu e și un al treilea cu ei?
- De venit au venit toţi trei deodată, dar ăsta din urmă nu stă la un loc cu ei. Cum îl cheamă nu ştiu. Umblă îmbrăcat prost, parcă ar fi un argat ori un vânător.
 - I-ai văzut ieşind aseară în oraș?
 - Da.
 - Şi când s-au întors?
 - Nu ştiu.
- Aş avea ceva de vorbit cu vânătorul ori argatul ăsta, după cum îi zici. Se poate?
- Răspunzi dumneata pentru mine să nu se supere când l-oi scula — dacă o fi cumva acasă?
- E acasă și iau asupra mea răspunderea. Aveți vreo încăpere unde putem vorbi fără să ne audă cineva?
- Doarme într-un hamac și te poate primi oricând. Să-i spun cine-l caută?
- Da. Spune-i că don Velasquo d'Alcantaro y Perfido de Rianza y Hallendi de Salvado y Caranna de Vesta-Vista-Vusta dorește să-i vorbească.

Americanul înșiră cu atâta trufie numele acestea, încât portarul nu bănui măcar un moment că-și bate joc de el.

O scară de lemn ducea din curtea hotelului în camerele de oaspeți. Portarul urcă scara și bătu la una din uși. Grandeprise nu dormea încă. Stătea întins în hamac, așa îmbrăcat și se gândea.

- Cine e? întrebă el foarte mirat.
- Portarul. Pot să intru?
- Da.

Omul deschise uşa şi păşi în vârful degetelor, ca să nu trezească pe ceilalţi locatari.

— Ce vrei?

— E jos un domn care dorește să-ţi vorbească, senior. Îi zice don... don... don Alcanto de Valesquo y... y... y... un nume lung, lung cât toate zilele. Trebuie să fie un boier din cei mari de tot.

Vânătorul clătină capul.

— Ştii că m-ai făcut curios? Bine, spune-i să vină.

După ce ieşi portarul, Grandeprise aprinse lumina şi-şi puse revolverul la-ndemână.

În momentul acela străinul intră pe ușă, o incluse în urma lui și trase zăvorul. Când fură față-n față, se priviră încremeniți.

- Ei drăcie, păi ăsta e Grandeprise! exclamă Plisc-deuliu.
- Plisc-de-uliu! Ce cauţi aici, omule, te ştiam cu Juarez? întrebă celălalt uluit.
- Şi eu te ştiam pe malul lui Rio Grande del Norte. Ştii dumneata că numele îţi sună foarte frumos, dar se potriveşte aidoma cu al unui mare ticălos?
 - Aşa! Îl cunoşti şi dumneata?
 - Foarte bine chiar. Şi personal şi din auzite.
- Adevărat? Pentru omul ăsta răscolesc eu pământul de ani și ani de zile, ca să dau de el.
- Hm! Şi nu l-ai găsit încă? zise Plisc-de-uliu privindu-l cu mirare.
 - Din nenorocire nu.
- Zău? Hm! Hm! Eu socoteam că un vânător trebuie să aibă ochii ageri.
 - Să sperăm că ai mei sunt destul de ageri.
 - Nu prea cred.

Chipul lui Grandeprise se întunecă.

- Nu cumva vrei să mă jigneşti?
- Defel. Ia culcă-te iar în hamacul dumitale și dă-mi și mie voie să-mi iau un scaun, pe urmă o să vorbim ce avem de vorbit amândoi.
 - Bine, şezi. Ce-ai să-mi spui?

Plisc-de-uliu își trase un scaun lângă hamac, scuipă o dată cu sete, vârî un ghemotoc de tutun în gură, îi potrivi locul, pe urmă începu:

— Trebuie să-ți spun mai întâi prietenește că ori ești un pungaș fără pereche, ori un mare dobitoc.

Grandeprise sări ca ars din hamac, puse mâna pe revolver și se așeză amenințător în fața lui Plisc-de-uliu.

Ştii dumneata cum se răspunde la o astfel de insultă?
 întrebă el cu ochii fulgerând de mânie.

Plisc-de-uliu dădu din cap.

- Da. Între noi, vânătorii, cu o înjunghietură de cuţit, ori cu un glonţ de puşcă, dacă nu poţi să dovedeşti că e adevărat ce spui.
 - Sunt sigur că nu ai cum s-o dovedești, master.
- Aș! Pune jucăria aia la o parte și ascultă încoace la mine. Dacă n-am cumva dreptate, sunt gata să ne găurim amândoi pielea. Până atunci, o să-ţi vorbesc deschis și fără înconjur.
- Bine, vorbeşte, dar să ştii că dacă spui un cuvânt prea mult, îţi trăsnesc un glonţ în cap.
- Ori eu dumitale, râse Plisc-de-uliu. Zici că mă cunoști; te înșeli însă grozav. Aș fi avut în noaptea asta de mai multe ori prilejul, poate chiar și motivul să-ţi trântesc un glonţ în cap. Asta e însă lucru secundar. Acum să-mi răspunzi la o întrebare: Ai fost la Veracruz, nu-i așa?
 - Da.
- Şi ai cunoscut acolo pe un individ Antonio Veridante şi secretarul său. Aţi venit împreună la México şi ai stat peste noapte de pază la cimitir, pentru ca ei să profaneze un mormânt şi să comită o înşelătorie.

Grandeprise îl privi încremenit.

- Cum îţi vine să presupui aşa ceva? E adevărat că am stat de pază la cimitir, dar nu era vorba de nici un sacrilegiu şi nici de o înşelătorie.
 - Eşti convins de ce spui?
 - Pot să jur pe ce vrei.

— Hai să te cred, dar cu asta dovedești că nu ești pungaș, ci un mare dobitoc.

Grandeprise vru să izbucnească iar Plisc-de-uliu îl potoli însă cu un gest.

- Stai liniştit, omule! O să-ţi dau dovezi. Cei doi tovarăşi ai dumitale au fost prinşi, aşa e?
 - Din nenorocire da.
- Şi ca să-i faci scăpaţi, ai doborât la pământ pe un ofiţer francez şi i-ai scos pe ei din închisoare.

Grandeprise se înspăimântă.

- De unde știi dumneata asta? A fost o farsă foarte reușită de a noastră, vânătorii și sper că dumneata, camaradul meu, n-o să mă dai de gol.
- Eu nu sunt un trădător și de felicitat nu te felicit defel pentru această farsă reușită cum îi zici dumneata. Dar ia spune-mi, de unde-l cunoști pe nemernicul acela de Grandeprise?

Vânătorul îl privi drept în față și zise:

- Toată lumea știe că Plisc-de-uliu e un om cinstit și un vânător iscusit, de aceea îți îngădui să vorbești cu mine așa cum nu cred că ar îndrăzni un altul. Află că acest pirat e dușmanul meu cel mai înverșunat și-l caut de atâta amar de ani ca să mă răfuiesc cu el, o dată pentru totdeauna.
- Aşa, aşa... zise Plisc-de-uliu râzând. Ştii ca ai haz! L-ai căutat, l-ai găsit şi, după ce mi-am dat atâta osteneală ca să pun mâna pe el, dumneata îl faci scăpat.

Și Plisc-de-uliu povesti pe scurt ceea ce știa de la don Fernando. Grandeprise îl asculta cu gura căscată.

- Sfinte Dumnezeule! strigă el la urmă și tot eu am fost acela care l-am salvat pe Cortejo și pe fata lui?...
 - Dumneata? întrebă cu mirare Plisc-de-uliu.
- Da. Acum înțeleg... Dacă nu eram eu, rămânea orb și se prăpădea, iar scorpia de fiică-sa putrezea în închisoare.
 - Ia s-aud și eu cum s-au petrecut lucrurile.

Grandeprise puse la curent pe vânător cu tot ce se întâmplase din momentul când îl găsise pe Cortejo rănit în

tufele de pe malul lui Rio Grande del Norte, până la evenimentele din ultima zi.

Plisc-de-uliu îl ascultă cu încordare, apoi zise:

- I-ascultă master, știi că-mi pare foarte bine că ne-am întâlnit, fiindcă pot să aflu prin dumneata unde se găsesc dispăruţii! Şi acum, o să-ţi spun în sfârşit cine este acest avocat Antonio Veridante şi secretarul său: cel dintâi e Gasparino Cortejo...
 - Cu neputință! îl, întrerupse Grandeprise.
- Caută pe frate-său, urmă Plisc-de-uliu. Aseară vroia să pună un cadavru în coșciugul gol al lui don Fernando. L-am prins asupra faptului, dar dumneata n-ai avut de lucru și i-ai dat drumul.
 - Îţi spun că e cu neputinţă.
- Ei aș! Și mai știi dumneata cine e acest așa-zis secretar al lui Gasparino Cortejo? Nimeni altul decât omul pe care îl cauți cu atâta îndârjire, Henrico Landola, căpitanul-pirat Grandeprise.

Vânătorul stătea ca împietrit. Sărise mai adineauri din hamac și acum părea o stană de piatră.

- Åsta... ăsta... bâigui el în cele din urmă, ăsta să fie Henrico Landola?
- Da. Te-a înşelat, şi-a bătut ioc de dumneata şi dumneata ai crezut toate minciunile pe care ţi le-a îndrugat. Şi când am reuşit să-l avem în mână pe acest diavol cu chip de om, dumneata ţi-ai pus în primejdie cinstea, libertatea, viaţa chiar, ca să-l scapi şi să dai posibilitate viperei să ucidă şi alţi nevinovaţi cu înţepăturile ei veninoase.
- Ştiu... îl ştiu de ce e în stare... mi-e doar frate vitreg... murmură întunecat Grandeprise.
 - Cum, ţi-e rudă?
- Da. Rudenia asta a fost blestemul care m-a urmărit toată viața. Totuși, susțin că nu se poate să fi fost el.
- N-ai băgat de seamă că aveau ceva pe față, știe dracul ce fel de zugrăveli, ca să nu fie recunoscuți?

De-abia acum i se luă lui Grandeprise vălul de pe ochi.

- Aşa e! strigă el. De câte ori îi auzeam glasul, mi se părea că nu mi-e străin şi mi se înfigea parcă un cuţit în inimă. O, dobitoc ce-am fost! Măgar... idiot, asta sunt. Aveai dreptate, Plisc-de-uliu, acum recunosc şi eu. Îţi dau voie sămi faci ce vrei, fiindcă merit!
- Lasă, lasă, râse îngăduitor vânătorul, când îşi recunoaște cineva greșeala, înseamnă că începe să se cumințească.
- Dar urmările! se tângui Grandeprise. Cum ai descoperit dumneata că am stat de pază la poarta cimitirului, că l-am atacat pe ofițer și i-am scăpat pe criminali din închisoare, nu pricep.

Plisc-de-uliu îi povesti cum și adăugă:

— Negreşit că afacerea este cât se poate de încurcată. Dar eşti vânător ca şi mine şi te ştiu om de treabă. Suntem camarazi şi în savane avem legile şi moravurile noastre. Ce ne pasă nouă de legile altora? Şi apoi, prin dumneata am putut afla unde-i putem găsi acum pe Landola şi pe cei doi Cortejo: în mănăstirea della Barbara, de la Santa Jaga.

Grandeprise se lumină la față.

— Te înșeli, zise el, îi avem mai aproape și nici nu-ti închipui ce ușor putem pune mâna pe ei!

Plisc-de-uliu zâmbi cu milă.

- Crezi că sunt acum aici în hotel și poți pătrunde în camera lor?
 - Oricând.
 - Bine, hai să vedem.
- Să-i deșteptăm din somn și să le cerem socoteală de faptele lor.
- Prostii! N-o să avem pe cine deștepta, fiindcă n-o să-i găsim.
 - Aşa crezi? Hai cu mine!
- Hm... să mergem, sunt însă sigur că ne ducem degeaba.

Se duseră, cu lumânarea aprinsă, în camera unde Grandeprise știa că locuiesc cei doi criminali, dar nu găsiră pe nimeni.

- Au să se întoarcă, zise Grandeprise.
- Aşa de proşti îi crezi? Cum s-o lumina bine de ziuă întâmplarea cu ofițerul și fuga arestaților o să se răspândească în tot orașul cu iuțeala fulgerului și au să înceapă imediat cercetările. Nu sunt ei nebuni să stea pe loc și s-aștepte să fie arestați din nou. Părerea mea e că au și fugit.
 - Şi m-au lăsat pe mine aici?
 - Ba bine că nu! Vrei să-ți dau o dovadă? Ia te uită!
 - Şi Plisc-de-uliu se aplecă să ridice ceva de jos.
 - Ce e asta? întrebă el pe Grandeprise.
 - Noroi.
 - Pipăie-l. Cum ţi se pare?
 - Moale și umed.
 - Când au ieșit ei din cameră ca să se ducă la cimitir?
 - Pe-nserate.
- Aşadar, dacă ar fi urmele lăsate de aseară, noroiul sar fi uscat de mult, pe când ăsta pe care-l vezi e proaspăt de tot, semn că nu sunt nici trei sferturi de ceas de când au fost aici.
- Bine zici. Numai că fuga le-a fost degeaba, o să-i găsim noi la Santa Jaga, fii pe pace.
- Tot ce se poate. Ți-aș da însă un sfat: poliția o să afle repede că fugarii au locuit aici în hotel. Dacă te găsesc, te-ai dus pe copcă.
 - Ai dreptate. Plec. Dar unde?
- Cu mine odată. Plătește portarului socoteala și să plecăm. O să-i spun că am venit eu să te iau.

Așa și făcură. După zece minute ieșeau amândoi tacticoși pe poartă. Când trecură pe lângă casa geambașului, îl văzură stând în poartă. Plisc-de-uliu se opri și-l întrebă așa, într-o doară:

— Ai mulţi cai în grajd, senior?

- Azi n-am decât patru, zise el.
- Vinzi vreunul din ei?
- Unul da, ceilalţi îmi trebuie şi mie. Mai aveam doi de vânzare, dar mi i-au cumpărat azi-noapte doi străini care veneau de la Queretaro şi se duceau la Puebla.

Plisc-de-uliu puse pe geambaş să-i descrie cum erau străinii şi se încredință imediat că nu puteau fi alții decât Landola şi Cortejo. Grandeprise căzu la învoială cu negustorul şi-i cumpără calul pe care acesta îl mai avea de vânzare, pe urmă se îndreptară spre hotelul unde trăsese Kurt.

Îl sculară din somn și-i povestiră și lui cele întâmplate.

Hotărâră să pornească imediat pe urmele fugarilor: Kurt mai avea însă de vorbit cu ambasadorul și alcadele, de aceea ar fi trebuit să mai zăbovească un timp. Nu era însă vreme de pierdut, deoarece, după evenimentele de peste noapte, Grandeprise nu mai putea să rămână nici un moment în oraș; Plisc-de-uliu plecă odată cu el, după ce se înțelesese cu Kurt ca amândoi să-l aștepte pe el și pe Peters la Tuia. Erau siguri că Landola și Cortejo spuseseră dinadins că vin de la Queretaro și se duc la Puebla ca să inducă în eroare eventualele cercetări.

Vestea evadării lor se răspândi ca fulgerul în oraș și poliția descoperi repede — după cum prevăzuse Plisc-deuliu — hotelul unde găzduiseră. Bănuielile căzură și asupra lui Grandeprise, ba nici Plisc-de-uliu nu fu exclus. Portarul mărturisi că peste noapte venise un boier mare ca să-l ia pe vânătorul sau argatul acela — ce-o fi fost — și au plecat apoi împreună. Cercetările stabiliră că era un bărbat înalt, slab și cu un nas enorm. Și iată-l pe don d'Alasquo Velantario, adică Plisc-de-uliu al nostru, cu un cazier la poliție, cu semnalmentele de mai sus și cu un mandat de arestare care dădea drept oricui îl va întâlni să-l apuce de guler și să-l predea pe mâna celui dintâi sergent de stradă.

6. În mănăstirea Della Barbara

Doctorul Hillario stătea în biroul spitalului din fostul lăcaș al mănăstirii, cufundat în citirea unui studiu foarte interesant, Arta de a stăpâni pe regi, a lui Luigi Regerdis. Auzi pe cineva bătând la ușă și strigă: "Intră", supărat că fusese întrerupt tocmai la un capitol care i se părea din cale-afară de pasionant. Dar cum văzu pe cel care venea săl tulbure, ivindu-se în prag, chipul i se lumină și se sculă de la birou ca să-i iasă înainte.

Noul sosit era un om scurt și îndesat, cu niște ochi mititei și obrajii plini, cu un zâmbet prietenos pe buzele lui cărnoase. Ochii aceia care priveau acum râzători puteau fi însă în unele împrejurări aspri și cruzi.

- A, bine ai venit, senior Arrastro, îl întâmpină Hillario cu mâinile întinse. Drept să-ţi spun, la plăcerea asta nu maşteptam.
 - Îți aduc o veste bună, doctore.
 - De la cartierul general al lui Juarez, nu e așa?
 - Nu, din vizuina lupului nu poate veni nimic bun.
 - Atunci din lagărul mareșalului francez?
 - Nici. De la cartierul general al împăratului.
 - Aha, chiar de la împărat?
- Aş! Ăsta e o momâie care o să se prăvălească la pământ la cea dintâi suflare de vânt. Vine de la şeful asociației noastre, care m-a trimis să-ţi pun câteva întrebări.
- Sunt gata să-ți răspund. Dar ca să ne iasă mai lesne vorba din gură, o să ne udăm nițel gâtlejurile.

Cu aceste cuvinte, doctorul scoase dintr-un dulăpior o sticlă înfundată, o destupă și umplu două pahare cu un lichid gros și dulce. Ciocniră și duseră paharele la gură. Musafirul așteptă mai întâi să vadă dacă Hillario bea întradevăr și numai după ce-l văzu deșertând paharul până

aproape de fund, bău și el. Nu cumva îl bănuia pe bătrân de vreun gând?

Puseră paharele pe masă, pe urmă musafirul întrebă uitându-se cu grijă în jurul lui:

- Eşti sigur că nu ne-aude nimeni?
- Fii fără grijă. Nepotul meu are ordin să nu mă deranjeze nimeni când stau cu cineva de vorbă în biroul meu.
- Atunci să discutăm politică, sau mai bine zis despre o latură a politicii, zise el aruncându-și ochii pe titlul cărții de pe birou.

Luă în mână cartea, o răsfoi, apoi zâmbi dând din cap.

- Citeşti cartea asta? Ştii că în unele ţări e interzisă?
- Da, găsesc însă că autorul are unele concepții admirabile!
- Atunci merită s-o citești. O am și eu și pot să-ți spun că mi-a procurat câteva momente foarte plăcute. Ce zici de capitolul care i-a inspirat titlul cărții?
- Hm... murmură bătrânul cu prudență, mi se pare că autorul și-a îngăduit prea multă libertate.

Burtosul îl privi iscoditor.

— În totul, ca şi în fiecare individ în parte, urmă el, sălăşluieşte spiritul Domnului, care-i vorbeşte, după cum poate fiecare să-l priceapă, învăţăturile şi regulile aplicabile unuia nu se potrivesc altuia. Astfel se creează concepţii personale şi legi anumite, inspirate de Dumnezeu, mai sfinte şi imuabile decât cele stabilite de domnii jurişti. Omul, influenţat de spiritul divin, e răspunzător numai sieşi şi n-are de dat socoteală nimănui de ce gândeşte, vorbeşte sau înfăptuieşte. Aceasta e rezultanta adevăratei filosofii. Nu vom ajunge niciodată la domnia libertăţii absolute, în care fiecare să fie judecătorul şi legiuitorul său propriu. Sunt prea puţini din aceşti "aleşi". Autorul acestei cărţi dovedeşte că e unul dintre aceştia.

Era o filosofie grozavă, împotriva tuturor legilor, care îngăduia oricui să facă tot ce-i trăsnește prin cap: filosofia

răului și a nelegiuirilor omenești.

Burtosul privi îngândurat înaintea lui, ca și când ar fi cugetat adânc la cele ce spusese, dar pauza aceasta avea ca scop să observe efectul pe care îl făcuseră cuvintele lui asupra lui Hillario. Chipul acela dolofan luase acum expresia unei păsări de pradă, mulţumită de sine.

- Pot deduce din tăcerea dumitale că împărtășești vederile mele? întrebă el după câtva timp pe doctor.
- În general da, dar nu şi individual, răspunse Hillario, înălţând din umeri. Mă măguleşte faptul că sunt şi eu ca ceilalţi oameni, inspirat de duhul divin, dar împrejurarea că fiecare e inspirat după însuşirile sale mă face să cred că niciodată doi indivizi na pot fi de aceeași părere în totul, ci numai în linii generale. De aceea trebuie să-mi păstrez individualitatea în ce priveşte felul meu de a gândi şi acţiona.

Să fi bănuit Hillario că Arrastro adusese intenționat vorba despre tema aceasta și că urmărea un anumit scop? Bănuia el și care era acest scop, pe care încerca să-l înlăture?

Celălalt părea să fie de această părere, căci ochii i se făcură și mai mititei și-și muşcă niţel buza de jos, înainte de-a începe un pe ton indiferent:

- Nu se gândeşte nimeni să se atingă de individualitatea dumitale, senior Hillario. Ziceai că autorul acestei cărți merge prea departe cu aserțiunile sale și eu am găsit de datoria mea să-i justific părerile.
- N-am vrut să-ţi fac nici o imputare, senior, se scuză bătrânul.
- Mă bucur, cu atât mai mult cu cât împrejurările ne silesc adesea să procedăm după vederile expuse de acest autor. Dovada o vei avea imediat, deoarece ţi se iveşte prilejul să procedezi după spiritul dumitale într-o chestiune de care poţi fi mândru şi care îţi va aduce în acelaşi timp o răsplată neaşteptată.
 - Sunt dispus să te ascult, senior.

Burtosul luă paharul, își muie buzele în el, ca și când ar fi căutat să capete curaj, se așeză bine pe scaun și începu iarăși:

- Cunoști situația țării noastre și știi ce așteptăm noi, adică oamenii cu aceeași mentalitate, de la ea. Sau crezi poate că salvarea va veni de la Juarez?
 - O, defel!
- Ori de la austriac, sau alt conducător care e departe de principiile pe care le avem și nici nu se gândește să recunoască revendicările noastre?
 - Nici.
- Foarte bine. Atunci să cumpănim acum dacă suntem în drept să renunțăm la toate speranțele noastre. Ce părere ai dumneata despre continuarea dominației franceze?
 - Francezii trebuie înlăturați.
 - Dar de domnia lui Maximilian?
- Va cădea de la sine, de îndată ce nu va mai avea sprijinul francezilor.
 - Juarez va veni iar la cârmă.
 - Şi ce ne putem aştepta de la el?
 - La o răzbunare neînduplecată, o asuprire grozavă.
- Văd că ne înțelegem de minune. Trebuie să înlăturăm o astfel de eventualitate; iată pentru ce se cere să ne unim toate puterile ca să rezolvăm problema.
 - Nu cred că vom reuși.
 - De ce? întrebă burtosul cu un zâmbet ironic pe buze.
 - Putem noi reţine pe francezi?
 - Nici nu trebuie.
- Sau să nutrim o speranță nesăbuită că-l vom câștiga pe Juarez de partea noastră?
- Şi mai puţin. Ştii dumneata ce a spus în ultimul timp despre noi? Că există în ţară un partid, căruia i se poate spune pe drept cuvânt partidul diavolului. Nici republican, nici imperial şi nici cu alte principii, alcătuit din oameni care nesocotesc legile omeneşti ca şi pe cele divine, oameni care s-au desprins de biserică, dar s-au adunat sub steagul

creştinătății ca să înșele opinia publică. Membrii acestui partid nu sunt numeroși, dau au o putere de acțiune și o ferocitate care îi face de temut.

Înainte de a răspunde, doctorul Hillario zâmbi mulţumit de cele ce auzea, apoi zise:

- Acest Juarez pare să ne cunoască foarte bine; părerea lui despre noi nu e departe de adevăr.
- De aceea, urmă Arrastro, nu ne putem aștepta nici la milă, nici la îndurare din partea lui. Vine președinte, suntem cu toții pierduți. De aici pornește politica noastră actuală: francezii să plece și Juarez să dispară.

Bătrânul clătină capul.

- Politica ar fi bună, dacă ar avea şanse de reuşită.
- Şi iarăși flutură un zâmbet ironic pe buzele burtosului.
- Cine nu știe să se ajute singur, nu-i ajută nici Dumnezeu, zise el. Din fericire avem în fruntea noastră pe Miramon, care știe să se descurce oricând, așa că o să știe și acum ce e de făcut.
- Nu există nimic altceva de făcut decât să ne ocupăm de Juarez. Omul acesta trebuie să moară.
- Crezi că e într-adevăr singura posibilitate? Dumneata n-ai mai auzit că de multe ori indivizii dispar dar ideile lor trăiesc și după moarte? Moare Juarez, vin alţii în locul lui ca să lucreze în spiritul lui. Spiritul lui trebuie ucis, nu el.

Hillario, cu toată inteligența lui, rămase perplex.

- Nu înțeleg ce vrei să spui, senior.
- Atunci te compătimesc din suflet. E nevoie ca Juarez să rămână în viaţă şi să facem din el unealta noastră. Spiritul lui însă, ideile lui, activitatea lui trebuie ucise atât politic cât şi moral, în clipa când va crede că opera lui a fost încoronată de succes, o să izbucnească flacăra care va distruge tot, până-n temelie.
- Văd că urmărești un plan bine hotărât, dar mi-e cu neputință să-l ghicesc.
- Atunci o să ți-l spun pe scurt și fără înconjur: împăratul Maximilian e un om bun și nenorocit care a

comis totuşi o mare greşeală, vrând să fericească Mexicul; se bucură însă de simpatia întregii omeniri. Soarta lui era abdicarea. Nouă nu ne convine soarta asta, ea trebuie să fie mult mai cumplită și Juarez înfăptuitorul ei. Într-un cuvânt: Juarez trebuie să fie ucigașul împăratului.

Doctorul sări drept în picioare.

- Ei drace! Juarez ar fi atunci pierdut. Hulit, condamnat de toată lumea, ar fi distrus din toate punctele de vedere.
- Așa e. Pe urmă s-a isprăvit și cu Napoleon și cu Bazaine și cu austriacul și cu Juarez și rămânerii noi biruitori pe toată linia.
- N-au să ajungă lucrurile până acolo. Nimeni n-o să-l poată convinge pe Juarez să-l omoare pe împărat.
- Cunosc eu pe cineva care o să poată și o s-o și facă: dumneata, doctorul Hillario din Santa Jaga.

Bătrânul făcu o mutră care nu se poate descrie. Totuși se vedea bine că nici nu se mira și nici nu se speria auzindu-și numele.

- Şi ce dracu' vreţi să fac eu? strigă el necăjit.
- Cum, nu-ţi vine nimic în gând? Sunt doar atâtea căi subtile şi dibace.
- Eu nu văd decât una: împăratul nu poate muri decât asasinat.
- Nu, nu aşa. Cunoşti şi dumneata comunicatul lui, prin care ordonă ca orice patriot să fie considerat drept tâlhar şi împuşcat.
 - Negreşit că-l cunosc.
- Dar nu știi că efectul acestui comunicat va fi aplicat însuși celui care l-a redactat.
- Ba știu. Dacă Maximilian cade în mâinile revoluționarilor, trebuie să fie judecat și condamnat. Juarez nu poate proceda altfel, altminteri își pierde toată autoritatea și e un om distrus.
- Bine că ai început să pricepi în sfârșit. Noi n-avem altceva de făcut decât să-l împingem pe Maximilian în mâinile republicanilor.

- Cum?
- Nu-ți închipui cred că francezii se vor retrage de bunăvoie.
- El o să plece odată cu ei. Napoleon e obligat să-și târască după el victima, dacă nu vrea să se facă urât de toată lumea.
 - Aşa e. Dar dacă victima asta nu o să vrea să plece?
 - Ar fi o mare nebunie.
- Desigur. Nebunia însă de-a vrea să domnească peste noi era tot atât de mare. Maximilian e o fire moale și influențabilă. Arată-i o coroană de carton poleit și el o să creadă că e de aur veritabil. Nu ne trebuie decât un om, cel mult doi, ca planul nostru să reușească. Pe unul îl avem, al doilea vei fi dumneata.
- Eu? strigă bătrânul uluit. Să-l hotărăsc eu pe împărat ca să nu plece odată cu francezii? Imposibil!
- Au să ţi se dea în mână toate mijloacele ca să-l convingi.
 - N-o să mă creadă.
 - Nu-l cunoști, noi însă îl știm cum e.
- Ar trebui să plec din Santa Jaga și nu pot. Am o mulțime de obligații care mă țin legat de spital.
 - Spune cât ceri și o să ți se dea.
 - Şi apoi, nu mă simt în stare de o misiune ca asta.
- Te înșeli, noi știm cu toții că ești persoana cea mai indicată.

Doctorul se găsea într-o situație cu adevărat grea. Nu că nu se simțea în stare de rezolvarea unei astfel de probleme, dar avea pe prizonierii care trebuiau hrăniți și supravegheați de aproape.

- Nu, zise el după ce cumpăni bine, vă rog să renunţaţi la mine, mai sunt şi alţii vrednici de o astfel de misiune.
- Ceilalţi îşi au şi ei însărcinările lor. Am venit să-ţi aduc personal ordinul ca de azi în zece zile să fii în capitală.
 - Pe cât știu împăratul se află la Guernavacca.

- Vei primi la México o invitație din partea lui ca să te prezinți acolo. Vezi deci că totul e de mai dinainte pregătit și nu mai poți da îndărăt.
 - Şi cu toate acestea sunt silit să refuz.

Arrastro se ridică în picioare. Chipul lui luă o expresie aspră și neînduplecată, iar ochii lui se înfipseră ca două sulițe de foc în ai bătrânului.

- Refuzi, cu tot ordinul strict pe care ţi-l aduc?
- Sunt silit s-o fac.
- Cunoști dumneata statutele asociației noastre?
- Da.
- Şi la ce se expune acela care nu se supune la ordinele ei?
 - Da, la o pedeapsă.
- Aşa e, o pedeapsă, adică la pedeapsa cu moartea, zise burtosul zâmbind cu ferocitate.
- Moartea! repetă Hillario îngălbenindu-se. Cine are dreptul să osândească la o astfel de pedeapsă? Nu recunosc nimănui dreptul să dispună de viaţa mea.
- Ai recunoscut acest drept când ai intrat în asociația noastră.
- O astfel de pedeapsă ar fi o grozăvie, ceva neomenos...
- Ştii că ai haz! zise burtosul privindu-l batjocoritor. Dumneata vorbești așa? Există un bandit mai fioros, mai crud ca doctorul Hillario?

Bătrânul se dădu cu un pas îndărăt.

- Cum îţi vine să vorbeşti aşa. Ce ştii dumneata despre mine?
- Multe, mai multe decât îţi închipui. Crezi că noi nu ştim ce fac membrii societăţii noastre? Dacă nu i-am avea sub ochi nici nu am putea exista. Ne cunoaştem oamenii mai bine decât se cunosc ei singuri. Cât pentru pedeapsă, repet că nu e decât una: moartea. Şi acum: vrei sau nu să execuți ordinul?
 - Dă-mi timp de gândit.

- La ce bun odată ce totul e hotărât? Trebuie să asculți orbește, după cum ascultăm toți. Pot să-ți mai spun că deși moartea e singura pedeapsă cunoscută de statutele noastre, o putem înăspri încă printr-o execuție oficială în chiar capitala țării.
 - Cum? întrebă bătrânul înfiorându-se.
- Hm! Deşi nu sunt dator să-ţi răspund atât de sincer, totuşi o s-o fac de hatârul dumitale. A, mi-am adus aminte de ceva: există vreo otravă care să omoare spiritul în om?

Doctorul își închipui că nu era decât o simplă curiozitate din partea burtosului și răspunse fără să se gândească la consecințele pe care le va avea:

- Da, ar fi curara, o otravă care transpune pe om într-o stare cataleptică. Pare într-adevăr mort, dar aude și știe tot ce se petrece în jurul său. Amestecată însă cu un alt preparat, efectul e altul, adică dă loc la nebunie, fără să influențeze asupra altor organe, decât numai asupra sistemului nervos.
 - Ştii dumneata care e preparatul?
 - Nu.
 - Mai există și altă otravă care să provoace nebunie?
 - Nu, răspunse bătrânul, de astă dată mai prevăzător.
 - Totuşi, mi s-a spus că ar fi una. I se zice toloadși.
 - Toloadşi? repetă bătrânul prefăcându-se mirat.
 - O cunoști?
 - Nu.
 - Mă mir. E o plantă care crește pe la noi.
 - Se poate, dar eu nu-i cunosc efectul.
- Se zice că se aseamănă foarte mult cu laptele cucului. Câteva picături din sucul ei, care n-are gust, nici culoare, provoacă o nebunie incurabilă, pe când corpul rămâne perfect sănătos şi nebunul poate ajunge la adânci bătrâneţi. Adversari politici, rivali, tot felul de vrăjmaşi şi concurenţi se pot face nevătămători pe calea asta. A, n-ai auzit că s-a întâmplat în istorie ca şi capete încoronate să fie făcute inofensive, dându-li-se să bea din această otravă?

- Eu nu știu de așa ceva, mormăi Hillario cu glas nesigur.
- De pildă, urmă Arrastro, se aminteşte de o împărăteasă care fusese impusă cu sila poporului. Într-o fostă mănăstire trăia un doctor bătrân care se ocupa foarte mult în viaţa lui cu otrăvurile şi cunoştea perfect planta toloadși şi efectele ei.

Hillario tuşi ca şi când s-ar fi înecat cu ceva.

- Tuşeşti? Nu cumva ai răcit? îl întrebă burtosul în bătaie de joc.
 - Nu.
 - Sau te plictiseşte ceea ce pălăvrăgesc eu?
 - Defel.
- Atunci să-ţi povestesc mai departe cazul, într-o zi veniră doi inşi la doctor şi-i cerură o otravă care să provoace nebunia. Îi spuseră pe şleau că le trebuie ca s-o dea împărătesei. Obţinură otrava în schimbul unei sume de bani, pe care pot să ţi-o şi spun dacă vrei.
- Mi se pare că e o poveste fantastică, zise bătrânul, pe care îl treceau nădușelile.
- Nu, căci împărăteasa căpătă otrava care începu încetul cu încetul să-și facă efectul și, peste puţin, nebunia izbucni în toată grozăvia ei.
 - Poate că alta să fi fost pricina.
- Nimeni în afară de noi nu știe că otrava a provocat nebunia. Știi dumneata despre ce împărăteasă e vorba?
 - Bă... bănuiesc... bâigui bătrânul.
- Atunci nu mai e nevoie să-ţi spun. Dar cine a fost otrăvitorul ştii?
 - Nu.
 - Otrava se afla într-o sticluţă neagră.

Bătrânul gemu de spaimă.

- Luni a fost comandată şi vineri a şi adus-o lui senior
 Ri...
- Taci, pentru Dumnezeu! strigă Hillario împreunânduși mâinile.

- Ce ţi-e, omule?
- Nu pot s-aud astfel de... grozăvii...
- Dumneata, ca medic, ar trebui să ai nervii ceva mai tari.
 - Totuşi mă impresionează.
- Cred și eu! râse Arrastro. Îţi închipui atunci ce l-ar mai impresiona pe adevăratul făptaş. Cam ce crezi că i s-ar întâmpla dacă ar fi denunţat?
 - Fără dovezi...
- Există și dovezi, n-avea grijă... Dar văd că ne-am abătut de la problemă. Despre ce vorbeam, frățioare, adineauri?

Doctorul își șterse sudoarea de pe frunte.

- Despre ordinul pe care mi-l aduci.
- Bine zici. Ei, îţi convine sau nu?
- Hm... nu prea.
- Totuși o să-l execuți, nu e așa?
- Da.
- Atunci ne-am înţeles. Povestea aceea cu otrava şi nebunia împărătesei s-o lăsăm încolo, fiindcă sper să nu mai fie nevoie să ţi-o reamintesc. Cred că ştii însărcinarea care ţi se dă. Amănuntele le vei afla când vei fi în capitală. Totuşi, o să-ţi mai fac câteva comunicări. Dumneata ce crezi, are vreun gând rău Juarez împotriva împăratului?
 - Dimpotrivă.
- Sunt și eu de aceeași părere. Mai mult încă, am chiar dovezi. E sigur că Juarez va cruţa pe cât se poate pe împărat. După cât am aflat, va intra pe ascuns în tratative cu el el să-l salveze.
 - Are vreun om de-al lui pe lângă împărat?
- Da, o femeie. O ființă foarte primejdioasă. Frumoasă, inteligentă, dibace și vicleană, cum numai o femeie poate fi. E creată parcă anume pentru o spioană. Noi am ghicit-o, alții încă nu. E o partizană înfocată a lui Juarez, dar a reușit să convingă pe francezi că e de-a lor.
 - Am cunoscut și eu o astfel de femeie.

— Sunt totuși foarte rare. Aceasta despre care-ți vorbesc i-a înșelat pe francezi, predându-i lui Juarez orașul Chihuahua.

Bătrânul tresări.

- Nu cumva o cheamă Emilia? întrebă el repede.
- Da, i se zice seniorita Emilia. Te pomeneşti că e aceeași...
 - Cu siguranță. Unde se află acum?
 - La Guernavacca.
 - Atunci are acces liber la împărat?
 - Asta nu, dar tratează cu personajele din jurul lui.
- Misiunea pe care mi-o încredințezi mă va pune în contact cu ea?
- Negreșit; veți fi adversari. Ea lucrează pentru Juarez și dumneata vei lucra împotriva lui. Pe când spioana va face tot posibilul ca să-l hotărască pe împărat să plece, dumneata vei face tot posibilul ca să-l reții.

Atitudinea lui Hillario se schimbă ca prin farmec. Perspectiva de a da ochi cu spioana îl transformase brusc, făcându-l să uite chiar și povestea cu împărăteasa cea nebună.

Cei doi conspiratori se despărţiră foarte prieteneşte. Misteriosul vizitator părăsi călare mănăstirea. Aproape de poalele dealului se întâlni cu doi călăreţi care urcau la mănăstire. Caii păreau istoviţi şi oamenii de asemenea.

- Nu e aşa, senior, că orășelul de colo e Santa Jaga și clădirea aceea, mănăstirea della Barbara? întrebă unul din ei oprindu-și calul.
 - Da.
- Probabil că dumneata cunoști oamenii de pe acolo. E și vreun doctor Hillario printre ei?
- Desigur. Vrei să vorbeşti cu el? întrebă Arrastro privindu-i pe sub gene. E în camera lui. O să găsiţi poarta mănăstirii deschisă, intraţi în curte şi întrebaţi de doctor. E un medic foarte priceput. Sunteţi bolnavi?
 - Nu. Dar de ce întrebi?

— Fiindcă vi se ia pielea de pe obraz și vă curge vopseaua jos. Cine suferă de astfel de pete nu e bine să se arate în lume, altminteri o să creadă cine-i vede că nu e o boală ci vreun mijloc ca să se facă de nerecunoscut. Şi dacă o mai vedea că sunteți doi la fel, bănuiala se întărește și mai mult. Adios!

Burtosul îşi văzu de drum zicându-şi în gând:

— Indivizii ăștia s-au machiat. Se duc la bătrân. Tare mă tem că moșul se îndeletnicește cu unele lucruri pe care noi nici nu le bănuim. Trebuie să-l dezvățăm de obiceiul ăsta.

Cei doi călăreți rămaseră în loc speriați, uitându-se după el.

- Ne-a simţit... mormăi Landola.
- Ce dracu, eu credeam că nu se cunoaște, zise Cortejo cu ciudă.
- Altul nu ar fi văzut, dar ăsta pare să aibă o privire foarte ageră, ca să poată vedea zbârciturile de sub fard.

În orice caz, să fim prevăzători! Intrară în curtea mănăstirii şi întrebară pe un servitor de doctorul Hillario. Din întâmplare, Manfredo se afla pe aproape şi se oferi să-i ducă chiar el la unchiu-său.

Bătrânul îi măsură cu privirea, apoi întrebă după ce ieși Manfredo:

- Cine sunteţi dumneavoastră, domnilor?
- O vei afla îndată senior, dacă ne dai voie să-ţi cerem o informaţie, zise Cortejo.
 - Bine, vorbeşte.
 - Cunoști dumneata numele de Cortejo?

Doctorul se sculă de pe scaun și-l privi atent.

- Pentru ce mă întrebi?
- Nu pot să-ți spun până ce nu-mi vei răspunde la întrebare.

Hillario clătină capul și zise cu prudență:

- Numai după nume.
- Personal nu?
- Nu.

Cortejo se uită stăruitor la bătrân și murmură nedumerit:

- Ciudat, foarte ciudat...

Hillario se încruntă.

- I-ascultă, domnule, eu nu te înțeleg. Dai buzna la mine în casă și mă iei la cercetări, parcă ai fi judecător de instrucție și eu criminal. Te miri că mă vezi prevăzător, pe când dumneavoastră veniți la mine cu o mască pe față.
 - Mască? Ce fel de mască?
- Nu te mai preface. Sunt bătrân, dar ochii mi-au rămas încă buni. Să ştiţi de la mine că e lucru primejdios să ţii prea multă vreme fardul pe piele. Trebuie spălat şi aplicat iar, din când în când, din pricina năduşelii şi fiindcă la noi, bărbaţii, barba creşte repede. Fiţi buni şi spălaţi-vă mai întâi bine pe faţă, pe urmă vom sta de vorbă.

Zicând acestea, bătrânul împinse pe Cortejo spre un lighean din colţul camerei.

— Te asigur că te înșeli, se amestecă acum Landola în vorbă, tremurând de furie.

Hillario scoase un obiect mititel dintr-un sertar al biroului, pe urmă se așeză în dreptul ușii și zise hotărât:

- Trebuie să recunoașteți că am tot dreptul să mă mir de vizita unor persoane cu chipurile mâzgălite. Spălați-vă mai întâi; poate că așa o să mă conving că a fost vorba de o farsă. Nu vreți, atunci înseamnă că e ceva grav la mijloc și am tot dreptul să-mi iau măsurile pe care le găsesc de cuviință.
- Pentru ce? Despre ce măsuri vrei să vorbești? zise Landola îngrijorat.
- Uite-le! zise Hillario și îndreptă revolverul spre ei. Supuneți-vă, dacă nu vreți să chem numaidecât oamenii în ajutor.
 - Aşa? Avem şi noi arme... amenință Landola.
 - Dacă faceţi vreo mişcare, trag.

Ameninţarea îşi făcu efectul.

— Bine, fie! mormăi Landola scrâșnind și se îndreptă spre lighean.

În vreme ce ei se spălau, Hillario se uita cu mare atenție la Cortejo. Un zâmbet îi flutură pe buze.

- Gata! Acum ești mulțumit? îl întrebă Landola după ce isprăviră.
 - Da, senior.
 - Spune drept, ţi-a fost frică de noi?...
- Deloc, am vrut însă să știu cu cine am de-a face. Şi acum, cum vă numiți dumneavoastră, domnilor?
- Pe mine mă cheamă Bartolomeo Diaz, arendaș din ținutul Parsedillo.
 - Şi tovarăşul dumitale?
- Miguel Difetta, avocat. Îl căutăm pe Pablo Cortejo fiindcă am un proces cu el. L-am luat pe senior Difetta cu mine, deoarece am nevoie de cunoștințele sale juridice în chestia procesului.
 - Dar pentru ce v-aţi vopsit pe faţă?
- Ca să nu ne cunoască împricinatul şi să vorbim cu el, ca şi când ar fi vorba de altul; poate că ar scăpa vreun cuvânt care ne-ar folosi la câştigarea procesului.
- Sunteţi oameni deştepţi, după cum văd, numai că sunt alţii şi mai deştepţi ca dumneavoastră. De pildă, eu. Zici că eşti arendaş. Nu pot să te cred, n-ai dumneata mutră de arendaş.
 - Atunci ce fel de mutră am?
- Privirea dumitale nu e a unui om care se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor ci a... a unuia care e deprins să cerceteze zarea depărtărilor, a unui cercetător al savanelor sau a unui marinar. Aș putea să jur că ești unul din aceștia din urmă.
 - Te înşeli, senior.
- Bine, vom vedea noi dacă mă înșel sau nu! Mai spuneai că ești din ținutul Parsedillo. Din întâmplare cunosc foarte bine orașul și împrejurimile lui. Nu există nici

un arendaş cu numele de Bartolomeo Diaz. Hacienda dumitale trebuie să fie vreo insulă pustie în Oceanul Pacific.

Cuvintele acestea fură spuse atât de apăsat încât Landola deveni foarte atent.

- Ce vrei să spui, senior? întrebă el bănuitor.
- Că v-am recunoscut foarte bine. Dumneata eşti Henrico Landola şi dumnealui de colo Gasparino Cortejo.

Vorbele lui făcură o impresie de nedescris asupra celor doi ticăloşi. Să fie bătrânul acesta un vrăjitor sau vreun bandit ca și ei, care îi cunoștea mai de mult și-și bătea acum joc de ei? În amândouă cazurile, situația era cât se poate de neplăcută. Cel mai bun lucru ce aveau de făcut era să tăgăduiască.

- Degeaba, nu se potrivește, zise Cortejo.
- N-ai ghicit, adăugă Landola.

Bătrânul însă clătină capul cu gravitate.

- Nu căutați să mă-nșelați, domnilor. E întocmai după cum am spus și sunt în stare să v-o dovedesc.
 - Scoase apoi din sertar o fotografie şi le-o arătă.
 - Fir-ar!... strigă Landola.
- ... al dracului! întregi Cortejo, în vreme ce bătrânul petrecea pe socoteala lor.
- Nu ştiu cine e omul acesta, încercă Landola să se apere.
 - Nici eu, adăugă Cortejo.
- Da? Şi nu găseşti nimic deosebit la fotografia asta?
 întrebă Hillario.
 - Ba da, seamănă puţin cu mine.
 - Numai puţin?
 - Chiar mult, dacă vrei, dar nu sunt eu...
- Atunci nu mai avem nimic de vorbit, încheie bătrânul și vârî iar fotografia în sertar. Așadar ne-am înșelat toți trei. Dumneavoastră nu vreți să credeți că știu cine sunteți și eu văd că asemănarea nu e decât un joc al naturii. Fotografia e a unuia Gasparino Cortejo din Manreza sau Rodriganda. E

deci sigur că ne-am înşelat. Să ne despărțim în bună înțelegere. Adios, domnilor.

Bătrânul le făcu un gest prietenos cu mâna și porni spre ușă care dădea în camera de alături.

- Stai, senior! strigă Cortejo după ce se înțelese din ochi cu Landola. Te-am ruga să ne mai răspunzi la o întrebare.
- La ce bun? zise bătrânul, prefăcându-se mirat. Cred că nu mai avem ce ne spune.
- Poate că da. Fotografia pe care ne-ai arătat-o e proprietatea dumitale?
 - Da. Mi-a dat-o un bolnav care a fost în îngrijirea mea.
 - N-ai vrea să-mi spui cum îl cheamă?
 - Cum să nu! Mariano.
 - Mariano? întrebă Landola tresărind. De unde era?
- Din Spania. Omul acesta trecuse prin multe în viața lui. Odinioară i se zicea Alfred de Lautreville.
 - De unde până unde a ajuns la dumneata?
 - Mi-a fost dat în îngrijire de un coleg al meu.
 - Cine era acest coleg?
 - Un medic german cu numele de Sternau.
- Doctorul Sternau! exclamă fără să vrea Cortejo. Şi ştii dumneata unde se află acum acest Sternau?
 - Da. Îl cunoști?
 - Am auzit și eu de el. Se zice că e un...
- Taci! strigă Landola furios, apucându-l de braţ. Nu vezi că bătrânul ăsta se joacă cu noi de-a şoarecele şi pisica?

Cortejo îşi dăduse şi el seama, dar încerca încă să se apere, pe când Landola, mai puţin stăpân pe sine, simţea cum îi clocoteşte sângele în vine de indignare. Hillario se uita zâmbind batjocoritor la el.

- Cum îţi poţi închipui una ca asta, senior? Mi se pare că dumneavoastră vreţi să vă jucaţi cu mine, nu eu cu dumneavoastră. De ce nu-mi spuneţi făţiş ce aveţi de spus?
 - Pentru că nu putem.

- Vă ascundeţi chipul sub o mască, vă daţi nume false şi vă prefaceţi că nu cunoaşteţi pe nici una din persoanele despre care mă întrebaţi.
- Trebuia. Dar dumneata de ce nu vrei să ne spui adevărul?
- Pentru că n-aţi fost sinceri cu mine. Sper însă că v-aţi convins în sfârşit că e mai nimerit să vă daţi pe faţă. Nu e aşa că dumneata eşti Henrico Landola, fostul căpitan de corabie Grandeprise?
- În numele tuturor dracilor din iad şi de pe pământ, fie! Eu sunt Landola.
 - Şi dumneata Gasparino Cortejo, nu e aşa?
 - Da, mărturisi avocatul.
- În sfârşit! Dar ia spuneţi-mi şi mie, ce căutaţi aici în Mexic?
- Ştii, pentru ce ne mai întrebi? Cine ţi-a spus, cine? răcni Landola bătând cu pumnul în masă.
- Stai că nu merge pe-așa senior. Dacă vrea cineva să-i răspund, trebuie să se poarte cuviincios cu mine, așa să știi! Luați loc și să ne înțelegem omenește, nu cu amenințări.

Se așezară pe scaune, pe urmă bătrânul zise:

— Sunt în casa mea şi deci în drept să pun întrebări, la care cer să mi se răspundă fără înconjur.

Landola puse picior peste picior și zise încruntat:

- Întreabă, senior.
- Da și noi o să-ți răspundem pe cât se va putea de sincer, adăugă Cortejo.
 - Mai întâi: cine v-a trimis la mine?
 - Vânătorul Grandeprise.
 - Unde v-aţi întâlnit cu el?
 - La agentul nostru, Gonzalvo Verdillo în Veracruz.
 - Unde s-a dus de acolo?
 - La México, unde se află și acum.
 - Ce face acolo?

— Prostii care pot să-i mănânce capul. De altminteri, a fost o mare nesocotință din partea dumitale că tocmai pe el ți-ai găsit să-l trimiți. Nu e nici cinstit și nici chibzuit.

Bătrânul zâmbi.

- Crezi că un pirat e mai cinstit decât el?
- Da, izbucni Landola înfuriat. Dumneata îţi închipui că un pirat e un ticălos şi un trădător? Un pirat de treabă e întotdeauna cinstit cu oamenii săi.
- Şi crezi că acest Grandeprise nu e? S-a purtat necinstit cu dumneavoastră? În ce chip?
 - Nu te cunosc așa că nu pot să-ți răspund la întrebare.
 - Mi se zice doctorul Hillario.
 - Nu e de-ajuns. Nu ştim ce fel de om eşti.
 - Puteţi s-o aflaţi foarte uşor.
- Asta şi vrem. Trebuie neapărat să ştim dacă vom găsi în dumneata un prieten sau un duşman.
- Prieten, desigur. N-aţi văzut că vă cunosc toate secretele?
 - Pari într-adevăr să știi câte ceva.
 - Câte ceva numai? Ştiu totul!

Landola clătină cu neîncredere capul.

- Zău? S-auzim ce știi.
- Bine, începu bătrânul zâmbind. A venit unul, anume Pedro Arbellez, să ia cu sine împreună cu una, Maria Hermoyes, pe un băiat care a fost schimbat la Barcelona, cu fiul unuia, Gasparino Cortejo și al Clarissei.
 - La dracu'! Cine ţi-a spus toate astea? întrebă Cortejo.
- Stai că o să afli. Acest fals Alfonso a fost dus în Mexic și crescut de un conte Fernando. Ce să vă mai spun, știu tot! Moartea aparentă a celor doi conți, Manuel si Fernando, sclavia acestuia din urmă în Harar, intervenția lui Sternau, căsătoria lui cu Rosetta, călătoria în insula pustie, salvarea lor de un căpitan după cum vedeți, nimic nu mi-a scăpat.

Cei doi ticăloşi de-abia îşi puteau stăpâni furia. Se priveau încremeniți.

- De unde știi dumneata toate astea, senior? întrebă în cele din urmă Landola.
 - Recunoașteți deci că e adevărat?
 - Din nenorocire, da.
- Din nenorocire? O s-auziți îndată că sunt inițiat în secretele acestea numai spre folosul vostru. Senior Pablo și seniorita Josefa mi-au povestit tot.
 - Aşadar ei? Cum s-a întâmplat asta?
- Ce rol politic nesocotit au jucat, știți. Au fost exilați din țară. Viața lor e în primejdie. Deoarece nu au vrut să ia în seamă ordinul de expulzare, au căutat un refugiu sigur și...
 - L-au găsit? întrebă repede Cortejo.
 - Da, aici la mine, în mănăstire.
- Slavă Domnului! Răsuflă notarul. Sunt aici la dumneata?
 - Desigur.
- Parcă mi s-a luat o piatră de pe inimă. Pot să vorbesc cu ei?
 - Cum să nu!
 - Atunci adu-i încoace repede.
- Mai domol, senior. Nu pot să-i aduc aici în cameră. Nu cumva crezi că sunt singur în mănăstire? Nu trebuie să știe nimeni de prezența voastră.
 - Aha, sunt bine ascunşi...
 - Atât de bine, încât numai eu pot să-i văd.
 - Unde?
 - În subterană.
 - Ptiu, drăcia dracului!
- Nu se poate altminteri, senior. De altfel nu trebuie săți închipui cine știe ce grozăvie despre subteranele noastre. Au acolo tot ce le trebuie, dar din nenorocire se plictisesc al naibii.
- O să-i distrăm noi. Ia spune, senior, cum s-a făcut de ți-au spus și dumitale tainele lor?

- Foarte simplu. Cortejo și fiică-sa au fost siliți să fugă. Nepotul meu e unul din partizanii lui, a luptat alături de el și i-a salvat fata de la moarte. Le-a ajutat să evadeze și i-a adus aici la mine. Eu le-am oferit un refugiu și i-am ascuns de urmăritorii lor. Bineînțeles că au fost nevoiți să-mi spună tot, ca să știu cum să mă pun la adăpost.
 - Cine sunt urmăritorii? întrebă Landola.
- Mai întâi, adversarii lui politici, adică oamenii lui Juarez și ai împăratului. De asemenea și francezii. Aceștia sunt însă cei mai puţin primejdioși. Cu totul altfel stau însă lucrurile când e vorba de Sternau, Mariano, Ucigătorul-debivoli, Inimă-de-urs și toată șleahta lor. Fratele dumitale a socotit că e bine să știu și eu despre ce e vorba și cred că bine a făcut nu e așa?
- Să sperăm, zise Cortejo. Mulţumesc, senior și fii sigur că vom ști să ne arătăm recunoștința față de dumneata.
- Dar unde se află acum Sternau cu tovarășii săi? întrebă Landola cu nerăbdare.
 - O, foarte aproape de aici, zâmbi bătrânul.
 - Probabil în cartierul general al lui Juarez?
 - Nu, într-al meu.
 - Într-al dumitale? Nu cumva în mănăstire?
 - Aşa e.
 - Ce? strigă Cortejo sărind în sus, sunt aici?
 - Da.
 - Prizonieri?
 - Ai spus-o singur.
- Mulţumesc... mulţumesc de mii de ori diavolului... Dar cine a putut înfăptui o astfel de operă?
- Eu, răspunse cu mândrie Hillario și le povesti cele ce s-au întâmplat cu prizonierii.
- Admirabil! Cu adevărat nemaiauzit! jubila Cortejo. Putem să-i vedem și noi, senior?
- Se-nţelege de la sine. Îndată după ce o să-ti îmbrăţişezi neamurile te duc la ei.
 - Ah, ce satisfacție! Mutra lor când m-or vedea!

- Au să se bucure grozav... râse bătrânul.
- Spune-mi repede, rogu-te, pe care din ai ai reuşit să pui mâna?

Hillario îi enumeră pe toţi, până şi pe micul André, care era singurul pe care nu-l cunoşteau. Landola privea îngândurat înaintea lui.

- Toate bune, zise el, dar n-ajunge. E neapărată nevoie să nu existe nici un martor. Oricine cunoaște taina lui Sternau, Mariano, contelui Fernando sau a oricăruia dintre ei e tot așa de primejdios ca și ei.
- Trebuie să dispară toți... toți... murmură Cortejo cu ferocitate.
 - Care toţi? întrebă Hillario cu mirare.
- Stai să-i socotim, zise Landola. Mai întâi Emma şi Karja. Pe urmă Pedro Arbellez şi bătrâna Maria Hermoyes. Se cere să aflăm ce s-a mai petrecut la fortul Guadalupe şi oricare din cei de acolo ştie ceva, trebuie să moară.
- O să fie cam mult de lucru, își dădu cu părerea
 Hillario.
- Aşa e. Cu toate acestea tot nu e destul, mai e nevoie să îndrepţi o mare greşeală pe care ai făcut-o, senior.
 - Care?
 - Că l-ai trimis pe Grandeprise după scrisoare!
 - Aş! Åsta nu ştie nimic.
- Se poate, dar a fost împreună cu noi și pot să-ți spun cu siguranță că ticălosul ne-a trădat.

Mințea dinadins ca să-l piardă cu orice chip pe vânător.

- V-a trădat? În ce chip?
- Stai să-ţi spun. În Germania sunt câteva persoane care par să ştie totul şi...
- A, înțeleg, zise Hillario. Contesa Rosetta și toate neamurile lui Sternau și ale Ungerilor.
- Ai ghicit. Cu ei ne răfuim noi mai pe urmă. Feciorul timonierului Unger a venit în Mexic cu unul care își zice Plisc-de-uliu și cu încă unul nu știu cum îl cheamă să descopere secretele noastre. Noi vroiam să punem în

sicriul gol al contelui un cadavru și ne trebuia o a treia persoană ca să stea de pază la cimitir. Cum n-aveam pe altcineva la îndemână și fiindcă știam pe Grandeprise trimis de dumneata, ne-am închipuit că putem s-avem încredere în el și...

- Ce imprudență! exclamă bătrânul.
- Ai dreptate, recunosc și eu acum, dar ce s-a făcut s-a făcut. Grandeprise ne-a trădat în fața feciorului lui Unger; pe când duceam la cavou cadavrul scos dintr-un mormânt al cimitirului, am fost arestați și...
- Ce bine-mi pare că vă văd aici la mine! îl întrerupse
 Hillario.
 - Pentru ce?
- Cum pentru ce? Fiindcă e cea mai bună dovadă că aţi scăpat, râse bătrânul cu viclenie.
- Aşa e, numai vezi că afacerea a făcut vâlvă în oraș și afurisitul acela de Unger, cu şleahta lui, o să ne urmărească până o să dea de noi aici.
 - De unde știu ei că ați venit la mine?
 - De la Grandeprise, nu mai încape îndoială.
- Hm! Asta nu-mi convine defel. În orice caz trebuie să ne scăpăm și de ei.
- Foarte bine ai vorbit. Mai e însă încă unul pe care-l uitasem: lordul Dryden.
 - A, englezul? Bine zici.
 - Oare unde s-o fi aflând acum?
 - Ca ambasador al Angliei, probabil în suita lui Juarez.
- Atunci o să-i vină rândul mai târziu. Hacienda del Erina pare să fie viesparul, așa că trebuie să-l distrugem neapărat.
- Greu... are o mare întindere și clădirea conacului e clădită din piatră.
 - Atunci ce e de făcut?
- Aș ști eu ceva, zise Cortejo. Dumneata ești doar doctor, senior Hillario.
 - Ce-are a face asta cu hacienda?

— Foarte mult. Ar trebui să se ducă un om la conac... nu ştiu dacă o să se poată, ce cred eu. În ce fel se găteşte la o astfel de hacienda? Probabil pentru slugi într-un fel şi pentru boieri alt fel.

Hillario înțelese numaidecât ce vroia Cortejo.

- De gătit se gătește separat, dar apa pentru gătit se ia din același cazan.
- Bun, foarte bun... Planul meu ar putea reuşi deci cu uşurinţă. Ar trebui să se strecoare cineva în bucătărie şi să arunce un prăfuleţ în cazan.

Atât Cortejo cât și Landola se uitară cu încordare la Hillario. Acesta ținea capul în jos și nu zicea nimic.

- Nu se poate să nu existe astfel de prafuri, urmă Cortejo.
 - Destul! porunci Hillario fără să ridice capul.
 - Dintr-acelea care nu lasă urme... adăugă Landola.
- Sunt și de astea. Ideea nu e rea, dar greu de îndeplinit. Pe cine să trimitem la conac?
 - Eu nu pot să mă duc, zise Cortejo.
- Nici eu. Emma Arbellez m-ar recunoaște imediat. Hm... mormăi Landola uitându-se iscoditor la bătrân, e mai bine să nu mai știe și altcineva de planul nostru.
 - Nu o să se poată altfel, răspunse Hillario.
- Atunci o să trebuiască să se ducă unul din noi. Ce-ar fi să te duci dumneata, senior Hillario?

Acesta clătină încet capul, în vreme ce un zâmbet ciudat îi flutura pe buze.

- Ori dumneata... răspunse el tot zâmbind.
- Eu nu. Ți-am spus motivul. Au să mă recunoască imediat.
- Şi eu nu pot să plec de aici. Mai ai niţel din fardul acela cu care v-aţi mâzgălit pe faţă, senior Cortejo?
 - Da.
 - Dacă e așa, puteți să vă faceți singuri treaba.
 - Ne dai dumneata otravă?

- Da, vom vorbi despre asta mai pe urmă, acum să vedem de prezent. Unde ați tras? În oraș?
 - Nu, am venit de-a dreptul la mănăstire.
- V-aţi lăsat caii în curte? Hm... Nu trebuie să se afle că sunteti aici.
 - Vrei să ne găzduiești dumneata?
 - Bucuros.
- La un loc cu fratele meu şi cu nepoată-mea? întrebă
 Cortejo.
- Da. Înainte însă de a vă duce la ei, o să vă trimit prin nepotul meu de mâncare, fiindcă trebuie să fiţi flămânzi după atâta drum şi-mi cunosc destul de bine datoria de gazdă.

Hillario se duse să-l caute pe Manfredo și-i spuse să ducă de mâncat și de băut străinilor, apoi îi zise:

- I-ascultă, băiete, aș vrea să-ţi pun o întrebare. M-ai slujit ani de zile cu o credinţă neclintită, fără să mă întrebi vreodată de ce fac cutare sau cutare lucru. M-am gândit de multe ori că trebuie să-ţi răsplătesc odată și odată această credinţă.
 - N-ar fi rău, unchiule! râse Manfredo.
- Nu ţi-am spus nimic până acum, aşteptând să găsesc ceva potrivit pentru tine.
 - Şi ai găsit în sfârşit?
 - Da. Răsplata a sosit cu străinii aceștia doi.
 - Zău? făcu Manfredo curios.
 - Măi băiete, vrei tu să fii conte?
- Conte? Eşti bine dispus astăzi, unchiule, răspunse tânărul, râzând cu poftă.
- Aşa e, dar şi chestia cu contele e adevărată, încă o dată: vrei să fii conte?
 - Ce fel de conte?
 - Conte de Rodriganda.
- Nu mai spune! Pe cât știu, mai sunt încă vreo patru. Doi bătrâni, dați drept morți, un altul mai tânăr care vrea să fie și nu e și un al patrulea care nu e și ar trebui să fie.

— Toţi aceştia sunt problematici şi tu eşti al cincilea care vrea şi trebuie să fie!

Hillario spuse lui Manfredo cine sunt străinii sosiți adineauri și-i povesti toată convorbirea avută cu ei.

- Ştii că e ceva extraordinar! exclamă Manfredo la sfârșit. Probabil că o să-i închizi și pe ei la un loc cu ceilalți. Ba socot că ăștia merită mai mult ca toți.
- Ai dreptate. O să le plătesc eu pentru toate nelegiuirile lor, căutând în același timp să trag foloase pentru noi amândoi. Să știi că de mâine încolo las pe prizonieri sub paza ta, fiindcă eu trebuie să mă duc neapărat la del Erina.
 - A, la hacienda! Ce să faci acolo?
 - O s-o afli mai târziu.
 - Şi cât ai de gând să lipseşti?
 - Vreo cinci-şase zile.
- Până atunci sper să n-am vreo neplăcere din partea prizonierilor!
- Cu toate astea, o să mai fii silit să-i păzești și pe urmă, deoarece trebuie să fiu peste zece zile în capitală.
 - În capitală? întrebă cu mirare Manfredo. Pentru ce?
- Mi s-a încredințat un important rol politic. Nu se știe ce poate să iasă din asta. Te pomenești că eu ajung ministru și tu conte de Rodriganda. Ce vrei mai mult decât atât!
- Pe toţi sfinţii, unchiule, încep să cred că vorbeşti serios! Numai nu prea ştiu cum o să poţi tu să mă faci conte.
- Foarte bine: te prezinți în locul veritabilului conte de Rodriganda.
 - Adică Mariano. Dar dovezile?
- Le vom lua cu sila de la prizonieri, pe urmă ne scăpăm de ei la repezeală. Lasă pe seama mea. Dacă a putut un Pablo Cortejo să-l facă pe nepotul său conte de Rodriganda, cu atât mai mult pot s-o fac eu. Acum du-te, ca să nu lași pe musafiri să se plictisească singuri. După ce

vor fi mâncat, vino cu ei jos. Eu mă duc să le pregătesc o primire strălucită.

Manfredo se duse să ducă de mâncat și de băut celor doi și după ce sfârșiră le zise foarte prietenos:

- Acum, domnilor, vă rog să poftiți după mine. Unchiul vă așteaptă jos, ca să vă arate prizonierii.
 - Şi lucrurile noastre?... Caii?
- Sunt deocamdată la loc sigur, pe urmă o să am eu grijă de ele.

Grija aceasta se manifestă prin aceea că Manfredo vându caii iar lucrurile și le opri pentru sine.

Coborâră treptele și porniră cu băgare de seamă prin gangurile acelea întunecoase. Manfredo mergea înainte, cu un felinar aprins în mână. Ajunseră într-o încăpere boltită unde îi aștepta Hillario.

- Ați venit? zise el cu o bucurie de-abia stăpânită.
- După cum vezi, răspunse Cortejo. Dar ia spune, senior, aici în beci vrei să ne găzduieşti?
- Vai de mine, se poate să spui așa ceva! Vă duc mai întâi la prizonieri, pe urmă în camera dumneavoastră.

Doctorul păși înainte, Landola și Cortejo după el și Manfredo încheia alaiul. Când fură după un colţ de zid, bătrânul scoase un fel de sul din buzunar, îi dădu foc la un capăt, îl aruncă jos și făcu o săritură înapoi, pe când Manfredo o lua la fugă îndărăt pe gangul pe care venise.

O flacără mare ţâșni. Landola și Cortejo vrură să ţipe, dar un fum gros îi înăbuși și căzură leșinaţi la pământ.

Când Cortejo se trezi din leşin, îşi simţi capul aşa de greu, încât nu putu lega un gând. Pipăi în juru-i şi văzu cu groază că e ferecat de un zid de piatră.

- Doamne! răcni el ca un nebun.
- Aha, unul s-a trezit! şopti un glas înăbuşit de bărbat.
- Auzi-l... vorbește, adăugă de partea cealaltă altul subțire de femeie.
 - Cine sunteți? întrebă cu glas tremurător Cortejo.
 - Prizonieri ca și tine, răspunse glasul de bărbat.

- Parcă am auzit și un glas de femeie...
- Da, e fiica mea.
- Tu cine eşti?
- Un nenorocit mai mult nu pot să-ţi spun, fiindcă nu te cunosc.

Cortejo nu-și dădea încă bine seama ce se petrecuse cu el.

- Ce dracu' fac eu aici? Se întrebă el nedumerit.
- Ai fost prins și închis în subterană.
- Închis? Nu se poate!

Pipăie zidul și o să simți lanțurile.

Lanţurile zăngăniră sinistru. Cortejo pipăi în juru-i și dădu de un codru de pâine uscată și un ulcior cu apă.

- Sfinte Dumnezeule! Trebuie să fie o glumă... strigă el înspăimântat.
- Glumă? O nu, e crudul adevăr. La început am crezut și noi tot așa. Călăul nostru ne-a spus că o să ne aducă niște tovarăși care au să ne facă o mare bucurie. Tovarășii sunteți voi. Dar bucuria care e?
 - Cine e omul pe care-l numești călău? întrebă Cortejo.
 - Acelaşi care e şi al vostru: doctorul Hillario.
 - Doctorul e prietenul meu...
- Prieten? Atunci te-ai încrezut și tu în vorbele lui. Nu el ți-a suflat gazele otrăvitoare în față?

Lui Cortejo nu-i revenise încă bine memoria. Răspundea ca un om care se trezește încetul cu încetul din vis. Glasul înăbușit pe care-l auzea i se părea că vine din mormânt și că el însuși se află într-o groapă adâncă.

- V-a adus prin întuneric, nu i-am văzut la față, dar știu că el și nepotul său erau. Spune, cine ești tu, străinule?
- Spune mai întâi cine ești tu. Ziceai că ne-a adus. Mai e cineva aici?
 - Da, unul pe care l-a ferecat la dreapta ta.
- Ah, nu cumva o fi Lan... Se opri însă la timp şi urmă: Nu cumva o fi tovarăşul meu?

— Probabil. Sunteți amândoi morți ca și noi. Aici nu există lumină, viață, milă sau îndurare. Singurul lucru viu e dorul de răzbunare.

Cortejo se înălță atât cât îi era cu putință și zise:

- Pentru voi poate, dar nu și pentru mine. Eu nu vreau și nu trebuie să fiu prizonierul nimănui. Încercă să-și desfacă lanţurile, dar nu putu. Atunci, răcni ca un nebun: eu sunt închis și ceilalţi liberi!
 - Care ceilalţi?
- Mi-a spus că vrăjmașii mei cei mai neîmpăcați sunt aici în subterană!
- Să te fi înșelat și pe tine ca și pe noi? Şi eu am niște vrăjmași aici, nu-ți închipui că ai tăi sau ai mei sunt liberi. Cine a coborât treptele acestei subterane nu mai vede niciodată lumina zilei. Care sunt vrăjmașii tăi?
 - Nu pot să-ţi spun. Dar ai tăi cine sunt?
- Nici eu nu pot să-ţi spun, fiindcă nu trebuie să afle nimeni cine sunt.

Se auzi un suspin adânc sub bolta umedă și întunecoasă. Landola începu să se miște. Fiind cel dintâi, Landola inspirase gaze mai puternic și leșinul lui ținuse mai mult ca al lui Cortejo.

- Vai! gemu el încercând să-şi întindă mădularele. Lanţurile zăngăniră. Ah... gemu el iar, ce e... asta?
- Henrico, Henrico, dumneata eşti? întrebă Cortejo cu spaimă.
- Henrico? întrebă Landola cu glas obosit și tărăgănat. Da, Henrico... așa mă cheamă.
- Doamne, Doamne, el e! Henrico, eşti dumneata întradevăr? strigă iar Cortejo, ferindu-se să pronunțe numele de Landola.
- Henrico... gemu piratul, cine... cine vorbeşte? Unde mă... aflu?
 - Suntem prizonieri amândoi.
- Pri... zonieri... bolborosi el iar. A, ce... zăngăne aşa... cine mă ține și nu vrea să-mi... dea drumul?

- Lanţurile... lanţurile, Henrico.
- Lanţuri? Da, lanţuri... Bătrânul vroia doar să ne arate pe... pri... zonieri... Stern...
 - Taci! se răsti Cortejo. Nu pronunţa nume...
 - De... ce... să nu pro... nunţ nume, Cortejo?
 - Taci! răcni iar Cortejo.
 - Cine mă cheamă? se auzi glasul din celula de alături. Gasparino tresări.
 - Nu te cheamă nimeni, zise el speriat.
 - Ba da, fiindcă eu sunt Pablo Cortejo.

Gasparino smuci lanţurile cu furie şi strigă turbat de mânie:

— Aşa? Acum înțeleg eu! Ştii tu cine e ăsta care ți-a pronunțat numele? E Henrico Landola.

Lanţuri zăngăniră și un glas îngrozit răcni:

- Henrico Landola, piratul?
- Da, eu sunt, răspunse Landola, căpitanul vasuluipirat, Landola... Landola...
- Este oare posibil? Şi asta încă! strigă Pablo, lovind lanţurile sale cu furie. Şi tu cine eşti, cel cu care am vorbit mai întâi?
- Eu? Ascultă aici și blestemă pământul și tot ce este viu pe el. Sunt Gasparino Cortejo, fratele tău!

Se auziră două strigăte concomitent, unul al unui bărbat, celălalt scos de o femeie. După care, dincolo, se făcu o liniște absolută. Pablo și fiica sa leșinaseră. Numai din partea asta mai putea fi deslușit zăngănit de lanţuri.

7. O piedică neprevăzută

După ce sfârşi vizitele în México, Kurt încălecă şi porni împreună cu Peters după Plisc-de-uliu şi Grandeprise, pe care îi găsi la Tula, pe urmă toţi patru îşi urmară drumul. Kurt avea în buzunar un permis în regulă şi cei doi vânători erau două călăuze pe care se putea bizui fără nici o teamă. Cortejo şi Landola însă, ştiindu-se urmăriţi, tocmiseră o călăuză şi o luaseră pe căi întortocheate, ceea ce le îngreuiase mult calea şi-i făcea să înainteze foarte încet. Era deci de prevăzut că, dimpotrivă, Kurt şi cu tovarăşii săi vor ajunge înaintea lor în Santa Jaga. Totuşi evenimentele le fură potrivnice.

A doua zi, pe înserate, când sosiră în Zimapan, găsiră orașul mişunând de trupele franceze care se pregăteau să se îndrepte, în frunte cu un general, comandantul lor, spre Queretaro, ca de acolo să ajungă la Veracruz și să se îmbarce pentru Franța. La nordul orașului, temutul general Marquez aștepta cu trupele imperiale plecarea francezilor, pentru a ocupa el orașul. Până atunci, o parte din soldații lui hoinărea pe străzi și prin localuri, fraternizând cu camarazii lor francezi.

Kurt şi tovarăşii săi îşi făceau cu anevoie drum prin această forfoteală de oameni. Mai bucuros ar fi poposit peste noapte undeva pe câmp, dar cei doi vânători nu-l sfătuiră s-o facă, temându-se să nu vină în conflict cu soldați beți din amândouă armatele, pe când în oraș lucrul era cu totul exclus. Se duseră din hotel în hotel, întrebară din han în han, dar nu găsiră nicăieri un locșor unde să-și pună capul sau să lase caii în grajd, ca să-i aibă odihniți a doua zi. Şi-apoi, aveau nevoie şi de nutreț ca și de adăpat, căci bietele animale nu avuseseră toată ziua o clipă de odihnă. Din fericire aflară de la o indiancă bătrână, pe care o văzuseră ghemuită în pragul colibei ei dărăpănate, că la

marginea orașului curge un pârâiaș unde și-ar putea adăpa caii și e și iarbă destulă primprejur. Degeaba însă, nu găsiră nici pe câmp loc, căci cavaleria franțuzească își făcuse aici tabăra și soldații stăteau la taifas în jurul focurilor. Totuși Kurt se apropie de ei și se așeză ceva mai departe în iarbă.

- Ce mai vor și ăștia? bodogăni un sergent, uitându-se cu ciudă la ei.
- Să se ducă dracului, nu ne trebuie nouă civili printre noi... mormăi un altul.
- Ascultă, domnule sergent-major, se răsti un soldat mai dârz, cum îngădui dumneata haimanalelor astea să ne tulbure liniștea? Ori ți-e frică de niște civili?

Sergentul-major aruncă soldatului o privire fulgerătoare, apoi zise cu dispreţ:

— Tacă-ţi gura, găgăuţă! Tocmai un mucos ca tine s-a găsit să-mi facă observaţie? Frică, ai? Stai că-i iau eu acuşica la goană pe civilii ăştia, o să vezi tu numaidecât.

Se apropie de Kurt, care stătea întins pe iarbă și fuma o țigară, pe când tovarășii săi adăpau caii la pârâu.

- Ce cauti aici? Hai, cară-te! se răsti francezul.
- Unde ți-e încartiruirea în noaptea asta, plutonier? îl întrebă Kurt foarte liniștit.
- Cum! strigă francezul indignat, cu ce drept mă întrebi pe mine așa ceva? Nu știi că vorbești cu un erou de-al Maiestății Sale împăratul?
- Bine, mă scol, ţin însă să-ţi spun că o fac numai ca să nu dau loc la gâlceavă, dar te mai întreb încă o dată: unde ţie încartiruirea pentru noaptea asta?
 - Nu te priveşte pe dumneata!
- Ba mă privește și încă foarte mult. Dacă trupa dumitale are ordin de la comandant să poposească peste noapte aici, îți cedez imediat locul; dacă nu, atunci am și eu dreptul, ca și dumneata, să stau aici unde sunt.

Sergentul-major îl privi uluit.

— Cine ești dumneata, domnule? Pari să cunoști nițel regulile milităriei.

Soldaţii făcuseră acum cerc în jurul lor şi ascultau curioşi la ei.

- Ştii să citești, plutonier? îl întrebă Kurt.
- Milles tonnerers! strigă francezul, cum îndrăznești să mă întrebi?...
- Fiindcă mi s-a mai întâmplat să cunosc de-alde dumitale care nu știau carte. Dar, deși aș putea să mă adresez comandantului, hai să-ţi fac hatârul.

Cu aceste cuvinte, Kurt scoase din buzunar paşaportul lui în limba franceză și-l întinse plutonierului.

— Cine știe ce fleac o mai fi și ăsta, mormăi acesta și se apropie de foc ca să vadă mai bine.

Cum citi însă paşaportul, veni la Kurt, salută militărește și zise cu respect:

- Iertaţi, vă rog, domnule căpitan. Nu puteam să ştiu că...
- Trebuie să te interesezi cu cine vorbești. Unde sunteți încartiruiți?
 - În oraș.
 - Atunci rămân pe loc. Poţi pleca!

Plutonierul — un om mai în vârstă — făcu stângamprejur și se întoarse la locul lui rușinat.

- De ce n-a plecat? îl întrebă un soldat pe șoptite.
- Fiindcă n-avem dreptul să-l gonim. E ofițer și eu m-am purtat ca un mojic. Noroc că plecăm mâine dimineață.
 - E francez?
 - Nu, german.
 - Ce grad are?
 - Căpitan.
 - Numai?
 - Da, dar vezi că e la Statul Major.

În vremea asta se apropie de ei un soldat care venea din oraș. Era unul din aceia care luptase în nordul țării. Se informă despre ce e vorba, se uită la străini, pe urmă se bătu cu palma peste frunte exclamând:

- Sacré bleu! Pe ăsta parcă l-aș cunoaște...
- Pe ofițer? întrebă plutonierul.
- Nu, pe ăla cu nasul lung. Să-mi faceţi mie ce-oţi vrea dacă n-o fi unul din aceia care au luptat la Cena Sonores. Ce de mai soldaţi de-ai noştri au căzut de mâna lui!
- Cum... ce... e un duşman?... mormăi plutonierul încremenit.
- Da. Era cu Juarez. E un vânător american poreclit Plisc-de-uliu.
 - Atunci e spion, zise unul din soldați ceva mai tare.
 - Eşti sigur de ceea ce spui? întrebă plutonierul.
- Foarte sigur. O să mă duc să-i aduc pe Mallou și Renard, care au luptat alături de mine, să vedem ce zic ei.
- Du-te, flăcăule. Tare mă tem că nu e lucru curat la mijloc. Un ofițer străin în civil, cu un spion de-al lui Juarez și încă doi inși care trebuie să fie tot spioni, ar fi ceva grozav dacă am putea pune mâna pe ei.
- O să-i arătăm noi atunci dumnealui că n-are ce să caute aici. Știm noi unde îi e locul.
 - Ha-ha-ha! râseră soldații.
- Tăcere, băieți! porunci plutonierul. Să nu prindă de veste spionii și să o ia la fugă. Mare păcat ar fi.
 - Să fugă? Nu-i las eu! se lăudă soldatul.
- Tacă-ţi gura, mă prostule. Tu nu ştii de ce e în stare un vânător de ăsta, altminteri n-ai vorbi aşa. Dacă Juarez reuşeşte să-şi recapete puterea, numai ăstora o să aibă să le mulţumească. Ăştia-s oameni, nu glumă!

În vremea asta soldatul se întoarse cu Mallou și Renard.

— Să vă spună și ăștia doi dacă am sau nu dreptate, zise el.

Cum îşi aruncară însă soldaţii ochii, la american, Renard strigă înspăimântat:

— Åsta e Plisc-de-uliu, vânătorul ăla vestit!

- Face parte din trupele lui Juarez, asta e sigur, adăugă Mallou. Mulți de-ai noștri au căzut secerați de gloanțele lui.
- Sunteți siguri că el e? întrebă plutonierul, neîndrăznind să procedeze cu uşurință într-un astfel de caz, atât de serios.
- Putem să jurăm. Cine l-a văzut o dată, nu-l mai uită în viața lui.
- Hm... mormăi plutonierul, ăstora le e pielea în joc. Dar pe ceilalți îi cunoașteți?
 - Nu.
- Nu face nimic. Acum e vorba să ne asigurăm că n-au să fugă, trebuie însă să lucrăm cu băgare de seamă, fiindcă unul din ei e ofițer. Noi trei ne ducem să-i raportăm generalului, iar voi, ăștialalți, nu-i scăpați o clipă din ochi.

Kurt și cu tovarășii săi habar n-aveau de ce se uneltea împotriva lor.

Nu trecu nici o jumătate de ceas și apăru un căpitan de cavalerie, însoțit de câțiva soldați înarmați conduși de plutonier. Mallou și Renard rămăseseră în oraș, ca să slujească de martori. Când îl văzu pe căpitan apropiindu-se de el, Kurt se sculă în picioare.

- După cum înțeleg, dumneata nu ești de pe-aici, începu căpitanul adresându-se tânărului.
 - Aţi ghicit, domnule căpitan, răspunse cuviincios Kurt.
 - Eşti numai în trecere, nu-i aşa?
 - Da.
 - De unde vii?
 - Din Germania.
- Şi nu crezi că e primejdios pentru cineva să călătorească prin Mexic în timpurile astea tulburi?
- Permiteţi-mi să vă spun că nu înţeleg ce vreţi să ziceţi, zise tânărul privindu-l uimit.
- O să-nțelegi numaidecât. Deocamdată te rog să-mi spui încotro de duci.
- Mai întâi la Santa Jaga, iar de acolo la hacienda del Erina.

- Aha, conacul de odihnă cum i se zice, zâmbi ofiţerul cu subînţeles.
- Nu știu cum i se zice fiindcă n-am fost niciodată acolo, răspunse Kurt, de bună-credință.
 - Ce scop are călătoria asta?
- E de ordin cu totul personal: mă duc să-mi văd niște neamuri.
 - Persoanele care te însoțesc sunt tovarășii dumitale?
 - Aş putea spune mai degrabă că-mi sunt prieteni.
- Aşa? Hm! Prieteni... Nu e printre ei unul pe care-l cheamă Plisc-de-uliu?
 - Ba da.
- Atunci trebuie să mergeți toți cu mine la generalulcomandant.

Kurt îl privi uluit.

- Ce înseamnă asta, domnule căpitan?
- Nu sunt obligat să-ți dau socoteală, răspunse dârz francezul.
 - Nu cumva sunt arestat?
 - Nu știu. Generalul m-a trimis să vă aduc la el.
 - Bine, vă stau la dispoziție.
- Îşi luară caii de căpăstru şi-l urmară pe ofițer, înconjurați de soldații care îl însoțeau.
- Ei drăcia dracului! Ce-o fi având cu noi? mormăi Plisc-de-uliu la urechea lui Grandeprise.
- Ştiu şi eu! Te pomeneşti că ne bănuiesc de spionaj, răspunse vânătorul îngrijorat.
- Proastă afacere! Am auzit cum căpitanul îmi pronunța numele. Ce i-o fi păsând generalului cum mă cheamă?
 - O să aflăm noi numaidecât.
- Ce cinste, domnule, să stăm de vorbă cu un coșcogeamite general! Lua-l-ar dracu'!

Când ajunseră în oraș se opriră în fața unei clădiri impunătoare, în care comandantul suprem al trupelor își făcuse cartierul general. O mulțime de ofițeri îi așteptau în poartă și-i priveau răutăcioși și bănuitori. Căpitanul care îi

însoţise pe prizonieri rămase în uşă cu vreo câţiva soldaţi, ca să păzească ieşirea.

Generalul se adresă mai întâi lui Plisc-de-uliu, a cărui mutră părea să-l amuze foarte mult.

— Numele dumitale!

Plisc-de-uliu îi zâmbi prietenește.

— Numele meu?

Generalul se încruntă și întrebă de astă dată ceva mai aspru:

— Numele dumitale!

Vânătorul păru că nu bagă de seamă. Făcu cu ochiul generalului și repetă chicotind:

- Da, da, numele meu...
- Ce faci, omule? se răsti generalul. Vreau să știu cum te cheamă.
- Aha, vrei să știi cum mă cheamă! Vedeam că nu-ți mai luai ochii de la năsucul meu și fiindcă de la el mi se trage numele, credeam că știi și cum mă cheamă. Văd însă că nu e cazul.
 - Eşti nebun? Trebuie să ştiu neapărat cum te cheamă!
- Aha, aşa! Dacă îmi spune cineva: "Stimate domn, vrei să fii atât de bun să-mi spui cum te numești?" înțeleg îndată ce vrea; dar când zice numai atât: "Numele dumitale!", îmi închipui că se referă la ceva în legătură cu numele meu. Ce, dracu' știe, eu nu!

Generalul nu știa ce să creadă. Era omul din fața lui un obraznic sau un nebun? Se stăpâni însă și zise:

- Bine. Acum știi că vreau să aflu: numele dumitale.
- Pe cel adevărat, ori pe celălalt?
- Pe cel adevărat.
- Păi, o să fie greu, mormăi Plisc-de-uliu.

Generalul se încruntă.

- Pentru ce? Ai motiv să nu te slujeşti de el? Porți un nume fals? Asta e ceva suspect.
- Hm! Vezi că de atâta vreme nu mi s-a mai spus pe numele meu adevărat, încât aproape că l-am uitat.

- Aminteşte-ţi-l. Ei, s-auzim!
- Mi se pare că mă cheamă William Saunders.
- De unde?
- De unde mă cheamă aşa?
- Nu, de unde eşti? se răsti generalul.
- Din Statele Unite.
- Şi numele celălalt?
- Plisc-de-uliu.
- A, un *nom de guerre*, o poreclă pe care și-o dau criminalii între ei. Cine te-a poreclit așa?
 - Camarazii mei.
- Mi-am închipuit eu. Camarazii ăștia erau probabil complicii dumitale?
 - Complicii mei? repetă Plisc-de-uliu uimit. Nu înțeleg.
 - Vreau să spun indivizi care îți erau tovarăși de rele.
 - Aha, pungaşi sau bandiţi adică?
 - Da.
- Ptiu, drace! Pşşşş! ţâşni scuipatul pe sub nasul generalului, care sări speriat la o parte.
 - Cum îndrăznești? Știi în fața cui te afli?
 - Da, răspunse vânătorul fără să se tulbure.
- Atunci poartă-te cuviincios, m-ai înțeles? Şi cine ți-erau complicii?
- Complicii? Să mă spânzuri de limbă dacă ştiu ce vorbă e asta. Vei fi vrând să spui camarazii?
 - Da.
- Tii, ce mai băieţi! Nu le păsa dacă vorbeau cu un general ori cu un papagal. Toţi unul şi unul. Vânători, cutreierători ai savanelor, squateri şi indieni. Trebuie să ştii că în prerii nu există vânător care să n-aibă o poreclă. Unuia i se dă după vreo însuşire, altuia după vreun defect. Însuşirea mea cea mai mare mi-e nasul. Nu e deci de mirare că afurisiţii aceia de camarazi m-au botezat Cioc-de-uliu sau Plisc-de-uliu cum vrei să-mi spui.

Generalul nu știa nici acum ce să creadă despre acest om ciudat, de aceea trecu de-a dreptul la fapt.

- Te-ai ocupat întotdeauna numai cu vânătoarea?
- Nu; în acelaşi timp am mâncat, am băut, am dormit, mi-am cârpit pantalonii, am mestecat tutun și am mai făcut și alte lucruri.
- *Milles tonnerres!* Nu cumva vrei să-ţi baţi joc de mine?
 - Nu.
 - Nici nu te-aș sfătui s-o faci. Pe Juarez îl cunoști?
 - Da, foarte bine chiar.
 - Ai luptat alături de el?
 - Nu, ceva mai departe.
 - Împotriva noastră, a francezilor?
 - Nu noi împotriva lor, ci ei împotriva noastră.
 - Ai omorât pe vreunul din ei?
- Se prea poate. În luptă n-ai vreme s-alergi după fiecare glonț ca să vezi dacă a nimerit ori a dat greș.
 - Ai luat parte și la lupta din Cena Sonores?
 - Da.
 - Dar pe oamenii aceştia îi cunoşti?
- Şi generalul arătă spre cei trei soldați aduși ca martori.
 - I-am văzut mai adineauri, afară, pe câmp.
 - Mai înainte nu?
 - Nu-mi aduc aminte.
- Ei spun că te-au văzut pe câmpul de luptă de la Cena Sonores.
 - Treaba lor!
 - Susţin că gloanţele dumitale nimereau în plin.
- Zău? Îmi pare bine, fiindcă nu există mai mare necaz pentru un vânător decât să afle că a tras în vânt.
- Lasă gluma! se răsti generalul înfuriat. Nu vezi că aici e vorba de viaţă şi de moarte?
- De viață și de moarte? zise Plisc-de-uliu cu mirare. Pentru ce?
- Dacă nu-ți dai singur seama, ești de plâns, crede-mă. Ești acuzat că ai omorât o mulțime de francezi. Ești deci un

asasin.

- Asasin? întrebă Plisc-de-uliu repede.
- Da şi cu ucigaşii nu se tărăgănează mult lucrurile.
- Ştiu. Ori un glonţ în cap ori ştreangul de gât. Dar cine poate dovedi că sunt un ucigaş?
 - E dovedit.
- Oho, eu sunt luptător, nu ucigaș! Acum pricep eu ce e. Indivizii ăștia m-au văzut în luptă, acum m-au recunoscut și au venit să mă denunțe.
- Așa e. Un comunicat imperial ordonă că oricine e acuzat de rebeliune să fie împuşcat imediat ce va fi prins.
- Rebeliune? Eu un rebel? Ia citeşte, te rog, hârtia asta, domnule general, rosti americanul indignat, scoţând din buzunar o hârtie şi întinzându-i-o generalului.
- A, eşti căpitan de cavalerie în armata Statelor Unite?
 citi acesta.
 - Da, cu tot nasul meu enorm.

Generalul se făcu că n-aude.

- Nu-ţi foloseşte la nimic. Te-ai asociat cu o bandă de mexicani revoluţionari.
- Armata lui Juarez e o bandă? Poftim, citește și asta, zise Saunders înfuriat, și-i întinse o a doua hârtie.

Generalul înălță din umeri.

- E numirea dumitale de căpitan voluntar în armata lui Juarez.
- Da. M-am întâlnit din întâmplare cu el și, cum avea același drum cu mine, m-a numit comandantul unei companii de vânători.
 - Atunci eşti dezertor.
 - Pentru ce?
- Fiindcă ai luptat împreună cu el, deși erai ofițer al Statelor Unite.
- Asta numești dezertare? Şi chiar așa să fie, e treaba președintelui meu, nu a dumitale. Am un concediu nelimitat de la el și permisiunea să mă înrolez în armata lui Juarez. Nu sunt deci nici dezertor, nici ucigaș.

- Exprimă-te pe alt ton, te rog! Chiar de-ar fi să renunț la aceste două acuzări, rămâne totuși faptul că, fiind aliat de-al lui Juarez, ai fost prins în tabăra noastră și știi ce înseamnă asta.
 - Prizonier de război adică?
- Nu, ceva și mai rău. Te-ai furișat printre noi; ești deci spion.
- Stai că nu-i așa. Nu mai sunt aliatul nimănui. Poftim, convinge-te.
- Cu aceste cuvinte Plisc-de-uliu întinse iar o hârtie generalului.
- Ce-mi arăți dumneata, zise generalul după ce-și aruncă ochii pe ea, e dovada concedierii din cadrele armatei lui Juarez, ceea ce nu schimbă întru nimic situația. Ai fost găsit în tabăra noastră, ești deci spion!
- Atunci, după dumneata, orice străin care a nimerit din întâmplare într-un loc unde se află trupe militare trebuie numaidecât să fie spion?
- Toate pretextele dumitale sunt de prisos. De altfel nam nici timp, nici poftă să stau de conversație. Comunicatul împăratului e cât se poate de lămurit: orice individ care se ridică împotriva lui cu arma în mână e un rebel și trebuie tratat ca atare, adică împuşcat. Sentința e pronunțată.

Plisc-de-uliu se îndreptă din mijloc și zise cu mândrie:

- Generale, eşti supusul împăratului Franței, care îl recunoaște pe arhiducele Maximilian al Austriei drept împărat al Mexicului; ce zice sau face Napoleon sau Max poate să aibă valabilitate pentru dumneata, eu însă sunt supus al Statelor Unite, al cărui președinte nu a recunoscut și nici nu-l va recunoaște vreodată pe împăratul Mexicului, așa că hotărârile lui ne sunt indiferente, atât președintelui meu cât și mie.
- Vei vedea că nu are de ce să-ţi fie indiferente. Te afli pe teritoriul stăpânit de noi şi vei fi tratat conform legilor stabilite de noi.

- Încercați! Mă opun oricărei silnicii. Președintele meu vă va cere satisfacție.
- Aşa! Un preşedinte de băcani! zise generalul cu dispreţ.

Pşşşş! porni o dâră de scuipat din gura lui Plisc-de-uliu şi se lipi de peretele de la spatele generalului.

— Băcani? Ia spune-mi, generale, de ce își iau acum tălpășiţa francezii din Mexic? Fiindcă acest președinte de băcani — cum îi zici dumneata — i-a spus ritos lui Napoleon că nu mai tolerează nici un francez în Mexic și marele vostru împărat v-a poruncit să vă întoarceţi acasă. Asta vrea să zică, pare-mi-se, că aceşti băcani nu sunt așa de nesocotiţi după cum crezi dumneata și ordinele lor sunt luate în seamă la Paris.

Nimeni nu îndrăznise să-i vorbească până acum în felul acesta fudulului general. Rezemat de puşcă, mândru şi impunător, conștient de cele ce spune, Plisc-de-uliu părea să fie el acela care-l domina pe francez. Generalului îi venea să dea ordin să-l împuşte pe loc, dar înțelegea adevărul susținut de vânător. Se stăpâni deci şi zise cu o răceală ca de gheață:

— Am avut indulgența să te ascult, acum însă îți poruncesc să taci și să iei aminte la cele ce urmează.

Apoi, întorcându-se spre Grandeprise:

- Cum te cheamă?
- Grandeprise.
- De unde eşti?
- Din New Orleans.
- Aşadar, tot supus al Statelor Unite?
- De origine da, pe urmă nu și acuma iar.
- Nu înțeleg. Explică-te.
- Sunt vânător şi locuiesc pe malul de dincolo al lui Rio Grande, adică pe teritoriul Texasului.
 - Ai luptat și dumneata sub Juarez?
 - Nu.
 - Ce cauţi în Mexic?

- Sunt în serviciul domnului căpitan Unger.
- Şi dumneata? îl întrebă generalul pe Peters.
- Sunt marinar, venit cu o însărcinare particulară în Mexic; poftim hârtiile mele.

Răspunsul era scurt și precis.

Generalul citi hârtiile și zise arătând spre Kurt:

- Ceea ce nu te-a împiedicat să intri în serviciul acestui domn.
- Fiindcă însărcinarea mea e în legătură cu afacerea care l-a adus pe dumnealui aici.
 - Atunci să lămurim mai întâi lucrurile.

Cu aceste cuvinte generalul se întoarse spre tânărul care stătea nepăsător la o parte, ca și când tot ce se vorbea nu l-ar fi interesat câtuși de puţin.

- Numele dumitale?
- Poftim actele mele de legitimație, răspunse el scurt.

Generalul le citi, se uită cu oarecare curiozitate la neamt, apoi întrebă:

- Te cheamă Kurt Unger și ești căpitan în regimentul de gardă din Berlin, da?
 - Aşa e.
 - Detaşat actualmente la Marele Stat Major?
- Întrebările dumneavoastră sunt de prisos, domnule general; ar însemna să repet ceea ce ați citit în actele mele de legitimație.
- Eşti cam semeţ, tinere! râse cu răutate generalul. Degeaba, cu mine nu se prinde. Te întreb fiindcă documentele prezentate mi se par suspecte. Nu prea-mi vine să cred că un ofiţer cum zici că eşti poate fi în acelaşi timp şi spion.

Lui Kurt i se urcă sângele la cap, dar se stăpâni.

- Domnule general, ați spus un cuvânt pentru care nu există decât două căi: sau dovediți cele ce-ați spus, sau îmi dați satisfacție pe calea armelor.
- Nu te aprinde aşa, tinere, ci spune-mi mai bine de unde vii acum?

- De la México.
- Ce treabă ai avut acolo?
- Afaceri pur personale.
- Şi acum unde te duceai?
- La Santa Jaga, pe urmă la hacienda del Erina.
- Aha, la faimoasa hacienda! Ştii că în momentul de fată e în mâinile lui Juarez?
 - Da.
 - Ajunge. Vii din capitală și vrei să te duci la Juarez.
- Am spus că vin din capitală și vreau să mă duc la Santa Jaga cu afaceri personale. De-abia pe urmă mă voi duce la del Erina, n-am spus însă că vreau să mă duc la Juarez.
 - Nu e nevoie, se-nţelege de la sine.
- Aşadar, presupuneri. Cred că atâta nu e de ajuns ca un ofițer și om de onoare să fie insultat și arestat fără dovezi.
- Le voi găsi eu, fii pe pace! se răsti generalul. Percheziționați-i!
 - Protestez! strigă Kurt cu indignare.
- Protestele dumitale n-au nici o valoare. Ordinul meu va fi executat.

Cu toate împotrivirile lui Kurt și ale camarazilor săi, li se cercetară lucrurile; până și buzunarele le fură scotocite, dar nu se găsi nimic suspect.

- Admiţând că nu sunteţi spioni, zise cu ciudă generalul, admiţând că-l graţiez pe acest Plisc-de-uliu, trebuie totuşi să vă ţin închişi pentru câtva timp.
 - De ce? întrebă tânărul ofițer.
- Crezi că o să vă las să vă duceți la Juarez ca să-i spuneți ce se petrece aici la noi? Locotenente, luați pe acești patru indivizi și duceți-i la închisoare, porunci generalul unui ofițer francez.

Li se luară arestaților lucrurile care nu erau de neapărată trebuință și fură duși într-o încăpere de unde lear fi fost cu neputință să evadeze. Kurt ceru o anchetă, protestă din toate puterile lui, dar totul fu zadarnic. Abia după mai multe zile, când trupele franceze erau departe, fură puşi în libertate.

Cei patru tovarăși clocoteau de furie. Dacă în intervalul acesta Cortejo și Landola făptuiseră iarăși vreo crimă împotriva persoanelor în ajutorul cărora alergau?

8. Pirnero își atinge ținta

Cine crede în Dumnezeu și în destin are uneori prilejul să se convingă că soarta se împlinește adesea, tocmai atunci când ți-ai pierdut orice speranță. Fortul Guadalupe era pustiu. Apașii păzeau acum pentru Juarez ținuturile mărginașe, iar vânătorii și oamenii capabili de luptă îl însoțeau toți pe Juarez, care înainta mereu în inima țării.

Era într-o după-amiază, aproape de-nserat. Resedilla stătea la fereastră și împletea. Părea acum ceva mai palidă la față, dar parcă și mai frumoasă, privirea-i era mai blajină și pe buze îi flutura un zâmbet de blândă resemnare. La fereastra cealaltă stătea Pirnero cu o carte în mână, dar ochii lui erau pierduți în zare. Bătrânul se schimbase și el foarte mult. Chipul i se zbârcise, chelise aproape de tot și privirea îi era întunecată și duşmănoasă. În încăperea pustie domnea o tăcere apăsătoare. În cele din urmă bătrânul nu mai putu răbda. Tuși nițel și începu cântecul lui vechi.

— Afurisită vreme!

Resedilla nu răspunse.

- Afurisită de tot, repetă el.

Aceeași tăcere.

- Ei, se răsti el.
- Ce-i, tată?
- A dracului vreme!
- Ba e foarte frumos.
- Cum, ce, frumos? zise el privind-o uluit, ca și când ar fi auzit ceva nemaipomenit.
 - Uită-te și dumneata.
- Păi ce fac de azi-dimineață? Numai că nu văd nimic frumos. Soare, pomi și tufe, apă, câteva case și păsări, ici-colo un câine, dar nici țipenie de om. Nu mi-a deschis unul ușa ca să bea un păhăruț de rachiu sau să cumpere ceva

din prăvălie, ca să aibă omul cu cine schimba o vorbă, două.

- Ai dreptate, nu ne mai calcă nimeni pragul, oftă ea adânc și ochii i se umplură de lacrimi.
- Nimeni, nici măcar un ginere, zise cu asprime bătrânul privind-o pe sub gene.

Resedilla lăsă capul în jos și nu răspunse.

- Ei, nu zici nimic? Unde-ţi sunt gândurile? Câtă osteneală mi-am dat, săracul de mine, ca să găsesc unul, dar degeaba. De pildă, Andrei ăla, mititelul. Frumuşel băiat.
 - Hm!
- Păi sigur, dumitale nu ți-a plăcut! Şi avea, domnule, o groază de bulgări de aur. Pe urmă ălălalt.

Ea nu întrebă care, știa ce vrea să spună.

- Îţi mai aduci aminte de el?
- De cine?
- Aşa zău! Mă zbat şi mă zbucium să-i aduc un ginere şi dumneaei nici nu ştie cine îi sunt peţitorii. Americanul ăla, care-a venit cu luntrea din josul râului.
 - A, Plisc-de-uliu?
- Da. Un scout renumit, trimis încoace de lord. De nasul lui nu trebuia să-ți pese, că numai fetele seamănă cu tații, nu și băieții. Pe urmă a venit încă unul.

Fata plecă ochii și tăcu.

- Ei? mormăi el. Nici de ăsta nu-ți mai aduci aminte?
- Vrei să spui... Gérard? întrebă ea de astă dată într-un murmur.
 - Da. Acesta îmi plăcea parcă mai mult ca toţi. Ţie nu?
 - Ba da... şopti ea de-abia auzit.
- Păi cred și eu. Halal să-i fie! Voinic, viteaz și chipeș cum nu sunt mulți ca el. Şi blând, domnule, ca un mielușel. Ba mai e și bogat. Patul puștii îndesat cu aur. Îți mai aduci aminte ce mai bulgăre a scos din el?
 - Cum să nu-mi aduc aminte, că doar eram de faţă.

- Da' când i-a făcut piftie pe francezi, sus în odaie, măcar că era tot ciuruit de gloanțe? Săracul! Atâta vreme între viață și moarte! Prin ce griji am trecut, nu-i așa?
 - Mari griji, tată.
- Până ce a dat Dumnezeu și l-am văzut scăpat. Știi tu, fată, ce-mi trecu mie acum prin gând?
 - Ce?
 - Că o să vină să te ceară de nevastă.

Resedilla tăcu.

— Ori măcar să-ţi spună că te iubeşte.

Nici un răspuns.

- Ce, nu s-a mai văzut aşa ceva, ai? se răsti bătrânul.
- Ba da.
- Şi zi-i, nu te-a sărutat niciodată? clipi el cu subînțeles.
- Nu.
- Ori să te ciupească niţeluş de obraz?
- Nu.
- Da' mâna nu ţi-a strâns-o oleacă?
- Ba da, la plecare.
- Tocmai la plecare? Prostul! Cu ochiul ţi-o fi făcut, asta e sigur.
 - Nu-mi aduc aminte.
- Mă, da mare tont! Ce-am mai ciupit-o și-am înghiontito eu pe maică-ta când umblam după ea! Vezi că noi ăștia bătrâni știam ce e dragostea, nu ca voi. Auzi dumneata, săți strângă mâna la plecare, ca boierii! Dobitocul! Așa ginere, halal să-i fie! Dar de spus ți-a spus unde se duce?
 - Da.
- Cum, ţie da şi mie nu? Auzi al dracului! Să ştii, fetiţo, că mie nu-mi place să umble omul cu mişmaşuri. Eu una ştiu: ce mi-e-n guşă, şi-n căpuşă, m-ai auzit? Parcă ziceai că nu ştii unde s-a dus.
 - Ba ştiam.
 - Auzi dumneata! Şi mie de ce nu mi-ai spus?
 - Era un secret.

- Cum? Ce? Aveţi secrete între voi? Stai că nu merge pe-aşa, fetiţo! Eu nu îngădui secrete nici când veţi fi bărbat şi nevastă, aşa să ştii!
- Trebuia, tată. Văd însă că timpul trece și nu se mai întoarce; cine știe ce s-o fi întâmplat cu el...
 - Ţi-e frică să nu fie vreo primejdie?
 - Da, mai ales slăbit cum e...
 - Ia s-aud și eu despre ce e vorba.
 - Vroia... o, Doamne!

Resedilla îşi întrerupse vorba şi rămase cu ochii pironiţi în zare, în timp ce-şi stăpânea cu mâna bătăile inimii.

Pirnero se uită în direcția în care privea ea și strigă entuziasmat:

- Uite-l că vine! apoi o zbughi pe ușă ca nebun. Resedilla își veni în fire și lacrimi fierbinți i se prelinseră pe obrajii împurpurați.
- El e... murmură ea. Slavă, Ţie, Doamne! Dar nu... nu vreau să mă vadă aşa... nu... nu acum...

Simţea că nu se va mai putea stăpâni şi-i va cădea plângând în braţe. De aceea se ridică de la fereastră şi dădu fuga în camera ei. Pirnero însă ieşi înaintea lui Gérard şi-i întinse amândouă mâinile.

- Bine-ai venit, senior, strigă el. Unde-ai fost până acum, omule?
- O s-o afli îndată, dragă senior Pirnero, lasă-mă mai întâi să descalec.

Era același Gérard de mai-nainte. Înalt, voinic ca și Sternau; nici urmă nu-i mai rămăsese din boala grea prin care trecuse. Hainele de pe el erau ferfeniță, dar ochii îi sclipeau de voie-bună.

Sări de pe cal și în loc să-i dea bătrânului mâna, îl cuprinse în brațele lui vânjoase și-l sărută pe amândoi obrajii.

— Bine te-am găsit, moșule! strigă el cu glas tremurător de fericire. Nici nu-ți închipui ce bucuros sunt că mă aflu iar printre voi...

Așa ceva nu i se mai întâmplase încă bătrânului. Ochii îi lăcrimară de emoție.

- Zău? Eşti bucuros? Şi m-ai şi sărutat şi m-ai strâns la piept cum i-ai strâns Resedillei mâna la plecare... Senior, eşti un băiat tare de treabă şi... tot degeaba dacă vrei să rămâi flăcău...
- Desigur. Dar seniorita Resedilla unde e, ce face, e tot veselă cum o știu?
- Veselă? Nu prea. Pesemne că și-a stricat stomacul, fiindcă nu mănâncă mai nimic. Slăbește pe zi ce trece, suspină și oftează ca și când ar fi pe patul morții. I-am spus să-și pună muștar pe piept și-să se frece cu oțet de trandafir. Aș! Ți-ai găsit! Nici nu vrea s-audă. Să fie un bărbat, să vezi cum ar asculta!

Gérard îl cunoștea prea bine pe bătrân ca să ia în seamă vorbele lui.

- Unde e acum?
- În prăvălie.
- Atunci îngăduie-mi să mă duc să-i dau bună ziua.

Gérard păși înăuntru.

— Nu văd pe nimeni, zise el cu mirare.

Bătrânul se uită și el spre locul unde ședea de obicei fata.

- Adevărat... mormăi el necăjit. Auzi dumneata purtare! Dar bine, ce i-ai făcut domnule?
 - Eu?
 - Nu vezi că nu te poate suferi?
 - Zău dacă-nţeleg...
- Cum te-a văzut s-a făcut albă ca varul și-a luat-o la fugă. Pesemne că n-are ochi să te vadă!
- Aşa e, oftă Gérard nedumerit. Spune-mi, senior Pirnero, ai avea loc să-mi pui undeva calul și catârii la adăpost?
 - Cum să nu!
 - Numai că povara de pe ei ar trebui s-o încui undeva.
 - E ceva de preţ?

- Da, plumb.
- Zău? Plumbul se caută foarte mult pe la noi. Unde vrei să-l duci?
- Deocamdată o să-l las aici. Socot să facem o afacere împreună. Cunoșteam o mină de plumb undeva în Sierra și, fiindcă știam că o să-mi trebuiască în curând foarte multe parale, m-am dus de mi-am luat de-acolo cât am socotit eu că mi-ar ajunge.
- Numai să nu-mi ceri prea mult pe el. Dar pentru ce îți trebuie atâtea parale?
 - Ia ghicește!
 - Eu nu sunt ghicitor. Ei, s-auzim!
 - Mă-nsor.
 - Bătrânul tresări speriat.
 - Te-nsori! Nu se poate!
 - Uite că se poate.
 - Când?
 - În curând.
 - Cu cine?
 - Cu o domnişoară de pe-aici.
- Ce, ai înnebunit omule? Pentru însurătoare trebuie să fie cineva ori nebun, ori prea deștept.
 - Vreau și eu să fiu o dată fericit în viața mea.
- Fericit? Să te ia dracu'! Crezi că însurătoarea te face fericit? Te legi la gard prostește, te bagi la stăpân, îți iei belea pe cap... Drept să-ți spun, eu nu te-aș sfătui.
 - Prea târziu.
 - Deloc. Dă-o dracului. Părinți are?
- Numai tată; din nenorocire ăsta nu poate să mă sufere.
- Păi atunci trimite-o la plimbare. Ce-ţi trebuie fata, dacă n-ai nici măcar un socru ca lumea? Pentru ce se însoară omul? Ca să aibă un socru cu care să trăiască în bună înţelegere.
- Ai dreptate, numai că n-am ce face, acum e prea târziu.

- Te plâng din toată inima.
- Zici că putem descărca povara? întrebă Gérard, ca să schimbe vorba.
- Da. Mă duc numaidecât să-mi chem oamenii să-ţi ajute. Ei drace, văd că ai pus peceţi la gura sacilor. Pentru ce atâta pază?
- Fiindcă, vorba ceea: ce e bine nu-i rău. Te rog să ai grijă, senior, să nu umble nimeni la saci și dă-mi ceva de mâncare că-s flămând ca un lup.

Bătrânul alergă la bucătărie ca să dea ordine pentru masă.

- Unde-i Resedilla? o întrebă el pe servitoare.
- Nu știu, am auzit-o însă urcând în fugă scările.
- Pesemne că n-a vrut să dea ochii cu el, mormăi bătrânul. Nici nu mă mir. Mare dobitoc și băiatul ăsta.
- Pentru ce? întrebă slujnica, mirându-se că-l aude vorbind așa.
 - Fiindcă vrea să se însoare, de aia.
- Şi pentru atâta lucru te superi, senior? Mai întâi, seniorita Resedilla e tare drăguţă, ba chiar frumoasă; al doilea — e bogată şi al treilea...
- Întâi, al doilea şi al treilea te poftesc să-ţi ţii gura, se răsti el. Nu cu Resedilla vrea să se-nsoare.
 - Nu? întrebă slujnica, uluită.
- Nu. Şi dacă şi-o fi închipuit, neghiobul, că-i dau fata de nevastă se-nșeală amarnic. Să fie el aurit din cap până-n picioare, tot nu i-o dau şi pace! Altfel de ginere vreau eu, nu un nespălat ca ăsta.

Cu cât vorbea, bătrânul se înfuria tot mai mult. Gândul că Gérard se însura cu alta îl scoase din fire.

— Mă bucur, încheie el, că fata nici nu vrea să-l vadă în ochi. Bine-a făcut că a fugit de el. O să-i pregătim noi ceva de mâncare și fără ea.

În vremea asta Gérard urcă scara și bătu la ușa camerei ei.

— Intră, auzi el un glas aproape șoptit.

Resedilla stătea la fereastră cu ochii plânși.

- Te superi că am venit, seniorita? îngăimă el.
- Nu.
- A, ai plâns?
- Puţin, răspunse ea zâmbind printre lacrimi.
- Vrei să-mi spui și mie de ce-ai plâns?

Ea tăcu.

— Pentru ce ai fugit când m-ai văzut venind? Nici un cuvânt de bun sosit nu mi-ai spus... îţi sunt într-adevăr atât de nesuferit?

Rosti cuvintele acestea cu atâta mâhnire, încât ea nu se mai putu stăpâni și-i întinse amândouă mâinile.

- Bine-ai venit, senior.
- Adevărat? tresări el. Îţi pare bine?
- Da.
- Şi totuşi ai fugit de mine, nu-i aşa?
- Da, răspunse ea ezitând.
- Pentru ce?

Fata se roşi şi bâigui:

- Pentru că... nu vroiam să mă vezi încă... pentru că... nu mă sili să-ți răspund, senior...
 - Te rog, seniorita. Aş da mult să ştiu...
 - Fiindcă nu eram singură.
 - Cum nu erai singură?
 - Nu, era și tata de față.

Pe Gérard îl străbătu un fior de fericire.

- Şi?
- Nu voiam să vadă cât îmi eşti de drag, Gérard şi cu câtă îngrijorare te-am aşteptat... murmură ea încolăcindu-şi brațele în jurul gâtului lui.

Tânărului îi venea să ţipe de bucurie. O cuprinse de mijloc şi glasul îi tremură când o întrebă:

- E-adevărat ce-mi spui...?
- Da, mi-eşti drag, atât de drag...!
- Iubito! Atât putu șopti el, beat de fericire și buzele lor se împreunară într-un sărut lung.

- Aşadar mă iubeşti? o întrebă el nevenindu-i să creadă.
- Mai mult decât poţi să-ţi închipui, Gérard.
- Mă iubeşti tu pe mine, un biet vânător sărac... un străin care în ţara lui n-a fost altceva decât un...
- Taci! Să nu mai pomeneşti niciodată cuvântul.
 Dumnezeu ţi-a iertat păcatul şi te va face fericit.
- Prin tine, numai prin tine, iubito! Nu puteam să sper în atâta noroc. Mi se părea că întind mâna la un bun pe care nu-l voi atinge niciodată.
- Şi totuşi l-ai atins. Sunt a ta, Gérard, a ta pentru totdeauna.
- A mea! jubilă el nebun de fericire. Dar ce-o să spună bătrânul?
 - Cine, tata? zâmbi ea şiret. Ţi-e frică de el?
 - Zău că da.
- Cum, tu, vestitul vânător și luptător neînfricat, te temi de bătrânul Pirnero? zise ea cu voioșie.
 - Da, repetă el zâmbind.
- N-ai nici un motiv, dragul meu. Tata e aproape tot atât de îndrăgostit de tine ca şi mine.
 - Atunci eşti de părere să-i vorbesc?
 - Da.
 - Când?
 - Când vrei, răspunse ea roşindu-se toată.
 - Astăzi chiar?
 - Da, zise ea privindu-l cu ochii strălucind de bucurie.
- Mulţumesc, Resedilla mea scumpă. I-am şi spus adineauri că vreau să mă însor. M-a întrebat cu cine şi i-am răspuns că fata e de pe-aici. Când a auzit, m-a sfătuit să nu cumva să fac aşa ceva.

Resedilla râse cu poftă.

- Vai de mine! strigă ea prefăcându-se speriată. A crezut probabil că vrei s-o iei pe alta și trebuie să fie foarte rău dispus. Unde-i acum?
 - În bucătărie; îl rugasem să-mi dea ceva de mâncare.

- Mă tem să nu rămâi flămând, râse ea. Vrei să te instalezi tot în camera ta de mai-nainte?
 - Aceea în care am adormit aproape, vorbind?
- Şi unde am cercetat, pe când dormeai, dacă patul puştii tale e de aur.
 - Te-aş ruga chiar să mi-o dai pe aceea.

Resedilla coborî după un timp în bucătărie, și-l găsi pe bătrân robotind printre oale și străchini cu slujnica.

- Unde-ai fost? o întrebă el.
- Sus, în camera mea.
- Du-te înapoi, n-avem trebuință de tine.
- Bine, dar trebuie să văd de mâncare...
- Prostii! Lasă că suntem noi aici. Nu cumva crezi că o să-i dau lui Gérard ăsta cine știe ce bunătăți?
- Credeam că ții puțin la el, zise ea ascunzându-și un zâmbet.
 - O fi fost odată... mormăi el.
 - Şi acum nu?
 - Nu e treaba ta. Unde-i dumnealui?
 - În camera lui.
- Da' ce, nu poate să stea la un loc cu slugile? Nici măcar un rachiu n-a cerut de când a venit. O să-i dau o mâncare să-i placă și lui! I-am pus în loc de unt seu, în loc de piper, zahăr, în loc de oţet, lapte și în loc de o bucată de muşchi de vacă, nişte carne de bou. O s-o las să se prăjească până ce s-o face scrum, pe urmă o să i-o dau s-o mănânce.
 - Dar bine, tată, se poate să faci...
- Ssst! Tu să taci! Pentru cineva care-i așa de prost să se însoare, e prea bună și o friptură de bou arsă, fiindcă nici pe asta n-o merită.

Zicând acestea, Pirnero o împinse afară din bucătărie şi închise uşa în urma ei. Resedilla se duse la Gérard şi-i spuse râzând ce papară îl aşteaptă, pe urmă se aşeză iar la locul ei în prăvălie.

După un timp veni servitoarea să pună masa, apoi îl chemă pe Gérard să mănânce. Pirnero ședea la fereastră, dar în așa fel încât să fie cu faţa spre masă și să-l vadă pe Gérard ce mutră o să facă atunci când o mânca. Acesta se așeză foarte serios la masă și înfipse furculiţa în bucata de carne tare ca piatra.

- Minunată friptură! Plescăi el din limbă. Din ce e, senior Pirnero? Pare să fie foarte bună.
 - Carne de vacă... mormăi hangiul.
- Mâncarea mea preferată, numai că-mi place rece mai mult decât caldă, de aceea o s-o las pe diseară. Fiindcă mai am niţel muşchi de vacă în sacul cu merinde, o să-mi frig acum o bucată la grătar. E niţel foc la bucătărie, senior Pirnero?
- Nu, răspunse bătrânul, necăjit că nu-i reuşise planul. Gérard nu se lăsă însă păcălit. Deschise uşa bucătăriei şi zise cu o mirare prefăcută:
- Văd că e jar destul, senior. Mă duc s-aduc muşchiul și o s-o rog pe seniorita Resedilla să mi-l frigă chiar dumneaei.

Pirnero îi aruncă fetei o privire poruncitoare, ca să-l refuze. Dar ea se sculă de la locul ei și-i zise lui Gérard cu bunăvoință:

— Cu plăcere, senior, deși e păcat de bunătatea asta de carne s-o mănânci rece și nu caldă.

Pirnero turba de necaz. Gérard aduse muşchiul şi se aşeză iar la masă. Tăceau amândoi. Tânărul cunoştea însă prea bine obiceiurile bătrânului şi ştia că tăcerea asta n-o să ţină mult. După vreo cinci minute, Pirnero începu să se frământe pe scaun şi îu cele din urmă zise uitându-se pe fereastră:

- Afurisită vreme!
- Şi fiindcă Gérard nu-i răspunse, zise iar:
- A dracului vreme!

Nici un răspuns.

— Ei! se răsti el necăjit.

- Ai spus ceva? întrebă Gérard zâmbind.
- Afurisită vreme! Zăpușeala asta...
- Nu e chiar așa de grozavă.
- Nu? Ce dracu' vrei mai mult!
- Am apucat eu călduri mai grozave; când eram în Llano Estacado, de pildă.
- O fi pe-acolo, dar aici nu se potrivește. Ai văzut râul? A secat aproape de tot. Peștii mor de sete și oamenii de asemenea. Blestemată ţară, domnule! O las dracului, plec...

Gérard se înspăimântă.

- Cum, vrei să pleci? întrebă el. Unde?
- Hm! Știi de unde mă trag eu? Tocmai din Pirna, din Saxonia. Acolo mă duc.
 - Pentru ce?
- Fiindcă am primit ieri o scrisoare de la un fost camarad de școală. Ăsta a ajuns ceva mare dracu' știe ce! Şi are un fecior care e acum șef de gară undeva, la o stație din Pirna. Tată-său îmi scrie că vrea să-i dau fata de nevastă lui fecioru-său.
 - Nu mai spune! O cunoaşte?
- Ce întrebare! Parcă trebuie numaidecât s-o cunoască! N-ai văzut că și capetele încoronate se căsătoresc fără să se cunoască?
 - Şi dumneata ce i-ai răspuns?
- Mi-am dat consimţământul şi binecuvântarea mea de părinte.
 - Nu ţi se pare că te-ai cam pripit?
- De ce? Băiatul e de oameni de treabă; o fi și frumos, are o slujbușoară bună. Pe cine ar fi putut lua Resedilla mea aici? Cine știe ce haimana de vânător, vreun calic care abia așteaptă să aibă cu ce se sătura în' casa mea.
 - Hm! Poate că ai dreptate. Felicitările mele, senior!
 - Multumesc, rosti bătrânul clătinând fudul din cap.
- Toate bune, urmă Gérard, dar dacă zici că pleci, ce faci dumneata cu proprietățile pe care le ai aici?

- Vând tot. O afacere ca asta a mea, care merge, slavă Domnului, foarte bine, găsește oricând mușteriu. Cât pentru fermele alea ale mele, date în arendă, n-am eu grijă, au să se vândă ca pâinea caldă.
 - Te pomeneşti că ai şi găsit muşteriu.
 - Da.

Bătrânului nici prin gând nu-i trecea să plece, dar mințea ca să-l necăjească pe Gérard. Acesta însă făcea o mutră foarte nevinovată, ca si când l-ar fi crezut și zise cu o părere de rău prefăcută:

- Păcat! Tocmai venisem să te-ntreb dacă n-ai vrea să-ţi vinzi acareturile.
- Cum... cum ai zis? strigă bătrânul întorcându-se brusc spre el.
 - Cunosc pe cineva care e muşteriu pentru toate.
 - Aşa! Şi cine e mă rog?
 - Păi ce să ţi-l mai spun dacă zici că ai unul?
- N-are-a face! Din doi muşterii alegi pe cel care dă mai mult. Ei, s-auzim, cine e?
 - Eu.
- Dumneata? N-ai cu ce plăti, oricât de greu o fi patul puştii; ba poate oi mai fi ştiind pe undeva niscaiava bulgăraşi de aur, dar tot n-ar ajunge. Nici chiar plumbul pe care l-ai adus acum nu poate întregi suma pe care o cer eu.
 - Hm! Poate că... Cât ceri, senior, pe tot ce ai?
- Şaptezeci de mii de dolari! Îi ai? Pui mâna pe ce vezi aici aşa cum stă.

Gérard clătină capul, îngândurat.

- De, ce să spun, scump n-ar fi, numai că n-am atâtea parale.
 - Mi-am închipuit eu. Dumneata cât ai?
 - Douăsprezece mii de dolari.
- Fleac! Atâta are şi ăl mai calic. Şi nici plumbul nu cred să facă mai mult de câteva sute de dolari.
 - Aşa e, bine zici. Dar cum plătești plumbul?
 - După calitate.

- Aş vrea să ştiu cât dai pe-al meu.
- Să-l văd.

Gérard nu-i zise nimic, ieși din prăvălie și se întoarse cu unul din sacii de piele pe care îi adusese cu el.

- Uite plumbul, dar tare mă tem că n-o să mi-l cumperi, zise el.
 - De ce? se miră bătrânul.
 - Fiindcă nu o să ai cu ce-l plăti.
- Zău? Mai are bătrânul Pirnero atâtea parale în pungă, fii pe pace.
- O să vedem noi. Poftim, senior, taie sacul la gură, zise Gérard întinzându-i cuţitul.

Bătrânul râcâi jos ceara pecetluită și tăie pielea sacului în curmeziș. Se aplecă pe urmă să vadă ce e înăuntru. Sări deodată îndărăt, speriat.

- Ăsta e aur... aur curat... bulgări cât alunele de mari... bolborosi el uluit.
- Ei, drăcia dracului! râse Gérard cu poftă. Uite ce făcui domnule, am greșit sacul.

Pirnero vântură în mâini bulgărașii de aur, nefiind în stare să scoată un cuvânt. Resedilla, care auzise din bucătărie cuvânt cu cuvânt ce vorbeau ei dincoace, intră și ea acum în prăvălie.

- Ai greșit sacul... strigă Pirnero, căruia îi revenise graiul. Pentru Dumnezeu, senior, ce greutate are ăsta?
 - Vreo şaizeci de pfunzi.
 - Şi fiecare sac cântăreşte tot pe-atât?
 - Da.
 - Ai cui sunt sacii?
 - Ai mei.
- Atunci... atunci eşti foarte bogat... mai bogat chiar decât mine.
 - Probabil.
 - De unde ai atâta aur?
 - Din munți. Și mai e încă mult pe-acolo.

- Mult zici? Vorbești cu atâta nepăsare de parcă ar fi vorba de un fleac.
- Aurul nu dă fericire, senior. Mi-am luat și eu nițel, atât cât îmi trebuie ca să mă însor, după cum ți-am spus.
- Ştiu, ştiu... Mare prostie faci. Măcar de ţi-ai fi luat o fată care să aibă un tată ca lumea. E şi asta ceva.
- Ai dreptate, râse Gérard. M-am gândit și eu la început că n-ar fi rău să am și eu un socru de treabă, am venit însă prea târziu. Tată-său a făgăduit-o altuia.
 - Pesemne că nu te cunoștea.
 - Ba mă cunoștea foarte bine.
- Atunci a fost un mare dobitoc. Cine te cunoaște știe să te și preţuiască.
- Probabil că nu preţuiam cât celălalt căruia i-a făgăduit-o.
 - A, e ceva de capul lui?
- Grozăvie. Şef de gară într-o stație ori haltă, cam așa ceva.

Pirnero se uită lung la vânător.

- Ce vrei să spui cu asta, senior?
- Vreau să spun ce e celălalt.
- Ei drăcia dracului! Nu cumva puseși ochii pe Resedilla mea?
 - Mai ştii!

Bătrânul se înfurie.

- Şi mireasa dumitale?
- Ce te superi așa, senior? Îți spusesem doar că vreau să mă însor cu o fată de pe-aici. Păi fata dumitale nu e și ea de-aici?
- Aha, ţi-ai râs de mine! Mie nu-mi plac glume de astea, senior, aşa să ştii! Şi-apoi, Resedilla nu poate să te sufere.
 - Eşti sigur?
 - Foarte sigur. Cum te vede o ia la fugă.
- Nu face nimic. M-am dus după ea și am întrebat-o dacă fuge de mine fiindcă mă urăște, sau tocmai pentru că mă iubește.

- Prostii! Cine iubeşte nu fuge.
- Şi totuşi aşa a fost. Resedilla mi-a spus că mă iubeşte şi vrea să se mărite cu mine.

Bătrânul rămase cu gura căscată.

- Așa ceva n-am mai pomenit. Acum înțeleg de ce se ferea de dumneata. Şi zi, vă iubiți, ai? întrebă Pirnero luminându-se la față.
 - Da, răspunseră ei într-un glas.
 - Atunci luaţi-vă şi basta!
- Stai că nu merge pe-așa, senior, zise Gérard. Ce te faci cu șeful de gară?
- Åsta nici nu există, zise bătrânul, neştiind cum să iasă din încurcătură, îi veni însă repede în gând o minciună. Am spus așa ca să te pedepsesc, senior Gérard, adăugă el. Crezi că nu știu eu cum stau lucrurile cu voi doi? Dar fiindcă vroiai să mă faci să cred că ţi-ai ales altă fată, am născocit povestea cu șeful de gară. Acum, când mi-ai spus că vrei să-mi iei fata de nevastă, pot să-ţi mărturisesc că-mi placi grozav ca ginere. Şi zi, vrei cu adevărat să te însori cu Resedilla mea?
 - Din toată inima.
 - Şi tu, fetiţo, îl iubeşti, nu-i aşa?
 - Da, tată, râse ea printre lacrimi.
- Atunci veniţi să vă strâng în braţe, copii, în sfârşit, am şi eu un ginere... şi ce mai ginere!

Seara, când fură toţi trei la masă, Pirnero găsi că ar trebui să facă un fel de călătorie de nuntă şi că lucrul cel mai nimerit ar fi să se ducă împreună la cumnatul lui, Pedro Arbellez, unde au să dea cu siguranţă şi de Sternau şi camarazii săi. Singura greutate era cu cine să lase prăvălia. Avea însă oameni de încredere pe care se putea bizui la nevoie.

— Ei, copii, ce ziceţi de ideea mea? Ia închipuiţi-vă mirarea lui Arbellez şi a Emmei când mă vor vedea, ba şi cu un ginere alături!

9. În căutarea dispăruților

Într-una din zile, bătrânul Pedro Arbellez, care se restabilise acum pe deplin, stătea într-un fotoliu la fereastra camerei lui şi privea la câmpia întinsă pe care pășteau cirezile sale. Trupele se retrăseseră toate spre sud și la conac se făcuse iar liniște. Totuși chipul bătrânului arăta o adâncă mâhnire. Durerea fiicei lui, Emma, despre al cărei soț nu se mai știa nimic, îl impresiona peste măsură. Deodată văzu un alai de călăreți înaintând spre conac. În frunte veneau doi bărbați și o femeie, urmați de câțiva catâri cu poveri, conduși de un argat.

- Cine să fie? întrebă Arbellez pe credincioasa lui Maria Hermoyes care stătea lângă el.
- O s-aflăm noi îndată, răspunse ea. Văd că vin încoace și vor pesemne să poposească la conac.

Când fură mai aproape, călăreţii dădură pinteni cailor şi intrară pe poarta larg deschisă a conacului. Ne putem închipui mirarea bătrânului când recunoscu într-unui din bărbaţi pe Pirnero, bucuria Emmei văzând-o pe verişoara ei Resedilla şi pe Gérard-cel-oacheş, pe care-l cunoscuse la fortul Guadalupe. După ce se potoli agitaţia şi bucuria revederii, începură să-şi povestească toţi cele întâmplate în timpul din urmă. Gérard ascultase fără să spună un cuvânt.

- Şi nu s-a aflat nimic despre prietenii noştri de când au dispărut? întrebă el când bătrânul Arbellez sfârşi de povestit.
 - Nu, nimic.
 - Aţi făcut însă cercetări, i-aţi căutat?
- Se-nţelege că da, dar degeaba. Până şi Juarez şi-a dat multă osteneală să dea de urma lor şi l-a însărcinat pe Plisc-de-uliu cu cercetările. Acesta a putut afla că au pornit spre Santa Jaga. S-a dus până acolo după ei şi nu i-a găsit.

- Hm! Aşadar se ştie că au fost în Santa Jaga. Bine că ştiu şi atât! Ar trebui luate lucrurile de la început.
 - Da, dar cine?
- Bineînțeles că trebuie să fie cineva care se pricepe. O să mă duc chiar eu.
- Tu? Nu se poate! Nu-l las eu pe ginere-meu să se vâre într-o astfel de primejdie.
- Atunci îi cred pierduţi, pe toţi ăştia ai noştri care ne sunt dragi.
- Afurisită afacere! Trebuie găsiți neapărat. Când a dat Dumnezeu să mă văd și eu cu un ginere, să-l las acum să plece? Tu ce zici, Resedilla?

Ochii tuturor erau aţintiţi la ea.

- Logodnica mea e bună şi vitează, zise Gérard privindo cu drag.
- Nu sunt bucuroasă să pleci, Gérard, știu însă că tu ești singurul care ai putea să faci ceva pentru ei. Du-te cu Dumnezeu; făgăduiește-mi însă că vei fi prevăzător și chibzuit, răspunse ea întinzându-i mâna.
- Fii fără grijă, draga mea. Acum nu mai sunt singur şi am datorii sfinte de împlinit. Voi căuta să-mi cruţ viaţa pe cât îmi va fi cu putinţă, bineînţeles.
- Bravo, băiete, vorbeşti ca-n carte! exclamă Pirnero încântat. Când vrei să pleci, dragă ginere?
- Acum ar fi prea târziu, fiindcă a și început să sensereze. Voi pleca deci mâine dis-de-dimineață. Ca să fiți mai liniștiți, o să iau și doi argați cu mine care să vă poată aduce vești din partea mea.

Singur în camera lui, Gérard începu să se plimbe prin întuneric, chibzuind dacă ar mai fi și o altă cale pentru dezlegarea problemei care îl preocupa. Se opri la fereastră și privi lung la cerul înstelat care răspândea o lumină blândă și dulce. I se păru deodată că aude jos sub fereastră un zgomot ușor. Ca vânător al savanelor, nu lăsa nimic neluat în seamă. Se aplecă pe fereastră și văzu un om pășind încet prin curte. S-ar fi putut prea bine să fie un

argat care se ducea să-şi vadă drăguţa — vreo slujnică de-a conacului. Se petrecuseră însă atâtea lucruri ciudate încât avea motiv să suspecteze orice mişcare.

— Stai, cine eşti? strigă el.

Omul nu răspunse și o luă la fugă spre zidul care împrejmuia curtea.

— Stai ori trag!

Şi fiindcă individul fugea înainte, luă repede arma şi alergă la fereastră.

Lumina era prea slabă ca să-l poată desluşi bine pe individ, dar văzuse direcţia încotro o luase. Apăsă de două ori pe trăgaci, nu auzi însă nici un ţipăt. Detunăturile se auziră în toată casa. Gérard nu se mulţumi cu atât. Într-o clipă băgă revolverele şi cuţitul în buzunar, legă un capăt al lasoului de piciorul patului şi se lăsă jos prin fereastră. Nu trecuse nici un minut de la împuşcătură şi fu dincolo de zid; stătu s-asculte dacă nu se aude ceva. Auzi la stânga lui sforăitul unui cal. Alergă într-acolo, dar până s-ajungă el, tropotul răsună în tăcerea nopţii şi se pierdu în întuneric. Omul pe care-l urmărea gonea nebun peste câmp.

Gérard rămase nemişcat. Ar fi fost o mare greșeală să cerceteze locul, deoarece ar fi șters urmele care i-ar putea folosi mai târziu. Se întoarse spre curtea conacului, nu însă pe unde venise, pentru același motiv.

La auzul împuşcăturilor cei din casă săriseră speriați în picioare. În poartă îi ieși înainte unul din argați.

- A, senior, vă caută toţi pretutindeni, zise argatul îngrijorat.
- Cum putem aduna oamenii conacului cât mai repede la un loc?
- La uşa sălii de mâncare e un clopot mare, sunați și au să alerge toți acolo.

Gérard trase cu putere de clopot și în câteva mințite încăperea se umplu de lume. Tânărul le povesti întâmplarea, pe urmă întrebă pe arendaș:

— Ce cameră se află sub a mea?

- Bucătăria.
- Argaţii dorm toţi în conac?
- Nu, cei mai mulți stau peste noapte afară la vite.
- Dar vreo servitoare?
- Nu. Seara încui eu uşa bucătăriei şi ţin cheia la mine, răspunse Maria Hermoyes.
 - Ai lăsat fereastra deschisă?
 - Da, ca să iasă căldura de peste zi.
- S-ar putea să fi intrat vreunul din argați pe fereastră ca să-și ia ceva din bucătărie?
- Nu cred. Argații noștri au tot ce le trebuie în casa noastră și nu au nevoie să fure. Şi-apoi îi cunoaștem și știm că nu e nici unul hoț printre ei.
- Întreb fiindcă aş vrea să merg la sigur. Să cercetăm mai întâi dacă bucătăria e tot încuiată.

Uşa bucătăriei era aşa cum o lăsaseră decuseară. Maria Hermoyes vru să intre înăuntru, dar Gérard o opri.

— Trebuie să fim cu băgare de seamă, îi zise el. Să cercetăm mai întâi prin curte, poate găsim acolo ceva suspect.

Fiindcă se întâmpla adesea să s-arunce apă pe fereastra bucătăriei, pământul era aci umed; Gérard văzu urme de paşi care dovedeau că intrase şi ieşise cineva pe-acolo.

— Se vede bine că individul a pătruns înăuntru prin fereastră. Nu a fost un argat, căci pare să aibă piciorul mic și nu poartă cizme, ci ghete. O să desenez urma pe o bucată de hârtie, fiindcă nu se știe la ce ne poate folosi. Acum să intrăm în bucătărie, să vedem ce mai găsim.

Nu lăsă însă pe nimeni să intre înaintea lui. Cercetă cu de-amănuntul, dar toate erau la locul lor așa cum fuseseră lăsate decuseară.

- Care a fost cel din urmă în bucătărie? întrebă Gérard.
- Eu, răspunse Maria Hermoyes.
- Ai avut vreo sticluţă în mână?
- Nu.

— Hm! Aveţi vreo sticlă la care să se potrivească dopul ăsta? zise Gérard aplecându-se şi ridicând de jos un dop mititel pe care-l văzu lângă cazan.

Bătrâna vru să-l ia în mână, dar Gérard n-o lăsă.

- Bagă de seamă, poți să vezi dopul și așa.
- N-avem nici o sticlă atât de mică în casă, zise cu mirare Maria Hermoyes.
- Hm! mormăi Gérard învârtind dopul în mână. Văd că e încă ud. Pun capul meu că dopul a fost scos acum de curând din sticlă. Individul ori că l-a pierdut, ori că nu a putut să-l găsească prin întuneric.
 - Ce să fi făcut cu sticluţa? întrebă mirat Arbellez.
- Să sperăm că o să aflăm în curând, răspunse Gérard apropiindu-se de fereastră. Uite, pe-aici a intrat, zise el arătând o urmă de noroi, apoi urmărind paşii. Văd şi lângă cazan alta. Dopul l-am găsit tot lângă cazan, deci aici s-a oprit. Explicația ar fi că străinul a deșertat sticluța în cazan.
- Aşa trebuie să fie! strigă Arbellez încremenit. Dar ceo fi fost în sticluță?
- M-am uitat bine la apa din cazan. Seniora Maria, ați gătit ceva cu grăsime pe ziua de ieri? întrebă Gérard pe bătrână.
- Da, dar în cazan nu fierbem decât apa care ne trebuie la gătit și care e întotdeauna foarte curată. Ba ieri am frecat chiar cazanul bine cu nisip, l-am limpezit pe urmă și l-am umplut apoi cu apă curată de la fântână.
- Atunci ce caută ochiurile astea de grăsime deasupra apei? Aveţi vreun câine ori vreo pisică mai jigărită prin curte?
- Ei drace! Crezi că e otravă? întrebă bătrânul Arbellez speriat. Aduceți cățeaua aia bătrână și oarbă încoace, porunci el unui argat.

Gérard puse ochiurile de grăsime pe o bucată de pâine și o dădu câinelui s-o mănânce. După două minute câinele își dădu sufletul.

- A otrăvit apa! A otrăvit apa! strigară toți îngroziți.
- Da, cu otrava cea mai puternică, numită de indieni *menelbale,* adică planta morții, răspunse Gérard.
- Ce îngrozitor! exclamă bătrâna Maria Hermoyes făcându-și cruce. A vrut, pesemne, banditul, să otrăvească pe cineva și...
- Nu pe cineva, ci pe noi toţi, zise Gérard îngândurat.
 Ne putem închipui impresia pe care o făcură cuvintele lui.
- Să mulţumim lui Dumnezeu că te-a adus în casa mea, zise tremurând de spaimă Arbellez. Dacă nu erai dumneata, mâine eram toţi morţi. Dar cine o fi nemernicul care a pus gând rău unei case întregi de oameni?
- Mai întrebi, senior? Nu vezi că aici era vorba să distrugă tot ce e în legătură cu familia Rodriganzilor?
 - Noi nu facem parte din această familie.
- Așa e, cunoașteți însă secretele ei. Sternau, cei doi frați Unger au dispărut împreună cu ceilalți. Mai rămăseserăți numai dumneavoastră, cei de la conac, pe care au vrut să-i otrăvească dintr-o dată.
- Văd și eu. Cine să fie făptuitorul? Cine altul poate să fie decât Cortejo! spuse Maria Hermoyes.
- Cortejo sau o unealtă de-a lui, zise Gérard. Deocamdată am stabilit un lucru: încercarea de asasinat; pe făptuitor îl voi descoperi eu pe urmă și va trebui să mărturisească de cine a fost pus la cale.
 - Şi dacă n-o vrea?
- Aş vrea să văd eu omul care nu mărturiseşte când încape pe mâna mea, murmură Gérard-cel-oacheş amenințător. Noi, cutreierătorii savanelor, avem mijloacele noastre.
- Crezi într-adevăr că-l vei putea ajunge? Ți-a luat-o cu mult înainte.
- N-o să-i folosească prea mult. Calul lui trebuie să fie ostenit și sper că mie și argaților care vin cu mine ne veți da cei mai buni cai pe care îi aveți în grajd.

— Asta se-nţelege de la sine, mă tem însă că va fi degeaba. Dacă omul e de prin împrejurimi, va fi avut destulă vreme s-ajungă acasă până ce vei pleca dumneata.

Gérard clătină capul zâmbind.

— Ai venit atât de des în atingere cu vânătorii preriilor, zise el, încât trebuie să știi că nu le scapă nimeni odată ce i-au dat de urmă. Acum să ne ducem la culcare, deoarece am nevoie de câteva ceasuri de odihnă; mâine în zori pornim la drum.

Îndată ce se lumină de ziuă, Gérard se duse împreună cu cei de la conac să găsească locul unde fusese priponit calul străinului.

— Vedeţi, aici a fost înfipt ţăruşul în pământ şi calul legat cu un lasou. Ia uitaţi-vă la cactusul ăsta, zise Gérard.

Planta se afla în imediata apropiere a găurii lăsată de ţăruş.

— Eu nu văd nimic deosebit, bodogăni Arbellez după ce se uită cu băgare de seamă unde-i arătase Gérard.

Ceilalți fură și ei de aceeași părere.

- Da, da, râse tânărul, un vânător vede mai multe decât un arendaș sau un argat. Asta ce e, domnilor? întrebă el trăgând ceva dintre ghimpii cactusului.
 - Un fir de păr din coada unui cal, răspunse Arbellez.
 - Şi ce culoare are?
 - Ai zice că e negru, da parcă nu tocmai.
- Aşa e, senior. Calul n-a fost nici negru, nici murg, ci un roib cu părul închis de tot. Calul s-a zbătut niţel în pripon şi a nimerit cu coada în cactus. Iarba e bătătorită, dar urme deslusite nu se văd.
- Păcat! exclamă arendașul. Roibii sunt mulți și te poți înșela. Dacă ai avea o urmă de-a calului cum ai de-a omului, l-ai putea recunoaște mai lesne.
- Așa crezi dumneata? Călăreţul trebuie să fi trecut pârâul și vom găsi la malul lui o urmă bună de copită, zise el.

- Așa și era. Ajunși la malul apei dădură de urme deslușite de copite și Gérard întipări una pe hârtie.
- Aşa! Acum am ce-mi trebuie; e necesar să mă grăbesc ca să nu mai pierd vremea degeaba.

Se duse în camera lui să-şi ia armele. Resedilla veni după el ca să-şi ia rămas bun. Reuşi s-o liniştească repede, făgăduindu-i că o să se cruţe pe cât îi va fi cu putinţă; apoi coborî în curte, încălecă şi plecă însoţit de cei doi argaţi. Se ţinură după urmele de copită şi nu se opriră decât pennoptat, când nu se mai puteau desluşi urmele.

- Vom poposi aici, zise el argaţilor arătând spre un tufiș.
- Eu nu te-aş sfătui, senior, îşi dădu cu părerea unul dintre ei. Suntem aproape de conacul lui senior Marqueso şi sunt sigur că omul va fi poposit la conac.
- Aşa crezi? Hm! Un ucigaş caută să fugă cât mai departe de locul crimei, asta e ştiut, dragul meu. Şi-apoi, nu-i prea dă mâna să s-arate când se ştie cu musca pe căciulă. De altminteri ne-am apropiat mult de el. Văzui adineauri după urmele copitelor că trebuie să-i fie calul tare ostenit; mâine dimineaţă punem cu siguranţă mâna pe el.

A doua zi, când începu să se lumineze de ziuă, porniră iar la drum. Caii erau odihniţi şi zburau ca vântul pe întinsul câmpiei. Deodată Gérard îşi struni brusc calul.

- Văd aici iarba călcată, zise el şi, sărind de pe cal, examină locul. Ei drăcie! Unde e conacul despre care spuneați aseară?
- Colo, după tufele celea, răspunse argatul arătând spre dreapta.
- Ticălosul a descălecat în locul ăsta și s-a dus pe jos la conac. Uite țărușul unde și-a priponit calul, pe urmă i-a dat drumul s-o ia îndărăt pe câmp. Uite și urmele altui cal care duc drept înainte, Voi luați-vă după ele și eu mă reped până la conac, apoi vă ajung din urmă.

Argaţii porniră drept înaintea lor, pe când Gérard se îndreptă spre conac. Găsi aci pe un bătrân stând întins în hamac şi fumând.

- Dumneata eşti senior Marqueso? îl întrebă el.
- Da.
- Nu cumva ai vândut ieri cuiva un cal?
- Vândut? Nu, zise arendaşul sărind jos din hamac. Mi-a dispărut însă un roib din curte încă de ieri dimineață și nu s-a mai întors.
 - Să ţi-l fi furat cineva?
- Tot ce se poate. Am bănuit și eu așa ceva fiindcă miam trimis toți argații după el să-l caute și nu l-au găsit.
 - Era iute de picior armăsarul?
 - Cel mai bun pe care-l aveam.
- Afurisit lucru! Urmăresc de la hacienda del Erina un criminal și socoteam să-l ajung astăzi, dar cu roibul dumitale...
- Fir-ar al dracului! Atunci e adevărat că mi l-a furat! strigă arendașul înfuriat.
 - Mai mult ca sigur. Avea roibul vreun semn?
 - Da. Botul e jumătate alb, jumătate negru.
- Mulţumesc. Pot să-ţi mai spun că o să găseşti acolo lângă tufiş urmele calului pe care ţi l-a lăsat în locul roibului dumitale. Rămâi sănătos, senior.

Cu aceste cuvinte, Gérard sări în şa şi pieri în goana calului. Îşi ajunse repede camarazii şi le spuse ce aflase de la arendaş, zorindu-i apoi la drum. Totuşi, oricât ar fi gonit ei de tare, Gérard înțelese că nu-l va putea ajunge pe fugar.

- Omul ăsta e mai deștept decât m-așteptam eu, mormăi el.
 - Pesemne că nu s-a odihnit defel, zise unul din argați.
- Nu. A furat armăsarul și și-a văzut de drum. Are cel puţin patru ceasuri înaintea noastră. Ne-am mai apropiat noi de el, nu-i vorbă, totuși nu-l putem ajunge până ce se va însera.

Presupunerile, lui se adeveriră. Tocmai spre seară văzură în depărtare orașul Santa Jaga.

- Dacă a trecut prin oraș i-am pierdut urma, zise cu ciudă unul din argați.
- N-avem decât să întrebăm din om în om şi să aflăm. De altminteri, dacă a apucat să intre în oraș cred că acolo a rămas, răspunse Gérard. Bănuiesc că locuiește chiar în oraș și vom da tocmai aici de el.

Dădură pinteni cailor. Când fură la vreo zece minute departe de Santa Jaga se întâlniră cu un om care mergea lângă un car cu boi.

- Mai e mult până la oraș? îl întrebă Gérard.
- Ia, vreun sfert de ceas, răspunse omul.
- Cunoşti pe cineva acolo?
- Păi dacă aici m-am născut și am crescut, cum să nu cunosc?

Gérard văzuse urmele carului mai toată după-amiaza, de aceea întrebă mai departe:

- Dumneata vii dinspre apus, ai întâlnit multă lume în cale?
 - Nici ţipenie, adică nici un pedestraș.
 - Dar un călăreț da? Îl cunoști cine e?
 - Hm! mormăi omul clipind şiret, s-ar putea să-l cunosc.
 - De ce "s-ar putea"?
- Fiindcă nu vroia să-l cunosc. A făcut un ocol ca să nu dau ochii cu el.
 - Aşa? Ce fel de cal avea?
 - Un roib.
 - Cu toate astea îl știi cine e?
- Da, după cum se ținea în șa. Nimeni altul nu stă așa pe cal.
 - Cine e?

Omul clipi iar și zise zâmbind:

— După cum văd eu, senior, ai da mult ca s-o afli. Vezi că eu sunt om sărac și de...

Gérard băgă mâna în buzunar şi-i aruncă râzând o monedă de argint.

- Să trăiești! Călărețul era senior Hillario.
- Cine e ăsta?
- Un doftor de la spitalul mănăstirii della Barbara, deaici din oraș.
- Doctor? Aha! Avea calul vreun semn după care l-am putea recunoaște?
- Da, botul îi era jumătate alb, jumătate negru, măcar că încolo era roib.
 - Mulţumesc, seară bună!

În timp ce-şi vedea de drum, mii de gânduri îl frământau pe Gérard.

— Ceea ce am aflat, zise el deodată însoţitorilor săi, e de mare însemnătate pentru noi. E mai mult ca sigur că acest ticălos, care a vrut să omoare atâţia oameni, locuieşte aici în oraş. Vom trage la un han mai bun şi vom sta atât cât va trebui ca să dăm de urmele lui.

10. Evadaţi din temniţă

Doctorul Hillario se legăna în iluzia că planul lui criminal reuşise pe deplin. Nici pe departe nu bănuia că era urmărit, de aceea descălecă — foarte mulţumit de isprava pe care o făcuse — în curtea mănăstirii, tocmai când începuse să se îngâne ziua cu noaptea. Că furase calul altuia, i se părea un lucru fără cea mai mică însemnătate. Deoarece lipsise câteva zile de acasă, nepotul său Manfredo îl aștepta cu mare nerăbdare.

- În sfârşit! exclamă acesta când îl văzu. Ia spune, unchiule, unde dracu' ai stat atâta vreme?
- Vezi că nu puteam să prevăd că va trebui să mă învârtesc trei nopți în șir în jurul conacului până să pot pătrunde înăuntru.
 - Şi cum a mers?

Hillario îi povesti ce ispravă făcuse și, deși Manfredo era deprins cu sânge și omor, nu-și putu stăpâni un fior.

- Brr! zise el, e groaznic...
- Pentru ce? întrebă bătrânul cu nepăsare. Orice om trebuie să moară odată și-odată. Ăștia au avut o moarte foarte frumoasă. Au adormit fără dureri.
 - Eşti sigur că n-a scăpat nici unul din ei?
 - Din ai casei, nimeni.
- Şi pe ceilalţi, care ştiu taina Rodriganzilor, îi avem jos, în lanţuri.
- Nu pe toţi, dar o să-i avem în curând şi pe ceilalţi în mână, când voi fi în México.
 - Când vrei să pleci?
 - Imediat după ce voi fi mâncat.
- Cum, chiar în astă seară? se miră Manfredo. Nu ești ostenit de drum?
- Ba da, am pierdut însă trei zile încheiate și trebuie neapărat să plec. Călare n-o să pot, fiindcă aș adormi pe

cal.

- O să te duci atunci cu trăsura mănăstirii?
- Da. Pune să înhame caii și să tragă la poarta din dos; nu trebuie să știe nimeni că am plecat iar.

Hillario îmbucă la repezeală ceva, se primeni, dădu câteva instrucțiuni lui Manfredo, pe urmă plecă.

Acesta ascultă până ce huruitul trăsurii se pierdu în depărtare și vru să se ducă apoi în camera bătrânului ca să ia cheile subteranei unde erau închişi prizonierii. Văzu însă deodată un om intrând în curte. Era conspiratorul acela scurt și gros care mai fusese pe-acolo.

- Doctorul Hillario e acasă? întrebă el.
- Nu. A, dumneata ești senior Arrastro?
- Da, Manfredo. Unde e unchiul tău? Când a plecat?
- Chiar acum.
- Cum, de-abia acum? De ce așa de târziu?
- N-a putut mai devreme, zicea însă că o să sosească la timp.
 - Se poate. Poţi să intri în camerele lui?
 - Da, fiindcă acolo locuiesc în lipsa bătrânului.
- Atunci hai înăuntru, am ceva foarte important de vorbit cu tine.

În vremea asta, Gérard-cel-oacheş ajunsese în oraș si trăsese la un han, unde ceru să i se dea o cameră. Mâncă repede ceva și vru să se ducă la mănăstire. După ce stinse lumânarea, deschise ușa și ieși pe coridor. Se izbi însă de cineva care dibuia și el prin întuneric să coboare scara.

- All devils! se văicărea acesta înjurând.
- N-am ce-ţi face. N-ai decât să bagi de seamă! zise Gérard scurt.
 - Cum, ce-ai spus? Să bag de seamă? Na!

La aceste cuvinte, Gérard se pomeni cu o palmă care-l făcu să vadă stele verzi.

— Fir-ar al dracului! răcni el. Cum îndrăznești... și-l apucă pe individ cu mâna stângă, iar cu dreapta îi cârpi o

palmă tot atât de grozavă ca aceea pe care o primise.

Într-o clipă se încăieram pe întuneric și începură să-și care la pumni, care mai de care răcnind:

— Na! Poftim! Satură-te!

La gălăgia pe care o făceau, o ușă din apropiere se deschise și în prag se ivi un tânăr îmbrăcat într-un costum bogat mexican, cu o lumânare în mână.

- Ce se petrece aici? întrebă el când îi văzu pe cei doi buşindu-se.
- Vreau să-l învăţ minte pe nemernicul ăsta, răspunse unul din ei izbind cu sete.
 - Şi eu să-ţi mai îndes câteva scatoalce... gâfâia Gérard.
 - Ce-ai cu el, Plisc-de-uliu? zise cu mirare tânărul.

Lumina era prea slabă și cei doi beligeranți nu se puteau vedea bine la față.

— Cum? Ce?... Plisc-de-uliu?... strigă Gérard dând drumul adversarului său.

Acesta îl întoarse cu fața la lumină și rămase încremenit.

- Ei drăcia dracului! exclamă americanul rămânând cu gura căscată. Pe tine te-am buşit, mă?
 - Şi eu pe tine?
 - Dar de unde vii, omule?
 - De la del Erina. Şi tu?
 - Din capitală.

Acum se amestecă și tânărul în vorbă:

- Ce, vă cunoașteți? întrebă el râzând. Atunci te-aș ruga să-mi spui și mie cine e domnul și pentru ce l-ai salutat atât de prietenește.
- Foarte simplu. El vroia să treacă pe coridor, eu de asemenea. M-a pocnit cu uşa în nas şi eu i-am tras o palmă, el mie alta şi ne-am hârjonit aşa până ce-ai intervenit dumneata. Cine e, o să-ţi spun pe urmă, când vom fi în camera dumitale, senior Kurt. Hai, mă, înăuntru.

Plisc-de-uliu îl apucă pe Gérard de braţ şi-l trase după el.

După ce închise uşa în urma lor, Plisc-de-uliu îi prezentă pe unul celuilalt şi peste puţin timp aflară unii de la alţii ce i-a adus în Santa Jaga.

- Unde e Grandeprise și marinarul? întrebă Gérard.
- Într-o altă cameră, răspunse Kurt.
- Curios... ţinta noastră, a mea şi a dumneavoastră, e aceeași: doctorul Hillario. Cunoașteți mănăstirea?
 - Noi nu, dar Grandeprise a mai fost pe acolo.
 - Tocmai vroiam să mă duc în cercetare.
 - Eu de asemenea.

În clipa aceea se deschise uşa şi apăru Grandeprise. Mare-i fu mirarea când dădu cu ochii de Gérard. După ce îi spuseră despre ce e vorba, Grandeprise zise plin de bucurie:

- Fericită coincidență. Un vânător iscusit prețuiește mai mult decât alți zece inși și tare m-aș mira să ne scape iarăși Cortejo și Landola din mână.
 - Dumneata ai mai fost vreodată în camera doctorului?
- Da. De câteva ori chiar. N-are decât un divan, câteva scaune, o masă, un birou, nişte polițe cu cărți, iar pe pereți tablouri și o mulțime de chei.
 - La ce slujesc cheile astea?
 - Cine ştie!
- Hm! Poate că se află în mănăstire încăperi și ganguri tăinuite. Ce formă au cheile?
 - Cam ciudată și par să fie de un sistem foarte vechi.
- Atunci sunt aproape sigur că vom găsi în subteranele mănăstirii ceea ce căutăm.
 - Vrei să spui persoanele dispărute?
- Da, dacă nu le va fi omorât bătrânul. S-ar putea însă să-i găsim pe Cortejo și Landola tot acolo.
- Sfinte Dumnezeule! Dacă-i aşa, să nu mai zăbovim nici un minut. Motivul pentru care Hillario s-a amestecat în afacerea asta îl vom afla noi mai târziu. Cine mai locuiește în mănăstire?

- Încă vreo câțiva medici în afară de Hillario. Clădirea, transformată în spital, are trei pavilioane: unul pentru tot felul de boli, altul pentru nebuni, iar cel de-al treilea cândva locuit de călugări e acum gol. Mai sunt și alte clădiri mai mărunte, unde stau servitorii și în care sunt bucătăriile și cămările.
- Atunci n-avem de ce ne teme. Trebuie să vedem mai întâi dacă doctorul Hillario e acasă; deci să se ducă unul din noi acolo.
- Eu nu pot, fiindcă se poate să mă fi văzut la hacienda del Erina, zise Gérard.
 - Nici eu, pentru că mă cunoaște.
- Eu și mai puțin, pentru că nașul meu poate să mă dea de gol.
 - Să se ducă Peters, fu de părere Grandeprise.
- O afacere atât de importantă nu se poate încredința unui om simplu ca el, zise Kurt. Pe mine Hillario nu mă cunoaște, deci mă duc eu. Grandeprise, spune-mi, te rog, cum se poate ajunge în camera bătrânului?
- Treci curtea și urci scara principală. Mai toate încăperile clădirii au un număr pe ușă. A lui Hillario e 25.
 - Unde răspund ferestrele?
- Două spre o curte laterală și una spre frontonul casei. Sub aceasta din urmă ne vom posta noi. Așa vom fi siguri că nu i se poate întâmpla nimic lui senior Unger.
- Cel mai indicat lucru ar fi să-l luăm pe doctor prin surprindere. Să nu întrebăm pe nimeni de el şi să intrăm de-a dreptul în casă. Ce va urma, vom vedea noi după împrejurări. Senior Unger se duce la el în cameră și noi pândim sub fereastră. Dacă vede că e în primejdie, ne strigă și alergăm toți în ajutorul lui.

Plecară bine înarmaţi de la han şi urcară dealul care ducea la mănăstire. Auziră huruitul unei trăsuri care cotea după un colţ al zidului; nu bănuia însă nimeni că în ea se afla chiar acela pe care-l căutau. Grandeprise le arătă fereastra camerei doctorului. Poarta era deschisă şi Kurt

intră în curte. Ferestruica despre care vorbise Grandeprise era luminată și cei trei vânători se uitau mereu spre ea ca să poată sări la cel mai mic semn în ajutorul tânărului. Deodată auziră paşi apropiindu-se. Se ghemuiră la pământ ca să nu fie văzuţi. O umbră trecu pe lângă ei şi păşi pe poartă.

Era conspiratorul Arrastro, care se întâlni apoi în curte cu Manfredo.

În vremea asta, Kurt urcase scara fără să întâlnească pe nimeni. Văzu camera cu numărul douăzeci și cinci și intră fără să bată la ușă. Lampa ardea pe masă, dar înăuntru nu era nimeni. O altă ușă ducea la odaia de dormit a bătrânului. Kurt crezu că-l va găsi pe doctor aici și deschise ușa, dar nu văzu pe nimeni. Tocmai vroia să se întoarcă dincoace, când auzi pași pe coridor. Instinctiv se dădu înapoi și trase ușa după sine, lăsând-o însă întredeschisă. Văzu intrând în cameră două persoane: pe conspiratorul acela mărunt și îndesat și încă un individ pe care-l luă drept servitor.

Burtosul se lăsă greoi pe un scaun, pe urmă îl întrebă pe celălalt:

- Şi zi, unchiu-tău a plecat adineauri. Nu ştii ce l-a făcut să zăbovească atât?
 - Nu.
- Eşti singura lui rudă, pare-mi-se, nu-i aşa? zise el aruncându-i o privire scrutătoare.
 - Da.
- Hm! Mă mir atunci că nu are destulă încredere în tine.
 - Ba are.
- De ce nu ţi-a spus atunci ce l-a împiedicat să-mi îndeplinească la timp ordinele?
 - Nu mi-a spus fiindcă nu l-am întrebat.
 - Şi ştii tu de ce s-a dus bătrânul în capitală?
- Ca să împiedice plecarea împăratului odată cu francezii, pentru ca Maximilian să fie condamnat de Juarez

la moarte și executat.

- Bine. Juarez, ucigașul împăratului, își pierde toată popularitatea. În acest chip scăpăm de amândoi și puterea e în mâinile noastre. I s-au dat lui unchiu-tău toate instrucțiunile. Se va întâlni cu Maximilian în Queretaro, nu în México. Până aici lucrurile au reușit perfect, dar s-ar putea să-și vâre dracul coada și cine știe ce întâmplare să-l facă pe împărat să părăsească ţara. Prieteni deștepţi și binevoitori îl pot face să înţeleagă că nu se mai poate bizui pe nici un sprijin, pe nici un ajutor și pe nici un partizan. Trebuie convins că poporul ţine cu el.
 - N-o să fie uşor.
- Şi greu şi uşor, după cum vrei s-o iei. Am dat dispoziții ca împăratul să fie încredințat că, fără ştirea celui mai aprig duşman al lui, Juarez, partizanii împăratului se ridică să lupte sub flamura lui. Cum o afla asta, Maximilian rămâne cu siguranță în ţară şi e, cu tot atâta siguranță, pierdut. Mâine vor izbucni în câteva localități răscoale şi cea mai importantă aici, în Santa Jaga.
- Aici? zise Manfredo uluit. Toată populația e pentru Juarez.
- Aş! Las' pe mine! Am tocmit vreo două sute de indivizi gălăgioşi care vor sosi chiar în noaptea asta la Santa Jaga pentru a manifesta mâine pe străzi pentru împărat.
 - Cetăţenii au să-i ia la goană.
- N-au să reușească. Mănăstirea a fost clădită pe timpurile când fiecare casă era o adevărată fortăreață. Are ziduri groase ca ale unei cetăți. Oamenii noștri se vor adăposti în mănăstire.
 - Aşa se poate.
- Faptul că mișcarea pornește de aci va fi pentru unchiul tău cea mai bună recomandare.
 - Ştie bătrânul despre planul ăsta?
- Nu, fiindcă nu-l cunoșteam nici eu când am fost ultima dată aici. Tocmai venisem să-i spun, dar zici că a plecat. O va afla la Queretaro și va ști ce are de făcut.

- Cei care vin sunt soldați?
- Hm... sunt oameni bine înarmaţi, cărora le e indiferent pentru cine luptă.
 - Pe când să-i aşteptăm?
- La noapte, pe la ceasurile patru. Tu să le dai drumul înăuntru fără să simtă cineva. Când se va lumina de ziuă, flamura împărătească va flutura pe zidurile mănăstirii și cetățenii nu vor îndrăzni să crâcnească.
 - O s-asculte de mine conducătorul lor?
- N-ai decât să-i spui cuvântul de ordine "Miramar" și va ști că ești de-al nostru.
 - N-o să fii şi dumneata de faţă?
- Nu. Trebuie să mă duc chiar în astă-noapte într-altă parte, tot în chestia asta. Vezi de fii tot atât de credincios cauzei noastre și răsplata nu va întârzia, te asigur. Eu mă duc. Ține instrucțiunile acestea scrise pentru conducătorul trupei și să i le dai imediat ce va sosi. Noapte bună!
- Stai să te conduc până jos, să văd dacă n-a închis cineva poarta în vremea asta.

De-abia ieşiră ei şi Kurt alergă la fereastră, o deschise şi le şopti celor de jos:

— Bătrânul a plecat. Totul merge bine. Staţi liniştiţi până vin eu. Ascundeţi-vă repede, să nu vă vadă cineva.

Kurt închise repede fereastra şi se furişă iar în camera de alături. După câteva minute se întoarse şi Manfredo şi începu să se plimbe îngândurat prin cameră. Tânărul se gândea tocmai să dea buzna peste el şi să-l ia la întrebări, când îl văzu pe mexican luând nişte chei din perete şi îndreptându-se spre uşă. Se răzgândi. Manfredo băgă cheile în buzunar, aprinse un felinar şi plecă, lăsând uşa deschisă. Kurt se repezi la sfeşnicul cu lumânare de pe masă, pornind după el. Lumina felinarului cădea tot în faţă, de aceea Kurt păşea mereu în umbră. Îşi descălţă binişor cizmele ca să nu facă zgomot, apoi păşi mai departe, neslăbindu-l o clipă din ochi pe mexican.

Trecură prin mai multe ganguri umede și strâmte fără ca lui Manfredo să-i vină în gând să întoarcă măcar o dată capul. Gangul în care intrară acum avea mai multe uși. Manfredo se opri la una din ele, trase zăvorul, pe urmă o descuie cu cheia și intră.

"Să fi fost şi aci un alt gang sau o temniţă" se întrebă Kurt. Stătu s-asculte. Auzi glasuri omeneşti. Se apropie în vârful picioarelor şi vârî niţel capul pe uşă. Văzu o încăpere pătrată şi câţiva inşi ferecaţi în lanţuri ele zid. Manfredo pusese jos felinarul şi se oprise în mijlocul încăperii. La lumina aceea slabă nu se putea desluşi chipurile întemniţaţilor.

- Există o singură cale să scăpați de aici, îl auzi el pe mexican zicând.
 - Care? întrebă cineva din fundul încăperii.
- Știi că Mariano acesta e adevăratul dumitale nepot și contele Alfonso fiul lui Gasparino Cortejo?
 - Da.
- Bine. O să-ţi pun două condiţii şi dacă le îndeplineşti, sunteţi toţi liberi.
 - Să le auzim.

Era contele Fernando care vorbea. Manfredo urmă:

- Prima: Să declari că acest Alfonso e un înșelător și să ceri să-și ia pedeapsa atât el cât și toate neamurile lui.
 - O voi face.
- A doua: Să renunțe Mariano la drepturile lui și să recunoști că eu sunt copilul furat, căruia i-a fost substituit Alfonso.

Urmă o tăcere.

- Ei, răspunde! porunci Manfredo.
- Așa! zise în cele din urmă don Fernando. Vrei să devii conte de Rodriganda?
- Da. Asta e condiția principală pe care vi-o pun, răspunse cu obrăznicie mexicanul.
 - Nu mă voi învoi niciodată la o astfel de cerere.

- Atunci o să rămâneţi închişi aici în vecii vecilor. Vă las un ceas de gândire până ce mă întorc cu pâine şi apă pentru voi. Zici "da", bine, "nu", vă las pe toţi să muriţi de foame.
 - Dumnezeu o să ne salveze.
- Ce stai de vorbă cu nemernicul ăsta? strigă indignat Sternau.
- Nemernic, ai? Stai că-ti arăt eu ţie! răcni Manfredo; se apropie de prizonier şi ridică mâna să dea, dar în clipa aceea îşi simţi braţul prins ca într-un cleşte.

Se întoarse speriat și văzu clipind prin întuneric doi ochi fulgerători și țeava unui revolver îndreptată spre el.

- Cine eşti şi ce cauţi aici? întrebă Manfredo îngălbenindu-se.
- O să afli numaidecât, răspunse Kurt. În genunchi, ticălosule! Stai tu, pungaşule, o să te leg ca să nu te poţi mişca.

Cu aceste cuvinte își desprinse lasoul din jurul mijlocului și-l legă de mâini și de picioare fără ca Manfredo, îngrozit, să facă vreo mișcare de împotrivire. Acum putu în sfârșit Kurt să răsufle ușurat.

- Slavă Ție, Doamne, că am reușit! Sunteți liberi.
- Liberi? strigară toţi cu bucurie. Cine eşti dumneata, senior?
- O să vă spun mai târziu. Deocamdată să vă scot din gaura asta împuţită. Puteţi umbla?
 - Da, răspunse Sternau.
- Ştiţi cum se deschid lanţurile cu care sunteţi ferecaţi? Omul acesta are cheia la el.

Kurt scoase o cheie din buzunarul lui Manfredo și descuie lanțurile prizonierilor, care căzură la pământ zăngănind. Vrură s-alerge toți să-l îmbrățișeze, el însă se feri, deși ochii îi erau plini de lacrimi.

— Nu încă, dragii mei, le zise el. Mai sunt și alți tovarăși de suferință cu voi?

- Nu, răspunse Sternau, care mai avea încă destulă vigoare în el.
 - Dar Cortejo și Landola trebuie să fie și ei aici.
 - Sunt. Cei doi Cortejo, Landola și Josefa.
- Cu atât mai bine, deşi nu înţeleg cum se face asta. Să ieşim acum la aer curat.

Kurt luă cheile de la Manfredo, care zăcea legat burduf la pământ, îl împinse cu piciorul într-un colţ şi, după ce îi văzu pe toţi în gang, încuie bine uşa în urma lui. Mergeau însă foarte încet, căci mare parte din prizonieri de-abia se puteau ţine pe picioare.

Aerul devenea tot mai curat cu fiecare pas pe care-l făceau. Ajunși în beciul care răspundea spre scară, Kurt aprinse lumânarea și o înțepeni de un stâlp. Acum se puteau vedea bine la față. Sternau apucă mâna salvatorului său și zise cu glas rugător:

- Senior, cine eşti dumneata?
- Acum o să vă spun, zise el cu ochii umezi de emoţie.
 Unul din dumneavoastră trebuie însă s-o afle cel dintâi.

Se uită pe rând la fiecare prizonier în parte și, când fu în fața tatălui său, întrebă cu glas tremurat:

- Vei avea destulă putere să afli o bucurie mare, neînchipuit de mare?
 - Da.

Kurt îl cuprinse atunci de gât și strigă plângând ca un copil:

— Tată! Tată dragă!

Unger nu-i putu răspunde căci zăcea leşinat de emoţie în braţele lui. Ceilalţi îi priveau înduioşaţi pe când boabe mari de lacrimi li se prelingeau încet pe feţele lor slăbite şi palide.

Sternau își veni cel dintâi în fire.

- Kurt! Tu... tu eşti Kurt Unger? bâigui el emoţionat.
- Da, eu sunt, răspunse tânărul întinzându-l cu băgare de seamă pe tatăl său pe pământ.

- Doamne, Doamne, mari sunt puterile tale!... murmură Sternau cu evlavie. Şi-acum, dragul meu, înainte de-a ne răspunde la alte întrebări, spune-mi ce fac ai noștri.
 - Sunt toţi în viaţă şi sănătoşi.
- Şi Sternau, omul acela voinic cât un munte, care îndurase atâtea în viaţa lui fără să crâcnească, se lăsă în genunchi, îşi împreună mâinile şi zise printre lacrimi:
- Dumnezeule Atotputernic, Ţie, care vezi toate, care-i pedepseşti pe cei răi şi-i răsplăteşti pe cei buni, îţi mulţumesc din adâncul sufletului meu că mi-ai dat zile să trăiesc clipele astea de bucurie.

Kurt se simți cuprins iar de două brațe tremurătoare.

- Ah, tu eşti unchiul Săgeata-trăsnetului, nu-i aşa? strigă el râzând.
- Nu se poate să ne fi salvat numai tu singur, zise Sternau după ce se mai potoliră. Trebuie să mai fie cineva cu tine.
- În mănăstire sunt numai eu, dar camarazii mei sunt afară în curte: Plisc-de-uliu, Gérard-cel-oacheş şi vânătorul Grandeprise. Să mergem, domnilor, să ieşim de-aici. Nu se ştie dacă ticălosul acesta de Hillario n-are complici. Să mergem deci încet ca să nu facem zgomot.

Sprijinindu-l cu o mână pe tatăl său, care se trezise din leşin, cu felinarul în cealaltă, porni înaintea celorlalți, care îl urmau în tăcere. Pa urmă venea Sternau, care ținea lumânarea aprinsă. Ajunseră la locuința doctorului. Era târziu și toți ai casei dormeau. Infirmierii își aveau locuința într-o altă parte a clădirii, așa că nu-i simți nimeni.

În camera lui Hillario ardea lampa. De-abia acum se putură vedea bine la față. Începură iar întrebările, dar Kurt le tăie vorba.

- Mai târziu, mai târziu, acum avem altceva de făcut.
 Trebuie să vedem cum ieşim mai repede din vizuina asta.
- Ai dreptate, încuviință Sternau. Unde sunt cei trei vânători despre care spuneai?
 - Stai că-i chem imediat.

Kurt se apropie de fereastră și zise cu glas scăzut:

- Gérard! S-a întâmplat ceva suspect în curte?
- Nu. Acolo cum stăm? întrebă Gérard mai mult în şoaptă.
- Bine. Aruncă-mi lasoul tău să-l leg de fereastră, pe urmă urcați-vă sus.

Gérard aruncă lasoul și după ce Kurt îl legă bine se cățărară toți trei pe rând și săriră înăuntru. Mare le fu mirarea când se văzură într-o societate atât de numeroasă.

- Uite-i, domnule! zise Plisc-de-uliu privindu-i cu ochii holbaţi.
- Da, noi suntem, răspunse Sternau râzând. Vă datorăm multă recunoștință că ați luat parte la salvarea noastră.
- Ei aş! Dar cum dracu' a făcut băiatul ăsta de-a reuşit? se minună vânătorul, nevenindu-i să-şi creadă ochilor.
- O s-o afli mai târziu, zise Kurt. Dumneavoastră rămâneţi aici ca să nu li se întâmple iar ceva, eu mai am puţină treabă. Unchiule Sternau, crezi că mai e cineva din mănăstire complice de-al lui Hillario?
 - În afară de nepotul său, nu cred.
 - O să vedem noi îndată.

Zicând acestea, Kurt alergă spre uşă fără să ia în seamă teama lor.

- Din câteva sărituri fu în curte, a cărei poartă principală era încuiată. La lumina felinarului văzu încă o poartă, care ducea într-o curte laterală, unde era o clădire la care se vedea lumină la una din ferestre. Pe uşa camerei era o tăbliță pe care scria: "Sala de așteptare". Intră înăuntru. Paznicul sări speriat de la locul lui și-l privea uluit.
- Cine ești dumneata și ce cauți aici? îl întrebă omul încremenit.
- Nu-ţi fie teamă, nu-ţi fac nimic, răspunse Kurt. Sunt în vizită la nepotul doctorului Hillario. Cine e însărcinat cu conducerea serviciului în lipsa bătrânului?
 - Ceilalţi doi medici.

- Care din ei e de serviciu în noaptea asta?
- Doctorul Menucio.
- Scoală-l imediat.
- Trebuie? Vezi că dacă nu e ceva grav...
- Foarte grav. Spune-i că-l caută un ofițer.

După câteva minute paznicul veni să-l ducă la doctorul de serviciu. Acesta era somnoros și-l primi cam morocănos.

- Trebuia neapărat să mă scoli din somn? întrebă el necăjit.
- Da. Te amenință o mare primejdie, răspunse foarte grav Kurt.
 - Pe mine? Ascultă, domnule, nu sunt dispus la glume.
 - Nici eu. Vin să te rog să îngrijești de câțiva bolnavi.
 - Nu văd unde ar fi primejdia pentru mine?
- Şi totuşi aşa e. Te rog să-mi spui dacă dumneata cunoști uneltirile criminale ale doctorului Hillario.
- Cine eşti, senior, care îndrăzneşti să vorbeşti de uneltiri criminale?
- Am tot dreptul să vorbesc astfel, răspunse Kurt și-i povesti pe scurt despre eliberarea prizonierilor.

Doctorul era atât de mirat, încât asculta clătinând numai capul cu neîncredere la cele ce auzea.

— Vreau să mă conving şi eu că e adevărat ce-mi spui, zise medicul şi se îmbrăcă în grabă.

Mirarea lui fu de nedescris când dădu cu ochii de nenorociții aceia care zăcuseră atâta timp în întuneric, aproape nemâncați și ferecați în lanțuri.

— V-am adus un medic, le zise Kurt. Ne trebuie o cameră mai spaţioasă și o hrană substanţială; de asemenea și ceva întăritor de băut.

Medicului i se părea că visează. Când îl văzu însă pe don Fernando galben ca un mort, întins pe divan, înțelese că tot ce vedea era cruda realitate. Prizonierii nu știau nici ei cărei împrejurări își datorau salvarea, de aceea nu puteau da nici o lămurire precisă. Totuși, din cele ce află de la ei, doctorul înțelese că e de datoria lui să intervină fără cea mai mică șovăire.

Prizonierii fură duși într-o cameră mare și bine aerisită, li se dădură rufe curate și baie la dispoziție, pe urmă ceva de mâncare și de băut, dar ei doreau mai mult să afle cărei împrejurări datorau salvarea decât să mănânce și să bea. În sfârșit, Kurt îl lămuri pe deplin.

— Prieteni, le zise la urmă Sternau, nu trebuie să ne lăsăm pe tânjală și cum eu sunt cel mai în putere, o să am puţină treabă cu Kurt al nostru pe afară.

Ucigătorul-de-bivoli și Inimă-de-urs vrură să-i însoțească, el îi rugă însă să rămână. Luară numai pe Plisc-de-uliu și Grandeprise, care nu vroiau să se lase cu nici un preț și ieșiră cu toți pe ușă. Coborâră scara care ducea în subterană și intrară în încăperea unde-l lăsaseră pe Manfredo. Îl găsiră în același loc, căci era atât de strâns legat, încât nu putea nici măcar să se miște.

Mexicanul, laş din fire, văzând că totul era pierdut, vru să iasă basma curată din această afacere.

- Eu nu sunt vinovat... bolborosea el. A trebuit s-ascult de ordinele unchiului meu.
- Nu e o scuză, se răsti Sternau la el. Vreau să știu dacă e adevărat ce spui, de aceea îți cer să-mi răspunzi la ce te voi întreba. Pentru ce ne-ați închis aici?
- Fiindcă unchiu-meu zicea că vrea să mă facă pe mine conte de Rodriganda.
- Ce idioţenie! Unde sunt lucrurile pe care ni le-aţi luat?
 - La mine; numai caii i-am vândut.
- Bine. O să mi le restitui pe urmă. Știi unde se află Landola și Cortejo?
- Da. Cheile sunt la domnul de colo, zise el arătând cu capul spre Kurt.
- Să ne duci la ei. Cunoști toate gangurile și încăperile subterane?

- Le cunosc. Bătrânul are în sertarul biroului un plan al clădirii.
 - Să mi-l dai. Există vreo ieşire tainică din subterană?
 - Da, una singură.
 - Unde corespunde?
 - La o carieră de piatră, afară din oraș.
 - O să ne duci acolo. Unde e unchiu-tău?
 - S-a dus în México sau Queretaro; e la împărat.
 - Pentru ce?
 - Să nu-l lase pe Maximilian să plece din ţară...
- Motivul îl știu. Cine era burtosul cu care te-am văzut aseară vorbind?

Manfredo se înspăimântă iar. Aşadar și asta o știa Kurt.

- Îl cheamă Arrostro. Vine adesea la bătrân ca să-i aducă ordine.
 - De la cine?
 - De la o asociație secretă.
 - Din ce persoane e alcătuită?
 - Nu ştiu.
 - Unde îi e sediul?
 - Nici asta nu stiu.
 - Hm! Primește unchiul tău documente secrete?

Manfredo se codi să răspundă.

- Dacă nu spui, o să te bat până ce-o să-ţi deschid pliscul, îl ameninţă Sternau. Te-am întrebat dacă primeşte documente secrete.
 - Da.
 - Şi ce face cu ele, le păstrează?
 - Da, într-o celulă tăinuită.
- Să ne duci acolo. Scoală-te acum și arată-ne unde i-ați închis pe Corteji.

Sternau îi slăbi nițel legăturile de la glezne ca să poată umbla.

— Deocamdată să vedem ce e cu hârtiile pe care le-a adus burtosul ăsta-seară, zise Kurt.

După ce îi scoaseră cheile din buzunar, îl luară pe Manfredo între ei și se duseră la celula unde erau închiși ceilalți prizonieri.

Tânărul descuie ușa. Lumina felinarului căzu pe patru trupuri ghemuite jos la pământ.

— Vii să ne dai în sfârșit drumul, ticălosule? răcni un glas răgușit.

Era Gasparino Cortejo, care credea că Manfredo e singur.

- Să vă dea drumul, nemernicilor? strigă Grandeprise, care luase felinarul din mâna lui Sternau și pășise înăuntru.
 - Grandeprise! bâigui Cortejo privindu-l îngrozit.
- Da, Grandeprise, care a venit să-ţi ceară socoteală ţie şi preascumpului meu frăţior. O, de data asta nu o să-mi mai scăpaţi, fiţi siguri!
- Ce cauţi aici? Nu cumva te-a făcut Hillario paznic în locul lui Manfredo? întrebă Gasparino. Fă-ne scăpaţi şi-ţi dau un milion de dolari...
- Un milion, pungaşule? Nici un gologan nu-i al tău. O să ţi se ia tot, până şi ticăloasa ta de viaţă.
 - Pentru ce? Doar n-am făcut nimănui nimic.
 - Nimic zici? Întreabă-l pe acesta și o să-ți spună.

Grandeprise lăsă să cadă lumina felinarului pe chipul lui Sternau care intrase după el.

Cortejo îl recunoscu.

— Sternau! scrâșni el îngrozit.

În momentul acela îl recunoscu și celălalt Cortejo și Josefa.

- E liber! răcni Josefa.
- Atunci dracul ne-a tras pe sfoară, mormăi Landola cu o înjurătură îngrozitoare.
- Da, v-a tras pe sfoară, zise Sternau. Pedeapsa dumnezeiască începe. Veţi ieşi din această încăpere pentru a da socoteală judecătorilor de faptele voastre şi să vă primiţi pedeapsa pe care o meritaţi.

- Ei aş! râse Landola. Nu ne sileşte nimeni să mărturisim.
- Nu ne trebuie mărturisirea voastră, faptele vorbesc de la sine. De altminteri, există mijloace destule care să vă facă să mărturisiți.

Încuiară ușa celulei la loc și porniră mai departe.

 Acum să ne arăți planul clădirii şi al subteranei, zise Sternau către Manfredo.

Găsiră într-adevăr planul în biroul lui Hillario. Era atât de bine întocmit, încât nu mai era nevoie de ghid. Rămâneau de cercetat documentele secrete ale bătrânului. Fură duşi, fără cea mai mică împotrivire din partea lui Manfredo, în încăperea unde copiase spioana o parte din documente. Sternau îşi aruncă ochii pe ele, pe urmă cercetă lăzile şi cuferele care se aflau acolo. Văzu toate odăjdiile şi giuvaierurile pe care le arătase bătrânul şi Emiliei.

- Ale cui sunt? îl întrebă Sternau pe Manfredo.
- Ale bătrânului, mormăi el tremurând.
- Minţi! De unde le are?
- Când s-a desființat mănăstirea i-au rămas lui.
- Bine. Au să fie predate cui se cuvine. Acum să ne duci la gangul care corespunde afară.

Manfredo se supuse. După vreo zece minute se aflau la ieşirea din gang, acoperită cu o grămadă de bolovani care păreau că se află acolo din întâmplare. Era însă de-ajuns să se dea doi, trei la o parte ca să rămână o gaură destul de mare cât să poată trece un om.

- Se potrivește de minune pentru scopul nostru, zise Kurt către Sternau, de astă dată în limba germană, ca să nu-l înțeleagă mexicanul.
 - Care scop? întrebă Sternau cu mirare.
- Gangul prin care trebuiau să pătrundă în mănăstire cele două sute de inși care vor sosi la ora patru.
 - Şi unde era vorba să-i aştepte ăsta?

- În vale, unde începe urcuşul la mănăstire. Se plănuise ca mişcarea care trebuia să împiedice plecarea împăratului să pornească de aci. Se cere să zădărnicim neapărat planul, atât în interesul lui Juarez, cât și al lui Maximilian.
- Eu cred că și în cel al locuitorilor orășelului, deoarece așa-zișii soldați care sosesc nu sunt altceva decât o adunătură de bandiți și tâlhari.
- Nici nu se putea altfel. Dar noi ce facem? Dacă dăm de veste cetățenilor ne expunem primejdiei de a fi trădați.
- Așa e. N-ai vrea tu să primești trupele în locul lui Manfredo?
 - Cum să nu?
- Bine. Vorba e să nu ceară să li se dea drumul pe poarta cea mare.
- O să le spun că planul a fost simțit și că Juarez a trimis oameni să împresoare mănăstirea.
- Au să înțeleagă deci că nu pot pătrunde înăuntru fără ciocniri sângeroase.
- Şi eu o să le spun că ar fi mai cuminte să-i bag în mănăstire printr-un gang, pe care îl știu numai eu și Hillario.
- Sunt sigur că au să te urmeze fără să şovăie, numai nu ştiu cum o să reuşim să-i facem pe urmă nevătămători.
 - Îi închidem şi gata.
- Nu se poate, sunt înarmaţi şi vor sparge uşile cu gloanţe sau cu paturile puştilor. Trebuie să găsim un mijloc ca să-i dezarmăm.
- Cu forța nu merge. Stai, mi-am adus aminte de sistemul cu care își dezarmează Hillario prizonierii.
 - Vrei să spui gazele? Nu merge, sunt prea mulţi.
- De ce nu? Principalul e s-avem praf din acela în cantitate mai mare. Să presupunem că am ajuns într-un gang cu două ieşiri, care e destul de lung ca să încapă toți în el. Presărăm pe jos praful. Eu merg în fruntea lor, tu la coadă, iar ei la mijloc. Când am ajuns la uşă, ne aplecăm și dăm foc pulberii. Flacăra se răspândește într-o clipă în

lungul gangului. Tu fugi pe uşa ta, eu pe a mea şi încuiem repede uşile în urma noastră.

- Hm! zise Sternau îngândurat. Planul ar putea reuşi, dar de unde să luăm pulberea? apoi întorcându-se spre Manfredo: Cine pregătea praful cu care ne-aţi ameţit pe noi?
 - Bătrânul.
 - Cunoşti reţeta?
 - Nu.
 - Se alterează la umezeală?
- Nu. Arde ud tot așa de bine ca și uscat. Noi îl ţinem într-o pivniţă umedă, dar nu se strică.
 - Şi se aprinde tot aşa de uşor ca praful de puşcă?
 - Şi mai repede chiar.
 - Aveţi ceva provizii din el?
 - Da, un butoiaș plin.
 - Arată-ni-l.

Se întoarseră în gang.

- Gangul acesta pare destul de lung pentru scopul nostru, îi zise Sternau lui Kurt.
- Da, dar cum să ştiţi eu când ai ajuns la capătul lui ca să dau foc pulberii?
- O să te strig pe nume, adică. Manfredo, deoarece trebuie să creadă că ești nepotul lui Hillario.
- Toate bune, ce facem însă cu caii, fiindcă e probabil că vor veni călări.
- Îi vor lăsa desigur în paza câtorva din ei. Pe aceştia, suntem noi destui ca să-i biruim la repezeală.
 - Bine zici. Să încercăm mai întâi pulberea.

Manfredo îi duse într-un beci unde se afla un butoiaş pe jumătate plin cu un praf negricios, care n-avea nici un miros.

— Să facem o probă, zise Sternau; luă puţin praf, îl risipi pe jos și-i dădu foc.

Într-o clipă izbucni o flacără gălbuie care răspândi un miros tare și înecăcios.

— Cred că o să reuşim, fu el de părere; acum să ne întoarcem la ai noștri.

ÎI duseră pe Manfredo iar în celulă, încuiară ușa în urma lor și urcară scara ce ducea la locuința doctorului.

- După cum aud, vii din capitală, îi zise Sternau lui Plisc-de-uliu. Unde e în momentul de față cartierul general al lui Juarez?
- În Zacatecas. Toate localitățile la nord de oraș sunt ocupate de trupele lui.
 - Şi care ar fi cea mai apropiată de aici?
- Nombre de Dios. Un bun călăreţ e în patru ceasuri acolo.
 - Ai putea găsi drumul pe întuneric?
 - Plisc-de-uliu să nu-l găsească! spuse jignit vânătorul.
 - Vrei să te duci dumneata?
 - Da. Pentru derbedeii care vor sosi la noapte, nu-i așa?
- Da. Vei spune comandantului pieței ce știi si îl vei ruga să-ți dea oameni pentru prinderea lor.
 - Am înțeles. Mâine până la prânz sunt îndărăt.
 - Dar dacă n-au să te creadă?
- Nu se poate. Când am venit încoace am trecut cu tânărul Unger pe acolo și ne-am dus să facem o vizită comandantului. De altminteri mă cunoșteau dinainte, ne-am întâlnit cu el când aștepta împreună cu Juarez sosirea lordului Dryden. Pe atunci era numai locotenent, azi e maior. În tara asta binecuvântată înaintează omul repede. Acu' mă duc la han să-mi iau calul și în zece minute sunt pe drum.

Sternau le spuse celorlalţi ce văzuse şi ce găsise jos în subterană. Când aflară că era vorba să prindă o întreagă armată de oameni, fiecare vroia să fie de faţă, dar Sternau fu de părere că prea mulţi inşi ar da loc la bănuieli.

În afară de don Fernando, care era tare slăbit, ceilalți își reveniseră destul de repede. Bucuria revederii și siguranța că se află liberi făcuseră minuni. Din personalul spitalului, pus la curent cu cele întâmplate, se întrecea care mai de

care să-i servească pentru a nu fi bănuiți de complicitate cu Hillario.

Când fu aproape de ora patru, Sternau se duse să presare pulbere pe gang, în vreme ce Kurt plecă să iasă înaintea trupelor. Coborî dealul și stătu s-asculte. I se păru că aude zăngănit de arme. Deodată un glas lângă el strigă:

— Cine e?

Kurt tresări speriat, căci nu văzuse pe nimeni venind. Omul părea că răsărise din pământ.

- Prieten, răspunse el repede.
- Cuvântul de ordine?
- Miramar.
- Bine. Vino cu mine.

Kurt se simţi tras de braţ şi dus o bucată de drum. Zări un grup de oameni şi cai adunaţi într-un loc.

- A sosit? întrebă cineva.
- Da, uite-l, răspunse omul care îl adusese.
- Cine eşti? întrebă comandantul, care părea să aibă gradul de colonel.
 - Sunt Manfredo, nepotul doctorului Hillario.
 - Bine; poarta e deschisă?
- Nu. Ar fi rău de noi dacă aș fi deschis-o, fiindcă m-ar lua imediat la cercetări comandantul.
 - Ce fel de comandant? Mie nu mi s-a spus nimic.
- N-aveau cum să-ţi spună, fiindcă au sosit de-abia după miezul nopţii!
 - Cine?
 - Oamenii lui Juarez. Vreo cincizeci de inși.
 - Să fi simţit vreo mişcare?
- Conducătorul lor m-a întrebat cam în ironie dacă așteptăm musafiri peste noapte.
- Aha! Bănuiesc probabil ceva. O să-i iasă însă ironia prin nas. Mergem sus și-i facem pe toți piftie.
- Numai să se poată, senior. Sunteți în stare să treceți prin zid ori printr-o poartă încuiată?
 - Asta nu, dar putem sparge poarta.

- Şi în vreme ce-o spargeţi cei dinăuntru o să tragă.
- Aș! Zici că sunt numai cincizeci.
- Da, vezi însă că aceşti cincizeci adăpostiți după zid sunt mai de temut decât o mie la un loc deschis.
- Așa e. Ei, drăcia dracului! Ce-i de făcut? Am ordin să pătrund cu orice preţ în mănăstire.
- Şi eu să vă bag înăuntru. Mexicanii noştri au uitat pesemne că vechile mănăstiri au subterane şi ganguri tăinuite care duc pe căi întortocheate tot acolo. Un astfel de gang vom folosi şi noi.
- Ce surpriză pentru ei când vor vedea mâine dimineață că mănăstirea e în stăpânirea noastră, râse mulţumit comandantul. Unde e intrarea gangului?
 - Foarte aproape de aici, pe stânga.
 - Ne trebuie și felinare?
 - Numai două şi pe astea le avem noi.
 - Bine, du-ne în gang. Dar cu caii ce facem?
- Lăsați câțiva oameni să-i păzească și mă întorc eu pe urmă să-i pun la adăpost.

Colonelului nu-i trecu nici o bănuială prin gând și-l urmă pe Kurt fără cea mai mică șovăială.

Când ajunseră la deschizătura gangului auziră pe cineva întrebând cu glas răstit:

- Cine e? Stai!
- Prieten, răspunse Kurt.
- Cuvântul de ordine?
- Miramar.
- Bine, poţi să treci.
- Åsta cine e? şopti comandantul.
- Unul de-ai noștri. Trebuie să fim pe puțin doi ca să trecem gangul.
 - Hm! Unde e intrarea?
- Aici, zise Sternau luminând cu unul din felinare locul și dându-i-l pe celălalt tânărului.
 - Cine merge înainte? întrebă colonelul.
 - Eu, răspunse Kurt.

- Şi ăsta de colea la urmă?
- Da.
- Ne-ar mai trebui vreo câteva felinare, dar nu mai e vreme să te duci după ele. Înainte deci!

Kurt se așeză în fruntea coloanei și intră în gang. Comandantul, imediat după el. Trecură prin mai multe ganguri înguste, unde nu puteau păși decât câte unul, până ce ajunseră la cel mai lung dintre ele, în care era presărată pulberea. Kurt stinse pe furiș felinarul.

- Ce faci, omule? se răsti colonelul îngrijorat.
- Nimic, s-a făcut puţin curent când am ajuns la uşă.
- Aprinde repede lumina.

Kurt se lăsă pe vine și trase un chibrit. Văzu numaidecât pulberea împrăștiată pe jos.

- Manfredo! îl auzi el, din fericire, în clipa aceea pe Sternau strigându-l de la capătul celălalt.
 - Ce e? întrebă Kurt şi lăsă jos chibritul aprins.

O flacără gălbuie izbucni în același timp la amândouă capetele gangului. Tânărul sări îndată ca fulgerul pe ușă, trase zăvorul după el și aprinse felinarul.

Ascultă și auzi înjurături și gemete, pe urmă se făcu tăcere. Pulberea își făcuse efectul. Kurt alergă sus să le spună și celorlalți că planul lor reușise pe deplin. Se întoarse, urmat de ei, la gang. Deschiseră cu băgare de seamă ușa ca să nu-i înăbușe mirosul și văzură că soldații erau întinși, nemișcați, la pământ.

- Kurt! auzi tânărul de la capătul celălalt al gangului, tu ești?
 - Da.
 - Să-i dezarmăm repede și să încuiem ușile la loc.

După ce sfârșiră se adunară iar cu toții în camera lui Hillario.

- Straşnică păcăleală! zise micul André. Asta n-or s-o uite ei cât or trăi.
- Stai că n-am isprăvit încă. Unde și-au lăsat caii? întrebă Sternau.

- Aproape de şosea, răspunse Kurt. Mă reped până la paznici să le spun că am reuşit să pătrundem în mănăstire şi să-i biruim pe republicani.
- Crezi că au să ne urmeze de bunăvoie și o să-i avem în mână fără luptă?
- Mai ştii! Sunt destul de neghiobi. Cât priveşte caii ăştia mexicani, te urmează ca nişte cățeluşi.
- După puţin timp Kurt ieşi din mănăstire şi o luă fluierând pe drumul unde ştia că sunt caii.
 - Iacă-mă! zise el cu o voioșie prefăcută.
- Ce-ţi veni, mă, să fluieri aşa ca sa te audă toată lumea? zise unul din mexicani necăjit.
- Cine vrei să m-audă? Republicanii sunt toţi închişi în beci. Până să prindă de veste i-am legat fedeleş şi i-am băgat la răcoare.
 - Ura! Auziţi, măi?

Mexicanii se adunară toți în jurul lui.

- Dar ai noştri ce fac?
- Ce să facă, săracii! Mănâncă şi beau de zvântă...
- Auzi ai dracului! Şi nouă ni s-a uscat gâtul de sete...
- Păi voi stați să păziți caii.
- Cine-a spus? Colonelul?
- Nu, ăsta e sus la doftor şi beau amândoi pe-ntrecute.
 Altul zicea că...
- Nu ne pasă nouă de ce zice altul; ei să bea și să mănânce și noi să stăm ca bufnițele pe întuneric? Să mă slăbească dumnealui! E mare curtea mănăstirii?
 - Destul de mare.
 - Încap toţi caii ăştia în ea?
 - Cum să nu!
- Atunci mergem și noi la mănăstire. Încalecă și tu pe un cal și arată-ne drumul.
- Bine, eu vă duc, dar dacă vi s-o întâmpla ceva să nu ziceți că eu sunt de vină.
 - Lasă vorba și fă ce-ți spun.

Tânărul încălecă și porni urmat de ceilalţi; caii veneau după ei ca oile. Ajuns sus, dădu un semnal și porţile fură deschise imediat. Îndată ce intrară în curte se închiseră repede în urma lor.

Când mexicanii văzură curtea pustie și întunecoasă, unul din ei întrebă:

- Bine mă, unde ne sunt camarazii?
- În curtea cealaltă; stau şi benchetuiesc; haideţi să îmbucaţi şi voi ceva.

Descălecară și trecură în curtea de-alături, unde fură dezarmați și legați la repezeală, fără să aibă timp să crâcnească.

De-abia acum se putea spune că farsa reuşise pe deplin. După ce-i băgară și pe ei în subterană, trimiseră după alcade. Acesta făcu un raport amănunțit despre cele întâmplate și fu de părere ca Landola, cei doi Cortejo și Josefa să rămână închiși în celulele lor până ce Juarez va afla de prinderea lor și le va hotărî soarta.

Acum rămânea de stabilit ce e de făcut. Era neîndoielnic că procesul în afacerea Rodriganda trebuia să pornească de aci, din México, ceea ce nu se putea deocamdată din pricina tulburărilor care domneau în ţară. Francezii plecaseră şi tronul împăratului se clătina şi ameninţa să se prăbuşească din moment în moment. De-abia pe urmă se vor putea bizui pe ajutorul lui Juarez.

După o matură chibzuință hotărâră ca Sternau, Kurt, Plisc-de-uliu, Ucigătorul-de-bivoli, Inimă-de-urs, Săgeata-trăsnetului și micul André să se ducă la președinte, ca să-l pună la curent cu cele întâmplate, în timp ce Mariano, Gérard și ceilalți să rămână pe loc, pentru a supraveghea prizonierii. Aduseră și pe cei doi argați de la han și după ce li se spuse și lor ce s-a întâmplat, îi trimiseră la hacienda del Erina pentru a duce și acolo vestea cea bună că prizonierii fuseseră salvați.

Până la amiază sosi și Plisc-de-uliu, care-i comunică lui Sternau că maiorul împreună cu două sute de lăncieri vin și ei în curând.

Într-adevăr, trupa nu întârzie să sosească. Sternau îşi aminti că îl cunoscuse şi el pe maior la Rio Grande del Norte, pe când îl însoțea pe Juarez. Ne putem închipui indignarea ofițerului când auzi ce li se întâmplase. Hotărî ca prizonierii să rămână deocamdată pe loc şi să lase o sută de soldați de pază. Aflând apoi că cei salvați vor să se ducă la Juarez, făcu un raport către generalul Escobedo și-l rugă pe Sternau să i-l predea imediat ce vor sosi. Escobedo comanda trupele din nordul Mexicului, pe când Porfirio Diaz se îndrepta cu o întreagă armată spre capitala țării. Juarez își stabilise cartierul general la Zacatecas, unde era în momentul de față și Escobedo.

Rămânea acum de pus la punct chestia odăjdiilor și a giuvaierurilor mănăstirii din subteranele acesteia, de asemenea și documentele complotului pus la cale de asociația din care făcea parte și Hillario. Împachetară tot ce crezură că i-ar putea fi de folos lui Juarez și luară lucrurile cu dânșii.

11. În Zacatecas

Porniră chiar în după-amiaza aceea și tocmai a treia zi ajunseră la destinație. Întâiul drum al lui Sternau și Kurt fu la președinte. Acesta era din cale-afară de ocupat, dar când auzi cine-a venit, îi primi imediat. Zapotecul, înalt și voinic ca un brad, le ieși înainte în pragul ușii și chipul lui, de obicei grav, strălucea de bucurie.

- Dumneata eşti, într-adevăr, senior? îi zise el lui Sternau întinzându-i amândouă mâinile. Nici nu-mi venea să cred când mi s-a spus că vrei să-mi vorbeşti. Aşadar nu-i adevărat ce-am auzit că ţi s-a întâmplat iar ceva?
- Ba e foarte adevărat, senior, răspunse grav Sternau. Atât eu cât și tovarășii mei am fost într-o situație disperată din care ne-a scăpat tânărul acesta. Daţi-mi voie să vi-l prezint. Căpitanul Kurt Unger, din escorta regală și unul din compatrioţii mei.

Juarez îl privi binevoitor, apoi zise scrutându-și memoria:

- Kurt Unger... parc-am mai auzit eu numele ăsta.
- Aveţi dreptate, senior, răspunse tânărul. Am primit prin intermediul dumneavoastră o casetă cu bijuterii din comoara mixtecaşilor.
- Atunci eşti fiul căpitanului de vapor Unger şi nepotul lui Săgeata-trăsnetului? întrebă Juarez aducându-şi imediat aminte.
 - Da.
- Fii binevenit printre noi, căpitane, senior Sternau mia procurat o adevărată bucurie dându-mi prilejul să te cunosc. Şi-acum, dragă senior Matava-se, te rog să-mi spui și mie cum și unde dispăruseși iar.

Sternau îi povesti peripeţiile prin care trecuse. Zapotecul îl ascultă până la sfârşit cu mare atenţie.

 Nu pot pune la îndoială cele spuse de dumneata, zise zapotecul când Sternau sfârşi, mă întreb însă cum s-a putut petrece așa ceva în Mexic. Acest doctor Hillario nu mi-e necunoscut. Seniorita Emilia l-a demascat, fapt pentru care-i sunt profund recunoscător. Totuși nu-l credeam în stare de atâta mișelie. Care să fi fost scopul pe care-l urmărea nu-nțeleg. Şi cum ați reușit să scăpați?

- Să vă spună tânărul acesta, zise Sternau arătând spre Kurt.
 - Povesteşte-mi şi mie, te rog.

Kurt începu mai întâi cu întâlnirea lui cu Plisc-de-uliu în Germania și sfârși cu eliberarea prizonierilor și prinderea trupelor complotiștilor. Uimirea prezidentului creștea clipă cu clipă, pe urmă chipul lui începu să se însuflețească din ce în ce.

- Ceea ce mi-ai spus dumneata, senior, e pentru mine de mare importanță, zise el la sfârșit. Așadar există aici o asociație care voiește să mă forțeze să devin ucigașul lui Maximilian al Austriei.
 - Aşa se pare.
- Şi omul acela mărunt şi gras e unul din membrii asociației? Nu ştii cum îl cheamă?
 - Ba da, Arrastro.
- Fie cine-o fi, voi pune eu mâna pe el. Şi doctorul Hillario e unealta lor?
 - Fără cea mai mică îndoială.
- Zici că se află acum la Queretaro pe lângă împărat? Atunci e şi seniorita Emilia în primejdie, deoarece bătrânul i-a devenit duşman de moarte. O să vedem noi însă ce se poate face. Nici nu-ţi închipui, senior, ce serviciu imens mi-ai făcut. Zădărnicirea planului de la Santa Jaga a fost o lovitură de maestru.

În vremea aceasta Kurt scoase o scrisoare din buzunar și o întinse lui Juarez.

— Ce recomandație excepțională! zise președintele după ce o citi. Ambasadorul dumneavoastră în Mexic îmi scrie foarte elogios despre dumneata.

— Era nevoie de ea pentru a vi-o putea înmâna pe ceastalaltă.

Cu aceste cuvinte Kurt îi întinse un plic mare, sigilat, lui Juarez. În timp ce citea, chipul zapotecului părea din ce în ce mai mirat.

— *Dios mio!* strigă el după ce sfârși. Ceea ce văd eu aici e o distincție deosebită pentru un om atât de tânăr ca dumneata.

Sternau era și el foarte uimit. Deși nu știa ce scrie în scrisoare, bănuia ce poate să fie.

- În afară de câteva merite neînsemnate am avut norocul să mă bucur de bunăvoinţa unor persoane suspuse, răspunse tânărul cu modestie.
- Da, văd. Mă bucur că aceste persoane au știut să aleagă pe cineva demn de încrederea lor. Sunt împotriva unor tratative pe cale oficială asupra sorții unui om care a contribuit mult la zdruncinarea republicii mexicane, dar admit un schimb de vederi pe cale particulară.
- Toată lumea e de părere că în împrejurările actuale împăratul Maximilian nu poate avea nici un punct de reazem. Dumneavoastră ce ziceţi? întrebă respectuos Kurt.

Juarez făcu un gest de dispreţ cu mâna.

- Îl numeşti împărat? Cu ce drept?
- Pentru că e recunoscut ca atare de toate statele europene.
- Nu şi de acelea interesate în cauză. De altminteri, statele despre care vorbeşti ar fi trebuit să aibă atâta perspicacitate ca să înțeleagă de la început că e vorba de o farsă, care trebuia să se sfârșească odată ce s-ar fi terminat combustibilul. Acum totul s-a isprăvit. Eu n-am recunoscut nicicând și nu recunosc nici acum pe un Max de Habsburg care s-a lăsat ademenit în paguba lui de Napoleon al III-lea să joace va banque. Banca a câștigat. Te-aș ruga să nu vorbești niciodată în fața mea de un împărat al Mexicului, care nu există pentru mine. La întrebarea

dumitale îți pot răspunde numai atât: domnul acesta nu va fi în stare să se mențină.

- Şi care credeţi că îi va fi soarta?
- Senior Unger, văd că vorbeşti limpede şi deschis. Voi face şi eu acelaşi lucru. Dacă acest Max pleacă la vreme, scapă cu viaţa şi se va putea lăuda dacă va dori că s-a numit cândva împărat al Mexicului. Dacă se codeşte însă, atunci e cu siguranţă pierdut.
 - Ce înţelegeţi prin cuvântul "pierdut"?
- Că îi va fi cu neputință să se mai salveze. Statul mexican îl va da în judecată.
 - Statul cine e?
 - Eu.

Kurt se înclină.

— Veţi fi președinte al Mexicului?

Juarez își încruntă sprâncenele.

— Cum, "voi fi"? Nu am fost și până acum?

Kurt nu-și pierdu cumpătul.

- Vă atrag atenţia, senior, că nu e vorba de părerea mea personală.
- Sau nu mai sunt? zise Juarez cu trufie. Cine m-a înlocuit?
 - Napoleon şi Maximilian.
- Aş! Ăştia doi!... Nici dumneata nu crezi ce spui. Fii sigur că peste câteva săptămâni întreaga ţară mi se va supune cu entuziasm. Ţi-am spus-o şi-ţi repet: comedia s-a sfârşit.
- Atunci judecătorul lui Maximilian veţi fi dumneavoastră? Şi care va fi sentinţa?
 - Moartea prin glonţ.
- Nu vă gândiți că membrul unei familii imperiale nu poate fi împuşcat aşa, pur şi simplu?
 - Vom institui un tribunal.
- Tribunalul acesta trebuie să ia în seamă cine e acuzatul. Se cer oarecare considerații pentru un arhiduce de Austria.

- Cine vrea să i se dea considerație trebuie să știe să o dea și el altora. Un bandit, un calomniator, un ucigaș, un falsificator, un conspirator trebuie pedepsit, indiferent din ce strat social face parte. Şi cu cât e mai inteligent, cu atât trebuie să fie și pedeapsa mai aspră, dacă individul a păcătuit împotriva legilor pe care el e în măsură să le cunoască mai bine ca un altul.
 - Acestea sunt principiile unui judecător neînduplecat.
 - Acela sunt eu.
- Dar nu ale unui părinte de stat care are dreptul de-a fi milostiv și iertător.
 - Cine-ţi spune că nu m-am gândit la iertare?
 - Propriile dumneavoastră cuvinte.
- Juarez se ridică de pe scaun și începu să se plimbe agitat prin cameră, apoi se opri brusc în fața lui Kurt.
- După cum înțeleg eu, tinere, scopul venirii dumitale e transmiterea dorinței statului german ca să fiu îngăduitor și iertător cu Maximilian.
 - Aţi ghicit, senior.
- Cunoşti felul cum au pus stăpânire francezii pe ţara noastră pentru a i-o preda lui Maximilian? Ştii că eu eram pe-atunci omul ales de Dumnezeu şi de popor ca să domnesc peste Mexic?
 - Da.
 - Şi-ai putea susţine că mi-am făcut poporul nenorocit?
 - Sunt convins de contrariul.
 - M-a detronat poporul?
- Nu, deși venise o delegație la Paris să-i ceară împăratului...
- O înscenare stupidă pe care nu o pot crede nici copiii din leagăn. Francezii mi-au fost adevăraţii duşmani. Lui Maximilian nu-i aduc decât două acuzări: întâi, că s-a învoit orbeşte la planul unui om care a devenit împărat printr-o mare vărsare de sânge în ţara lui şi al doilea, că acum, când francezii au părăsit ţara, se încăpăţânează să rămână. Numai bizuindu-se pe sprijinul lui Napoleon a fost în stare

să facă unele greșeli care se vor răsfrânge asupra capului lui. Cunoști Comunicatul de la 3 octombrie?

- Da.
- Îl cunoaște și guvernul dumitale?
- Bineînţeles.
- Bine. Ce scrie în comunicat?
- Orice duşman al imperiului e un trădător de ţară şi revoluţionar, care va fi pedepsit cu moartea fără a fi judecat.
- Comunicatul acesta a costat viaţa multora. Până şi cei mai credincioşi generali ai mei, Artega şi Salazar au fost asasinaţi fără a fi în prealabil judecaţi. Trăiam liniştiţi şi fericiţi în ţara noastră. Au venit atunci francezii şi ne-au spus că nu avem dreptul la pace şi linişte şi că Max o să ne fie împărat. Au început vărsările de sânge. Cine au fost răzvrătiţii, tinere? Noi?
 - Hm...!
 - Sau francezii? Ori Napoleon şi Maximilian?
- Ai dreptate, senior, zise Sternau care ascultase până atunci în tăcere.
- Şi totuşi noi am fost trataţi ca bandiţi, urmă Juarez agitat. Conţinutul acestui comunicat sângeros nu e altceva decât dictonul acelui biruitor care a zis "Vai de cei învinşi!" Am fost cei învinşi şi a fost vai de noi. Dumnezeu e însă bun şi drept şi acum suntem noi învingătorii. Putem deci striga la rândul nostru: "Vai de ce învinşi!" Şi cu mai mult drept. Totuşi nu o facem. Nu vrem să fim cruzi şi răi. Ne cerem însă dreptul nostru şi, odată cu el, libertatea oricărui cetăţean al acestei ţări. Cunoşti, senior, dreptul talionului din Biblie? Dreptul acesta domneşte şi astăzi în prerii, pretutindeni unde popoarele trăiesc în pace şi bună înţelegere.
- E groaznic! îl întrerupse Kurt. Acele popoare care se bucură de binefacerile civilizației...
- Civilizație? Așa credeam și eu mai înainte. Dar când o armată năvălește într-o țară ca tâlharii! Asta e cultură,

civilizație? Dacă Pantera Sudului ucide și jefuiește e pur și simplu o fiară cu chip de om și va fi închis în cușcă. Dacă acest Cortejo vrea să fie președinte e nebun sau caraghios. Dacă însă Napoleon și Maximilian al Austriei dau năvală, cu putere armată, într-o țară străină ai cărei locuitori nu le-au făcut nici cel mai mic rău, atunci se aseamănă cu botocuzii, comanșii sau alte neamuri sălbatice pe care le numim barbare. Și dacă te-am întrerupt când ai început să vorbești despre civilizația popoarelor, e că au și ele înscris în legislația lor acest drept al talionului. Nu mai zic însă "ochi pentru ochi și dinte pentru dinte", dar pedepsesc omorul cu moartea și celelalte crime cu o pedeapsă echivalentă sau amendă în bani. Ai numărat dumneata picăturile de sânge care au curs în timpul ocupației Mexicului?

Kurt clătină cu mâhnire capul.

- Ai dreptate, nu s-ar fi putut număra, urmă Juarez. Au fost râuri întregi. Sunt nedrept dacă osândesc la moarte pe cel care le-a vărsat, când orice judecător dă pe mâna călăului pe oricine a ucis un singur om?
- Repet, senior, că acela despre care vorbești astfel e de viță împărătească.
- Ei şi? Cu atât mai rău că nu şi-a dat seama ce face. Ce-ar zice austriecii dacă s-ar pomeni că vin în fruntea unei armate să le dovedesc că aş fi un mai bun domnitor decât...

În clipa aceea uşa se deschise brusc şi un bărbat care se cunoştea după uniformă şi trese că e ofiţer superior, dădu buzna în cameră şi se repezi cu mâinile întinse la Juarez. Chipul lui oacheş, trăsăturile aspre şi ochii lui lucitori dovedeau un temperament energic şi o voinţă extraordinară.

- Senior Juarez! strigă el cu o bucurie nestăpânită.
- Generalul Porfirio Diaz, dumneata aici în Zacatecas! exclamă Juarez strângându-i mâinile. Te credeam mai la nord. Nu cumva s-a întâmplat ceva neplăcut?
- Dimpotrivă, îți aduc o veste cât se poate de bună, răspunse vesel generalul.

— Ah! Vorbeşte!

Diaz se uită la cei doi germani.

— Senior Sternau și senior Unger, zise Juarez, doi prieteni de care nu mă feresc.

Cei trei bărbaţi se înclinară politicos.

- Ştiu că n-ai primit ultimele două scrisori ale mele, începu generalul. Au fost interceptate de duşman. De aceea am venit eu însumi să-ţi comunic anumite lucruri. Că francezii au plecat din ţară, asta o ştii.
 - Da.
 - Că Max se află la Queretaro, de asemenea.
 - Da.
- Nu mai are decât trei orașe în stăpânirea lui: Capitala, Queretaro și Veracruz. În capitală poruncește generalul său Marquez, ticălosul acela care jupoaie populația până la sânge.
 - Multă vreme nu o s-o mai facă, fii pe pace.
- Să sperăm. Aşteptam instrucţiuni de la dumneavoastră, dar fiindcă nu le-am primit, deoarece trimişii mei au fost prinşi şi împuşcaţi, am acţionat din propria mea iniţiativă. Cele trei orașe care mai sunt în stăpânirea lui Maximilian trebuie izolate şi comunicaţia între ele întreruptă; de aceea am luat cu asalt Puebla şi am ocupat-o.
- Adevărat? întrebă Juarez cu bucurie. E un mare succes, pentru care îți mulțumesc, generale.
- Acum am venit eu însumi ca să mă înțeleg verbal cu dumneavoastră și cu generalul Escobedo ce mai e de făcut.
- Foarte bine ai făcut, senior. O să te anunț eu când va fi momentul consfătuirii. Deocamdată te rog să primești ospitalitatea mea; să mergem să-ți arăt camera unde vei fi găzduit pe timpul șederii aici.

Bucuria îl transformase complet pe președinte. Se scuză față de Unger și Sternau, îl luă pe victoriosul general la braț și ieși cu el pe ușă.

Se întoarse radios. Chipul lui sever strălucea de voie bună.

- Dumneata ai mai auzit până acum de acest general Diaz? îl întrebă el pe Sternau.
 - Da, foarte mult chiar.
- Când mă gândesc sau mă uit la el, îmi vine numaidecât în minte numele unui mare general de-al lui Napoleon Bonaparte pe care acesta îl numea cel mai viteaz dintre viteji.
 - A, vreţi să spuneţi mareşalul Ney?
- Da. Diaz e mareşalul Ney al meu. Nu e numai un militar capabil, ci și un bun diplomat. Sunt sigur că va fi odată și-odată succesorul meu. Cunoști Puebla?
 - Da, am trecut doar pe acolo.
- Se află situată între capitală și portul din Veracruz. Îndată ce va fi cucerită, Maximilian de Habsburg e pierdut. Legătura cu portul e tăiată, deci nu ne mai poate scăpa.

Kurt îşi împreună rugător mâinile.

- Senior, vă implor... fiți îndurător...
- Şi eu vă fac aceeaşi rugăminte, adăugă Sternau.

Juarez îi privi clătinând capul. Chipul lui luase o expresie de bunătate care se vedea rar la el.

- Credeam că mă cunoști, senior doctore, zise el.
- Aşa şi e. Ştiu că sunteţi un om cu o energie de fier, a cărui voinţă e neînduplecată...
 - Altceva nimic?
- ... și a cărui inimă nu e întotdeauna stăpânită de această voință. De aceea nădăjduiesc că rugămintea noastră nu va fi zadarnică.
 - Hm! De fapt ce doriţi să fac?
 - Lăsaţi-l pe arhiduce să fugă.
 - Dar dacă nu stă în puterea mea?
- Atunci procedați în așa fel ca să nu fie condamnat la moarte.

Zapotecul clătină îngândurat capul.

- Cereţi cam prea mult de la mine, domnilor. Maximilian şi-a hotărât singur sentinţa când a semnat comunicatul acela sângeros. Vroiam totuşi să fiu îndurător cu el, dar n-a vrut să mă asculte. Nu pot să-l recunosc de împărat al Mexicului, după cum n-a vrut nici el să mă recunoască ca preşedinte, aşa că între noi doi nu pot exista tratative diplomatice. Dar eu nu sunt numai preşedinte, ci şi om şi fiindcă e şi el om ca şi mine, i-am vorbit ca de la om la om. N-a vrut însă să mă asculte.
 - Ce nesocotință din partea lui! exclamă Sternau.
- Am trimis-o la el pe seniorita aceea, Emilia. Ea i-a atras atenția asupra celor din jurul lui. I-a dovedit că toți sunt trădători sau oameni fără judecată care nu știu ce fac. Degeaba!
 - Atunci e singur vinovat.
- Da. Am pus să i se spună că drumul spre mare îi stă deschis până în ultimul moment. Ce credeţi că a făcut? A râs. I-am mai spus că o dată în mâinile oamenilor mei nu-mi va mai fi cu putinţă să-l scap, a râs iar.
 - Altă cale nu există? întrebă Kurt.

Juarez îl privi scrutător.

- Poate, răspunse el îngândurat. Vrei să te însărcinezi dumneata cu afacerea asta?
 - Imediat, zise Kurt cu bucurie.
- Va fi de prisos, știu. De altminteri, ești singurul om căruia cutez să-i dau o astfel de însărcinare. Crezi că poți să străbați prin avanposturi?
 - Vreţi să spuneţi ale împăratului?
 - Da. Pentru ale mele îţi voi da eu un permis.
- Am destule acte de legitimație și scrisori de recomandație la mine, așa că n-au să mă oprească.
 - Şi crezi că vei putea pătrunde la Maximilian?
 - Cu sigurantă.

Juarez îl privi iar adânc în ochi, ca și când ar fi vrut să-i citească până în fundul sufletului, pe urmă se așeză la birou

și se apucă să scrie ceva. După ce sfârși, întinse foaia de hârtie tânărului și-l întrebă:

— Crezi că va fi de ajuns? Kurt citi următoarele:

"Prin aceasta interzic oricui să oprească din drum persoanele care vor prezenta aceste rânduri. Dimpotrivă, ordon să li se lase liberă trecerea prin toate posturile noastre și să li se înlesnească pe cât se poate călătoria pentru a putea ajunge la locul hotărât. Cine nu ascultă de ordinul meu va fi pedepsit cu moartea,

Juarez"

- E mai mult decât trebuie, zise cu bucurie Kurt, care se și vedea salvatorul împăratului și sărbătorit ca un erou în patrie.
 - Nu prea cred, răspunse cu răceală Juarez.
 - Sunt sigur că ordinul va fi ascultat cu sfințenie.
 - Asta da, numai de cel interesat în cauză, nu.
 - Maximilian? Ar trebui să fie nebun!
 - Bine, încearcă!
 - Pot să-i arăt și lui biletul de liberă trecere?
 - Da.
 - Şi altora?
- Nu. Te vei servi de el numai în caz de nevoie. De altminteri îți atrag atenția că dacă partizanii mei ar afla că am contribuit la salvarea arhiducelui, sunt pierdut. Cu toate acestea mă dau în mâinile dumitale, deși ești un copil aproape. Sper însă că vei fi vrednic de încrederea pe care ți-o acord.

Kurt vru să spună ceva, zapotecul însă îi curmă repede vorba.

— Eu am făcut, după cum vezi, tot ce se poate face pentru salvarea lui Maximilian. Dacă totuși arhiducele va cădea în mâinile noastre, nu mai există scăpare pentru el. Eu nu sunt un domnitor autorizat cu puteri nelimitate, ci supus voinței poporului. De aceea rog pe Dumnezeu să-ți ajute în îndeplinirea misiunii dumitale.

Cu aceste cuvinte Juarez îi întinse mâna tânărului, apoi adăugă întorcându-se spre Sternau:

- Cred că prietenul dumitale e grăbit și va vroi să plece cât se poate mai repede. Ar fi de dorit să intervină la Queretaro pentru seniorita Emilia, pe care o știu în primejdie de când se află acolo doctorul Hillario. Cât pentru dumneata, voi face tot ce-mi va sta în putință. Astăzi aș vrea însă să-ți fac eu o mare rugăminte.
 - Pe care o voi îndeplini cu mare plăcere.
- Stai, nu te grăbi aşa, senior. Ce proiecte ai în momentul de faţă?
- Deocamdată n-am hotărât încă nimic. Venisem să vă comunic numai ce s-a petrecut. Ştiţi că fără bunăvoinţa dumneavoastră nu se poate face nimic privitor la afacerea Rodriganda.
- Asta aşa e. Cortejo, Josefa, Landola, Hillario şi nepotul lui trebuie aduşi pe banca acuzaţilor. Ar fi totuşi de dorit să avem o mărturisire completă din partea lor. Şi nici atunci chiar, nu vom putea avea o condamnare valabilă.
 - Pentru ce?
- Gândește-te la situația noastră actuală. Nu știm încă nici noi ce se va întâmpla. În această afacere se cere ca și un alt stat să legalizeze sentința, mai ales în Spania. Trebuie deci să așteptăm ca și situația Mexicului să se clarifice.
 - Neplăcut lucru...
- Sper însă că până în iunie să se sfârşească. Nu mai e mult, după cum vezi. Cum socoți să-ți petreci timpul până atunci?
 - Îmi îngăduiţi să rămân în apropierea dumneavoastră?
- Cu mare plăcere. Tocmai ce vroiam să te rog. N-ai vrea să intri ca ofițer în serviciul meu?

Sternau clătină încet capul.

- Ştiţi senior că eu...
- Ssst! zâmbi Juarez. Ştiu ce vrei să spui. Viaţa dumitale e prea preţioasă unor persoane care ţi-au dus atâţia ani dorul, încât nu vrei să ţi-o primejduieşti pentru o cauză care nu te-priveşte direct.
 - Aşa e. N-aş vrea totuşi să fiu judecat fals.
- Deloc, dragul meu. Nu mă îndoiesc nici de curajul și nici de capacitatea dumitale extraordinară; ţin însă mult să te am în serviciul meu.
 - Dacă nu ca ofițer, atunci nu-nțeleg...
- Ca medic. Suntem în luptă continuă. Medici avem puţini şi ce fel de medici! Rar unul care să se priceapă niţel mai ca lumea la operaţii.
 - Şi pentru cât timp m-aţi angaja?
- Fără nici o obligație. Nu vreau să-ți fiu o piedică. Poți pleca oricând vrei.
 - Bine, primesc.
- Aşadar, ne-am înțeles. Ştiu că faci un sacrificiu, pentru care îți voi fi întotdeauna recunoscător. Pe cine mai ai cu dumneata?
- Inimă-de-urs, Ucigătorul-de-bivoli, Plisc-de-uliu,
 Săgeata-trăsnetului şi micul André.
 - Ei ce-au de gând?
- N-au hotărât încă nimic. Pentru micul André aş avea eu o idee. Tot are senior Unger trebuință de un însoțitor, i l-aş propune pe el.
 - Îl iau cu mare bucurie, zise Kurt repede.
- Bine, și-acum mai e ceva. Parcă spuneai de niște odăjdii și obiecte prețioase pe care le-ați găsit în beciul mănăstirii.
 - Da, împreună cu scrisorile politice ale lui Hillario.
 - Vrei să mi le arăţi şi mie?
 - Vă stau la dispoziție, atât scrisorile cât și celelalte.
- Mulţumesc. De azi înainte vei locui la mine şi după ce te vei odihni niţel vom discuta mai departe despre cele ce ne interesează.

12. O hotărâre fatală

Un călăreţ singuratic gonea grăbit pe şoseaua care ducea de la México la Queretaro. Între aceste două orașe se află micul orășel Tuia. Călăreţul îl străbătu fără să se oprească, deşi calul său părea să fie foarte obosit. Când fu însă afară din oraș, lăsă în urmă șoseaua care mișuna de soldaţi si o luă peste câmp până ce ajunse la ruinele unei clădiri care căzuse probabil nu de mult pradă flăcărilor. Omul descălecă, lăsă calul să pască în voie și se așeză jos, lângă un zid năruit.

Deodată auzi pe cineva că-l strigă încet pe nume:

— Senior Hillario!

Privi în juru-i, dar nu văzu pe nimeni.

- Senior Hillario! Auzi el iar.

Scoase pistolul de la brâu și cercetă cu ochii prin toate ungherele, degeaba.

 Senior Hillario! strigă de astă dată glasul ceva mai tare.

Înțelese acum dincotro venea glasul. Se dădu după zid și văzu că acela care îl strigase nu era altul decât Arrastro.

- Nu te așteptai, nu-i așa? zise conspiratorul rânjind.
- Dumneata?... Ce cauţi aici? îl întrebă cu mirare bătrânul.
- Asociaţia noastră e pretutindeni. Te aşteptam. Am fost la Santa Barbara şi-am vorbit cu nepotul dumitale. Nu era nici un ceas de când plecaseşi. Am vrut să mă iau după dumneata, dar nu ştiam pe ce drum apucaseşi. Cum îţi cunoşteam însă ţinta călătoriei şi aflasem că împăratul nu mai e în capitală, mi-am închipuit că te vei duce de acolo la Queretaro. Am căutat deci un punct între aceste două orașe şi ruinele astea mi s-au părut locul cel mai nimerit ca să te aştept.
 - Atunci ai să-mi comunici ceva important?

- Da.
- Ce mai era pe la mănăstire?

Arrastro îl privi mirat.

- Pentru ce mă întrebi?
- E foarte natural să te-ntreb. Când pleacă omul de acasă are întotdeauna grijă să nu se întâmple ceva în lipsa lui.
- Aşa? La un ceas după plecare... Hm! Ce vrei să se întâmple într-un interval atât de scurt?
 - Nu se știe.
 - Tare mă tem că dumneata ascunzi ceva, senior.
- Te înșeli. Trăim însă în timpuri tulburi și fiecare clipă poate aduce o schimbare.
- Nu cumva vrei să te joci cu mine de-a v-aţi-ascunselea? Nu te-aş sfătui, murmură Arrastro cu glas ameninţător.
- N-am nimic de ascuns, răspunse bătrânul cu o nepăsare prefăcută. Ce ziceai că ai să-mi comunici?
- Din ziua când ți-am dat însărcinarea pe care o știi, au survenit unele schimbări. Vin să-ți ușurez simțitor sarcina. Asociația a trimis trupe în unele localități din spatele republicanilor, ca să le împiedice înaintarea.
 - Adică să-l țină în loc pe Juarez.
- Da. Mai mult încă. Mișcarea trebuie să pară în folosul împăratului.
- Aha, am înțeles! Maximilian o să creadă că numărul partizanilor săi e mai mare decât s-aștepta. Curajul și încrederea lui o să sporească și n-o să vrea cu nici un chip să plece.
- Întocmai. O să creadă că situația e mai bună decât e în realitate, ceea ce o să-l dea drept în mâna republicanilor. În urma Comunicatului său de la 3 octombrie, aceștia nu-l pot grația și vor trebui să-l execute. Juarez va fi socotit ucigașul lui și hulit de toată lumea.
 - Şi unde vor avea loc demonstraţiile?
 - Prima la Santa Jaga.

- La Santa Jaga? întrebă bătrânul speriat. De ce tocmai acolo?
 - Aşa a hotărât asociația secretă...
 - Şi mănăstirea della Barbara?
- Va fi punctul principal. Clădirea e ca o fortăreață și nu poate fi atacată, de aceea a fost ocupată după plecarea dumitale de-ai noștri.
- Ei drace! Şi eu nu sunt acolo... bombăni Hillario necăjit.
- De ce te supără atât lucrul ăsta? îl întrebă burtosul privindu-l bănuitor.
- Cred că nu e greu de ghicit. Ca medic-șef al spitalului sunt răspunzător de tot ce se petrece la mănăstire.
 - Nu mă priveşte pe mine.
- Dar cu atât mai mult pe mine. Câţi soldaţi aţi dus acolo?
 - Vreo două sute.
- Am în spital bolnavi, unii mai grav, alţii mai uşor, convalescenţi şi alienaţi. Îţi poţi închipui efectul pe care-l va face zgomotul unei ocupaţii militare.
 - N-au decât să crape!
 - Îmi compromiteţi instituţia.
 - Aş! Ce eşti dumneata vinovat?
 - Cu toate acestea eu voi trage consecințele.
- Ah, râse Arrastro, de când ai devenit aşa de sensibil?
 Mă tem că nemulţumirea dumitale are o altă cauză.
- Avea dreptate. Bătrânului nu-i era de bolnavi, ci se gândea la prizonierii lăsaţi sub supravegherea nepotului său. Ce nu se putea întâmpla! Şi ce lesne se putea descoperi taina! Totuşi răspunse cu o linişte prefăcută:
 - Ce altă cauză poate avea?
- Atunci nu te agita degeaba. Armata a intrat peste noapte în mănăstire și a ocupat a doua zi orașul în numele împăratului.
 - Eşti sigur?

- Da. Eu n-am fost de faţă, sunt însă sigur că lovitura a reuşit, fiindcă nu era nimeni să opună vreo împotrivire. Astfel de lovituri s-au mai dat şi în alte nouă localităţi. Uite lista, încheie burtosul şi-i întinse doctorului o hârtie.
 - S-o păstrez?
- Da, s-o arăți maiorului Orbanez, aghiotantul generalului Miramon la Queretaro.
 - Şi Orbanez e aliatul nostru?
- Nu te privește. Te duci și te anunți la el, pe urmă o să vezi ce-o să mai fie.
 - Celelalte lovituri au reuşit?
 - Da.
 - Atunci sunt sigur că împăratul n-o să plece.
 - Şi eu. Mai ai să mă întrebi ceva?
 - Nu.
- Bine, poţi să pleci sănătos. Ne vom revedea îndată ce va fi nevoie.
 - Dumneata unde te duci de-aici?
 - La Tuia.
 - Deci tot la Queretaro?
 - Nu. Nu intru în oraș, îl ocolesc numai.
 - Pentru ce? Am putea face drumul împreună.
 - E mai bine să nu fim văzuţi în acelaşi timp. Adios!

Burtosul dispăru după o grămadă de ruine, apăru pe urmă călare și se pierdu în zare. Hillario își urmă și el drumul. Ceea ce aflase îl nemulţumea foarte mult.

Ajuns la Queretaro, se duse de-a dreptul la maiorul Orbanez, a cărui locuință o găsi lesne. Acesta îl privi iscoditor.

- Mi-ai fost anunțat ca doctorul Hillario, îi zise el. Te cunosc eu pe dumneata mai de mult.
 - Nu-mi aduc aminte să fi avut onoarea...
- O, îl întrerupse maiorul, vreau să spun că numai din auzite. Știu că ești un foarte bun medic.
 - Mă faci curios...

- Şi un devotat partizan al Maiestății Sale împăratul. Sau mă înșel...?
 - Sunt gata să-mi dau viața pentru suveranul meu.
- Nici nu m-așteptam la altceva. De altfel, vizita dumitale mi-a fost anunțată încă de ieri de un prieten comun pe care nu vreau să-l numesc. Ce veste mi-aduci, domnule doctor?
- Una tot atât de bună pe cât e de importantă: câteva orașe s-au declarat în favoarea împăratului.
- Ah! Ar fi într-adevăr foarte importantă... Ce anume localități?
 - Poftim lista.

Ofițerul luă hârtia și o citi.

- Numai orașe din spatele armatelor lui Juarez! zise el cu o mirare prefăcută. Se pot considera aceste mișcări ca izbutite?
 - Da, toate. La una din ele am fost și eu martor.
 - Vrei să spui Santa Jaga?
- Exact! Am văzut când a intrat armata în oraș și a înălţat în vârful turlei mănăstirii drapelul împărătesc.
 - Şi populaţia ce atitudine avea?
 - Admirabilă! La ziuă tot orașul saluta cu urale steagul.
 - Ai fi dispus să repeţi în faţa împăratului ce mi-ai spus?
 - Cum să nu!
 - Bine. Te voi duce la el. Așteaptă, te rog, puţin.

Orbanez trecu în camera de-alături, chipurile să mijlocească o întrevedere cu împăratul, dar aci îl aștepta Arrastro.

- Ei, cum ţi se pare?
- Minunat.
- Confirmă totul?
- Mai mult încă. Susține că a fost de față la revolta din Santa Jaga.
- Nu m-aşteptam să-l văd atât de supus. E unealta pe care o sfărâmi după ce te-ai slujit de ea.
 - Vrei să-l sacrifici?

— Ce alta putem face? Să cădem noi în locul lui? Îţi atrag atenţia că toate aceste revolte, în afară de cea din Santa Jaga, pe care le are trecute pe listă nici n-au existat. De altminteri, nici o pagubă de bătrânul ăsta şiret. Ascunde în mănăstire taine pe care ţin neapărat să le descopăr. Dacă nu dispare el, noi doi — dumneata şi cu mine — suntem pierduţi, şi... Miramon împreună cu noi.

Zise ultimele cuvinte atât de încet, încât celălalt de-abia îl putu auzi.

- Atunci o să-l duc la împărat.
- Mai întâi la Miramon; e la mănăstirea La Cruz, în camera lui de lucru.
- Aşa s-a şi întâmplat. Şi unde ne întâlnim pe urmă? întrebă ofițerul.
- Eu părăsesc imediat Queretaro; îmi vei trimite toate comunicările acasă la mine, în Tuia.

Ieşi pe o uşă lăturalnică, în vreme ce aghiotantul se întoarse în camera unde-l aștepta Hillario.

- Vom merge întâi la generalul Miramon, îi zise el cu un zâmbet prietenos. Știi și dumneata că nu poți intra așa de lesne la un cap încoronat.
 - Mă rog, vă stau la dispoziție.

Trecură printr-un gang, apoi ofițerul deschise o ușă și intrară într-un fel de anticameră. Bătu la o altă ușă și la un "Intră" spus cu glas poruncitor, o deschise. Când ușa se închise cu băgare de seamă în urma lui se afla în fața faimosului și temutului general.

- Ce te aduce încoa'? Vii cu cineva? îl întrebă el pe ofițer.
- Cu o persoană pe care trebuie să vi-o prezint: doctorul Hillario din Santa Jaga.
- A, unde am trimis noi două sute de oameni? zise generalul. Era acolo când au sosit?
 - Nu, plecase.
- Păcat! Atunci nu ne poate da vreo informație mai precisă.

- Ba da. Jură că a fost de faţă la răscoală.
- Care a reuşit pe deplin, nu-i aşa? Foarte bine. Ai pus lucrurile admirabil la cale. Când voi fi președinte voi ști să te răsplătesc după merit. Dar, urmă el, stând câteva momente îngândurat, nu crezi că jocul nostru e prea riscant?

Aghiotantul clătină capul.

- Defel.
- Şi totuşi mă tem. Dăm pe împărat pe mâna lui Juarez. Va voi el să ne fie recunoscător și să ne lase să plecăm nesupăraţi?
 - Cu siguranţă.
- Nu uita că pentru a prinde leul trebuie să ne vârâm mai întâi în capcana pusă lui. Mai că aș zice că mare prostie ar face Juarez să mă lase pe mine, rivalul lui, liber.
- Îl cunosc eu pe Juarez. E o fire nobilă și recunoscătoare.
- Noblețea lui mă lasă rece, eu pe recunoștință mă bizui. Cheamă-l înăuntru pe omul adus de dumneata.

Hillario păși pragul. Se găsea pentru întâia oară în fața șefului conspirației. Generalul Miramon îl privi scrutător.

- Mi s-a spus că vii din Santa Jaga, începu el. Ce ai să-mi comunici de pe acolo?
- O trupă de imperiali a intrat în oraș și au înălțat drapelul imperiului deasupra mănăstirii.

Miramon se încruntă.

- O trupă de nebuni vrei să spui, fiindcă o astfel de acțiune, care nu e susținută de altele la fel, e o adevărată nebunie.
 - Nu e cazul.
 - Cum? S-au semnalat și în alte părți astfel de mișcări?
- Da. Poftim lista, senior general. Cred de altminteri că mișcarea se întinde mereu.
- Ah, îmi aduci, văd, o veste foarte bună. Poţi dovedi adevărul?
 - Răspund cu capul meu, generale.

Miramon citi lista.

- Şi răscoala a reuşit pretutindeni?
- Da.

Miramon își stăpânea cu greu un zâmbet, jumătate de milă, jumătate de bucurie.

- Vestea mi-e destinată numai mie? urmă el.
- Nu, generale. Sper că vestea mea bună îmi va înlesni o audiență la Maiestatea Sa.
 - La împăratul? se prefăcu Miramon foarte mirat.
 - V-aş ruga...
- Ajunge că mi-ai adus mie vestea. Știi doar că eu sunt comandantul general aici.
- Ştiu, senior, dar orice supus devotat al Maiestății Sale dorește să vadă măcar o dată în viața lui pe suveranul său la față și sper că vestea mea va contribui să mi se încuviințeze o astfel de favoare.
- Recunosc, zise generalul cu o ezitare bine jucată, că vestea dumitale merită o răsplată. Așadar, garantezi cele ce susții?
 - Cu viaţa şi cu capul meu!
 - Atunci sunt dispus să-ţi înlesnesc audienţa.

Miramon își încinse sabia și-i zise lui Orbanez:

— Multumesc, maior Orbanez și la revedere!

Ofițerul salută și ieși, iar generalul făcu semn lui Hillario să-l urmeze.

Împăratul Maximilian își făcuse la Queretaro cartierul general în mănăstirea La Cruz.

În timp ce Miramon punea la cale noul plan pentru nimicirea împăratului său, acesta stătea la fereastră și privea dus pe gânduri jos, în grădina mănăstirii, pe când în mijlocul camerei stătea în picioare și aștepta un bărbat mărunt și îndesat, în uniformă bogată de general mexican. Chipul lui pârlit de soare era tot atât de îngândurat ca și al împăratului. Omul acesta — la care se cunoștea foarte bine obârșia indiană — era generalul Mejia.

Dacă Juarez, vorbind cu Sternau despre generalul Porfirio Diaz îl numise "cel mai brav dintre bravi", tot astfel ar fi putut să spună Maximilian despre generalul Mejia "cel mai devotat dintre devotați". După cum Ney și-ar fi dat viața pentru Napoleon, Mejia și-ar fi sacrificat-o pe a sa pentru împăratul său.

Se părea că împăratul avusese tocmai o convorbire serioasă cu generalul Mejia și intervenise o pauză între ei. În cele din urmă Maximilian rupse tăcerea și întrebă fără să se întoarcă:

- Aşadar Puebla e pierdută?
- Iremediabil, Maiestate.
- Dar eu cred că localitatea poate fi recucerită. Avem doar aici cinci mii de oameni la dispoziție.
- Nu ne putem lipsi de nici unul din ei, fiind ameninţaţi de Escobedo.
 - Acesta se află în Zacatecas, după cât ştiu.
- Dar şi-a întins avangarda atât de departe, încât în trei zile ne poate ajunge.

Împăratul se întoarse brusc.

— Ah! Te temi de Escobedo?

Mejia nu răspunse.

- Ei? întrebă Maximilian nerăbdător.
- Nu mă tem de el, e însă unul dintre cei mai buni generali din câți cunosc eu. De altminteri, cred că n-am dat încă dovadă să mă fi temut de cineva.
 - Văd însă că prea eşti prudent.
 - Nu pentru mine, ci pentru împăratul meu.
- Tot din prudență vrei să renunți pentru totdeauna la Puebla?
 - Pentru că nu avem mijloace s-o recucerim.
- Dacă zici că avem trebuință de armata noastră deaici, îl avem pe Marquez în capitală și el are forțe destule.
 - Îi trebuie aceste forțe. El este amenințat de Diaz.
- Atunci îl crezi pe Diaz tot aşa de bun general ca şi Escobedo?

- Şi mai bun!
- Marquez nu e mai prejos ca el.
- Să-mi dea voie Maiestatea Voastră să mă îndoiesc. Marquez e urât de toţi. Domină capitala prin teroare. E prea tărăgănat, nu e sincer. Tocmai acestei tărăgăneli i se datorează faptul că Diaz a reuşit să ne ia Puebla.
 - Dumnezeule, ce perspective!
- Din nenorocire, adevărate. Maiestate, suntem încercuiți...
 - Vrei să spui că nu ne putem îndrepta spre coastă?
 - Da.
- Nici cu armatele reunite? Dispun de peste treizeci de mii de oameni de credință. Dacă m-aș hotărî să plec, aceștia mă pot escorta fără primejdie la Veracruz. Dumneata ce zici, nu cumva te îndoiești?
 - Din nenorocire, da.
 - Pentru ce? întrebă Maximilian cu ciudă.
- Întâi, fiindcă n-am încredere în acești oameni "de credință" și al doilea pentru că Porfirio Diaz ne-a tăiat calea.
 - Suntem mai tari ca el. Îl înlăturăm și pace!
 - Îi va alerga imediat Escobedo în ajutor.
 - Îl înlăturăm și pe el.
- Să nu uite Maiestatea Voastră că, dacă renunțăm la Capitală și la Queretaro, ne găsim fără nici un ajutor, pe când așa avem cel puţin o acoperire.

Maximilian nu era tactician și bun strateg; fire impresionabilă, aci spera din toate puterile, aci dispera cu desăvârșire.

- Aşadar crezi că totul e pierdut?
- Da, răspunse grav Mejia.

Împăratul își mângâie barba cu o mână tremurândă și se uită cu imputare la general.

— Ştii dumneata că nu eşti deloc ceea ce se cheamă "un curtezan"?

— N-am fost niciodată, Maiestate. Eu sunt soldat și supus devotat al împăratului meu.

Maximilian îi întinse mâna mişcat.

- Ştiu. Eşti dumneata niţel "cobe", dar nu din răutate.
- Cobe? replică Mejia impresionat. Nu, Maiestate! V-am prevenit de când ați pus piciorul pe pământul acestei țări. Prevestirile mele s-au adeverit, din nenorocire. Voi pieri împreună cu împăratul meu.

Urmă iar o pauză, în care timp împăratul privea mâhnit pe fereastră. Se întoarse apoi încet și cu anevoie spre indian.

— Trebuie să-ți mărturisesc, generale, că mă căiesc acum că nu te-am ascultat.

Mejia apucă mâinile împăratului, le acoperi de sărutări și zise cu lacrimile în ochi:

- Mulţumesc, mulţumesc pentru cuvintele acestea, Maiestate, ele mă despăgubesc de toate suferinţele pe care le-am îndurat în tăcere.
- Da, da, știu că ești credincios și devotat. Şi crezi întradevăr că trebuie să ne retragem?
 - Unde?
 - Hm, nu ştiu...
- Nu mai există scăpare. México și Veracruz vor cădea și vom fi asediați aici.
 - Atunci ne vom împotrivi.
 - Ca să murim!
- Cuvântul acesta nu-mi place. Nu mi-e frică de o moarte eroică pe câmpul de luptă. Nu cred însă că va îndrăzni cineva să ridice mâna asupra unui fiu al casei de Habsburg.
 - Şi totuşi vor îndrăzni, Maiestate.
- Crezi? zise împăratul amenințător și semeţ. Ar fi un asasinat săvârșit împotriva împăratului lor.
 - Locuitorii acestei țări zic că ei n-au împărat.
 - Mă vor răzbuna!
 - Cine?

- Puterile.
- Putut-au Anglia și Spania face ceva? Şi-au retras din primul moment trupele. Şi Franţa? Napoleon și-a scos repede capul din laţ și ne-a lăsat pe noi în el. Care din Puteri o să ne răzbune?
 - Istoria.

Spuse aceste cuvinte cu o convingere adâncă.

- Istoria? zise Mejia uimit. Ea e întotdeauna nepărtinitoare?
- Nu întotdeauna, dar posteritatea va condamna pe judecătorii şi călăii noştri.
- Poate că posteritatea ne va condamna pe noi, judecând din punctul de vedere al mexicanilor.
 - Adică al călăilor noştri?
- Să-mi îngăduie Maiestatea Voastră să privesc acest punct de vedere cu obiectivitate. Adevăratul mexican nu recunoaște pe nimeni de împărat al Mexicului. Numește pe arhiducele de Austria un venetic care a îmbibat pământul țării cu sânge.
 - Generale, întrebuințezi expresii prea tari.
- Aceste expresii sunt ale republicanilor. Vă rog să vaduceți aminte de Comunicatul de la 3 octombrie.
 - Nu mi-l mai aminti! strigă Maximilian indignat.
- Totuşi trebuie s-o fac, Maiestate. V-am sfătuit atunci să nu-l semnați, dar nu m-ați ascultat. Din momentul când i-am considerat pe republicani asasini și i-am tratat ca atare, aveau și ei, din punctul lor de vedere, dreptul să ne considere și pe noi tot astfel. Cade arhiducele Maximilian al Austriei în mâinile lor, nu se mai sinchisesc de părerea Puterilor și nici de ce va scrie istoria.
 - Ar fi groaznic!
- Da, vom fi consideraţi drept ucigaşi de rând şi vom fi împuşcaţi fără multă vorbă.
 - Mai degrabă mor cu sabia în mână!
 - Nu întotdeauna ai prilejul să-ţi alegi moartea.

- Nu există deci nici o posibilitate să înlături o astfel de soartă?
 - Una singură.
 - Adică retragerea?
- Retragerea, uncie? Exclus! Retragerea era posibilă când Bazaine aștepta să ia pe bord pe Maiestatea Voastră.
 O retragere mai era cu putință și ultima când Puebla ne aparținea încă și calea la Veracruz ne mai era deschisă.
 Acum nu mai e.
 - Atunci ce mijloc de salvare zici că ar mai fi?
 - Ar fi... fuga.
 - Fuga? Pentru nimic în lume!
 - Altul nu există.
 - Niciodată!
 - Eu nu l-aş dispreţui.
 - Ai fi considerat drept laş.

Mejia înălță cu mândrie capul.

- Maiestate, generalul Mejia e prea bine cunoscut ca să fie considerat laş. Oare laş a fost Napoleon când a fugit din Egipt sau din Rusia? În amândouă împrejurările şi-a lăsat armatele în urmă, ştiind că nu pot obţine nimic.
- Napoleon a salvat ideea de Maiestate imperială, nu pe sine.
- Acelaşi lucru trebuie să-l facă și Maiestatea Voastră. Încă un exemplu: Fost-a Carol al Suediei un erou când a refuzat să se întoarcă în patrie?
 - Acesta a fost un zvăpăiat şi un nesocotit.
- Şi cel puţin viaţa nu-i era în primejdie. Pe când aici, moartea cea mai hâdă o aşteaptă pe Maiestatea Voastră.
- De altfel, cred că acest mijloc de salvare nici nu mai e cu putință. Toată țara e plină de dușmani.

Mejia puse acum mâna pe spadă și zise cu ochii fulgerători:

— Nu are Maiestatea Voastră câteva sute de husari unguri gata să-și sacrifice viața pentru domnitorul lor? Mă

oblig ca împreună cu aceștia să duc pe Maiestatea Voastră la coastă și să-l îmbarc pe un vapor.

- Nu-i pot sacrifica.
- Acelaşi lucru se va întâmpla şi dacă rămâneţi.
- Şi dacă plec eu ce se va întâmpla cu generalii mei?
- La fel ca și cu ei.
- Se poate însă interveni...
- Orice intervenţie va fi zadarnică.
- Vor fi deci pierduţi Marquez, Miramon...
- Ar încerca într-adevăr Maiestatea Voastră să-l salveze și pe acest Miramon? Va fi cel dintâi căruia i se va intenta procesul.
 - E sub protecția mea.
- Protecția aceasta nu va fi luată în seamă. Miramon e considerat de toată țara drept trădător.
 - Generale!
 - Ştiu eu ce spun.
 - Generale! exclamă iar Maximilian cu glas aspru.

Mejia nu se intimidă. Urmă:

- Toată vina pentru cele ce s-au întâmplat lui i se atribuie.
 - Dovedeşte-o!
 - A auzit Maiestatea Voastră despre Jecker?
 - Desigur.
- Acest elveţian emigrat în Franţa a împrumutat în 1859 preşedintelui de atunci, Miramon, şapte milioane de franci pentru Mexic. Bani nu i-a înmânat decât trei milioane, restul în titluri fără valoare. În schimb, Miramon, care a fost mituit, a eliberat creanţe de-ale republicii Mexic în valoare de şaptezeci şi unu milioane franci. Aşadar, peste şaizeci şi opt de milioane au fost escrocate.
 - Generale!
- Această datorie fictivă a fost cumpărată de domnul Morny, frate vitreg al lui Napoleon. Şi fiindcă Juarez nu a vrut să plătească suma...
 - Generale! strigă Maximilian ameninţător.

Mejia nu se tulbură și urmă:

- Napoleon a pornit război împotriva ţării noastre.
- Şi mă faci pe mine părtaș! zise indignat împăratul!
- Departe de mine gândul! Țin numai să atrag atenția Maiestății Voastre asupra glasului poporului, care va fi, poate, odată, glasul istoriei.
 - Eşti mai mult decât îndrăzneţ!
- Sunt, ca să salvez pe Maiestatea Voastră. Trebuie să dovedesc că Miramon nu se poate aștepta nici la milă, nici la iertare. Și nici Marquez, Vidauri sau ceilalți nu vor putea fi salvați dacă Maiestatea Voastră se sacrifică pentru ei. Capul unui împărat e mai scump și mai de preț decât ei toți la un loc. Maiestate, mă asociez la rugămintea tuturor supușilor devotați ai Maiestății Voastre. Cuvântul "fugă" nu are, în împrejurarea de față, înțeles rușinos ca în alte cazuri. Încredeți-vă în mine! Să ne întoarcem în Europa, sadunăm noi forțe ca să începem lupta din nou și să ieșim biruitori.

Mejia căzuse în genunchi și strângea cu putere mâinile împăratului.

— Nu... pot! murmură el.

Mexicanul își juca acum ultimul și cel mai bun atu.

— Să se gândească Maiestatea Voastră la împărăteasa noastră. Poate că mai există salvare pentru ea. Poate că ochiul ei se va însufleți iar când îl va vedea pe omul adorat. Să se afunde pentru totdeauna în noaptea neagră a nebuniei, când va afla că omul acesta a murit în ştreang ca un criminal odios?

Împăratul își acoperi fața cu mâinile și îngăimă cu glasul frânt:

- Despre... ci... ne vorbeşti?
- Despre aceea pe care Maiestatea Voastră o mai poate salva, trebuie s-o salveze salvându-se pe sine.
 - Charlotte, o, Charlotte!

La cuvântul acesta lacrimi mari și fierbinți se prelingeau printre degetele lui albe și subțiri.

Maiestate... şopti generalul cu inima sfâşiată de durere.

Maximilian lăsă mâinile în jos și zise plângând.

- Mejia, ai atins acum o coardă la al cărei răsunet nu mă pot împotrivi.
- O, Doamne, să fi îndrumat Tu acum inima împăratului meu pe calea adevărată? strigă generalul și sări în picioare.
- Da, răspunse hotărât Maximilian. Charlotte, soția mea scumpă, va fi scoasă din bezna adâncă a nebuniei, dacă mie cu putință să-i redau lumina minții. Şi zici că există salvare?
 - Da, prin fugă.
 - Într-ascuns?
- Nu, la asta se opune și mândria mea. Negreșit că nu trebuie să-știe toată lumea că Maiestatea Sa părăsește țara. În fruntea credincioșilor husari o duc pe Maiestatea Voastră cu siguranță pe bord.
 - Dar republicanii?
 - Nu mă tem eu de ei.
 - Când vor afla, ne vor tăia calea.
 - Vor fi nevoiţi să ne lase să plecăm.
- Da, după ce-i vom respinge. Eu însă vreau să se verse cât mai puţin sânge.
 - N-o să se verse deloc. Juarez ne va apăra.
- Juarez? spuse împăratul uimit. Ce vrei să spui? Juarez să-mi înlesnească fuga?
- Da, răspunse Mejia convins. Își mai aduce aminte Maiestatea Voastră de seniorita Emilia cu care a avut prilejul să stea de câteva ori de vorbă?
 - Da, m-a sfătuit în diferite rânduri să plec.
 - Referindu-se la Juarez, nu-i așa?
 - Da. O credeam însă o aventurieră.
- Poate că și e. Dar Juarez se servește de ea pentru misiuni care nu trebuie să aibă un caracter oficial.
 - A, e o spioană?
 - Nu, mai degrabă o intermediară.

- Eşti şi acum în relaţii cu ea?
- Da.
- Știi că asta te-ar putea face suspect, generale?
- Juarez nu vrea moartea Voastră, Maiestate. Știe că nu vă mai poate salva odată ajuns în mâinile republicanilor, de aceea a trimis-o pe ea, ca să exprime în taină dorința lui. Femeia mi s-a adresat mie.
 - Are însărcinări limitate?
- Nu le cunosc încă, dar îndată ce va ști că Maiestatea Voastră îi îngăduie, se va prezenta în audientă.
- Ar fi totuși o nesocotință din partea noastră să comunicăm unei persoane de-a lui Juarez că mă gândesc la fugă. Totuși, vreau să văd ce are să-mi comunice. Trimite s-o cheme.
 - E jos, în grădină.
- Aşa? Bănuiesc că dumneata ai adus-o sau i-ai spus să vină, nu?
- Iertare, Maiestate! M-am rugat atât lui Dumnezeu ca împăratul meu să-mi asculte ruga! Eram convins că bunul Dumnezeu se va milostivi, de aceea i-am trimis vorbă să vină.
 - Bine, du-te de-o adu.

Mejia plecă. Pe sală se întâlni cu Miramon și încă un bărbat străin. Se salutară cu răceală și trecură nepăsători unul pe lângă altul.

Aşteaptă-mă aici, zise Miramon către Hillario.

Trimise pe ofițerul de ordonanță să-l anunțe la împărat, pe urmă intră la el. Pe chipul acestuia era ceva ce nu putea înțelege. Mejia ieșea de aici. Trebuia să șteargă impresia făcută de el.

- Ce e nou? întrebă împăratul grav.
- O veste cât se poate de importantă Maiestate, răspunse Miramon înclinându-se adânc.
 - Adevărat? Probabil că nu tocmai bună.
 - Dimpotrivă, foarte bună chiar.

- M-aş mira, fiindcă nu mai sunt obișnuit cu astfel de vești.
- O, Maiestatea Voastră se va deprinde iar cu ele și va domni încă mulți ani fericit, spre binele și gloria țării noastre. Juarez va renunța la Queretaro.
 - Da? spuse împăratul mirat.
 - Şi Diaz la Puebla.
 - Nu înțeleg...
- Juarez e forțat de răscoala partizanilor noștri să dea îndărăt.
 - Răscoală? O răscoală împotriva lui Juarez, zici?
 - Da. În foarte, foarte multe localități.
 - Numeşte-le!
 - Mai întâi Santa Jaga.
- Pe cât ştiu, oraşul acesta e mult mai la nord de Zacatecas. Răscoala ar fi deci în spatele lui Juarez.
 - Aşa şi e.
 - Şi celelalte?
 - Sunt toate înapoia republicanilor.
 - De unde ai veştile astea?
 - De la o persoană demnă de toată încrederea.
 - Unde e persoana?
 - La uşa Maiestății Voastre.
 - A, ai adus-o cu dumneata?
- Mi-am zis că Maiestatea Voastră va avea dorința să afle o veste atât de importantă din însăși gura acestei persoane.
 - Mulţumesc, generale. Cine e persoana?
- Un medic foarte învăţat și bine cunoscut în lumea știinţifică, doctorul Hillario, șeful spitalului de la mănăstirea della Barbara, din Santa Jaga.
 - Să intre.

Ciudat, atitudinea împăratului se schimbase ca prin minune. Nu se mai gândea la fugă. Ochii îi sclipeau, obrajii i se înroșiseră și se uită cu bunăvoință la cel care trecea pragul.

- Dumneata ești doctorul Hillario? îl întrebă el.
- La poruncă, Maiestate, răspunse bătrânul și se aplecă până la pământ.
 - Faci politică militantă?
- M-am ocupat până acum numai de bolnavii mei,
 Maiestate.
- Foarte frumos din partea dumitale. Mi s-a spus că instituția pe care o conduci a fost tulburată în ultimul timp.
- Maiestatea Voastră vrea să vorbească despre răscoala care a avut loc la Santa Jaga?
 - Da. Mişcarea era serioasă?
- Destul de serioasă. Populația a pactizat cu armata. Toți locuitorii din oraș și împrejurimi au pus mâna pe arme, s-au înălțat steaguri și drapele, s-au tras clopotele la biserici, s-au alcătuit companii, batalioane și regimente de civili care pornesc să-l apere pe împăratul nostru.
 - La cât se ridică numărul răsculaților în Santa Jaga?
 - Dimineața erau două sute și seara trei mii.
- Am auzit că astfel de mişcări au avut loc și în alte părți.
 - Aşa şi e. Am lista la mine.
 - S-o văd și eu.

Bătrânul întinse hârtia. Maximilian o citi, apoi îi zise lui Miramon:

- Toate în spatele lui Juarez.
- Cu atât mai bine pentru noi.
- Vor reuşi şi acestea ca aceea din Santa Jaga?
- Cu siguranță. Astfel de mișcări se întind ca un incendiu în prerii. După socoteala mea, se află treizeci de mii de oameni în spatele lui Juarez și numărul lor sporește mereu.
 - Se cere să le dăm un conducător destoinic.
- Cer voie Maiestății Voastre să-mi îngăduie o discuție în privința aceasta. Vedem însă că ideea de un imperiu a prins rădăcini adânci și nu poate fi distrusă de nici un utopist republican.

- În orice caz efectele acestei comunicări asupra armatei sunt neprețuite.
- Cred și eu. Republicanii vor trebui să-și îndrepte atenția spre noul dușman de la nord, ceea ce ne dă timp și loc pentru noi mișcări.

În vreme ce împăratul discuta cu aprindere despre aceste lucruri, veniră Mejia și seniorita Emilia din grădină.

- E cineva la Maiestatea sa? îl întrebă el pe un lacheu.
- Da.
- Cine?
- Generalul Miramon cu un străin.

Fruntea lui Mejia se încreţi. Presimţea o primejdie şi, hotărât ca un soldat ce era, îi zise Emiliei.

— Haidem înăuntru!

Era împotriva protocolului ceea ce făcea el. Miramon se încruntă când îl văzu. Împăratul însă se apropie de el și-i zise repede:

- Ştii, generale, că nu mai e nevoie de planul nostru? Miramon tresări. Ce plan se făurea aici fără ştirea lui? Mejia se înclină cu răceală.
- Aş fi fericit să aflu că au survenit noi evenimente care să facă planul nostru de prisos. Aş putea să le aflu și eu?
- Foarte simplu. Poporul se ridică împotriva lui Juarez și chiar în localitățile din spatele lui. E deci silit să dea înapoi, ceea ce ne va da posibilitatea să-l prindem între două focuri.

Inteligentul mexican clătină capul.

- Are Maiestatea Voastră dovezi?
- Da. Vestea ne-a fost adusă de dumnealui.

Generalul se întoarse spre Hillario. Acesta nu îndrăznise să întoarcă capul când auzise uşa deschizându-se, de aceea n-o văzuse încă pe spioană.

- Cine ești dumneata? îl întrebă Mejia.
- E un domn pe care l-am și prezentat Maiestății Sale, zise Miramon cu glas aspru.

Pe buzele lui Mejia flutură un zâmbet.

- Asta nu împiedică să-l cunosc și eu, răspunse el. Maiestatea Sa n-a binevoit încă să-mi spună numele său, de aceea întreb.
- Domnul acesta e doctorul Hillario, de la mănăstirea della Barbara din Santa Jaga, explică împăratul.

Mejia nu-și putu stăpâni un gest de mirate. Aruncă o privire Emiliei, pe urmă bătrânului și se opri privindu-l scrutător.

- Îngăduie Maiestatea Voastră să pun câteva întrebări acestui om?
 - Cum să nu! Întreabă-l!
- Cine te-a trimis pe dumneata la Queretaro? îl întrebă
 Mejia pe Hillario.
- Populația orașului Santa Jaga. S-a declarat, împreună cu locuitorii altor orașe pentru Maiestatea Sa împăratul. Suntem treizeci de mii de oameni bine pregătiți să-i ținem piept lui Juarez.
 - Cine e conducătorul vostru?
 - N-avem încă și rugăm să ni se dea unul.
- În astfel de cazuri se trimite o delegație și nu un singur om. Unde ți-e delegația?
- O delegație ar fi putut cădea în mâinile lui Juarez, de aceea am venit singur.
- Sper că ești om cinstit. O cunoști dumneata pe doamna?

Bătrânul se întoarse brusc. O recunoscu imediat, dar avu atâta putere de stăpânire să nu-și trădeze sentimentele!...

- Da, răspunse el liniștit. E o spioană de-a lui Juarez, pe care nu m-așteptam s-o văd aici.
 - Ah! exclamă Miramon uitându-se cu atenție la ea.

Mejia îl măsură cu răceală și zise:

— Maiestatea Sa știe cine e doamna. Am aflat de la ea că a fost la mănăstirea della Barbara. Se pare că lucrurile nu sunt tocmai în regulă acolo.

Miramon interveni. Bănuia ce avea să urmeze, de aceea zise repede:

- Chestiunile particulare ale acestui domn nu ne privesc pe noi, ci vestea pe care ne-a adus-o.
 - Eu o cred falsă, răspunse Mejia.
 - Senior! strigă Miramon indignat.
- Ce ton e acesta în fața Maiestății Sale, suveranul nostru? Repet că nu cred un cuvânt din ce spune omul până nu voi avea dovezi.

Împăratul făcu un gest cu mâna și se adresă lui Miramon:

- Generale, dumneata l-ai introdus. Eşti convins că a spus adevărul?
 - Da.
- Ajunge! apoi lui Mejia: Nu mai e nevoie de doamna; o poţi conduce afară.

Mejia încleştă pumnii dar tăcu. Se înclină adânc, dar numai înaintea împăratului și ieși cu Emilia, lăsând la împărat pe dușmanul său de moarte. Şi de data asta trădătorul îl biruise.

De-abia după un ceas plecă și Miramon cu Hillario. Îi indică acestuia un han și trimise apoi să-l cheme pe aghiotantul său.

- S-a făcut, senior? îl întrebă Orbanez când intră.
- S-a făcut, dar a mers foarte greu, răspunse dânsul.
- A, împăratul a bănuit ceva?
- Împăratul nu, ci Mejia.
- A fost la împărat cu seniorita Emilia?
- Da. Mejia făcuse un plan cu împăratul despre care nu trebuia să știu eu.
 - Pe dracu'! Nu cumva o fi vrând să fugă?
 - Aşa bănuiesc.
- Trebuie neapărat să-l împiedicăm. Şi ce rost avea seniorita în toată afacerea asta?
- Foarte important. Hillario mi-a spus că e o spioană dea lui Juarez.

- Atunci e de presupus că împăratul cu Mejia vroiau să fugă cu ajutorul lui Juarez, ceea ce nu trebuie să se întâmple cu nici un preţ.
- Eu am făcut ce mi-a stat în putință. Împăratul crede ce i-am spus eu și Hillario. E plin de speranță și așteaptă vestea că Juarez a fost atacat pe la spate. Voi trimite un regiment care să simuleze un atac, așa ca Maximilian să fie pe deplin convins și să cadă în cursă.
- Ar fi treaba făcută numai pe jumătate. Ce ușor ar putea să capete bănuieli!
- N-a lipsit mult. Această seniorita Emilia trebuie să-i fi spus lui Mejia lucruri prea puţin recomandabile despre Hillario al nostru. Generalul începuse să pomenească nu ştiu ce, dar l-am întrerupt repede.
 - Atunci ar trebui să o îndepărtăm pe spioană.
- În orice caz. Mejia nu va mai avea astfel nici o dovadă și nici ajutorul ei pentru fugă. Bănuiala împăratului va cădea atunci asupra ei și va crede că a șters-o ca să scape de răspundere. Știi unde stă?
- Da. Locuiește la bătrâna seniora Miranda, mătușa mea, și-ți închipui că nu se poate să nu-i cunosc casa.
- Ai putea s-o ademeneşti diseară afară, fără să se bage de seamă?
 - O să încerc. Şi ce facem pe urmă cu ea?
- Împăratul nu trebuie să știe nimic. O trimitem apoi la Tuia și îi facem acolo proces de spionaj. Colonelul Lopez e omul nostru de încredere, așa că ne putem bizui pe el. O so ducă el la destinație, fii pe pace.

13. Un atac neizbutit

În timp ce se urzea acest plan împotriva Emiliei, spioana se întoarse acasă necăjită. Înțelegea că rolul ei aici se terminase și ar fi vrut să plece cât mai curând din oraș. Auzi deodată pași la ușă. Bătrâna servitoare a casei băgă capul înăuntru și zise:

- Au venit doi domni care vor să vă vorbească, seniorita. Unul își zice senior Un... Unger și celălalt Straubenberger.
 - Nu-i cunosc, dar să poftească.

Erau Kurt şi micul André.

Când îl văzu pe André, Emilia se înveseli și îi întinse amândouă mâinile.

Dumneata, senior? Ce surpriză plăcută! De unde vii?
 Spune repede, sunt nerăbdătoare...

André se uită cu băgare de seamă în juru-i, pe urmă răspunse în şoaptă:

- De la Juarez.
- De la Juarez? Primejdios lucru. Şi domnul cine e?
- N-ai auzit de cei doi frați Unger, care au fost împreună cu senior Sternau?
- Ba da. Vrei să spui Săgeata-trăsnetului și căpitanul de vapor?
- Chiar aşa. Domnul acesta e senior Kurt, fiul căpitanului. A venit anume din Germania ca să ne salveze. Fiindcă trebuie să ştii că toţi am fost prizonieri până acum de curând.

După ce-i povesti André ce-a pățit, Kurt o puse la curent cu scopul venirii lui aici.

- Cum, vrei să vorbești cu împăratul? se miră ea. Pot să te întreb ce?
- Te rog să mă ierți că nu pot să-ți spun, deși sunt convins că ești demnă de toată încrederea.

- Nu face nimic, senior, zise ea cu amabilitate. Rămâneţi mai mult timp în oraş?
- Nici eu nu știu, depinde de răspunsul pe care-l voi obține de la împărat. Pe urmă mă întorc iar la Juarez.
- N-ai vrea să mă iei şi pe mine? Aici nu mă simt deloc în siguranță.
- Cum să nu! Te luăm negreșit, zise entuziasmat micul André.
 - Sunt de părerea prietenului meu, adăugă Kurt.
 - Când vă duceţi la împărat?
 - Imediat.
- Veniţi după aceea pe la mine, ca să aflu când plecaţi. Chiar în astă-seară, nu-i aşa? Pe la ora nouă. Trebuie să ştiţi că la noi e obiceiul să se primească vizite până târziu.
 - Venim, seniorita. Ce zici, dragă André?
 - Cu plăcere.
 - Ce bine mi-ar părea să puteți pleca mâine!
 - Posibil. O să-ţi spunem diseară.

André se duse la hanul unde trăsese, iar Kurt la mănăstirea La Cruz, unde locuia împăratul. După ce i se luă un foarte sever interogatoriu și prezentă actele sale de legitimație, îl lăsară să intre.

Se afla în sfârșit în fața omului despre care vorbea o lume întreagă, pe care mulți îl ridicau în slava cerului iar alții îl condamnau.

Maximilian se uita cu ochii lui mari și frumoși la el.

- Mi-ai fost anunțat ca ofițer în armata prusacă sub numele de Kurt Unger, nu-i așa? începu împăratul cu glas prietenos.
- Aşa mă cheamă, Maiestate, răspunse tânărul și salută militărește.
 - Şi vii din Capitală, da?
 - Da, Maiestate, dar nu direct.
 - Ai fost trimis la mine de ambasadorul dumneavoastră?
 - Din nefericire nu, Maiestate.
 Chipul împăratului se înăspri.

- Atunci e vreo afacere particulară care te-a adus aici?
- Particulară? Da, mai că aș putea să-i spun așa.
- Adică personală, care te privește pe dumneata?
- Nu, Maiestate. Vin de la Zacatecas.

Împăratul se dădu un pas îndărăt.

- De la Zacatecas, din cartierul general al lui Juarez? Ai fost la Juarez?
 - Am şi vorbit cu el.
 - Ce-ai căutat dumneata ca ofițer prusac la Juarez?
- Nu în calitate de ofițer, ci ca particular am fost acolo, Maiestate. A fost cu mulți ani în urmă prietenul și protectorul unor membri ai familiei mele și în numele acestora m-am dus la el.
 - Şi cum se face că de la Juarez ai venit la Queretaro?
 - Am fost trimis de el la Maiestatea Voastră.

Trăsăturile feței împăratului deveneau tot mai aspre.

- Mă crezi dumneata omul care să intre în tratative cu Juarez? întrebă el cu severitate.
- Nicidecum. Am venit aici din însărcinarea unor persoane de seamă care, deși în anturajul zapotecului, vor numai binele Maiestății Voastre.
- Ce mare cinste! răspunse cu ironie Maximilian. Ei şi ce-ai să-mi spui?
- Am adus Maiestății Voastre un document, obligândumă pe cuvântul meu de onoare să-l distrug, dacă nu voiți să vă serviți de el.
 - Adică pot să-l citesc, dar pe urmă să ţi-l dau îndărăt.
 - Numai în cazul amintit, Maiestate.
 - Ce misterios sună! Dă-l încoa'!

Kurt scoase din portofel o hârtie scrisă de Juarez și i-o întinse. Împăratul o citi, la început mirat, pe urmă chipul lui se întunecă din ce în ce.

- Nu-nţeleg ce înseamnă asta... Cine a scris rândurile acestea? întrebă el.
 - Juarez, răspunse cu răceală Kurt.

Era destul de inteligent ca să vadă că misiunea lui dăduse greș.

- Semnătura e autentică?
- Maiestate... sunt ofițer!
- Vreau să spun dacă ai fost de față când a scris Juarez documentul.
 - Da.
 - Pentru care motiv a făcut-o?
- A fost rugat de persoanele despre care am vorbit Maiestății Voastre.
 - Presupunea deci că am intenția să fug?
- Nu; e convingerea tuturor partizanilor săi că numai pe calea aceasta Maiestatea Voastră se poate salva.
 - Nu uita înaintea cui te afli, tinere!
 - Sunt perfect conștient de situația mea, Maiestate!
- Din rândurile de faţă reiese că mi se oferă o persoană în care mă pot încrede. Cine e persoana?
 - Eu.
- Aşa? exclamă împăratul uimit. Dumneata ești acela care voiește să mă salveze?
 - Da.
 - Un simplu căpitan!
- Sunt încredințat că mă pot achita de însărcinare, Maiestate. Aceeași părere și-a exprimat-o și Juarez.
 - Ar fi o nebunie! Poftim documentul înapoi.

Tânărul îl băgă în buzunar, apoi zise:

- Cred de datoria mea să atrag atenția Maiestății Voastre că acesta a fost ultimul pas pe care l-a făcut Benito Juarez în problema pentru care am venit.
 - Observaţia dumitale a fost de prisos.
- A pornit dintr-un sentiment de devotament, Maiestate. Şi, deşi a fost de prisos, îmi permit să mai fac încă una şi cea din urmă: s-a format un complot ca să-l distrugă pe Juarez, silindu-l să devină ucigaşul Maiestății Voastre.
 - Ştii că sună foarte romantic ce spui dumneata!

- Totuși, e adevărat. Și deoarece nu devine ucigaș decât dacă Maiestatea Voastră va cădea în mâinile lui, complotiștii vor face tot ce le stă în putință ca să vă țină în Queretaro.
 - De unde eşti atât de bine informat?
- Îmi permit mai întâi să pun întrebarea dacă n-a fost aici un anume Hillario, medic la Santa Jaga?
 - Consider întrebarea ca inutilă.
- Atunci nu-mi rămâne altceva de spus decât că acest Hillario e unealta complotiștilor și ar fi bine să nu se ia în seamă ce spune el.
- Înţeleg. Juarez nu vrea prăbuşirea lui, de aceea mă îndeamnă să fug, ca să nu fie silit să mă prindă.

Împăratul spuse aceste cuvinte cu o intonație insultătoare, dar tânărul căpitan răspunse cât se poate de liniştit:

— Vă dau cuvântul meu de onoare că Juarez nu a fost îndemnat decât de inima lui bună și de rugămințile noastre să scrie documentul pe care am avut cinstea să-l prezint Maiestății Voastre. Nu e el omul care să se lase influențat de o astfel de mașinație și ar prefera de o mie de ori să fie înfrânt, distrus, decât să facă astfel de calcule, nedemne de un suflet mare și nobil ca al lui, încheie Kurt, apoi se înclină și ieși.

Împăratul rămase mai impresionat decât s-ar fi putut aștepta. Uită să-l întrebe pe tânăr dacă acesta pleacă sau mai rămâne în Queretaro; uită că tactica militară i-ar fi dictat poate să-l aresteze pe acest om care văzuse ce se petrece în oraș și l-ar fi putut trăda față de Juarez. Nu se gândea decât la ultimele cuvinte pe care le auzise. Îi răsunau în urechi ca un tunet îndepărtat dar... lăsă să treacă ceasul salvării fără să se folosească de el.

Kurt nu se simțea dispus să se întoarcă la han. Se plimbă nițel prin oraș până ce se înseră, apoi se duse să cineze împreună cu André, care-l aștepta.

— Ai reuşit? îl întrebă acesta când îl văzu.

- Nu. Împăratul tot mai speră să-l doboare pe Juarez.
- O să-i fie cam greu.

Pe la ceasurile nouă, pe când seniorita Emilia își aștepta musafirii, auzi pași la ușă; cineva o deschise atât cât să poată vedea înăuntru și când se încredință că tânăra femeie e singură, intră.

Emilia se sperie, dar când recunoscu în cel care intrase pe aghiotantul lui Miramon se linişti.

- Te rog să mă ierţi, seniorita, că am pătruns de-a dreptul la dumneata, începu el, e vorba însă de o afacere secretă. Ştiu că ai fost astăzi cu generalul Mejia la împărat. Maiestatea Sa n-a putut să-ţi acorde toată atenţia care ar fi trebuit deoarece Miramon era şi el acolo cu o persoană străină. Cum însă Maiestatea Sa ar dori să aibă câteva informaţii asupra acelei persoane, voieşte să-ţi vorbească chiar acum.
 - Şi ai venit să mă duci la împărat?
- Da. Maiestatea Sa dorește să nu afle nimeni de acest lucru.
- E de datoria mea să mă supun, vreau însă să-i spun mai întâi servitoarei mele că...
 - Nu, nu, nici ea nu trebuie să știe unde te duci.
- Nici n-am de gând să-i spun. Aștept însă niște persoane și vreau să le las vorbă că mă întorc peste un ceas.
- Bine. Eu mă duc să te aștept afară, zise maiorul Orbanez și plecă.

Emilia se îmbrăcă repede și coborî scara. Dădu ordine servitoarei ce avea de făcut, apoi ieși în stradă.

- Aşa; acum îţi stau la dispoziţie, îi zise ea maiorului.
- Nu bănuiește nimeni unde te duci? o întrebă el.
- Nimeni.
- Atunci să mergem.
- Haidem!

Emilia îl urmă, dar de-abia făcu patru pași și fu apucată pe la spate de două brațe puternice.

— Aju...

Mai mult nu putu spune căci simți cum i se astupă gura; o pânză i se puse peste față și cineva o legă zdravăn de mâini și de picioare.

Imediat o urcară pe un cal, unde un călăreţ o prinse în braţe şi calul porni în galop. De-abia putea respira. Drumul ţinu, după cum i se păru ei, o veşnicie, apoi calul se opri. I se scoase căluşul din gură şi pânza de pe obraz. În sfârşit, putea răsufla în voie.

- Pentru Dumnezeu, ce înseamnă asta? Trebuie să vă fi înșelat asupra persoanei mele... se tângui ea.
- Defel. Ştim foarte bine cu cine avem de-a face, râse călărețul.
 - Şi ce aveţi cu mine? întrebă ea cu spaimă.
- Tacă-ţi gura! O să ţi se răspundă la vreme. Cu muieri ca tine nu ne batem noi prea mult capul. Laţul de gât şi... basta!

Cel care vorbea astfel era colonelul Miguel Lopez, unchiul soției mareșalului Bazaine, cavaler al Legiunii de onoare și un musafir foarte bine văzut la curtea împăratului Napoleon al III-lea, la Paris.

— Uite și pentru tine un cal. Nu pot să mă târăsc mereu cu tine în brațe. Vei fi legată pe el. Nu te împotrivi și nu încerca să crâcnești ori să fugi, că te împușc pe loc, m-ai înțeles?

Emilia fu legată pe cal, colonelul luă frâul în mână și porni în galop mai departe. După vreo trei ore de drum ajunseră la o cârciumă singuratică, la marginea șoselei. Printre obloane se zărea lumină.

— Diego, ia te uită nițel înăuntru și vezi cine e, porunci Dopez.

Soldatul descăleca și se uită pe una din crăpături.

- Câţiva argaţi, zise el. Văd trei, dar nu cred să fie mai mulţi de cinci.
- Să descălecăm și să tragem o dușcă. Dezleag-o pe femeie de pe cal și adu-o înăuntru.

Legară caii de un par și Lopez intră în cârciumă, urmat de ceilalți.

Când cei cinci soldați o legaseră pe Emilia la Queretaro și porniseră cu ea, maiorul Orbanez făcuse imprudența să strige după ei:

— Drum bun la Tuia!

Călăreţii nu-l auziră, dar îl auziră alţi doi inşi, adică micul André şi Kurt, care tocmai veneau să facă vizita promisă spioanei. Cum străzile orașului nu erau pavate pe vremea aceea, paşii lor nu fuseseră auziţi. Un ţipăt: Aju... le ajunse la ureche. Se opriseră miraţi şi micul André întrebă:

- Parcă a strigat cineva după ajutor?
- Da, era un glas de femeie.
- Da. I s-a băgat un căluş în gură și n-a mai putut sfârși cuvântul.
 - Trebuie să vedem ce e. Înainte!
- Stai! Să ne apropiem pe nesimțite, altminteri stricăm totul.

Își înăbuşiră paşii pe cât era cu putință și se furișară tiptil până aproape de casa în care locuia Emilia. Văzură un grup de soldați călări; aceștia dădură pinteni cailor, care porniră în goană, apoi auziră un glas strigând dup a ei:

— Drum bun la Tuia!

Într-o clipă Kurt fu lângă el și-l apucă de braț.

- Ce se petrece aici? întrebă tânărul.
- Nimic! şuieră omul printre dinți și cu o smucitură se smulse din strânsoare, apoi o luă la fugă. Kurt rămase cu haina individului în mână.
 - Scapă! strigă André și vru să se ia după el.
 - Stai, îi porunci Kurt.

André se opri, dar mormăi necăjit:

- Vrei să-l lăsăm să fugă?
- Poate că e mai bine așa. Şi dacă presupunerile mele se adeveresc, tot nu ne poate folosi la nimic.
 - Cum, presupui ceva? Ori crezi că seniorita Emilia...
 - Să ne încredințăm mai întâi.

— Fir-ar ai dracului de ticăloși!

Cu aceste cuvinte micul André urcă scara în fugă. Găsi uşa încuiată și casa cufundată în întuneric. Cobori iar, dar când ajunse în gang îi ieşi servitoarea înainte.

- Pe cine căutați? întrebă ea.
- Seniorita Emilia e acasă?
- Nu. A, dumneavoastră sunteți pesemne domnii pe care îi aștepta. Mi-a spus să vă întoarceți peste un ceas. A fost pe-aici aghiotantul generalului Miramon și dumneaei a plecat numaidecât după el.
 - Ia fă niţică lumină. Aşa. Cunoşti haina asta?
- Sfântă Fecioară! E haina lui senior Orbanez, nepotul stăpână-mi!
- Bine. Știu ce vroiam să știu. Seniorita a plecat pentru scurt timp în călătorie. Încuie camera și să nu dai nimănui cheia, ai înțeles?

Kurt o lăsă pe bătrână uluită și o luă repede spre han, urmat de micul André, care era indignat.

- Ei drăcie! mormăi el. Seniorita a fost răpită, nu mai încape îndoială. Şi dobitocul ăsta de aghiotant s-a dat singur de gol. Hm, la Tuia... Trebuie să ne ducem după ea.
 - Cunoşti drumul? îl întrebă tânărul căpitan.
 - Da, am fost de mai multe ori pe-acolo.

Ajunși la han, plătiră repede, încălecară și vrură să plece.

- Plecaţi, senior? întrebă hangiul. Degeaba. Nu e voie să iasă nimeni din oraș după ce s-a întunecat.
- Tot ce se poate, pe noi însă nu ne oprește nici întunericul, nici lumina, răspunse micul André jumătate în serios jumătate în glumă. Rămâi sănătos...!

Cu aceste cuvinte dădură pinteni cailor și porniră în goană. La porțile orașului dădură peste o santinelă.

- Stai, cine e? strigă santinela.
- Ofiţeri!
- Cu ce însărcinare?
- Trimişi de-ai generalului Mejia.

- Treceţi!
- Ia spune, băiatule, n-au trecut pe-aici acum o jumătate de ceas câțiva călăreți? Suntem de-ai lor.
 - Ba da, era și colonelul Lopez cu ei.
 - Chiar aşa. Aveau şi o cucoană cu ei?
- Da. Se grăbeau al dracului fiindcă îndată ce-au ieșit pe câmp au luat-o la goană ca nebunii.
 - Lasă că-i ajungem noi. Ţine!
 - Mulţumesc, senior.

În timp ce soldatul prindea moneda de argint din zbor, cei doi călăreți dădură pinteni cailor, care porniră ca săgeata.

- Halal să le fie! Nici măcar un cuvânt de ordine n-au... mormăi André.
 - Cu atât mai bine pentru noi.
- Tocmai mă gândeam să-i dau soldatului una cu patul puştii în cap ca să aflu parola.
- Ar fi fost păcat de el, săracul. Şi poate o greşeală. Acum, la drum!

Călăreau în galop de câteva ceasuri fără să a de urma răpitorilor, când zăriră o cârciumă de drum, prin ale cărei obloane se vedea lumină.

- Nu cumva vor fi aici? întrebă André.
- Cu siguranță. Uite colo șase cai, ai lor trebuie să fie.
- Bine zici. Bravo, am pus mâna pe ei!
- Sst! Să-i legăm și pe ai noștri, dar niţel mai departe. Dacă vedem că seniorita e înăuntru, ne facem că n-o cunoaștem și că nu bănuim nimic.

Descălecară. Din cârciumă se auzea zvon de glasuri. Își legară caii și priviră înăuntru printre crăpăturile obloanelor.

- Un ofițer și patru soldați... șopti André.
- Şi câţiva argaţi la o altă masă, adăugă Kurt. Uite-o pe seniorita, colo lângă vatră.
- O văd. Şi-acu', bucură-te, colonele Lopez, micul André e aici!

- Să-i cruţăm pe cât va fi cu putinţă.
- Hm, vom vedea noi...
- Bănuiesc că nici n-au auzit tropotul cailor noștri. Să intrăm.

Kurt avusese dreptate. Când îi văzu în uşă, Lopez sări speriat de pe scaun, dar văzând că nu sunt decât doi se aşeză iar la locul lui şi-i măsură sfredelitor cu privirea. Fără să le pese, se duseră şi se aşezară la o masă liberă de lângă uşă, ca să fie siguri că nu le poate scăpa nimeni. Cârciumarul se apropie de ei şi-i întrebă dacă vor să bea ceva.

- Trei pahare și o sticlă cu vin, porunci André.
- Trei? Păi văd că sunteți doi...
- Nu e treaba ta!

Colonelul se amestecă acum și dânsul în vorbă.

— Cine sunteți dumneavoastră, senior?

André, care stătea cu spatele la el, se întoarse, îl privi cu obrăznicie și mormăi:

- Da curios mai eşti dumneata!
- Ce? se răsti Lopez. Știţi cine sunt eu?
- Nu ne pasă! Mare lucru n-oi fi...
- Eşti nebun, omule? zbieră Lopez şi se apropie de masa lor.

Emilia înțelesese, din momentul când îi văzuse intrând pe uşă, că au venit s-o scape, dar nici un muşchi de pe fața ei nu trăda ce se petrece în sufletul ei. Acum însă i se făcu frică pentru André. Acesta se uită fără teamă la colonel și răspunse foarte liniştit:

- Unul din noi trebuie să fie nebun.
- Tu!
- O să vedem noi care...

Cu aceste cuvinte, André dădu un ghiont cu atâta putere în stomacul colonelului, încât acesta se prăbuşi la pământ. În clipa următoare îngenunche peste el și-i puse mâna în beregată. Cei patru soldați vrură să sară în ajutorul superiorului lor, dar Kurt întinse revolverul spre ei.

Nici o mişcare, că trag! le strigă el.

Cuvintele și atitudinea lui erau atât de amenințătoare, încât nici unul nu cuteză să mai facă un pas. Argații și cârciumarul, obișnuiți cu astfel de scene, găseau că e mai bine să nu se amestece.

- Gata cu colonelul? întrebă Kurt.
- Îndată, răspunse André, izbindu-l încă o dată cu pumnii în cap. Aşa, acum îi ajunge pentru o bucată de vreme.
- Dă frânghia aceea din cui, să-i legăm niţeluş pe ăştia patru seniori.

Soldaţii fură legaţi burduf unul după altul. Nu îndrăzneau nici acum să se împotrivească, căci Kurt îi ţinea la respect cu revolverul, pe urmă îl legară şi pe colonel, ca să nu facă vreo năzbâtie când şi-o veni în simţiri.

— Gata! porunci André. De-acum înainte nu mai iese nimeni din casă fără voia noastră. Care ascultă de poruncă, bine, care nu, îl ia ori pe el, ori pe mine dracul.

Apoi, apropiindu-se de Emilia îi zise:

— Te-ai speriat rău, nu-i aşa? Am sosit tocmai în momentul când ticăloşii ăştia porneau în galop cu dumneata. Poftim, seniorita, bea o înghiţitură, să-ţi mai treacă spaima. Ei, ce zici, cârciumar, aşa-i că am avut dreptate când ţi-am poruncit s-aduci trei pahare?

Emilia mulţumi cu sufletul plin de recunoştinţă şi duse paharul la gură. În momentul acela se auzi de afară tropot de copite şi in clipa următoare apăru în prag... burtosul, agentul Asociaţiei secrete. Îi văzu pe soldaţi legaţi şi vru să se dea îndărăt, dar André fu mai iute decât el şi-l apucă strâns de braţ.

- Stai, prietene! Cine-a apucat o dată să intre, nu iese până ce nu-i dăm noi voie.
- Vezi, senior, că vreau numai să beau un pahar cu rachiu și să-mi văd de drum... bolborosi Arrastro, speriat.
- Dinspre partea mea bea și-un butoi întreg, dar de stat trebuie să stai până ce-om isprăvi noi treaba, pe urmă n-ai

decât să pleci unde vei voi.

— Asta nu! zise Kurt zâmbind. Domnul va fi aşa de bun să ne însoțească la Juarez.

Burtosul se îngălbeni ca un mort.

- La Juarez? Pentru ce?
- Fiindcă președintele dorește foarte mult să te cunoască. Unde-ai fost astăzi?
- La Queretaro și prin împrejurimi. Sunt negustor și călătoresc pentru afacerile mele.
- Da, faci negoţ cu minciuni şi afacerile dumitale se rezumă la una singură: trădarea.
- Vai de mine, senior! Mă luați drept altcineva... bâigui el înspăimântat.
- Nu cred. Şi-apoi, o să vedem noi îndată. Te cunoaște cineva la Santa Jaga?
 - Nu, nimeni.
- Dar îi cunoști desigur pe doctorul Hillario și pe nepotul său Manfredo?
 - Doamne fereşte, nici n-am auzit de ei!
- Minţi! Te-am văzut eu cu ochii mei în mănăstirea della Barbara.
 - Te înșeli, senior...

Kurt nu se mai putu stăpâni și-i arse o palmă de-l lipi ele perete.

- De ce mă baţi, senior...? N-am fost eu, zău aşa... Ăla pe care l-aţi văzut o fi semănând pesemne cu mine... zise ticălosul ţinându-se cu mâna de falcă.
- Semăna atât de bine, că eşti chiar tu, nemernicule! Nai vorbit tu în seara de joi, în camera bătrânului, cu nepotusău şi i-ai spus că vor sosi în noaptea aceea două sute de soldaţi pe care să-i ascundă în curtea mănăstirii?

Arrastro îl privea cu ochii holbaţi, totuşi avu curajul să tăgăduiască încă.

- Nu... nu... murmură el.
- Soldaţii aveau ordin să ocupe mănăstirea, ca împăratul să fie ucis şi Juarez acuzat de moartea lui.

- Nu. Nici nu m-am gândit la aşa ceva...
- Poţi tu să tăgăduieşti cât vei pofti, dar te vom sili noi să vorbeşti, fii pe pace! O să te legăm acum pe cal şi o să te luăm cu noi. Să plecăm!

Kurt aruncă o monedă de argint pe masă și ieși urmat de André, care-l ducea de braţ pe conspirator și de Emilia care, acum liberă, încăleca singură pe cal.

Burtosul fu legat zdravăn și plecară, lăsând în urma lor pe soldați și pe colonelul lor — care între timp se trezise încremeniți.

Trebuiau acum să treacă prin apropiere de Queretaro, ca s-ajungă la avanposturile lui Juarez. Prudentul și energicul zapotec dăduse ordin armatelor sale să se apropie cât mai mult de oraș, ceea ce nu știa încă nici chiar generalul Mejia, așa că înainte de amiază Kurt se întâlni cu o coloană în marș din divizia generalului Belez.

Fură duși imediat înaintea lui. Acesta îl cunoștea pe Kurt, căci îl văzuse la Juarez — de asemenea și pe seniorita Emilia. Era un om aspru și un republican înfocat. Ascultă cu mare atenție la cele ce-i povesti tânărul, apoi porunci săi fie adus prizonierul.

- Tăgăduiești acuzațiile pe care ți le-a adus acest senior? îl întrebă el arătând spre tânăr.
- Cum să nu tăgăduiesc, dacă nu e adevărat? răspunse el. Pe mine mă cheamă Perdillo și sunt un biet negustor cinstit.

Generalul se uită la el batjocoritor și zise zâmbind:

- Dar ce-o să zici când ţi-oi spune că te cunosc eu şi încă foarte bine?
 - O să spun că te înșeli, senior...
- Câine! Nu mă înșel niciodată când e vorba de o persoană și mai ales de un ticălos ca tine. Ai cunoscut vreodată pe unul Taverna?

Omul se făcu alb ca varul.

- Nu... bolborosi el.
- Care l-a predat francezilor pe generalul Tonamente?

- N... nu l-am... cunoscut nici... odată... senior!
- Nu? Atunci poate că ţi-e mai cunoscut numele Arrastro?

Burtosul tremura tot.

- Nu... știu despre cine... vorbiți, senior.
- Nemernicule! Pentru toate ticăloşiile ai avut curaj, numai să-ți mărturisești fărădelegile ești prea laș! strigă cu scârbă Belez. Ti-ai zis Perdillo; mai bine-ți ziceai Perdido Pierdutul, căci pierdut ești! Te-am demascat. Acum câteva luni ai fost condamnat la moarte prin spânzurătoare de către Consiliul de război din Monterey. Ai reușit să fugi, am pus acum mâna pe tine și-ți vei împlini osânda.

Arrastro tremura și bolborosea cuvinte fără șir.

— Sentința va fi executată; spânzurați-l! porunci generalul.

Într-o clipă i se aruncă ticălosului un laț de gât și fu târât spre cel mai apropiat copac.

- Generale, zise Kurt, poate că ne-am mai putea folosi de el ca să aflăm numele complicilor săi.
- Mi-e egal. Sentințele se dau ca să fie executate. Ridicați-l în spânzurătoare, ca să se vadă cum știe armata republicană să-i pedepsească pe trădători.
- O smucitură și Arrastro se bălăbănea între cer și pământ. Se zgârci de câteva ori, se întinse iar, apoi rămase nemișcat; se sfârșise cu el pentru totdeauna.

În aceeași zi colonelul Lopez se întoarse la Queretaro șiși poate oricine închipui în ce dispoziție. Datoria lui era să se ducă imediat la Miramon ca să-i raporteze cele întâmplate.

Generalul îl ascultă încremenit.

- Ce? strigă el. V-aţi lăsat biruiţi de doi inşi? Şi unde au dus-o pe spioană?
 - La Juarez, după cum i-am auzit pe argați spunând.
- Tot e bine şi-atât, fiindcă suntem siguri că n-o să mai dea ochi cu împăratul, de aceea o să-ţi iert greşeala pe care ai făcut-o. Sper însă că noua însărcinare pe care o să ţi-o

dau o vei executa cu mai multă grijă și cu mai multă prudență, ca să o duci la bun sfârșit.

Ce fel de însărcinare îl aștepta bănuia el, colonelul, dar se feri să spună Vreun cuvânt deocamdată.

Evenimentele se succedau acum cu repeziciune. Escobedo înainta mereu şi înconjura cu douăzeci de mii de republicani ai lui pe cei cincisprezece mii de imperialişti pe care Maximilian îi avea de partea lui; asediul orașului Queretaro începu. Tot astfel înconjură Porfirio Diaz cu armatele lui capitala ţării, México, în care izbucni în curând foametea.

Kurt nu vru să stea nici el degeaba. Se alătură armatei de geniu și conduse lucrările de asediu, iar Sternau își dădea concursul în calitate de medic.

Juarez își stabilise reședința în San Louis Potosi. Dryden era cu el. Ne putem închipui bucuria lui când află de salvarea prizonierilor, printre care era și Mariano.

Îndată ce se lăsă liberă comunicația la coastă, Sternau scrise acasă că toți sunt în viață și sănătoși dar nu știe încă data întoarcerii în patrie, la Rheinswalden.

Într-una din zilele următoare, căpitanul Rodenstein stătea în fotoliu la birou și răsfoia niște hârtii. Îmbătrânise rău bietul căpitan și îl chinuia un acces afurisit de gută, de nu mai putea de dureri.

Ludwig, credincioasa lui ordonanță de odinioară, intră pe ușă, alătură călcâiele și salută militărește, așteptând să fie întrebat.

- Bună dimineața, Ludwig, îi zise căpitanul.
- Bună dimineața, să trăiți, domnule căpitan.
- Ce mai nou? Ați prins vreun braconier? A fătat vreo vacă?
 - Nu, să trăiți.
- Să te ia dracu' cu "nu" al tău! Atunci la ce-ai venit? Aoleu! Iar podagra asta..., se văietă bătrânul schimonosindu-se de durere. Mă, Ludwig, mă, ce n-aş da eu să fiu în locul tău şi tu într-al meu!

- Ca să mă doară pe mine, nu-i aşa, domnule căpitan? Lasă că am şi eu necazurile mele...
 - Zău? Ce fel de necazuri, mă, tontule?
 - Păi... să-mi măriţi leafa, să trăiţi...!
- Ce face? Ieşi afară, nemernicule! Auzi, să-i măresc leafa! Când ţi-oi da cu luleaua asta în cap îţi iese măritul lefii prin nas! Aoleu! Iar mă doare... Da' ia vezi cine bate.
 - Nu știu, să trăiți, domnule căpitan.
 - Uită-te, dobitocule!

Ludwig se duse la ușă, o deschise și scoase capul afară.

- Factorul, să trăiți, domnule căpitan.
- Ia vezi ce vrea.

Ludwig ieşi şi se întoarse fluturând în mână o scrisoare.

- De unde e? întrebă bătrânul cu nerăbdare.
- Din Mexic, domnule căpitan, ura! Scrisoare din Mexic!
 - Din Me... Mexi... De unde, mă?
 - Din Mexic, domnule căpitan, n-aţi auzit?

Căpitanul făcu ochii mari și strigă:

- Mă Ludwig, mă, să ştii că mă găseşte damblaua de bucurie! Du-te dracului, babo! O să te schimb cu una mai tânără — şi cu aceste cuvinte bătrânul zvârli la pământ luleaua lui veche şi afumată, care se făcu praf.
- Să trăiți, domnule căpitan! Mai bine mi-o dădeați mie... zise Ludwig, uitându-se cu părere de rău la cioburile risipite pe jos.

Bătrânul deschise scrisoarea, citi puţinele rânduri pe care Sternau i le scria, comunicându-i pe scurt felul în care fuseseră salvaţi de Kurt, sări apoi în picioare răsturnând scaunul în spatele lui şi începu să strige:

— Salvaţi! Ura! Toţi! De Kurt. Gaudeamus igitur! "În curând o scrisoare mai lungă. In dulci jubilo. Al vostru, Sternau."

Ludwig îl privea înlemnit.

- Dar bine, domnule căpitan, nu vă mai doare?
- Ce să mă doară, mă?

— Păi... podagra...

Acu' îşi aduse bătrânul aminte că se văicărise până mai adineauri. Se minună parcă singur, bătu apoi cu piciorul în pământ şi zise râzând:

- S-a dus, mă Ludwig, zău s-a dus. Dumnezeu s-o ierte!
- Nu mai spuneţi! Cum se poate una ca asta, domnule căpitan?
 - De, mă, știu și eu!
 - O fi bucuria ori scrisoarea, domnule căpitan?
- Bucuria, mă, dobitocule! Auzi tu, mă, mie, mie mi-a scris întâi! Ce băiat de treabă şi Sternau ăsta! Şi dă fuga la bucătărie şi spune să vă facă o masă mare. Eu mă duc la vila Rodriganda să le arăt scrisoarea.

Şi uitând de podagra lui care pierise că prin minune, bătrânul plecă sprinten ca un flăcău să ducă vestea cea bună și celorlalți.

14. La "Izvorul diavolului"

Pe când scrisoarea lui Sternau stârnise mare bucurie alor săi, prizonierii care se aflau în subteranele mănăstirii della Barbara erau foarte îngrijorați de soarta lor. Nu era vorba de soldații aduși de Arrastro — care știau că Juarez nu va fi prea aspru cu ei, ci de cei doi Cortejo, de Josefa, Landola și Manfredo, pe care, o dată liniștea restabilită în țară, îi aștepta un proces atât de senzațional și o pedeapsă exemplară.

Subteranele mănăstirii erau destul de încăpătoare pentru cei două sute de soldaţi, aşa că aceşti cinci prizonieri periculoşi fuseseră băgaţi — în afară de Josefa şi tatăl ei — într-o singură celulă.

Zilele treceau pentru ei într-o disperare adâncă. Pe Josefa o mai chinuiau şi durerile pe care le avea în piept. Lui Gérard, care rămăsese la mănăstire cu Mariano, bătrânul conte Fernando, căpitanul Unger, Grandeprise şi Mindrello, i se urî în cele din urmă aici. Se duse la cartierul general al zapotecului ca să-i ofere serviciile sale. Energia lui se potrivea mai bine cu fapte de eroism decât să facă pe paznicul unor întemniţaţi pe care-i ştia în destulă siguranţă. Să fi bănuit el ce avea să se întâmple în lipsa lui în subterane...

- Caramba! înjura Landola, deprins cu întinsul şi vântul mării şi pe care întunericul şi aerul îmbâcsit îl făcea să sufere cumplit dacă o mai ţine multă vreme aşa, înnebunesc! Mai că aş vrea să mă văd o dată în faţa judecătorului şi să facă pe urma ce-or şti cu mine. Viaţa însă, în gaura asta puturoasă, n-o mai pot îndura. Cât o fi de când suntem închişi aici? Să mă ia dracu' dacă ştiu! Am pierdut cu desăvârşire noţiunea timpului.
- Douăzeci de zile, oftă Gasparino cu glas stins. Eu leam socotit. Ni se dă zilnic câte o pâine şi un ulcior cu apă la

vremea prânzului. După socoteala mea ni s-au dat până acum douăzeci de pâini.

- Douăzeci de zile! Mi s-au părut o veșnicie. Nici nu-mi mai dau seama de ceea ce se petrece. Gândurile mi se încâlcesc în creier; aerul ăsta înăbuşitor şi bezna care mă înconjoară îmi sug măduva din oase. Aş da fericirea de apoi în care, de altfel, nu cred să mai văd o dată lumina soarelui şi să simt puntea unui vapor sub picioarele mele.
- Cred că nu o să mai simți în curând nimic sub picioare, fiindcă o să aibă grijă călăul să-ți pună ștreangul de gât, ca să n-atingi nici pământul, zise Manfredo. Ah, deaș avea eu numai mâinile libere, nu mi-ar mai chiţcăi șobolanii la ureche...
- Dacă! zise Landola în bătaie de joc. Dacă ăsta e porcde-câine. Şi apoi cum crezi dumneata că ai putea ieşi ferice vreodată din afurisita asta de subterană? Ştiu că mi-ai spus odată că ar exista un gang care duce la o carieră de piatră. Ai mărturisit însă singur că ai fost silit să predai planul duşmanilor noştri şi îţi închipui că au avut ei grijă să închidă gangul sau să pună pe cineva să păzească ieşirea, aşa încât ar fi cu neputință să fugim pe-acolo.
- Așa e, dar nu v-am spus că ar mai fi o ieșire care nu era trecută pe planul pe care i l-am dat afurisitului ăla de neamţ. Unchiul meu a lăsat-o dinadins neînsemnată, ca să- și păstreze o portiţă de scăpare în cazul când ar reuşi cineva să descopere planul mănăstirii.
 - Şi dumneata cunoşti portiţa asta de scăpare?
- Da, numai că n-are nici un rost să vorbim despre ea atâta timp cât...

Îşi curmă vorba căci auzi pe cineva trăgând zăvorul. Uşa căptuşită cu fier se deschise şi intră un om cu un felinar într-o mână, un ulcior în cealaltă şi o pâine la subsuoară.

La vederea lui, Manfredo fu cât p-aci să scoată un ţipăt, dar se stăpâni, căci omul încruntă sprâncenele și-i făcu semn din ochi spre pâinea pe care o puse jos lângă el.

În clipa următoare omul ieși și se făcu iar întuneric.

- Ce-a fost asta? întrebă Landola. Băiatul parcă vroia să ne atragă atenția asupra unui lucru. De altfel, nu era același care ne aducea până acum mâncarea. Oare ce-o fi însemnând?
- Sst! îl opri Manfredo să continue. Nu vorbi așa de tare, să nu ne audă paznicii. Eu știu cine era. E unul din infirmierii spitalului. I-am făcut odată un serviciu care l-a scos din mare încurcătură și s-ar putea să vrea acum să-și arate recunoștința față de mine. Nu știu însă cum a reușit să i se dea lui însărcinarea să ne aducă mâncarea. L-am văzut când mi-a făcut semn spre pâine.

Manfredo luă de jos pâinea și o rupse în două. Știu îndată, deși nu putea vedea nimic ce era în ea.

— Cielo! Un amnar din cele care se întrebuințează în prerii, șopti el de-abia stăpânindu-și emoția. Uite și un muc de lumânare!... Şi... o bucățică de hârtie și un creion.

Ceilalți ascultau tremurând de încordare.

- Aprinde repede lumânarea, șopti Landola cu glas răgușit.
 - Dar dacă se vede lumina prin crăpăturile ușii?
- Aş! Cum nu se vede de aici lumina când ne aduce mâncarea, n-o să se vadă nici afară. Hai, repede!

Manfredo se supuse. La lumina slabă a mucului de lumânare citi următoarele cuvinte:

"După mari greutăți am reușit să mă trimită pe mine cu mâncarea. Dacă ai vreo dorință, scrie-o în dosul biletului și pune-l în ulcior după ce-l veți goli."

- Valgame Dios! exclamă Manfredo. Suntem salvați!
- Mai va! zise Landola. Cum vrei să-ţi desfacă lanţurile dacă n-are cheia?
- Asta ar fi lesne. În camera unchiului meu există un dulăpior în care se mai află încă o cheie. Dacă infirmierul reuşeşte s-o ia, suntem liberi, răspunse Manfredo.
 - Bine, bine, dar cum ieşim dintre zidurile mănăstirii?

- Las' pe mine! S-avem numai cheia și un cuţit...
- Atunci sunt de părere să scrii imediat ce ai de scris. Trebuie să economisim lumânarea. De sfătuit ne putem sfătui și pe întuneric.
- Are dreptate, încuviință Cortejo care mai prinsese curaj. Scrie repede biletul.

Manfredo luă creionul, întinse hârtia pe genunchi și scrise pe dosul biletului:

"În camera de lucru a unchiului meu se află atârnat deasupra biroului un dulăpior. În el e cheia care ne poale descuia lanţurile. Procură-mi cheia şi un cuţit. Atâta e tot ce-mi trebuie."

Stinse mucul de lumânare și îl ascunse, împreună cu celelalte lucruri găsite în pâine, în buzunarul hainei. Să fi intrat acum cineva în celulă, habar n-ar fi avut că în clipa aceea primul pas pentru fuga prizonierilor era făcut.

- Şi? întrebă Gasparino după ce se făcu iar întuneric.
- Nimic! răspunse Landola. Trebuie să așteptăm.
- Cât? urmă Gasparino cu îndărătnicie.
- Cel puţin trei zile.
- Trei zile! De ce atât? Cred că nu mai pot indura trei ceasuri.
- Eşti un prost, altminteri ar trebui să-ţi dai seama că nu se poate mai curând.
 - Pentru ce?
- Fiindcă prietenul ăsta al nostru nu are când citi biletul până mâine la prânz când va veni să ne aducă mâncarea; altă zi o să treacă până ce ne-o aduce ce i-am cerut și tocmai a treia zi, când o veni iar cu mâncarea și o fi ușa descuiată, ne putem gândi la fugă. Năvălim peste paznic și...
 - Îl omorâm?
 - Ba bine că nu!
 - Şi cu salvatorul nostru ce facem?

- Îl legăm zdravăn ca să se creadă că e nevinovat. Dar tot n-am făcut nimic.
- Din nenorocire! S-ar putea să intervină multe care să ne împiedice fuga. Şi dacă totuşi reuşim, ce facem cu fratemeu şi cu nepoată-mea care sunt închişi în celula de pe partea cealaltă a gangului? Trebuie să-i eliberăm şi pe ei.
- Hm! mormăi Landola. Ți-e într-adevăr atâta milă de ei?
 - Hm! repetă și Gasparino. La drept vorbind nu merită.
- Ai dreptate. De altfel trebuie să te gândești că nepoata dumitale ne-ar fi o povară, în starea în care e. Ce să facem noi cu muierea asta, pe care și așa o s-o ia dracu' mâine-poimâine? Lui îi e totuna dacă o ia de aici ori de aiurea, de aceea sunt de părere s-o lăsăm unde e.

Tonul cu care vorbea era revoltător, dar nimeni nu se sinchisi de el. Nu se gândeau decât la salvarea lor, fără să le pese de ceilalţi.

- Rolul nostru în afacerea Rodriganda s-a sfârșit, urmă Landola. Nu ne-a mai rămas decât să salvăm ce-om putea din dezastrul planului nostru. Dumneata ce zici, senior Cortejo?
 - Nu prea știu ce-am mai putea salva.
- Dumneata nu, dar pe feciorul dumitale Alfonso l-ai uitat?
 - Ce vrei să spui cu asta?
- Cred că afacerea e destul de limpede. El e deocamdată moștenitorul averii Rodriganzilor. Vindem proprietățile la repezeală și dispărem cu milioanele pe care le putem realiza de pe urma vânzării.
 - Dar dacă Alfonso nu vrea?
- Parcă îi rămâne altceva de făcut? Nu-ţi vei fi închipuind că Alfonso îşi va mai putea juca rolul de conte de Rodriganda! O să fie chiar foarte mulţumit să apuce ce-o putea până a nu fi prea târziu.
 - Şi cum ai vrea să facem împărţeala?

- Foarte simplu. Suntem trei, adică eu, dumneata și el. Fiecare din noi ia a treia parte.
- L-aţi uitat pe al patrulea, zise Manfredo. Ori nu cumva vreţi ca eu să nu m-aleg cu nimic?
- Nu te teme, o să primești ce ți se cuvine, zise Landola împăciuitor. Se înțelege de la sine că dumneata, căruia îi vom avea de mulțumit salvarea noastră, trebuie să ai drept la parte egală.

Cuvintele păreau sincere, dar dacă Manfredo ar fi putut vedea prin întuneric zâmbetul drăcesc de pe buzele piratului, s-ar fi îngrozit.

— Cum îţi închipui fuga? întrebă iar Cortejo. Ar fi cea mai mare prostie pe care am face-o. Drumul de la Veracruz e tăiat de trupele imperiale şi mexicane. Trebuie să căutăm un port de pe partea de vest a coastei, de pildă San Blas sau Manzanillo. Calea până acolo e aproape liberă. Sper că Maximilian o să-i mai dea atâta de furcă indianului ăla Juarez, până ce ne-om vedea noi în siguranţă. Principalul pentru noi e deocamdată să câştigăm timp. Până să se sfârşească tulburările în Mexic şi să poată ajunge în Spania vestea despre afacerea noastră, noi trebuie să fi isprăvit ce avem de făcut la Rodriganda.

Discutară multă vreme planul în amănunțime apoi se mai liniștiră. De-abia așteptau însă să treacă zilele.

A patra zi, când paznicul veni să-l schimbe pe camaradul său, îl găsi pe acesta într-un lac de sânge și pe infirmier legat cobză și cu un căluş în gură. Prizonierii dispăruseră. În celula lui Pablo Cortejo și a Josefei nimic nu era schimbat. Nenorocita zăcea în chinuri cumplite și tată-său o privea neputincios, ferecat în lanţuri.

Îl dezlegară imediat pe infirmier și aflară de la el ce se întâmplase: ieri, pe când venise s-aducă mâncare prizonierilor, aceștia se repeziseră la el, îl legaseră într-o clipă, fără să-i dea timp să ţipe, pe urmă acela care își zicea Landola înfipse cuţitul în inima paznicului și fugiseră cu toţii.

— De frică am leşinat și nu știu ce-a mai fost cu ei, încheie infirmierul văicărindu-se.

Cazul fu raportat imediat maiorului, comandantul armatei de ocupație la mănăstire. După cinci minute era la fața locului împreună cu persoanele cele mai interesate în cauză, adică don Fernando, Mariano, Grandeprise, căpitanul Unger și Mindrello.

Grandeprise examină cu de-amănuntul celula dar nu găsi nimic care ar fi putut lămuri cazul.

Clătină îngândurat capul și-i zise maiorului:

- Senior, dumneavoastră sunteți de părere că fugarii sau putut elibera fără ajutorul cuiva?
 - Exclus! răspunse maiorul.
- Bine, vă rog atunci să-l arestați imediat pe omul care a fost aici legat. Sunt aproape sigur că el i-a ajutat să fugă.
 - Pe ce-ţi bizui bănuiala?
- Pe multe. Susţineţi că prizonierii nu s-au putut elibera singuri. Deci, numai două persoane i-au putut ajuta, adică paznicul sau persoana care le aducea zilnic mâncarea. În severitatea cu care erau păzite ieşirile, ar fi fost cu neputinţă ca un al treilea să pătrundă înăuntru. Şi apoi, de ce l-au omorât fugarii numai pe paznic şi pe el nu?
- Ai dreptate, răspunse maiorul. Apoi, întorcându-se spre infirmier, strigă cu glas amenințător: Mărturisește, ticălosule, că tu le-ai înlesnit fuga!
- Vă înșelați, senior, eu nu știu nimic... încercă el să se apere.
 - Bine. Se va dovedi pe urmă. Legați-l!

Ancheta dovedi că nici unul din paznicii puşi la uşi nu văzuse în ajun pe nimeni ieşind din mănăstire. Pablo Cortejo şi Josefa fură şi ei luaţi la cercetări; nu ştiau însă nimic. Furia lor când auziră că părtaşii crimelor înfăptuite de ei fugiseră lăsându-i aici fu de nedescris.

Problema evadării ar fi rămas poate nedezlegată, dacă maiorului nu i-ar fi venit o idee. Aveau pe lângă regiment un copoi care adulmeca urma când vreun soldat dezerta din front. După un sfert de ceas câinele fu adus în celulă, legat de o curea. I se puse sub bot un ghemotoc de paie din culcuşul prizonierilor şi câinele începu numaidecât să miroasă şi să tragă cât putea de curea, încât de-abia îl mai puteau ţine.

Fără să se oprească din fugă, câinele alergă pe gang, intră într-o subterană, se opri înaintea unui perete şi începu să râcâie zidul cu laba. Se cercetă locul şi văzură cu mirare că se află acolo o uşă secretă. Apăsară pe un resort ascuns în zid şi în faţa lor se căscă o deschizătură.

— Ei drace! exclamă Grandeprise. Doctorul Hillario mai știa de o altă ieșire, neînsemnată pe plan. Mănăstirea asta pare să fie o adevărată vizuină. Repede, mai departe!

Gangul ducea drept înainte, până la un perete vertical, la care câinele începu iar să miroasă. Apăsară și aici pe un resort, o ușă se dădu la o parte și lumina le năvăli în față.

- Ajunşi afară, câinele adulmecă urma și vru să pornească din nou, dar Grandeprise îl ținu în loc.
- Staţi! Le zise el celor ce-l însoţeau. Ştim acum pe unde au fugit bandiţii. Trebuie neapărat să ne luăm după ei. Senior maior vreţi să-mi mai lăsaţi câinele?
- Cu plăcere. Nu cumva vrei să pleci singur în căutarea fugarilor? Nu te-aș sfătui.
- Voi lua cu mine încă câțiva inși destoinici care nu se dau în lături de la o vânătoare ca asta, răspunse el.
- Nu se poate, zise Mariano. Uiţi că avem şi noi o răfuială cu oamenii aceia? Merg şi eu cu dumneata.
- Şi eu, adăugă Mindrello. Ticăloşii mi-au amărât atâţia ani din viaţă că nici nu mă gândesc să rămân pe loc când e vorba să-şi capete pedeapsa pe care o merită.
- Mindrello are dreptate, își dădu cu părerea don Fernando. Nici eu nu mă las. Nu vreau să se spună că...
- Nu! îi curmă Grandeprise vorba. Sarcina asta s-o laşi în seama celor mai tineri, domnule conte. Îţi jur pe tot ce am mai scump că te poţi bizui pe noi şi că nemernicii nu vor scăpa. Dumneata ne-ai stingheri numai, căci nu poţi

ține la drum ca noi ăștialalți. Şi-apoi trebuie să rămâi de pază la ceilalți prizonieri, ca să nu scape și ei.

Bătrânul conte și căpitanul Unger n-avură încotro. Maiorul stărui să-i dea lui Grandeprise câţiva călăreţi, dar americanul nu vru să primească, aşa că renunţă în cele din urmă. Nici nu trecu un ceas și Grandeprise, Mariano și Mindrello ieşeau pe poarta mănăstirii, aprovizionaţi cu merinde pentru o săptămână. În fruntea lor mergea copoiul cu nasul în pământ și aşa ele repede încât de-abia îl puteau urma caii.

Urmele fugarilor duceau deocamdată în jurul orașului la o depărtare destul de mare. Era vădit că bandiții se fereau să fie văzuți de cineva.

Când se îndepărtară de oraș, câinele porni ca o săgeată spre miazăzi, ceea ce miră foarte mult pe urmăritori, care se așteptau ca fugarii s-o fi luat spre apus, în ținuturi mai puțin locuite.

- Crezi, senior, că-i vom ajunge? îl întrebă Mindrello pe vânător.
- Depinde de când și-au putut procura cai, răspunse el. Dacă le-a reușit repede, atunci va trece mai multă vreme până să dăm de ei. Au doar o după-amiază și o noapte întreagă de drum înaintea noastră.

Din fericire, temerile lui nu se adeveriră. Pe la prânz zăriră o fermă singuratică și câinele o luă la goană întracolo. Ocoli ferma și se opri la un loc bătătorit de copite de cai. Mirosi câtva timp urmele, adulmecă aerul și se așeză jos dând din coadă. De aici câinele nu-i mai putu urmări pe fugari deoarece pașii încetau.

Grandeprise întoarse calul și goni spre fermă, în poartă îl întâmpină un argat cu privirea posomorâtă.

- Buenos dias, señor, îl salută vânătorul politicos. Ai putea să-mi spui dacă ai văzut trei inși trecând ieri pe-aici? Bătrânul se întunecă și mai mult la față.
 - Sunteți de-ai lor, senior?

- Nu, îi căutăm. Sunt trei criminali care au fugit din închisoare și după socotelile noastre nu se poate să nu-i fi văzut.
- Dacă aşa stau lucrurile, răspunse argatul mai luminându-se niţel, o să vă spun. De văzut n-am văzut pe nimeni, dar trei trebuie sa fi fost fiindcă ne-au lipsit azi-dimineaţă trei cai şi tot atâtea şei.
- Nu mai încape îndoială că ei au fost, știu acum ce să cred. Mulţumesc, senior și rămâi sănătos!
- Umblă sănătos! Te-aş ruga însă, dacă cumva dai de ei, caută un copac cu crăci cât mai groase și spânzură-i pe toți cu capul în jos și cu picioarele în sus.
 - Aşa o să şi fac, senior, fii pe pace. Adios!

Vânătorul, se întoarse la prietenii săi și examinară urmele. Erau vechi de-o zi, așa că avuseseră destulă vreme să se îndepărteze.

Grandeprise luă câinele de curea și porniră la drum ținându-se mereu pe urmele lăsate de fugari. Nu-și pierdură curajul, știind că aceștia n-aveau la ei nici bani, nici arme și nici merinde, așa că nu vor putea ajunge prea departe.

Pe înnoptate, când nici ochiul cel mai ager n-ar fi putut desluşi urma, descălecară să facă popas de noapte. Se aflau pe o hacienda cu iarbă grasă, cea din urmă care se afla în direcția de miazăzi și Grandeprise se duse cu Mariano și schimbă caii cu alții mai odihniți, știind că de acum încolo cu greu ar mai fi avut prilej să găsească alții.

A doua zi porniră iar la drum. De astă dată, până şi câinele părea descurajat. Soarele se înălţa tot mai mult pe cer şi dealurile erau tot mai anevoie de urcat. Fiecare din ele părea un vulcan stins, cu valea plină de bolovani enormi de lavă. Deodată între dealurile de acolo se ivi o vale întinsă în mijlocul căreia se vedea un sat. Puţinele case erau din bolovani de lavă, iar zidurile, care împrejmuiau nişte porumbişti. Sărace, erau tot din bolovani de lavă. Ţinând uliţa cea mare a satului — de altfel singura care

exista — călătorii noștri ajunseră la o clădire, care se deosebea de celelalte numai printr-atât că deasupra găurii care slujea de ușă era atârnată o scândură pe care scria cu litere negre: "Hotel Dolores".

Cuvântul spaniol "Dolores" nu înseamnă numai un nume de femeie, ci și durere, ca în limba latină. Un alt nume nici că s-ar fi potrivit pentru o mai tristă locuință ca aceea. Când drumeții își opriră caii și îl strigară pe hangiu, apăru un om numai în cămașă și pantaloni, care îi privi cu ochi bănuitori.

- Buenos dias, señor, începu vânătorul. S-ar găsi ceva de îmbucat în casa dumitale?
 - Pe parale se poate.
- De parale să nu duci dumneata grijă, avem, slavă Domnului! Dar ia spune, n-au trecut azi trei călători peaici?

Hangiul se încruntă.

- Nu cumva sunteți de-ai lor? întrebă el și mai bănuitor.
- Să ne ferească Dumnezeu! Avem numai o vorbuliță cu nemernicii aceia. Dar de ce întrebi așa de supărat, nu cumva ți-au făcut vreun pocinog?
- Să-i ia dracu'! strigă hangiul necăjit. M-au amenințat cu bătaia dacă nu le dau numaidecât de mâncare și după ce s-au îndopat bine și le-am cerut plata, m-au luat în râs și s-au dus p-aci încolo.
 - De mult au plecat?
 - Păi, n-or fi mai mult de două ceasuri...
- *Gracias a Dios!* jubilă Mindrello. Am pus, în sfârșit, mâna pe ei!
- Nu încă, zise Grandeprise. Senior, adăugă el adresându-se hangiului, cum e drumul de-aici în munți?
- Rău, foarte rău. Până la poalele ăluia de colo mai merge, pe urmă să te ferească Dumnezeu! Numai bolovani și râpe, să-ţi frângi gâtul, da mai al dracului e ăl de duce sus la *Fuente del diablo*.
 - Adică la Izvorul diavolului? Asta ce mai e?

- Senior, aici la noi tot pământul e un vulcan. Craterele sunt toate stinse, nu-i vorbă, dar pe alocuri izbucnesc izvoare clocotite că ţi-ai putea fierbe cafeaua în ele. Cel mai mare şi mai fierbinte e Fuente del diablo. Ţâșnește din adânc şi face un fel de lac care, măcar că are scurgere la vale, nu scade niciodată.
- Nouă nu ne pasă ce și cum, pe noi ne interesează numai calea cea mai scurtă ca s-ajungem în vârful dealului.
- Hm, mormăi hangiul, aruncând o privire la caii drumeţilor. Cu ăştia nu puteţi ajunge decât pe drumul pe care l-au luat şi ceilalţi, dar ăsta e groaznic. Pe jos aş şti eu altul mai scurt, numai că e abrupt al dracului, măcar că nui mai greu decât celălalt de urcat. Nu cred însă că o să vreţi.
 - De ce nu?
- Fiindcă ar trebui să vă lăsaţi caii aici şi v-ar trebui pe urmă să vă duceţi mai departe.
- Te-nșeli, senior. Drumul nostru e numai până ce-om pune mâna pe oamenii despre care ţi-am vorbit; dacă i-am prins, ne întoarcem de unde-am venit.
- Aşa mai merge. Vă duceţi calări până unde se isprăveşte poteca, pe urmă vă lăsaţi caii şi urcaţi cu piciorul. Ori şi mai bine, merg eu cu dumneavoastră şi aduc caii aici la mine.
 - Te poţi ţine după noi?
- N-avea grijă. Caii vă sunt osteniți; și-apoi am un măgăruș care se ia la întrecere cu ei, fără să rămână de rușine. Dar nu vreți să intrați să luați ceva?
- Mai târziu, acum suntem grăbiți. Trebuie să vedem să nu ne scape tâlharii din mână.

Hangiul clătină capul.

— Eu altminteri zic, senior. Niţică odihnă şi ceva de băut şi de mâncat nu strică. Vreme, berechet! Pe drumul pe care v-am spus eu ajungeţi cu un ceas înaintea lor la Izvorul diavolului.

- Mă tem că o să pierdem vreme căutându-l, fiindcă nu știm unde vine.
- N-are a face. Eu vă însoţesc până la Barranca şi de acolo nu vă mai puteţi rătăci. Urcaţi râpa drept înainte şi cum ajungeţi în vârf aţi şi dat de Izvorul diavolului. Dacă vreţi, vă duc chiar până acolo.
- Mulţumesc, senior, ne ducem singuri; îţi suntem însă recunoscători dacă ne însoţeşti până la râpă şi iei caii cu dumneata la han. Cum însă zici că ne putem odihni o jumătate de ceas la han fără să păgubim ceva, primim. Să descălecăm!

În timp ce hangiul își ospăta mușteriii, Grandeprise îl întrebă:

- N-ai băgat de seamă dacă fugarii se simțeau în siguranță sau se temeau să nu fie urmăriți?
- Aş putea să-ţi răspund ceva hotărât, anume că unul din ei, căruia ceilalţi îi ziceau Landola, a răspuns râzând unuia din ei la întrebare, că li s-a pierdut de mult urma. Ba, zicea el, după ce-or trece dealul nu mai au să se teamă de nimic şi o să trebuiască să facă repede rost de ceva parale, mai ales că acolo are să fie mai lesne ca pe-aici.
- Îmi închipui eu ce credea el. Ca să-şi ajungă scopul le trebuie bani şi speră să şi-i procure prin cine ştie ce crimă. Vom avea noi grijă să-i împiedicăm la vreme. Acum să plecăm. Am mâncat şi ne-am odihnit destul, să nu mai pierdem vremea degeaba.

Pe când drumeţii încălecau, hangiul se duse în ogradă şi veni cu un măgăruş slab, să-i numeri coastele. Cu toate acestea urecheatul ducea la drum şi se ţinea pas cu pas după cai.

După vreun ceas, ajunseră la poalele dealului, începu urcuşul. Poteca era plină de bolovani și caii amenințau să se poticnească din clipă în clipă. Se opriră apoi în fața unui povârniş unde cu greu putea urca un om cu piciorul.

— Aici e râpa, zise hangiul. Ţineţi drumul drept înainte căţărându-vă pe stâncă şi după două ceasuri ajungeţi în

vârf. Acolo e Izvorul diavolului. Calea pe care-au luat-o fugarii călări duce pe partea cealaltă cu multe cotituri și... *Cielo!* Ce-i asta? strigă el arătând spre potecă.

Văzură câinele cu părul zbârlit, înțepenit pe labele de dinapoi, privind cu ochii scânteietori în sus. Când își îndreptară și ei privirea într-acolo, zăriră ceva întins la pământ, la o depărtare de vreo două sute de metri.

- Santa Madonna! Un cal... se minună hangiul.
- Un cal? Ai dreptate, acu îl văd și eu. Să vedem ce e cu el, zise Mariano.

În câteva minute ajunseră la locul arătat de hangiu. Călăreţii îşi struniră caii şi scoaseră un ţipăt de groază. La picioarele lor zăcea alături de calul lui mort, Manfredo, într-un lac de sânge, cu beregata tăiată.

Descălecară. Grandeprise se aplecă să vadă dacă nenorocitul mai răsuflă, dar se încredință repede că era mort de câteva ceasuri.

Vânătorul își aruncă ochii la calul ucisului, apoi zise:

- Înțeleg foarte bine ce s-a petrecut. Calul, obosit, s-a poticnit, a căzut și și-a rupt picioarele. Manfredo s-a luat la ceartă cu unul din tovarășii săi ca să-i dea lui calul și în cursul certei a fost înjunghiat. Aș fi însă curios să știu care din ei a fost ucigașul, Cortejo sau Landola?
- Pot să vă spun eu, răspunse hangiul. Am văzut că numai ăla de-i zicea Landola avea un cuțit la el.
- Atunci el a fost. De altfel mi-am închipuit eu. Celălalt n-ar fi avut atâta curaj și nici atâta îndemânare. Va fi însă ultima crimă a ticălosului, jur pe toți dracii din iad!
- Mă îngrozesc de cruzimea acestor oameni, zise Mariano. Manfredo era doar acela care i-a scos din mănăstire și drept mulţumire l-au asasinat mişeleşte. Nu-i vorbă, nici n-a meritat o soartă mai bună, fiindcă le-a înlesnit fuga, deşi ştia cine sunt. În sfârşit, aşa i-a fost scris! Acum să ne grăbim, ca să nu ne scape criminalii din mână.

Îşi luară rămas-bun de la hangiu și porniră să urce râpa. Băgară în curând de seamă că se aflau pe un teren care clocotea fără întrerupere. Pe alocuri pământul era crăpat și se auzea dinăuntru fierbând, ca într-un cazan cu smoală, iar apa ţâșnea printre bolovanii de lavă. Mindrello se opri la un moment dat și băgă mâna în apă însă și-o trase repede, scoţând un ţipăt de durere.

— Vai de mine, da fierbinte mai e, frate! Era cât p-aci sămi opăresc toată mâna.

Cam pe la ceasurile patru ajunseră în vârful dealului. Pământul clocotea sub picioarele lor și după ce mai făcură câțiva pași se și aflau la *Fuente del diablo*. Într-o adâncime, împrejmuită de bolovani de un diametru de vreo zece metri, sclipea o apă neagră ca smoala. Luciul apei apărea numai atunci când o adiere de vânt risipea ceata care se forma din aburii calzi, amestecați cu aerul rece care domnea aici. alcătuite Împrejurimile lacului erau din bolovani sfărâmături de stâncă; părea că în timpuri imemoriale se jucaseră aici dracii de-a mingea, smulgând în furia jocului lor bucăți întregi de stâncă. În orice caz, aspectul fioros al locului nu-și dezmințea numele. Dacă porneai însă de-aici și te îndreptai spre apus, aveai înaintea ochilor o priveliste de o frumusețe neîntrecută... Munții înverziți coborâți în pantă lină până departe. Deși oceanul era la o depărtare de două sute de kilometri, aveai impresia că e la numai câțiva, pași de poalele muntelui unde se întindeau încântătoarele siruri de Sierra.

Grandeprise îl puse pe Mindrello să observe coborâșul dealului care șerpuia în cotituri până departe. Toți tăceau. Deodată Mariano întrerupse tăcerea.

- Ce-o să facem cu prizonierii, după ce-i vom prinde? îl întrebă el pe vânător.
- Spune-mi mai întâi care e părerea dumitale? întrebă acesta în loc să răspundă.

Mariano se gândi câteva momente, pe urmă zise:

La drept vorbind, ar trebui să-i ducem îndată la Santa
 Jaga şi să vedem pe urmă ce e de făcut cu ei.

- Ca să ne scape iar și probabil pentru totdeauna? Vrei să ți-i iei în spinare? Dar ia spune-mi, rogu-te, pentru ce ești de părere că ar trebui să-i ducem la Santa Jaga?
- Avem nevoie de depozițiile lor în procesul familiei Rodriganda cu frații Cortejo.
- Şi ce aştepţi din aceste depoziţii? Crezi că au să fie atât de proşti să mărturisească? Şi apoi, îi ai pe Pablo Cortejo şi pe fata lui. Dinspre partea mea ţine-l şi pe Gasparino Cortejo, dar pe Landola glasul îi tremură când zise aceste cuvinte pe Landola lăsaţi-mi-l mie. Nu dau voie nimănui să se atingă de el; e al meu şi numai al meu...

Americanul, de obicei atât de calm, nu mai era de recunoscut. Obrajii îi ardeau, ochii îi luceau, pe chipul lui se citea o hotărâre care te înfiora. Să-l fi văzut acum Landola, duşmanul lui de moarte, s-ar fi îngrozit. Mariano vru să spună ceva, dar în momentul acela veni Mindrello şi le zise că fugarii se apropiau.

Se făcură repede ultimele pregătiri pentru prinderea lor; Grandeprise rândui pe camarazii săi de pază după bolovanii de stâncă de la marginea potecii, pe când el aștepta, cu câinele ţinut de lanţ, venirea duşmanului. Nimeni nu avea voie să tragă, decât în caz extrem și chiar atunci nu în cap sau în piept, căci vroiau să-i prindă pe cei doi bandiţi de vii.

După ce fiecare se așeză la postul său, Izvorul diavolului părea tot atât de părăsit și de înfiorător ca și mai înainte. Răbdarea le fu pusă la grea încercare și Grandeprise începu să creadă că Mindrello s-a înșelat, când auzi un zgomot ca și când o piatră ar fi căzut în prăpastie. Pe urmă răsunară glasuri omenești și-i văzură pe Henrico Landola și Gasparino Cortejo apărând printre bolovani. Erau de nerecunoscut. Mizeria îndurată în subteranele mănăstirii, oboseala drumului, probabil și foamea, lăsaseră urme adânci pe chipurile lor până atunci pline de sănătate. După ce ajunseră în vârful dealului, Gasparino scoase un suspin de uşurare și descălecă, mai bine zis se lăsă să alunece de

- pe cal. Landola, deși mai rezistent ca el, fu bucuros să găsească un loc de odihnă.
- *Cielo!* Ce drum, zise Cortejo. N-am să-l uit câte zile oi trăi. Un adevărat calvar. Îți foarte mulţumesc pentru ideea pe care ai avut-o să venim încoa'.
- Nici nu m-așteptam la altceva din partea dumitale. În loc să-mi mulţumeşti, te apuci acum să-mi faci imputări. Mare prost ești, senior Cortejo, dacă nu-ţi dai seama că tocmai ăsta e drumul cel mai sigur; oricare altul ar fi fost de-o sută de ori mai primejdios.
 - Şi acuma crezi că suntem în siguranţă?
- În cea mai mare siguranță! Ceea ce ne-a mai rămas de făcut, adică drumul spre coasta Manzanillei, e un fleac pe lângă ăsta pe care l-am făcut. Bizuie-te pe mine. Cunosc locurile de dincolo de deal și știu mijloace cum să ne pricopsim iar.
- Numai de n-am păți ceva din pricina afacerii cu Manfredo. Dar și dumneata, Landola, prea ești repede de mână când e vorba de viața unui om...
- Aș! Cine dracu' se sinchisește de un nătărău ca ăla! Şi-apoi, dacă puneau mâna pe el, tot se bălăbănea în spânzurătoare.
- La drept vorbind, avea omul dreptate. Calul era al lui și ce vină avea el că al dumitale își frânsese gâtul? Să fi mers pe jos.
- Da' ce, eram prost! În astfel de împrejurări nu te mai uiți cine are și cine nu are dreptate. Mie nu-mi pasă, eu fac așa ca să-mi fie mie bine.
- Bine că știu. Adică ai face la un moment dat cu mine cum ai făcut cu bietul Manfredo, care ne-a scăpat, săracul, din închisoare?
- Nu vorbi prostii! Nu era vorba de dumneata, ci de Manfredo. Ori așa, ori altfel, tot nu scăpa el de moarte. Ori vei fi avut de gând să împărți cu el, cum își băgase dobitocul în cap? Te cunosc eu cine-mi ești. I-ai fi făcut de petrecanie la cea dintâi ocazie. Vezi mai bine dacă poți

aprinde oleacă de foc, să frigem bucata asta de carne pe care am tăiat-o din calul lui.

- Carne de cal... brr! mormăi Cortejo, uitându-se cu scârbă și cu jind în același timp la bucata de carne, înfășurată într-o bucată de cârpă. Nu mi-aș fi închipuit că o s-ajung să mănânc scârboșenii de-astea...
- Zii Doamne fereşte de mai rău! De altfel te asigur că n-o să ţină mult. O s-avem în curând ceva mai bun. Pentru asta ne trebuie însă bani şi iar bani. Cum oi întâlni pe cineva în drum, care să mi se pară cu chimirul doldora, n-am ce-i face...
- Nu cumva oi fi eu? se auzi un glas de după bolovani și Grandeprise i se așeză în față cu pușca întinsă.

Landola și Cortejo, care numai la asta nu se așteptau, se înspăimântară grozav. Landola însă își veni repede în fire.

— Grandeprise, tu! Dracul te-a adus pesemne în calea mea... El te-a adus, el să te ia!

Într-o clipă smulse cuţitul de la brâu şi se repezi ca un tigru la fratele său vitreg. N-ajunse însă până la el. Câinele, care-i urmărise fiecare mişcare, se năpusti mârâind asupra lui Landola şi-l trânti la pământ. Cuţitul îi căzu din mână.

Mârâitul câinelui fu ca un semnal pentru tovarăşii vânătorului. Săriră din ascunzătoarea lor şi năvăliră asupra celor doi bandiţi. Gasparino nu făcu nici o mişcare; era atât de uluit, încât nu cuteză să se împotrivească. Cu Landola le fu şi mai uşor. Câinele stătea pe pieptul lui cu dinţii rânjiţi, gata să-l apuce de beregată. Într-o clipă fostul pirat fu legat burduf, Cortejo pe urmă.

Îi târâră lângă lacul cu apă fierbinte și-i rezemată de un bolovan. Câinele nu se mișca de lângă ei.

— Ei, senior Cortejo — începu Grandeprise după ce aruncă mai întâi o privire plină de ură fratelui său vitreg — așa-i că nu te-așteptai să ne mai cazi o dată în mână?

Acesta tăcea și ținea, ca și celălalt, ochii închiși ca și când n-ar fi auzit.

— Faci pe fudulul, ai şi nu vrei să răspunzi? Cu atât mai bine, vom isprăvi mai repede cu voi. Veţi fi crezând că o să vă târâm după noi? Nici gând! O să vă judecăm după legile savanelor şi o să vă osândim pe loc.

Landola nu se putu stăpâni.

- Nu suntem în savane și nu puteți să ne judecați voi; naveți nici un drept s-o faceți, răspunse el dârz.
- Eu sunt un cutreierător al savanelor și nu cunosc alte legi și drepturi.
- Te privește! Noi cerem să fim duși înaintea unui tribunal adevărat.
- Zău? Atunci de ce-aţi fugit când eraţi duşi la tribunalul adevărat cum îi zici? Asta înseamnă că nu vă sinchiseaţi de el şi nu înţeleg de ce ne-am sinchisi noi.
 - N-aveţi dreptul să ne judecaţi, repetă Landola.
- Aşa crezi tu, Landola? rosti Grandeprise cu glas tăios. Tu care l-ai ucis pe tata, mi-ai luat logodnica şi mi-ai răpit onoarea şi averea. Numai tu eşti de vină că a trebuit să hoinăresc o viață de om prin pustiuri, ferindu-mă de oameni ca un ciumat. Şi mai îndrăzneşti să spui că n-am drept să te judec? Ai haz, Landola, zău aşa! Te-am urmărit peste munți şi văi, peste ape şi uscat, neobosit, ca un jidov rătăcitor care nu cunoaște odihna; acum, când am reuşit să pun mâna pe tine în sfârşit, nici o putere de pe pământ nu mi te poate smulge din gheare. Eşti cel mai odios monstru care există şi ca un astfel de monstru trebuie să pieri.

Landola ascultase cuvintele acestea cu o nepăsare aparentă, dar cu destulă teamă în suflet. Știa că nu se putea aștepta de la omul acesta, căruia îi făcuse atâta rău, la nici o cruţare. Deci trebuia să câștige cât mai mult timp, singura posibilitate de scăpare. De aceea, după ce sfârși Grandeprise, zise cu un râs în aparenţă nepăsător:

- N-o să îndrăznești să te atingi de mine. E doar și senior Mariano pe-aici.
- Te înșeli, Landola, dacă îți închipui că viața dumitale are vreo importanță pentru mine, răspunse Mariano. Nici

prin gând nu-mi trece să-ți iau apărarea.

- Dar dacă murim noi, cine vrei să dovedească pe urmă că ești cu adevărat un Rodriganda? Dacă n-ar fi din alt punct de vedere, e de ajuns atât ca să ai tot interesul să trăim.
- Te înșeli și de data asta. Am și-așa destule dovezi, șiapoi îi avem pe Pablo Cortejo și pe Josefa la dispoziție.
- Mărturia noastră e însă cea mai sigură. Numai prin noi poţi dovedi că Alfonso ţi-a fost substituit dumitale.
- Nu te mai osteni degeaba, Landola. Te faci că nu înțelegi situația în care te afli. N-avem trebuință de mărturia voastră. Depozițiile conților de Rodriganda nu pot fi puse la îndoială. Ești pierdut și nici nu pot, nici nu vreau să contribui la salvarea dumitale.
- Să vă ia dracu'! zise Landola pierzând orice stăpânire de sine. Hai, isprăviţi o dată cu comedia asta, ce mai staţi?
- Comedia o să se preschimbe îndată în tragedie, zise Grandeprise. Senior Mariano, ce acuzații ridici împotriva acestui individ, zis Landola? Îți atrag însă atenția că nu ți-e îngăduit să vorbești decât despre crimele comise împotriva dumitale cum și a prietenilor dumitale, deoarece judecăm după legile savanelor și nu ale codului penal burghez.
- Am înțeles ce vrei să spui. Îl acuz pe Landola de crima de-a fi răpit libertatea individuală și a fi pus stăpânire pe persoana noastră.
 - Față de cine?
 - Față de mine și prietenii mei.
 - Şi dumneata, senior Mindrello?
- Îl acuz de aceleași crime, ca și de faptul de-a ne fi aruncat pe mine și pe contele Fernando de Rodriganda în sclavie.
- Ajunge. Domnilor, nu vreau să mai pomenesc despre cele ce a făcut omul acesta cu mine. Vă întreb însă: ce pedeapsă i se cuvine după legile preriilor pentru răpire de oameni?

Mariano și Mindrello, ajunși pe neașteptate jurații unui tribunal atât de teribil, trăiseră îndeajuns departe de lumea civilizată ca să știe ce trebuie să răspundă. De aceea strigară amândoi într-un glas:

- Moartea!
- Şi pentru crimele acestea comise asupra mai multor persoane?
 - De mai multe ori moartea!
- Mulţumesc, domnilor, aţi răspuns după cum trebuia. Acum să trecem la senior Cortejo. Ce acuzaţie îi aduci, senior Mariano?
- Îl acuz de substituirea unui alt copil în locul și drepturile mele, de încercare de asasinat asupra tatălui meu și răpirea averilor mele. Îl acuz de asemenea de complicitate la toate crimele părtașului său, făcute sub îndemnul său.
 - Şi dumneata, senior Mindrello?
- Îl acuz de răpirea libertății mele, de complicitate la crima de-a mă fi vândut sclav și de suferințele pe care le-am îndurat împreună cu don Fernando în sclavie.
- Ajunge, domnilor. Repet întrebarea de-adineauri: ce pedeapsă i se cuvine după legile preriilor pentru aceste crime?
 - Moartea.
 - Şi pentru repetarea acestor crime?
 - De mai multe ori moartea.
- Ați auzit, zise vânătorul cu răceală celor doi acuzați.
 Sentința a fost dată. Pregătiți-vă de moarte.

Grandeprise tăcu și se uită cu satisfacție la ei să vadă ce impresie făcuse asupra lor osânda.

Landola părea nepăsător, numai ochii lui aruncau fulgere de ură spre judecătorii săi. Altfel era însă cu Gasparino Cortejo. Acesta era mai puţin curajos ca tovarăşul său şi părea cuprins de-o teamă nebună. Ar fi fost în stare să-şi trădeze pe cel mai bun prieten al său, numai să scape.

Deodată Grandeprise sări în picioare. Ochii îi luciră sinistru. Se apropie de lac, ca şi când ar fi vrut să încerce apa. Probabil că fu mulţumit, căci dădu de câteva ori din cap. Se aşeză apoi iar în faţa acuzaţilor; pe faţa lui se citea o expresie înfiorătoare.

- Isprăvește mai repede cu ei; se înserează și mai avem de făcut drumul acesta primejdios înapoi, zise Mariano.
- Mai repede? Cum îţi vine să vorbeşti aşa? Repede au trecut oare aceşti şaisprezece ani de suferinţă pe care i-aţi îndurat, dumneata şi Mindrello, din pricina acestui diavol cu chip de om? Şi puţin lucru crezi că au fost chinurile sufleteşti prin care am trecut eu de când nenorocirea mi l-a scos în cale? Vă asigur că un glonţ care ar pune capăt vieţii lor ticăloase ar fi o binefacere pentru aceşti nemernici şi eu aş fi cel din urmă de la care se pot aştepta la o astfel de binefacere. Nu, au meritat de zeci de ori moartea şi vreau să sufere chinuri atât de groaznice, ca să li se pară că mor de sute şi mii de ori.
- Dar ce fel de moarte le-ai hărăzit, senior? întrebă Mindrello. Mare bucurie aş avea să-i văd ducându-se în iad în chipul cel mai plăcut cu putință.
- Nu ghicești? Și totuși e așa de aproape de dumneata! Ai uitat ce-ai simțit când ai băgat mâna în apa aceea clocotită?
- Per todos los Santos! Ideea e minunată! strigă Mindrello cu entuziasm. Ai dreptate. Îi aruncăm pe nemernicii ăștia în *Fuente del diablo* și...
- Îi "aruncăm"? întrebă Grandeprise cu glas tărăgănat. Nici nu mă gândesc! Prea ar muri repede. Altceva vreau eu să fac. O să-i las să alunece cât se poate de binişor înăuntru, ca să simtă încetul cu încetul cum îi cuprinde moartea în ghearele ei. Clipele să li se pară veşnicii, să se zvârcolească în chinuri cumplite și să-și dorească sfârșitul ca o binefacere care să-i...

Un ţipăt grozav îi curmă vorba. Cortejo ţipase astfel. Se uita cu ochii holbaţi de groază la buzele americanului, ca şi

când ar fi văzut un strigoi. Numai descrierea celor ce-l așteptau îl zdrobise.

Landola avea nervii mai tari, nu lăsa să se vadă ce simțea, deși cuvintele vânătorului îl izbeau ca niște lovituri de măciucă.

- *Valgame, Dios!* răcni Cortejo îngrozit. Orice, numai asta nu...! Îndurare, senior, îndură-te, de mine, păcătosul... Doamne, Doamne...!
- Nu te văicări așa și nu-l chema pe Dumnezeu în ajutor, ticălosule! Tot nu crezi în El, pentru ce-i batjocorești numele! se răsti vânătorul indignat.
 - Dacă faci ceea ce spui nu eşti om, ci fiară...
- Noi suntem oameni, fiare aţi fost voi, care aţi făcut să sufere fiinţe nevinovate. Nu te mai ruga ca un laş ce eşti, că tot degeaba e.
- Nu, nu, nu se poate să fiţi atât de neîndurători... Fievă milă şi lăsaţi-ne liberi! Jur pe ce am mai scump că nu o să ne mai vedeţi niciodată... Senior Mariano, ştiu că ai o inimă simţitoare şi nu o să ne laşi să murim în chinuri atât de grozave...
- Taci, dobitocule, nu vezi că le faci numai plăcere tânguindu-te așa! Fii bărbat și nu te mai boci ca o muiere, se răsti Landola la el, apoi se întoarse cu spatele, ca și când ar fi vrut să le dea să înțeleagă că nici nu-i mai păsa de ei.

Deodată, Mariano, care stătuse până atunci deoparte, făcu un semn spre Grandeprise că vrea să-i spună ceva. Acesta bănuia cam ce vrea şi se dădură amândoi mai încolo ca să nu fie auziți.

- Senior Mariano, zise americanul, știu ce vrei, dar îți spun dinainte că orice intervenție e de prisos.
- Atunci au dreptate să spună că nu eşti om ci fiară, zise indignat Mariano.

Vânătorul îi aruncă o privire aproape dușmănoasă.

— Știu, începu el, că nu ești de părerea mea, cu toate suferințele pe care le-ai îndurat și toți ai dumitale din pricina acestor nemernici. Îți admir mărinimia, dar nu-mi

cere să-mi schimb hotărârea. Am dorit cu atâta nerăbdare clipa răzbunării, încât nu pot s-o las să treacă. Am răbdat de foame și frig, m-au bătut ploile și arșiţa trăind ca fugar prin pustiuri, dar n-am disperat; un glas lăuntric îmi spunea că speranţele mele nu vor fi zadarnice. Şi ceasul răzbunării a sosit în sfârșit. Da, ţi-o spun fără înconjur: eu nu pedeapsă vreau, ci răzbunare! Nu sunt eu de vină dacă simt altfel ca dumneata.

- Bine, în ce-l priveşte pe Landola o să-ţi fac pe voie. Dar ce ţi-a făcut Cortejo ca să-l chinuieşti?
- Nici nu vreau să-l chinuiesc. Nu-mi pasă mie de el. Trage-i un glonţ în cap, dacă se învoieşte Mindrello. Mă tem însă că n-o să vrea, fiindcă, pe cât îl cunosc eu, gândeşte şi el la fel ca mine.

Mariano trebuia să recunoască, spre părerea lui de rău, că vânătorul avea dreptate în ce-l privește pe spaniol. De aceea nici nu mai încercă. Zise necăjit:

- Bine, am făcut tot ce mi-a stat în putință să vă schimb hotărârea, dar degeaba. Nu v-așteptați însă de la mine să fiu de față la cele ce vreți să faceți.
- Nici nu-ţi cere nimeni, suntem noi în stare, eu şi
 Mindrello, să ducem la bun sfârşit treaba noastră.

Se întoarseră la locul de adineauri și-l găsiră pe Mindrello făcând din curele un fel de lasou. Pentru care scop, nu era greu de ghicit. Cortejo îi urmărea fiecare mișcare cu ochii holbați de groază, pe când Landola stătea tot cu spatele întors la ei. În cele din urmă, avocatul nu se mai putu stăpâni și strigă cu glas răgușit, care nu mai semăna a glas omenesc:

- Dacă mai aveți o scânteie de simțire omenească în voi, nu se poate să faceți una ca asta. Nu cer să-mi lăsați viața, dar cruţați-mă de o moarte atât de cumplită. Trageți-mi un glonţ în piept... vă rog..., un glonţ binefăcător.
 - Laş şi nemernic!

Cuvintele acestea fuseseră spuse de Landola, pe care milogeala lui Cortejo îl scotea din fire. Se rostogolise, legat cum era, până la el și-l privea cu scârbă și dispreț.

— Dacă nu te-am cunoscut bine până azi, acum îmi dau seama ce fel de om eşti. Târăşte-te la picioarele lor şi sărută pulberea pe unde au călcat, zdreanță omenească, laşule! Nu există moarte care să fie prea uşoară pentru un nemernic ca tine. Asta e părerea pe care o am şi pe care am avut-o întotdeauna despre tine. Acuma ţi-o spun ca să ştii!

Cuvintele acestea îl făcură pe Cortejo să uite un moment situația în care se afla. Chipul i se făcu roşu ca para focului, ochii îi scânteiau de mânie.

— Şi mi-o spui în față, nemernicule, pungașule care m-ai adus aci! Atunci să-ți spun și eu ce gândesc despre tine. Jur pe toți dracii din iad că dacă e un om care merită să clocotească în cazanul cu smoală de acolo, apăi acela ești tu, Henrico Landola! Ce mai papară pentru Satan!...

Vinele de pe fruntea lui Landola se umflară și o furie nebună îl cuprinse. Se ridică pe cât putu, un horcăit îi ieși din piept. Se zbătea să-și rupă legăturile și reuși în cele din urmă să-și elibereze mâna dreaptă. Repede ca fulgerul își încleștă degetele de braţul lui Cortejo.

— Dacă sunt pierdut și trebuie să mă duc în iad, o să mergi și tu cu mine, canalie! șuieră el printre dinți.

Se rostogoli până la marginea lacului târându-l pe Cortejo după el și se aruncă cu un râs sinistru în apa clocotită. Apa ţâșni, apoi se potoli iar. Nimic nu mai arăta drama grozavă care se petrecuse cu o clipă înainte.

Mariano rămase câteva momente ca împietrit, apoi zise înfiorându-se:

— S-a sfârşit. Landola şi-a împlinit singur osânda. Nu mai e nevoie să ne certăm asupra drepturilor pe care leaveam asupra lor. Dumnezeu să-i ierte!

Se înserase de-a binelea când cei trei drumeți ajunseră la "Hotel Dolores". Hangiul îi zorea cu întrebările dar nici unul nu-i răspunse. Se așezară în tăcere la masă și mâncară o "friptură de vacă" pregătită de nevasta hangiului.

Friptura, destul de bună la gust, era, de fapt, o halcă de carne pe care hangiul o tăiase, după ce plecaseră ei, din calul găsit lângă Manfredo.

A doua zi în zori, Grandeprise, Mariano și Mindrello porniră la drum îndărăt spre mănăstire.

15. Asediul orașului Queretaro

Queretaro fu asediat și în curând populația nu mai avea ce mânca. Maximilian încercă să intre în tratative cu Escobedo, oferindu-se să-i predea orașul, cu condiția ca să-l lase să plece împreună cu soldații săi europeni, iar partizanii săi mexicani să nu fie supuși nici unei pedepse. La propunerea aceasta, iată ce răspunse generalul Escobedo:

"Am ordin să ocup Queretaro și să nu tratez cu așa-zisul împărat al Mexicului — care pentru mine nici nu există. De altminteri, sângele acelora care au fost uciși pe nedrept pentru acest imperiu inexistent strigă răzbunare. I s-a oferit arhiducelui Maximilian în diferite rânduri posibilitatea să scape, dar a refuzat. Acum să-și primească pedeapsa pe care o merită."

Văzându-se respins astfel de Escobedo, Maximilian încercă să se adreseze lui Juarez, dar nu i s-a dat nici un răspuns. Același lucru i s-a întâmplat și lui Miramon. Ambiţiosul conspirator, care-l atrăsese atât de perfid pe domnitorul său în cursă, a căzut singur în ea. Stătea acum retras în camera sa și în fața lui se afla colonelul Miguel Lopez, acela care încercase zadarnic s-o înlăture pe Emilia din calea lor. Era cavaler al Legiunii de onoare franceze și considerat ca prieten personal al împăratului fiindcă acesta îi botezase un copil. Maximilian îl făcuse mai întâi maresal al Curtii, pe urmă comandant al gărzii împărătesti. Avea deci destule motive ca să fie recunoscător împăratului. Atât el cât și Miramon stăteau posomorâți; fiecare simtea însă în alt fel. Generalul părea omul care se știe pierdut, dar care se agață și de un fir de pai ca să scape, deși nu mai spera nimic. Colonelul Lopez nu se dădea încă bătut și s-ar fi folosit de orice prilej, josnic chiar, ca să iasă din situația disperată în care se afla.

- Nu mai putem rezista decât câteva zile, zise Miramon. Cerro des las Campanas a fost complet distrus de bombele inamicului, orașul e pustiit, întăriturile sunt la pământ, numai fortul La Cruz mai dăinuiește încă.
 - Pe ăsta nu-l distrug ei, fii pe pace, răspunse Lopez.
- Te-nșeli. În curând Escobedo o să fie stăpân pe oraș și o să ne aplice fără milă Comunicatul de la 3 octombrie.
 - Oare să nu existe nici un mijloc de scăpare?
 - Moartea de erou, cu sabia în mână.
- Ei aş! O fi frumos să mori pentru împăratul tău, dar mai frumos e să trăieşti pentru tine însuţi, râse Lopez.
- Poate că ai dreptate, răspunse Miramon îngândurat. Ce înseamnă pentru noi moartea? Renunţarea la tot ce-am clădit ani de-a rândul, la toate speranţele, dorinţele şi planurile noastre. Nu vreau, nu pot să mor cu ideea că acest Juarez, indianul acesta, va fi iar preşedinte al Mexicului, sărbătorit ca erou şi salvator al patriei.
 - Trebuie să găsim un mijloc de salvare.
- Există unul, unul singur pe care aproape nu ți-l poți mărturisi ție însuți, cu atât mai puțin altuia.
 - Nici mie?
 - Numai dacă știi să taci.
 - Sunt mut ca pământul.
- Bine. Mă încred în discreţia dumitale. Să rezumăm mai întâi situaţia în care se află împăratul.
- E pierdut. Odată cu Comunicatul de la 3 octombrie șia iscălit singur sentința de moarte, care va fi cu siguranță executată.
- Atunci nici sacrificiul nostru nu-i mai poate ajuta nimic.
 - Nici lui, nici nouă.
- Mai ales nouă. Dacă am întrebuința acest sacrificiu în sens contrar, ne-ar putea fi chiar de folos.

- Aha, vrei să spui că în loc să-l apărăm pe împărat ar fi mai bine să-l lăsăm în voia sorții?
- Ar fi prea puţin, căci înseamnă să stăm inactivi şi pe noi activitatea ne poate salva.
 - Am înțeles, zise colonelul cu glas hotărât.
 - Bine. Eşti dispus să-mi serveşti de intermediar?
 - Da.
- Nu e mult de când din nesocotința dumitale ne-a putut scăpa spioana din mâini. Te-am iertat atunci, știind că o altă însărcinare îți va reuși mai bine. Acum a sosit momentul.

Lopez îi aruncă o privire vicleană.

- Aşadar, prevedeai încă de atunci o astfel de posibilitate?
 - Şi mai de mult.
- Cu atât mai bine. Înseamnă că ideea a fost bine chibzuită.
 - Aşa şi e.
- Principalul e să găsim o persoană în care să ne putem încrede fără frică.
- Am şi găsit-o. Generalul Velez, cu care am intrat de curând în tratative.
- Velez, care se află în tranșeele din fața mea? Îl crezi nimerit pentru așa ceva?
- Da. E un om aspru, îndrăzneţ și știe să-și stăpânească soldaţii, dar nu și sentimentele. Urăște de moarte pe împărat și ar da orice să se poată spune că el a fost acela care l-a prins pe austriac.
- Crezi că e împuternicit să, încheie o convenţie ca aceea proiectată de noi?
- Escobedo va fi mulţumit să pună stăpânire pe oraș fără vărsare de sânge.
 - Atunci ar trebui predat în primul rând fortul La Cruz.
- Asta e și părerea mea. Așadar, ești dispus să te însărcinezi cu tratativele?
 - Da.

- Bine. Ține cheia. În astă-seară pe la miezul nopții Velez se va furișa la porțile orașului.
 - Chiar el?
- Da. Se bizuie pe cuvântul meu că nu i se va întâmpla nimic.
 - Ce condiţiuni îi vei pune?
 - Trecere liberă pentru mine și dumneata.
 - Şi ce asigurare îi vei cere?
- Nu pot să-i cer să semneze pe hârtie. Nici un general nu e atât de imprudent să-ţi dea negru pe alb o astfel de obligaţie.
- Să ne mulţumim deci numai cu cuvântul lui de onoare?
 - E de ajuns. Velez nu și-a călcat niciodată cuvântul.
 - În asta constă toată însărcinarea pe care mi-o dai?
- Da. Vreau numai să adaug că ora trebuie respectată exact: miezul nopții. Nu mă culc diseară până ce nu vei veni să-mi spui ce-ai făcut.

Lopez plecă. După ce ieşi își încleștă însă pumnii și murmură amenințător:

— Fiecare trebuie să-şi primească pedeapsa. Tu ai fost acela care l-ai împins pe împărat la moarte, iar eu voi fi acela care te voi trăda. Să mori și tu odată cu el!

De-abia aştepta miezul nopţii. Ziua şi seara i se părură o veşnicie. În sfârşit sosi momentul. Se furişă la una din porţile orașului, o deschise încetișor, ieşi afară şi o închise la loc după el.

Privi în juru-i. Nu departe de el o umbră stătea rezemată de zid.

- Cine e? şopti umbra.
- Trimis de-al lui Miramon, răspunse el.

Umbra se apropie.

- Generalul Velez? întrebă Lopez.
- Da. Şi dumneata?
- Colonelul Lopez.

- A, te cunosc. Mi-ai trimis de curând o fată foarte drăguţă... râse generalul înfundat.
 - Eu? Habar n-am! zise Lopez mirat.
 - Vroiai s-o duci la Tuia ca s-o spânzuri.
 - Aha, aia! A fost într-adevăr o afacere penibilă.
 - Ce cere Miramon?
 - Libertatea pentru mine și pentru el.
 - Hm! Nu o merită... N-aș vrea să-l las să scape.
 - Nici nu e nevoie.
- Cum ai zis? întrebă generalul uluit. Parcă ţi-e prieten...
 - Nu mi-e nici un fel de prieten.
 - La dracu'! Eşti doar împuternicitul lui.
- Asta da. Dar "trebuie" numaidecât să descuie el porţile? Nu pot s-o fac şi eu? Voi face astfel ca să creadă că am convenit cu dumneata ca falsul prieten al împăratului să poată pleca nesupărat.
- O să creadă că eu am procedat necinstit, nu dumneata şi n-aş vrea.
- Aranjăm noi. Trebuie să hotărâm ziua. Dacă orașul se predă cu o zi înainte, o să-și închipuie că a fost o simplă întâmplare.
- Bine zici. Să ne grăbim acum ca să nu se bage de seamă lipsa mea.
 - Aştept propunerile.
- Vrei să închei convenţia pe propria răspundere fără să ceri sfatul cuiva?
 - Da.
 - Ia spune, știi unde locuiește împăratul?
- La mănăstirea La Cruz și cunosc chiar și apartamentul.
 - Cer să fiu lăsat să intru la o anumită oră.
 - N-ai decât s-o hotărăști.
- Mă vei conduce pe urmă la camera lui de dormit. Asta e tot ce-ți cer.

- Se poate, râse încet Lopez. În schimb cer libertate absolută pentru mine şi avutul meu, în care se cuprinde bineînțeles şi persoanele care fac parte din casa mea.
 - Mă învoiesc.
- În afară de asta să mi se numere o sumă de bani pe care o voi stabili eu.
 - Dacă ceri prea mult renunț la afacere. Așadar...
 - Zece mii de pesos ţi se pare prea mult?
- Aproape, totuşi ţi se va da. Deci: în noaptea de 14 spre 15 mai îmi vei deschide la ora unsprezece portiţa aceasta. Vei găsi alături, într-un plic, suma hotărâtă, în bancnote engleze. Îţi dau răgaz până la miezul nopţii să le controlezi. Dacă nu-ţi ajung, consider pactul încheiat între noi ca nul şi încui poarta la loc. La miezul nopţii voi sosi eu cu două sute de inşi să mă conving dacă te-ai ţinut de cuvânt. Mai multe vieţi omeneşti nu vreau să risc. Dacă mă încredinţez că te-ai ţinut de cuvânt şi ai fost discret, trimit după întăriri iar dumneata mă duci la împărat. După ce-mi vei arăta apartamentul lui, poţi pleca. În orice caz vei fi luat de formă prizonier şi, ca să nu fii bănuit, va trebui să stai câtva timp închis. Îţi dau însă cuvântul meu că în interval de două săptămâni vei fi eliberat şi te vei duce unde vei vrea, restituindu-ţi-se averea neştirbită. Ne-am înţeles?
 - Perfect.

Îşi strânseră mâinile şi se despărţiră. Generalul Velez se întoarse în tabără şi Lopez se duse la Miramon, care-l aştepta cu înfrigurare.

- Ei, ce-ai făcut? îl întrebă el când îl văzu.
- Sper că vei fi mulţumit, răspunse Lopes zâmbind.
- Slavă Ție, Doamne! răsuflă generalul uşurat. Mă temeam că n-o să se facă. Astfel de tratative sunt totdeauna primejdioase și pot avea urmări neplăcute.

Lopez încruntă sprâncenele.

- Primejdioase? Şi cine s-a expus, mă rog, acestor primejdii?
 - Noi amândoi!

- Dumneata? Te-ai pus la adăpost și m-ai trimis pe mine să-mi pun viața în joc.
- Da, dar erai împuternicitul meu și n-aveai decât să te referi la mine. Vezi deci că mă găseam și eu în aceeași primejdie ca dumneata.
- Să zicem, acceptă Lopez ca să schimbe vorba. Din fericire, întreprinderea aceasta primejdioasă a reușit.
 - Condiţiunile?
- Îi deschidem într-ascuns poarta la fort și locuința împăratului ca să-l poată lua prizonier, iar pe noi ne lasă liberi.
 - Cu ce te-ai asigurat că va fi așa?
 - Cuvântul lui de onoare nu e destul?

Generalul clătină îngrijorat din cap.

- Hm... ştiu şi eu...!
- Cum, te îndoiești de cuvântul generalului Velez?
- Îl cred om cinstit, dar în cazul de față...

Miramon tăcu. Îi venea greu să-și sfârșească gândul. Lopez îl înțelese și întrebă zâmbind:

- Ce te face să crezi că în cazul de față ar face o exceptie?
 - Pentru că... pentru că... ne consideră trădători.
- Cuvântul nu e frumos, dar adevărat. Unii oameni sunt de părere că față de un tră... în sfârșit, un trădător, nu trebuie să te ții de cuvânt.
 - Să fie și Velez dintr-aceia?
- Sper că nu, nu mi-a fost însă cu putință să-i cer altă garanție, fiindcă ne-ar fi cerut și el nouă. Şi noi ce puteam să-i dăm?
 - Nimic, decât cuvântul nostru.
 - Ei vezi? N-are nici el vreun avantaj...
- Ba da. Situația noastră e alta și știe că va trebui să ne ținem de cuvânt. Dar ce soartă ne așteaptă dacă ne ia prizonieri?
- Plăcută în nici un caz. Dar nici rea, adăugă Lopez cu o intonație ciudată. Toți prizonierii de război sunt eliberați

după ce s-a încheiat pacea.

- Eu nu intru în categoria celorlalţi.
- Ah! exclamă Lopez cu mirare. (Nu-l iubea pe general și-i făcea plăcere să-l chinuiască.)
- Da, urmă Miramon, noi va trebui să împărtășim soarta împăratului.
- Nu cumva îţi închipui că Juarez va executa pe toţi oamenii lui Maximilian, începând cu el şi sfârşind cu cel din urmă soldat?
 - Asta ar fi o nebunie!
- Aşadar, vor fi împuşcaţi numai împăratul şi câţiva generali de-ai lui.

Miramon se posomorî.

- Colonele, nu e frumos din partea dumitale să mă înspăimânți cu o astfel de perspectivă...
- După înțelegerea pe care am avut-o cu Velez, urmă Lopez, acesta va veni aici cu două sute de oameni; dacă vede că ne-am ținut de cuvânt, va trimite după o trupă mai mare de soldați.
 - E prevăzător omul! Pentru când s-a hotărât lovitura?
 - Pentru noaptea de 15 spre 16 mai.
 - De ce așa de târziu?

Ştim că Lopez stabilise cu Velez să vină cu o zi înainte, de aceea colonelul răspunse zâmbind:

- Nu poate mai devreme, deoarece va lipsi până atunci din tabără.
 - Atunci n-avem încotro. Ce oră ați hotărât?
 - Miezul nopţii.
- Să sperăm că noaptea va fi destul de întunecoasă. Dacă lovitura reușește, se-nțelege de la sine că voi avea grijă să te răsplătesc după cum meriți, zise cu mărinimie generalul.

Lopez dădu zâmbind din umeri.

- Nimeni nu poate pune temei pe făgăduieli, senior.
- Cum, te-ndoiești de cuvântul meu?
- Doamne fereşte! Numai că...

- Adică? întrebă Miramon tărăgănat.
- Trebuie să ne gândim că Juarez nu e numai adversarul, ci și dușmanul dumitale. El va fi președinte și nu vei avea nici o influență sub stăpânirea lui.
 - S-ar putea chiar să fiu expulzat din ţară.
 - Cu atât mai puţin mi-ai putea fi de folos.
- Hm! Şi crezi că eu o să mă supun? Influența mea trece dincolo de hotar și voi întrebuința-o ca să-l răstorn pe Juarez, de asta poți fi sigur.
- Grea problemă, pe care nu cred s-o poată rezolva nici măcar Napoleon, cu atât mai puţin Maximilian de Austria.
- Şcoala şi experienţa pe care am făcut-o în timpul din urmă mi-au ascuţit mintea. Să nu-ţi închipui că odată liber, o să stea mult la putere Juarez. Miramon se bizuia pe Asociaţia secretă, cu ajutorul căreia spera să ia el conducerea ţării în mână. Plănuia să-i dea acestei asociaţii o cât mai mare extindere, ca să pericliteze astfel situaţia lui Juarez. Bineînţeles că se feri să pomenească faţă de Lopez despre planurile lui. Urmă: N-a venit încă timpul să discutăm despre asta. Sper însă că o vom face la momentul oportun. Acum să ne despărţim. Noapte bună, colonele.
 - Noapte bună, domnule general!

Lopez plecă, în vreme ce Miramon se duse să se culce. Nu bănuia nici pe departe că Lopez plănuia să-l trădeze, după cum îl trădase el pe împăratul său. Ca să-l facă pe Maximilian să se simtă în siguranță, trimisese un om să găsească pe unul din partizanii săi, conducător de trupe, căruia îi scrise următoarele:

"La primirea prezentei, vei pleca imediat în fruntea armatei dumitale și vei da un atac de noapte asupra lui Escobedo, având grijă ca soldații și ofițerii să strige lozinci și ordine din care să reiasă că ei ar fi partizani ai împăratului. Atacul va fi fără folos pentru voi, dar cu atât mai mult pentru mine. Lupta să țină cât mai mult, pe urmă retrageți-vă iar în tabără.

Curierul avea ordin ca în cazul în care nu ar fi reuşit să se strecoare printre liniile duşmane, să înghită mesajul, ca nu cumva să fie deconspirat conținutul lui.

Acesta a pornit în misiunea sa la căderea nopții și a reușit să treacă neobservat de asediatori. În timpul aceleiași zile i-a predat destinatarului mesajul secret, acesta trecând deîndată la executarea acțiunii de luptă ce i se ceruse.

Kurt era ataşat trupelor de sub comanda generalului Velez. Statul Major al acestuia plănuise un atac prin care să pună stăpânire pe oraș, dar generalul fu de părere că e de prisos, căci el știa că fortul va cădea prin trădare. Deoarece nu putea spune acest lucru Statului Major, se învoise și se aștepta numai asentimentul generalului Escobedo. Pentru aceasta trebuia trimisă o persoană de încredere care să-i expună avantajele planului. Fu ales Kurt Unger.

Kurt plecă chiar în după-amiaza aceea. Îl găsi pe generalul Escobedo în cartierul său general, la o depărtare de un ceas de Queretaro și discutară cu atâta amănunţime planul, încât îi apucă noaptea.

Se întunecase de-a binelea când tânărul porni îndărăt să ducă învoirea lui Escobedo și, ca s-ajungă mai repede, se abătu din cale, ca să nu fie silit să treacă printre armatele de ocupație, ceea ce l-ar fi făcut să piardă prea mult timp. Deoarece era întuneric și nu exista drum bătut, se putea rătăci lesne, ceea ce se și întâmplă. Băgă de seamă și se opri ca să se orienteze.

În timp ce chibzuia pe unde s-o ia, i se păru că aude un sforăit de cal dinspre o dungă mai întunecată, probabil o pădure. Un alt sforăit, încă unul, ca și când s-ar fi aflat mai mulți cai la un loc.

"Unde sunt cai sunt și oameni, își zise el. Să fie prieteni sau dușmani? În orice caz dușmani. Trupele lui Escobedo se găseau de partea cealaltă, pe stânga și n-aveau ce căuta în pădure."

Întoarse calul şi se înapoie o bucată de drum ca, dacă sar întâmpla să răspundă calul lui printr-un nechezat, să nu poată fi auzit de oamenii din pădure. Şi-l priponi de un țăruş, apoi se îndreptă binişor spre locul unde auzise sforăitul cailor. Se furişă pe sub copaci şi se lăsă jos în iarbă. Nu trecu mult şi se auziră desluşit doi inşi vorbind.

- Cât să fie ceasul? întrebă unul din ei.
- Dracu' știe! răspunse celălalt. Să tot fie unsprezece.
- Aşadar mai avem un ceas.
- Crezi că pe la miezul nopții pornim?
- Da. La unu trebuie să dăm atacul. Un plan idiot. Noi suntem patru sute și dușmanul douăzeci și cinci de mii!
- Prostii! Pe cât știu, o să avem de-a face numai cu o mică parte din ei. Cu toate astea ne ducem la o moarte sigură.
- Eu nu cred că o să fie chiar aşa. Pe când stăteam azi de santinelă, a trecut colonelul cu trimisul lui Miramon pe lângă mine şi am prins câte ceva din ce vorbeau. Colonelul era sigur că trebuie să se sacrifice, dar trimisul l-a liniştit zicând că nici nu e vorba de o luptă serioasă, ci se cerea săl facă pe împărat să creadă că are în spatele duşmanului partizani care sunt gata să lupte pentru el.
 - Ei și! Parcă i-ar mai folosi la ceva!
- Nu se știe. Eu nu sunt nici general și nici ministru ca să știu. Atacăm; pe urmă, îndată ce încep să șuiere gloanțele, ne retragem.
- Ori să ne lăsăm împuşcați strigând. "Viva Maximiliano". Mare poftă aş avea s-o șterg și să las pe alții să strige până le-o astupa gloanțele gura.
 - Nu cumva ti-e frică?
- Frică? Defel. Dar una e să lupți pentru o cauză care are vreun viitor și alta pentru una pierdută dinainte.

- Pierdută? Vrei să spui a împăratului? Vezi să nu te audă colonelul, te-ar culca pe loc cu un glonte la pământ.
- Nu-l cred așa de prost. Adevărul nu se plătește cu viața.
- Adevărul! Crezi că, fiindcă ne-a mers de-a-ndoaselea până acum, tot așa o să ne meargă mereu? Te înșeli grozav. Miramon e un om și jumătate, nu degeaba a fost el președinte. Poate că se cere să îl atragem pe Escobedo încoace și să aibă ai noștri vreme să-i gonească pe asediatori.

Pe când vorbeau ei, se apropiară paşi pe care Kurt îi auzi dar cei doi nu.

- Cum vă vine să vorbiți atât de tare? întrebă un glas poruncitor.
 - Colonelul! ziseră ei sărind drept în picioare.

Kurt presupuse că trupa se afla înăuntrul pădurii, pe când aceștia doi făceau parte din posturile de santinelă de la marginea ei. Presupunerile se adeveriră îndată.

— Mai încet! șopti colonelul. Parcă am dat ordin să nu se vorbească în post.

Soldații, simțindu-se vinovați, tăcură.

- E ceva nou? întrebă colonelul.
- Nu, răspunse unul din ei.
- Bine şi încetaţi să mai pălăvrăgiţi, în loc s-auziţi voi, vă pot auzi alţii pe voi. Eu mă duc să dau o raită prin împrejurimi.

Kurt nu-l putea vedea, dar înțelese după pași că se îndrepta spre copacul sub care se întinsese el. Se ridică repede și se ghemui cât putu lângă trunchi.

Ca să nu se lovească de ceva, colonelul mergea cu mâinile întinse înainte. Simți trunchiul și vru să treacă pe lângă el, dar se poticni de piciorul tânărului și căzu.

— Ce dracu să fie asta? mormăi el necăjit. Parcă era o cizmă... Ia veniţi încoa', băieţi!

Kurt de-abia avu timp să se furișeze repede pe lângă câțiva copaci și să se ascundă după un trunchi mai gros.

Colonelul se ridică iar în picioare și-i întrebă pe soldați:

- Aveţi chibrituri la voi?
- Da.

Kurt se dădu iute îndărăt.

— Aprindeţi mai multe odată ca să se vadă mai bine.

Tânărul căpitan auzi pârâitul chibriturilor pe cutie și zări o luminiță care nu ajungea însă până la el.

- Ei, se vede ceva? întrebă colonelul.
- Nu, să trăiţi, domnule colonel.
- Lăsați lumina spre pământ.

Se uită jos, apoi zise, liniştindu-se:

- Ah, o rădăcină acoperită cu muşchi moale; de aceea mi s-a părut că-i un picior de om.
 - Altceva nu poate să fie, întări unul din soldați.
- Se cere să fim cu mare băgare de seamă în situația în care ne aflăm, zise colonelul. De aceea fiți cu ochii deschiși și cu urechile ciulite, ați auzit băieți? încheie el și plecă.

Kurt răsuflă uşurat, deși colonelul spusese că se duce să dea o raită primprejur. Deodată îi trecu un gând prin minte. Ce-ar fi să-l ia pe colonel prizonier? Ușor nu era, dar se simțea în stare s-o facă.

Se luă, îndoit de mijloc, după ofițer. Acesta ieșise din pădure și mergea încet pe lângă copacii care o mărgineau. Când văzu că nu mai poate fi auzit de santinele, se apropie în vârful picioarelor și-l apucă de gât pe la spate. Colonelul scoase un horcăit și bătu aerul cu mâinile. O apăsare mai tare și ofițerul se prăbuși la pământ. Tânărul scoase batista din buzunar, o făcu ghemotoc și i-o vârî în gură, pe urmă îl legă zdravăn cu lasoul său, ca să nu se poată mișca după ce se va deștepta, îl luă în spinare și se îndreptă spre locul unde-și lăsase calul; îl urcă pe prizonier pe cal, încălecă și porni cu el mai întâi la pas, apoi, când fu sigur că nu poate fi auzit, dădu pinteni calului și o luă în galop. În loc s-o ia însă în direcția de mai înainte care l-ar fi dus la posturile de avangardă ale republicanilor, se îndreptă direct spre tabăra

lor și se opri numai când santinela îi ceru parola de trecere. După ce-o rosti întrebă cu glas poruncitor:

- Cine e comandantul vostru?
- Generalul Hernano, îi răspunse ofițerul de gardă.
- Duceți-mă repede la el. Peste un ceas veți fi atacați.
- Drace! Dar pe cine aduci, senior?
- Un prizonier. N-am timp să-ţi explic. Să ne grăbim.

Ofiţerul dădu ordin oamenilor săi să fie cu mare băgare de seamă, încălecă și amândoi porniră în goană spre cartierul generalului. Acesta se afla într-un fel de sătuleţ, departe, la o jumătate de ceas de Queretaro. Comandantul stătea tocmai la masă cu ofiţerii statului său major când îi fu anunţat Kurt.

— Un nume german, mormăi el. Să vedem ce vrea. Să intre!

Tânărul apăru cu prizonierul în spate. La vederea acestuia, ofițerii săriră toți în picioare.

- Valgame, Dios! exclamă generalul, ăsta ce mai e?
- Un prizonier, domnule general, răspunse tânărul; îl puse jos pe prizonier și salută militărește.
 - Cine e?
 - Un colonel din armata imperială.
- Hm! Nu prea are semne... Credeai că ai pus mâna pe un elefant și când colo ai prins un șoarece, zise generalul zâmbind și ofițerii se crezură datori să facă haz de spiritul superiorului lor.
- Mă rog, convingeți-vă, răspunse Kurt fără să se tulbure.
 - Nu-l văd în uniforma imperială.
- Totuşi e un imperial. Nici eu nu sunt în uniforma generalului Escobedo sau a președintelui, ci sunt îmbrăcat în costumul mexican, ca și prizonierul.
 - Şi cu toate acestea eşti republican. Asta vrei să spui?
 - Nu.
 - Atunci ce? Mi s-a anunţat un căpitan.

- Ceea ce și sunt. Fac parte din armata germană, am venit în interes de familie în Mexic și, din anumite motive, m-am devotat cauzei președintelui dumneavoastră.
 - În ce calitate?
- În calitate de inginer. Am fost ataşat trupelor de geniu.
- Hm! Eu, drept să-ţi spun, sunt pentru cavalerie. Inginerul e un fel de râmă care se sfieşte de lumina zilei. Mi s-a spus că te cheamă Ummer. Numele mi-e cu totul necunoscut.

Kurt pricepu ce înseamnă asta, totuși răspunse cât se poate de cuviincios.

— Probabil că domnul ofițer care m-a anunțat n-a auzit bine sau nu e familiarizat cu numele german. Pe mine mă cheamă Unger și nu Ummer.

Generalul ridică repede capul.

- Unger? Faci parte din trupele generalului Velez, nu?
- Da.
- A, atunci se schimbă lucrurile. Iartă-mă, te rog. Dacă mi s-ar fi spus numele dumitale exact, primirea pe care ţi-o făceam ar fi fost alta. Domnilor, am onoarea să vă prezint pe unul din cei mai destoinici şi mai importanţi reprezentanţi ai lucrărilor noastre de asediu.

Ofițerii se apropiară de tânăr și-i strânseră călduros mâna.

- Şi acum, urmă generalul, să revenim la prizonierul dumitale. Crezi într-adevăr că e un colonel din armata imperială?
- Da, deși sunt de părere că e mai degrabă un conducător de bandă. Am auzit când i-au spus doi de-ai lui "colonel".

Kurt povesti întâmplarea din pădure; cei de față îl ascultară cu atenție, apoi generalul strigă, după ce sfârși el:

— Ei drace! Vor să ne atace și noi pierdem timpul flecărind.

- Nu din vina mea, zise Kurt înălţând din umeri.
- De ce nu mi-ai spus de la început despre ce e vorba?
- Sunteţi general şi eu numai un simplu căpitan, răspunse tânărul maliţios. Nu mi-era îngăduit să vorbesc neîntrebat în fata superiorului.
- Hm... mormăi generalul prefăcându-se că nu înțelege ironia. Voi trimite imediat o trupă de oameni la pădurea despre care mi-ai spus și te rog să o iei sub comanda dumitale.
- Vă stau cu plăcere la dispoziție. V-aș ruga însă să vă ocupați nițel de acest colonel.
 - Pentru ce? Timpul ne zorește...
- Nu atât cât să nu rămână vreme să-i puneţi câteva întrebări şi să-i scotociţi buzunarele.
- Bine zici. Spuneai parcă adineauri că atacul va fi dat la ora unu din noapte și că trebuie să fie pregătiți încă de la miezul nopții, nu-i așa?
 - Da.
 - Acum de-abia a trecut de unsprezece. Dezlegați-l!

În timpul acesta prizonierul își venise în simțiri. Deschise ochii și se uită înfuriat de la unul la altul.

Îl dezlegară, îi luară căluşul din gură și-i porunciră să se ridice în picioare.

— Cum te cheamă? îl întrebă generalul.

Îşi spuse numele.

- Ai auzit ce-a spus domnul acesta?
- Da.
- Mărturiseşti că e adevărat?
- Dumneavoastră ca general veţi recunoaște singur că nu pot răspunde la întrebare.
- Vrei să spui că datoria dumitale e să nu răspunzi? Bine.. Admit. Totuși trebuie să te întreb dacă-i adevărat că s-a pus la cale un atac asupra noastră.
 - Nici acum nu pot să răspund.
 - De la cine ai primit ordinul să...
 - Staţi! strigă Kurt întrerupându-l brusc pe general.

Văzuse cum prizonierul vârâse binişor mâna în buzunar și se căznea acum s-o ducă la gură nebăgat în seamă de ceilalți. Tânărul îi urmărise însă mişcarea și-l apucase la vreme de braţ, oprindu-l. Prizonierul făcea sforţări disperate să-şi desfacă braţul, apoi văzând că nu reuşeşte, aplecă repede capul. Înainte ca să-l poată opri cineva fu cât p-aci să vâre în gură ceea ce ţinea în mână. Kurt îl pocni însă ca fulgerul cu pumnul în tâmplă și omul se prăbuşi leşinat la pământ.

- Ce-a fost asta, domnule! se răsti generalul.
- Avea nu știu ce în mână și vroia să-l înghită, răspunse tânărul, gâfâind încă de lupta cu prizonierul.

Desfăcu pumnul încleștat al acestuia și scoase din el o hârtie mototolită. O netezi și i-o întinse generalului.

— Un ordin de-al lui Miramon, zise acesta după ce-o citi. Ordinul dovedește, urmă el, sau că orașul nu e complet împresurat, sau că santinelele noastre nu veghează îndeajuns.

Le citi și ofițerilor ce era scris, pe urmă încheie astfel:

- Miramon a înțeles că atacul nu va fi de vreun folos imediat. Posturile noastre de avangardă ar fi dat alarma. Totuși vorbește în scrisoare de un avantaj; oare care să fie?
- După părerea mea, zise unul din ofițeri, Miramon încearcă după miezul nopții un atac ca să ne îndrepte atenția în altă direcție.
- Părerea mea e alta, observă Kurt. Toate atacurile de până acum ale lui Miramon au fost respinse. Ultimul de la 5 mai i l-am zădărnicit chiar eu cu o singură mână, aşa că, fie el numai un militar mediocru, nu se poate să nu-și dea seama că toate întăriturile lui sunt împrejmuite de minele noastre. Oriunde ar încerca să dea atacul, îl aruncăm în aer. Nu, nu, intenția lui e alta. Vrea să-l distrugă pe împărat, făcându-l să creadă că în spatele nostru se află partizani de-ai lui în număr destul de mare care să ne atace și să ne îndepărteze de oraș.
 - Atunci totul să nu fie decât o șarlatanie?

- Care urmărește un anumit scop. Credeți că e imposibil ca împăratul să mai poată fugi într-ascuns? Trimisul lui Miramon a reușit să se strecoare printre trupele de asediu, de ce n-ar reuși și Maximilian?
 - Hm... Va trebui să fim atenți.
- Pentru a înlătura gândul fugii din mintea lui, Miramon simulează o posibilitate de rezistență, chiar de biruință, a trupelor imperiale.
- Ce folos poate să aibă el de pe urma prinderii împăratului?
 - Poate că speră să-și salveze prin asta capul.
 - Crezi?
- Da. Ştiu că se fac într-un anumit loc sforțări ca împăratul să fie înșelat. În orice caz e nevoie să fie transmis ordinul lui Miramon comandantului suprem și să fie înștiințat de atacul plănuit și mijloacele ca să se împiedice neapărat atacul.
 - Se va face. Da cât se ridică numărul acestor *querillas?*
 - La vreo patru sute, pe cât am înțeles.
 - Călăreţi sau pedestraşi?
- Am auzit cai sforăind și mi s-a părut că santinelele aveau pinteni la cizme, după zăngănitul pe care l-am auzit. Şi-apoi, bandele acestea sunt de obicei călări.
- Eşti de părere să preîntâmpinăm atacul sau să-l lăsăm să se producă?
- Nu, fiindcă nu se poate să nu cadă şi din oamenii noştri.
 - Atunci să-i atacăm noi mai întâi?
- Nici. Ei sunt acoperiți de copacii din pădure; deși prin întuneric nu pot ținti bine, ne expunem totuși la gloanțele lor. Cel mai bun lucru ar fi să-i împresurăm.
 - Au să rupă rândurile.
- N-au să reuşească, fiindcă veţi avea prevederea să trimiteţi un număr cât mai mare de soldaţi.
- Negreșit. Dar încercarea lor de-a face o spărtură între rânduri ar însemna pentru noi morți și răniți, ceea ce

trebuie să împiedicați cu orice.

- Îi vom împiedica, nelăsându-le vreme s-ajungă la încercarea de-a face spărtura. Împrejmuim pădurea și-i avertizăm printr-un trimis de-al nostru.
- Primejdios lucru! Indivizii aceștia nu știu multe; au săl omoare.
- Nu cred că au s-o facă, dacă trimiteţi pe cineva care să se priceapă cum să le vorbească.
- Uiţi că nu ai de-a face cu o trupă de armată regulată, ci cu oameni de adunătură. Nici unul din ofiţerii mei n-o să îndrăznească să se ducă.
 - Atunci mă duc eu.
- Dumneata? Vrei să tratezi dumneata cu ei? se minună generalul. Îţi pot spune categoric că te poţi considera de pe-acum un om mort.

Kurt clătină capul.

- Credeţi-mă că n-am de fel poftă să mor înjunghiat ori împuşcat de unul din ei. Ştiu eu ce fac. Pun însă o condiţie. Să mi se dea o copie de pe scrisoarea lui Miramon.
- Se va face imediat, înainte chiar de raportul pe care-l vom redacta pentru generalul-şef al armatelor.

După ce dădu ordin în consecință, Hernano urmă:

- Ce părere ai, ajung două batalioane?
- Cu siguranță, răspunse Unger. Alegeți numai buni trăgători și împărțiți oamenilor rachete și facle, deoarece vom fi siliți să luminăm locul.

Generalul dădu ordinul, apoi cercetară buzunarele prizonierului. Nu se găsi la el nimic important; îl predară soldaților ca să fie ținut sub pază. După puțin timp tânărul pornea în fruntea a două batalioane de soldați și chiar înainte de miezul nopții pădurea fu înconjurată din toate părțile.

Înțelegerea era ca imediat după ce Kurt va aprinde o rachetă, soldații să facă același lucru ca să înțeleagă cei din pădure că sunt într-adevăr împresurați și nu mai au pe unde fugi.

16. Osândit

Acum venise pentru Kurt momentul să se apuce de treabă.

Înaintă spre pădure, căutând ca paşii lui să se audă desluşit.

- Cine e? Stai! îl întâmpină un glas de sub copaci.
- Un intermediar, răspunse el.
- Stai, ori trag! se răsti iar glasul.

Tânărul se opri. Urmă o pauză în care nu se auzea decât fâsâitul frunzelor și trosnetul ușor al crengilor. I se păru însă, cu tot întunericul care domnea, că zărește câteva ţevi de pușcă îndreptate spre el. De-abia după ce trecu o bucată bună de vreme, auzi un alt glas întrebând:

- Cine eşti?
- Trimis de-al generalului Hernano.
- Ei drace! Ce i-a venit?
- O să-ţi spun după ce mă vei lăsa să mă apropii.
- Câţi sunteţi?
- Unul singur.
- Bine, aşteaptă!

Cu toate că își ținea auzul încordat, Kurt n-auzi nimic, dar în clipa următoare șase umbre săriră ca din pământ înaintea lui fără să-i fi simtit venind. Una din ele îl întrebă:

- Cine eşti dumneata?
- Îi voi spune locţiitorului colonelului şi nimănui altuia.
 Vă rog să mă duceţi la el.

Câteva mâini se întinseră spre tânăr și se simți târât de ele. Nu se împotrivi defel. După câteva momente se opriră înaintea unui grup de oameni.

- L-am adus, domnule maior, zise unul din cei care îl târâseră acolo.
- Ţineţi-l bine, răspunse un glas sforăitor. Are arme asupra lui?

- Nu l-am întrebat.
- Căutaţi-l, dobitocilor!
- Ca intermediar, am venit dezarmat, zise Kurt.
- Taci! se răsti maiorul. Căutaţi-l, v-am spus!

Nu găsiră nimic la el decât racheta pe care o ţinea în mână.

- Ce-i asta? îl întrebă maiorul.
- O rachetă.
- Ce să faci cu ea?
- O să vă spun după ce mă veţi fi ascultat.
- Să mă ierți dumneata! O să-ți luăm mai întâi racheta și o să te ascultăm pe urmă. Legați-l!

I se luă racheta, dar, când vrură să-l lege, Kurt zise — fără însă să se opună:

- Bine, vă las să mă legați, deși, după drepturile popoarelor, nu e îngăduit ca solul să fie legat.
- Dar nici nu e îngăduit ca solul să poarte la el rachete, mormăi maiorul.
- Aşa e. Nu am adus-o cu intenții rele, după cum vă veți convinge mai târziu. Faptul că am venit singur în mijlocul dumneavoastră dovedește că vin cu gânduri cinstite.
 - Vom vedea noi. Ei, aţi isprăvit?
 - Da, răspunse unul din cei care-l legaseră.
 - Atunci putem începe. Aşadar, cine te-a trimis la noi?
- Generalul Hernano, după cum i-am mai spus domnului locotenent.
- Hernano? se miră maiorul. Ce i-a venit omului ăstuia să te trimită aici?
 - Foarte simplu: fiindcă știa că vă aflați aici.
 - Nu se poate! De unde a aflat?
- A venit astăzi un trimis de-al lui Miramon la dumneavoastră cu un ordin al generalului. Cunoaștem ordinul pe care vi-l pot repeta cuvânt cu cuvânt după o copie pe care o am la mine.
- Asta ar însemna trădare în toată regula. Zici că ai copia la dumneata?

— Da. E în buzunarul drept al pantalonului și n-a fost observată când m-au căutat.

Simţi cum i se ia hârtia din buzunar, apoi fu înmânată maiorului.

— Faceţi lumină! porunci acesta.

După un moment licări lumina unui felinar și maiorul citi biletul.

— Trădare de neiertat! strigă el înfuriat.

Un om care stătea lângă el îi șopti:

- Se potriveşte, domnule maior?
- Perfect. Ce zici de asta, senior?
- Nu înțeleg nici eu, singur Miramon știe de ordinul acesta.
 - Erai de față când l-a scris?
- Da. Nu mai era nimeni în afară de mine și am plecat imediat după asta.
- Să fi spus chiar Miramon cuiva sau... A, nu, nu se poate, zise maiorul ca şi când ar fi vrut să înlăture un gând din minte. Apoi adresându-se iar lui Kurt: Ştii cum a ajuns ordinul acesta în mâinile alor dumitale?
 - Da, dar nu mi-e îngăduit să vă spun.

Urmă o tăcere adâncă. Luminiţa felinarului se răsfrângea pe chipul încruntat al maiorului, figurile celorlalţi de-abia se zăreau şi vârfurile copacilor se pierdeau în întuneric. Sunteţi împresuraţi din toate părţile, continuă Kurt. O ieşire din pădure e imposibilă. Predaţi-vă mai bine, decât să provocaţi o vărsare de sânge care nu var ajuta la nimic.

— Pentru nimic în lume! zbieră maiorul aruncând pe jos hârtia și călcând-o în picioare.

Se auzi un murmur de indignare printre ofițeri și soldați.

- Tăcere! se răsti maiorul la ei, apoi întorcându-se spre sol: Cine ne-a împresurat?
 - Un detaşament al generalului Hernano.
 - Din câţi oameni?

- Senior, răspunse tânărul, sunt ofițer și nu pot trăda secrete militare. Sunt însărcinat să-ți spun numai că generalul Hernano a trimis o trupă destul de puternică, în stare să biruiască un număr de cinci ori mai mare ca al vostru. Suntem perfect informați și știm că nu aveți decât patru sute de oameni.
 - Trădare, iar trădare, de o sută de ori trădare!
- Trebuie să recunoașteți că odată ce cunoaștem numărul vostru, e firesc să se fi trimis destui oameni ca să nu mai puteți face nimic. Pădurea e atât de bine încercuită, încât nici unul din ai voștri nu poate-scăpa. Vă sfătuiesc să nu faceți greșeala pe care a făcut-o colonelul, superiorul vostru, în interesul dumneavoastră propriu.
 - Colonelul? A, mă mir chiar că nu s-a întors încă...
 - E foarte explicabil, deoarece e în mâinile noastre.
- Ce-ai spus? Prizonier? Acum înțeleg eu de unde știți toate... De la el, nu-i așa?
 - Nu sunt îndreptățit să vi-o spun.
- Cu toate acestea nu poate fi altfel. Suntem trădați din toate părțile. Știi, senior, că nu vei ieși viu de aici?
 - Hm! Atunci mort...
 - Şi te faci că nu-ţi pasă?
- Ce vrei să fac? Sunt în puterea dumneavoastră. Ai noștri au însă ordin să vă împuşte pe toţi, până la cel din urmă, dacă până într-o oră nu sunt înapoi.
 - O să le fie cam greu, fiindcă ştim şi noi să ne apărăm.
- N-o să vă ajute la nimic, tot o să vă biruim. De altminteri venisem la dumneavoastră crezând că am de-a face cu şeful unei trupe regulate, nu cu o căpetenie de bandă.
- Dacă ți se pare că e vreo deosebire, te rog să te explici.
- Foarte simplu. Cum mă veţi trata, aşa veţi fi trataţi în schimb. Mă omorâţi? Veţi fi împuşcaţi toţi ca ucigaşi. Respectaţi însă dreptul popoarelor? Veţi fi consideraţi prizonieri de război şi veţi fi eliberaţi după încheierea păcii.

- Ceri deci să ne predăm?
- Da. Orice împotrivire v-ar fi zadarnică și vă dau cuvântul meu de onoare că am spus adevărul.
- Aşadar, dacă ne predăm, suntem numai prizonieri de război și ni se lasă și avutul nostru personal?
- Bineînțeles. În orice caz veți fi dezarmați. Juarez nu e însă omul iubitor de vărsări de sânge ca să-și ucidă prizonierii.
- Cu ce ne poţi dovedi că suntem împresuraţi şi că o împotrivire ar fi zadarnică?
- Pentru asta adusesem doar racheta. Îndată ce o voi arunca în aer, oamenii noștri vor lumina întregul cerc din jurul pădurii, ca să vă convingeți că am spus adevărul.

Să fi fost indignarea împotriva trădătorilor, lașitate sau înțelesese maiorul că nu are încotro?

Scurt, nu mai stătu la îndoială și zise:

- Bine, vreau să mă încredințez mai întâi, senior Gardenas, dacă te pricepi să umbli cu rachete.
 - Da, răspunse unul din ofițeri.
- Domnii ofițeri să se împrăștie în jurul pădurii ca să poată cuprinde cu ochii cercul. Gardenas să arunce racheta, pe urmă întoarceţi-vă să-mi raportaţi. Puteţi pleca! ordonă maiorul.

Urmă o tăcere de vreo cinci minute, apoi acesta îi făcu un semn lui Gardenas. Racheta șuieră în aer și lumină o dungă întunecată care se întindea nu prea departe.

- Sunt oamenii voştri, senior? întrebă maiorul arătând spre ea.
 - Da, răspunse Kurt.
 - Nu se desluşeşte bine ce e.
 - Aşteptaţi puţin. A, uite!

În clipa aceea se auzi în afara pădurii un ordin dat cu glas puternic, ordin transmis din om în om și după un moment se văzu înălţându-se în văzduh scântei și flăcări care luminară în jurul pădurii ca ziua.

Ei drăcia dracului! zise maiorul. E deci adevărat...

Zărise un cerc de soldați cu puștile întinse.

- V-aţi convins, domnule maior? întrebă Kurt după ce se făcu iar întuneric.
 - Mai aşteaptă puţin.

Nu trecu mult și ofițerii se întoarseră impresionați de numărul mare al soldaților care încercuiau pădurea.

- Ce ziceţi, domnilor? întrebă maiorul.
- Orice împotrivire ar fi zadarnică, îndrăzni unul să spună.
- Aşa cred şi eu. Nu sunt deci nebun să ne expunem viața de prisos, cu atât mai mult cu cât văd că am fost trădați. Dezlegați-l pe parlamentar.

Când Kurt fu iar liber și vru să se întoarcă la generalul Hernano, se simți apucat de braţ de trimisul lui Miramon.

- Stai, senior, o întrebare: Voi fi și eu considerat în rândurile militare?
 - Faci parte din trupă?
 - Nu.
- Hm! Eşti numai trimisul lui Miramon, dar nu şi militar. În cazul acesta intri în altă categorie. Ştii cum se numesc aceia care transmit ordine secrete furişându-se dintr-o fortăreaţă?
 - Sper că nu voi fi luat drept... drept spion...
 - Tocmai asta vroiam să spun.
 - Eu nu sunt spion.
- Zău? Nu vei fi vrând să spui că eşti aghiotantul lui Miramon?
 - Nu.
 - Sau poate ofiţer?
 - Nu.
 - Atunci cum se face că transmiţi ordine militare? Militarul tăcu.
 - Nu răspunzi. Te condamni deci singur.
 - Senior, nu cunoșteam importanța misiunii mele.
 - Nu faci impresia. Scuzele dumitale cad de la sine.
 În momentul acela maiorul întrerupse convorbirea.

- Domnule, zise el, îţi atrag atenţia că nu mă predau decât cu condiţia ca toţi care se află aici să fie consideraţi prizonieri de război.
- Voi stărui pe lângă comandantul meu să se ia în vedere cererea dumneavoastră, domnule maior.
- Nu e de ajuns. Vreau să-mi dai cuvântul de onoare că această persoană va intra în aceeași categorie cu noi toți.

Kurt se gândi un timp, pe urmă răspunse:

— Bine. Cred că președintele nu va avea nimic împotrivă, așa că mă învoiesc la cererea dumneavoastră.

Tânărul habar n-avea cine era omul căruia îi dăruise viața.

Republicanii erau siguri de la început că Unger nu se va mai întoarce, dar când văzură racheta începură să spere şil primiră acum cu strigăte de bucurie. Comandantul se învoi cu tot ce făgăduise el; recunoştea că era singura cale de a se împiedica o vărsare de sânge.

După un sfert de ceas, Kurt, comandantul, maiorul și însoțitorii săi stabileau condițiile. Principala era ca prizonierii să predea chiar în noaptea aceea armele, apoi să aștepte să se facă ziuă ca să fie duși în tabăra de la Queretaro.

Negreşit că nici nu fu vorba de somn. Ofițerii prizonieri își dădură cuvântul de onoare că nu vor fugi, de aceea le era îngăduit să se mişte liberi. Mai era cineva care ar fi vrut grozav să se bucure de acest avantaj și anume... trimisul lui Miramon.

Crezuse că va găsi în Kurt un suflet milos și îngăduitor și trimise după el, cerându-i o întrevedere.

- Ce doreşti? îl întrebă tânărul.
- Aş vrea să vă cer o informație. Nu-i aşa că ofițerii sunt liberi pe cuvânt? Nu s-ar putea să mi se dea și mie această îngăduință?

Kurt fu atât de mirat de cererea lui încât nu știu un moment ce să-i răspundă.

- Dumitale? zise el apoi. Bine, omule, nu eşti în toate minţile? Parcă ţi-am spus că indivizii care fac ceea ce ai făcut dumneata intră în categoria spionilor. Mulţumeşte-te că ai scăpat cu viaţă.
 - Pe care ţi-o ofer din toată inima.
- Foarte mulţumesc! Zici că vrei să te las liber pe cuvânt de onoare. Unde-ai mai auzit ca un spion să aibă onoare?
- Senior, nu știi cine sunt. Mă numesc Flores, sunt medic și locuiesc la mănăstirea La Cruz din Queretaro.
- Nu te mai osteni degeaba. Pentru mine nu eşti decât un spion care duce ordine secrete. Nu poţi fi lăsat liber.

Deşi nu se luminase încă bine de ziuă, Kurt zări ochii medicului lucind ca ai unei pisici sălbatice, gata să-ţi sară în faţă. Totuşi omul zise cu glas umil:

- Mă judeci rău, senior. Credeam că-mi slujesc împăratul.
- Din partea mea, n-am nimic de zis; nu tot așa vor judeca însă ceilalți. Așadar, ești un credincios partizan al împăratului?
- Da. Mărturisesc aceasta unui partizan al lui Juarez, dându-ți în același timp dovada că nu sunt nici spion și nici laș.

Spuse aceste cuvinte cu o lucire sinistră în ochi, pe care și-o potoli repede, dar care nu-i scăpă lui Kurt.

— Ce privire! își zise el. Omul acesta trebuie să fie foarte primejdios și n-ar fi rău să mă feresc de el.

În sfârşit, se lumină de ziuă şi putură porni spre Queretaro. Prizonierii fură încadraţi de soldaţii republicani. Drumul ducea la un moment dat printr-o văgăună mărginită de o parte de-un povârniş acoperit cu tufe dese. Medicul nu mai putea de necaz că nu i se îngăduise şi lui să meargă călare precum ofiţerii prizonieri. Acum, la lumina zilei, vedea viitorul mai puţin trandafiriu de cum şi-l închipuise peste noapte. Va fi dus deocamdată la cartierul general, pe urmă la Queretaro. Dacă va fi recunoscut şi se va afla că nu

e medicul Flores de la mănăstirea La Cruz ci doctorul Hillario din Santa Jaga? Fuga era singura lui salvare. Căuta zadarnic un prilej. Acum însă, când ajunseră în văgăună, crezu că a sosit momentul.

Drumul era îngust. Atât pedestrașii cât și călăreții erau nevoiți să treacă numai câte unul. Falsul Flores privi în juru-i. Nimeni nu se uita la el. Dacă reușea să ajungă la tufe, s-ar putea ascunde în ele și nici un glonț nu l-ar mai putea nimeri. La capătul văgăunii se mai uită o dată în preajmă-i, apoi... ţuşti! sări în stânga.

Stai! strigă cineva după el.

De-abia acum băgară și ceilalți de seamă fuga lui. Îl văzură alergând în salturi mari spre tufiș. Zece, douăzeci de împuşcături răsunară în același timp după el, dar nici una nu-l nimeri.

Pătrunse în tufiș. Bucuria lui fu așa de mare încât scoase un chiot de biruință.

Se bucurase însă prea curând. Unul singur din toţi nu-l slăbise un moment din ochi, Kurt Unger. Călărea calm în spatele lui şi când ajunseră la capătul văgăunii se apropiase şi mai mult, fără ca Hillario să bage de seamă. Când îl văzuse acum pierind în tufiş dădu pinteni calului, urcă râpa şi merse o bucată de drum pe marginea ei până înţelese că trecuse de locul unde dispăruse fugarul.

Se opri, descălecă, își legă calul de un copac, se lăsă binișor la vale și se ghemui la pământ. N-așteptă mult. Auzi crengile trosnind și un gâfâit de om. Câteva clipe numai și tufele se dădură la o parte, iar din ele apăru doctorul. Câțiva pași îl despărțeau de pădure. Dacă reușea să dispară pe sub copaci nu mai avea de ce să se teamă, era ca și scăpat.

Kurt se ridică în picioare și-l întâmpină cu un zâmbet ironic:

— Bună dimineața, senior. Unde te duci așa grăbit? zise el râzând.

Hillario rămase un moment ca împietrit, privindu-l cu ochii holbaţi. Îl ştia pe Kurt în urmă şi i se părea ceva cu totul imposibil să-l vadă acum răsărind, ca din pământ, în faţa lui.

- Afurisitule! mormăi el, în sfârșit și încercă să urce povârnișul.
- Stai, ori trag! strigă tânărul îndreptând revolverul spre el.
- Trage, câine! scrâșni Flores/Hillario și se cățără de zor, sperând că glonțul va da greș.

Peste câteva momente va fi sus.

Kurt se răzgândi. Poate că era mai bine să-l lase în viață. Într-o clipită își desfăcu lasoul din jurul mijlocului și în cealaltă parte făcuse un laţ din el. Îl învârti deasupra capului: un şuierat în aer și laţul se lăsă în jos.

— Fir-ar... mormăi doctorul.

Tocmai ajunsese deasupra povârnișului și se credea scăpat, când își simți brațele prinse în laț și cu o smucitură puternică rostogolit iar în râpă. I se părea că a căzut din rai de-a dreptul în iad.

Închise ochii. Când îi deschise se afla jos, legat de mâini și de picioare.

- Ei, senior Flores, cum ţi s-a părut rostogolirea? îl întrebă Kurt râzând.
- Să te ia dracu'! răspunse Hillario înfuriat. Pentru ce nu m-ai lăsat să fug?
- Pentru că ești un spion și cu spionii trebuie să fim fără milă.
- Dacă aş şti că nu s-a observat prinderea mea, zise Hillario stăpânindu-şi mânia, ţi-aş face o propunere care poate că ţi-ar conveni.
 - S-auzim.
 - Dezleagă-mă mai întâi, pe urmă îţi spun.
- Nu se poate, dragul meu. S-ar putea întâmpla să trebuiască să te prind iar cu arcanul și m-ar durea sufletul să te chinuiesc din nou.

- Mă iei în râs? Nici nu-ţi închipui dumneata ce bogat te pot face eu dacă mă laşi liber.
 - Libertatea dumitale nu preţuieşte un gologan.
- Te înșeli. Lasă-mă să fug și-ți dau cinci mii de dolari. Am bani mulți, foarte mulți...
 - Aşa? Atunci poţi da şi mai mult.
 - Bine, atunci îţi ofer zece mii.
 - Zău? Pesemne că ai mare trebuință de libertate.
- Ai ghicit! Am acasă câțiva bolnavi grav care vor muri dacă nu sunt acolo să le dau ajutor la timp.
- Îmi pare foarte rău de bolnavi, dar nu şi de medic. Mă tem că n-o să facem târgul. Haidem, senior!

Cu aceste cuvinte tânărul îl ridică pe prizonier ca să-l urce pe cal.

- Cincisprezece mii! strigă el.
- Aş!
- Douăzeci!
- Nu-mi mai bate capul degeaba. N-am eu trebuință de banii dumitale, zise Kurt și-l așeză în șa în fața lui.
- Atunci îndură-te din milă... se rugă bătrânul eu disperare. Îți dau treizeci de mii de dolari... O avere!

Tânărul dădu pinteni calului.

— Fă bine şi încetează! se răsti el supărat, dacă nu vrei să-ţi vâr un căluş în gură; cu cât îmi oferi mai mult, cu atât devii mai suspect. Trebuie să fie motive puternice ca să vrei să scapi, motive pe care trebuie să le aflu în cele din urmă.

Falsul Flores nu mai zise nimic. În curând ajunseră aproape de tabără. Bătrânul părea că s-a resemnat. Îl dădură jos de pe cal ca să facă restul drumului în rând cu ceilalți prizonieri, care îl înghionteau de necaz pe înfundate. Rezultatul încercării lui de-a fugi fu că îl închiseră, pe când pe ceilalți îi lăsară în tabără, unde li se uşura pe cât era posibil situația.

Generalul Hernano era foarte mulţumit de succesul obţinut.

La auzul numelui falsului Flores, dădu ordin să se facă imediat cercetări amănunțite asupra acestei persoane.

După ce fu felicitat de toţi, Kurt Unger tocmai se pregătea să plece, când văzu un călăreţ venind în goana calului spre tabără. Îl recunoscu de departe. Era doctorul Sternau.

- Dumneata aici? strigă Unger când îl văzu. Ce surpriză!
- Pe tine te căutam, dragul meu. Am profitat de faptul că lucrurile s-au potolit de câtva timp și veneam să te văd. Mi s-a spus că te afli la Escobedo, dar că te vei întoarce chiar în seara aceea. Văzând însă că nu mai vii, am plecat după tine.
- Ca să-mi faci o mare bucurie, răspunse tânărul, fericit.
- Bucurie împărtășită, dragul meu. Dar ia spune-mi, unde ai fost până acum?
- Am trecut printr-o întâmplare ciudată, care s-a sfârşit, din fericire, cu bine. Nu vrei să descaleci și să stăm niţel de vorbă? Sper că se va găsi un locșor în tabăra lui Hernano unde să nu ne deranjeze nimeni și să putem bea în linişte un pahar cu vin.

Găsiră ce le trebuia și Kurt începu să povestească. Sternau îl ascultă cu atenție și zise după ce sfârși:

- Curios! Cunoști tu bine situația actuală a mănăstirii La Cruz?
 - Nu.
- Atunci cei de la cartierul general sunt mai bine informați. Foștii locatari au fost evacuați și pe cât știu nu se află acum nici un medic acolo. N-ai vrea să mi-l descrii și mie pe acest doctor Flores?

— Cu plăcere!

Din ce vorbea Kurt, din ce-l asculta mai cu atenție Sternau. Când tânărul isprăvi, doctorul sări drept în picioare.

- Nici nu bănuiești cine e persoana pe care ai reușit s-o prinzi. Trebuie să fie bătrânul Hillario. Ai intrare liberă în închisoare?
 - Da.
- Atunci să mergem imediat la el. Eu o să te las pe tine să intri întâi, apoi vin și eu. Vreau să-i rezerv o surpriză.
- Bine. Vai de el dacă e cine spui! Mă duc pe urmă la general să-l vestesc.

Plecară imediat la închisoare. Aceasta era beciul unei case singuratice, rămasă acolo din vremuri vechi. Era o clădire masivă, cu zidurile groase de peste o jumătate de metru și cu gratii de fier la ferestre. Soldatul pus de pază îl recunoscu imediat pe Kurt și-l lăsă să intre. Ușa rămase întredeschisă, ca să poată auzi Sternau ce se vorbește înăuntru.

- Dumneata la mine? mormăi prizonierul când îl văzu pe tânăr intrând și se sculă de jos.
- După cum vezi, răspunse Kurt, cu o privire care îl sperie pe bătrân.
 - Şi ce te aduce, mă rog?
- O să afli îndată. Ți-am spus când mi-ai oferit un preț atât de mare ca să te fac scăpat, că mi-ai trezit bănuieli şi că voi face cercetări în privința dumitale. N-ar fi mai bine să mă scutești de osteneală şi să-mi mărturisești singur pentru care motiv te temi atât să nu fii recunoscut?
- Recunoscut? De cine? Nu mă tem de nimeni. Cine-l cunoaște pe doctorul Flores nu poate decât să depună favorabil pentru mine.
- Hm! Cereai cu atâta stăruință să fii liber nu pentru că ai bolnavi de îngrijit, ci prizonieri de supravegheat. De pildă unul Gasparino Cortejo, pe urmă altul care-și zice Henrico Landola...

Hillario se văzu descoperit. I se păru că l-a izbit cineva cu o măciucă în cap. Totuși ticălosul reuși să se stăpânească.

- Nu știu despre cine vorbești, zise el cu o nepăsare bine jucată.
- Atunci poate că-l cunoști mai bine pe Pablo Cortejo și pe fata lui, Josefa?
- Numele acestora le-am mai auzit într-adevăr. Orice mexican știe rolul ridicol pe care l-au jucat ei în politica tării.
- Rolul pe care-l joacă ei acum închişi în subterana mănăstirii della Barbara din Santa Jaga nu mai e ridicol, ci tragic.

Kurt vorbea tărăgănat, lăsând cuvintele să cadă ca picăturile de apă, una după alta. Bătrânul se îngălbeni ca un mort. Glasul îi tremura când întrebă bolborosind:

- Ce vrei să spui? Nu te-nțeleg... nu știu despre cine vorbești...
- Zău? Atunci o să-ţi mai spun încă vreo câţiva. De pildă contele Fernando de Rodriganda y Sevilla. Îl cunoşti?
 - Nu... răspunse Hillario și genunchii îi tremurau.
- Mariano, Unger, micul André... Sau poate că-l cunoști pe Inimă-de-urs, pe Ucigătorul-de-bivoli...?
 - Nici pe ei.
 - Dar pe Sternau nu se poate să nu-l cunoști.

Hillario se rezemă de perete ca să nu cadă.

Totuşi putu bolborosi:

- N-am... n-am auzit... încă niciodată numele... numele ăsta...
- Toţi aceştia stăteau legaţi într-o altă subterană, păziţi de Manfredo, nepotul dumitale. Am reuşit să-i eliberez şi acum sunt toţi liberi.
 - Ce... ce...? răcni bătrânul.
- Şi l-am închis în locul lor pe Manfredo, care îşi aşteaptă pedeapsa, pe care o vei împărtăși cu el.

Hillario îl privi înlemnit. Când se petrecuseră toate acestea? Şi unde erați soldații din mănăstire?

Explicația veni imediat.

— Şi celelalte maşinaţiuni ale dumitale au fost descoperite, urmă Kurt. Aliatul dumitale, care te-a trimis la Queretaro, a fost prins şi spânzurat. Seniorita Emilia şi micul André au fost salvaţi de mine. Şi ce e mai important: asasinatul în masă de la del Erina, plănuit de dumneata, a fost zădărnicit. Nimeni n-a băut din cazanul în care aruncaseşi otrava.

Era mai mult decât putea îndura bătrânul. Ochii lui priveau sticlos, ca ai unui mort. Auzea nume și fapte pe care le credea tăinuite pe veci. Se simțea pierdut; încercă totuși să tăgăduiască; deși limba i se împleticea în gură:

- Nu... în... înțeleg... ni... mic...
- Nu, nemernicule! tună un glas la ușă și statura voinică a lui Sternau apăru în prag.

Hillario îl zări. Bătu aerul cu mâinile.

— Ster... Ster... Ster...

Vru să pronunțe numele, dar nu-l putu spune până la sfârșit. Glasul i se stinse într-un horcăit. Se clătină câtva timp pe picioare, pe urmă se prăbuși grămadă la pământ cu spume la gură.

Kurt întoarse capul, dar Sternau se lăsă în genunchi şi zise după ce-l examină:

- Pe acesta nu-l vom mai judeca noi, l-a judecat Cel-de-Sus.
 - E mort?
 - Nu încă.
 - Mai poate fi judecat?
- Nu. Va muri încetul cu încetul în chinuri cumplite.
 După cum văd în privirea lui, mintea i-a rămas perfect lucidă.
 - Ce grozăvie!
- Eu rămân lângă el, deși nu cred că o să mai poată vorbi.
 - Aude ce spunem noi acum?
 - Cu siguranță. Nu vezi spaima din ochii lui?

- Ba da. Dumnezeu nu lasă nimic nepedepsit. Dacă moare, rămân o mulțime de crime de-ale lui nedescoperite.
- De asta nu mă tem. Avem destui martori și dovezi. Din gura lui Hillario nu vor mai ieși decât cuvinte neînțelese, dar cu timpul nu va mai fi în stare nici atât. Conștient de tot ce se petrece cu el și în jurul lui, se va stinge încetul cu încetul, dându-și seama că moare.

Îl chemară pe paznic și-i spuseră ce s-a întâmplat. Peste puţin, păcătoasa zdreanţă omenească a celui care fusese doctorul Hillario fu transportată la infirmeria taberei.

Sternau se duse apoi să raporteze generalului Hernano cele petrecute, în vreme ce Kurt încălecă și plecă la postul său, pe care-l părăsise din ajun și unde era poate nevoie de prezența lui.

17. Ziua de 19 iunie

În drum, Kurt se întâlni cu o doamnă voalată care călărea pe un catâr, cu un servitor după ea şi escortată de câţiva cavalerişti. Deoarece calul lui mergea mai repede ca al acestora îi ajunse repede din urmă.

Ca om politicos ce era, își scoase pălăria și salută când trecu pe lângă ea. Mare îi fu mirarea când o auzi pe doamnă zicând:

Oare nu mă-nşel? Dumneata aici, domnule căpitan?
 Deoarece cuvintele acestea îi fuseseră adresate în limba germană, răspunse şi el în aceeaşi limbă.

- A, am onoarea să vorbesc cu o doamnă germană?
- Da. Nu-i așa că ești căpitanul Kurt Unger, din armata germană?
 - Da. De unde mă cunoașteți dumneavoastră?
- Ne-am văzut la Viena și la Darmstadt, la curtea Marelui Principe. Sper că-ți mai aduci aminte de mine.

Cu aceste cuvinte, doamna își ridică voalul și tânărul văzu cu surprindere un chip pe care-l cunoștea.

- Cum, sunteți aici, stimată doamnă? Ați avut curajul să ieșiți afară din oraș?
 - Stiai că mă aflu în Queretaro?
- Știam numai că sunteți devotată soțului, pe cât e el de devotat împăratului. Am urmărit cu viu interes soarta dumneavoastră.
- Mulţumesc şi uite mâna mea. Dar ce vânt te aduce în Mexic?

Kurt duse la buze mâna care i se întindea. Era prințesa Salm, măritată cu prințul Salm, aghiotantul lui Maximilian și omul care a împărtășit până la sfârșit soarta tragică a împăratului său.

 Vă aduceți poate aminte, stimată doamnă, că am discutat odată, pe când vă aflați în Germania, despre familia Rodriganda.

- Desigur. Şi?
- Din cauza acesteia am fost nevoit să trec Oceanul. Rezultatul, deși a trebuit să-l aștept cam mult, e satisfăcător.
- Mă bucur. Şi ce cauţi acum în lagărul duşman? Pari să fii bine cunoscut și chiar respectat.
 - Ce caut? răspunse el zâmbind. Asediez Queretaro.
- Cum și dumneata? zise ea tot zâmbind, crezând că tânărul glumește.
 - Da și eu. Sunt atașat la lucrările de asediu.
 - Serios?
 - Foarte serios.

Expresia feței ei se schimbă.

- Nu se poate!
- Nu numai că se poate, dar e chiar adevărat. M-am pus singur la dispoziția lui Juarez și a lui Escobedo.
- Dumneata, un neutru? se minună ea jumătate în glumă, jumătate în serios.
- Sunt sigur că mă veți ierta, doamnă. Îmi dați voie să vă încredințez un secret?
 - Fii sigur că n-o să-l trădez.
- Ba trebuie și vă rog să-l trădați, dar numai la două persoane.
 - Şi care sunt acele persoane.
 - Împăratul şi soţul dumneavoastră.
 - Nu înțeleg...
- Totuși e ușor de-nțeles. Din nenorocire, insistențele mele de până acum au fost zadarnice.
 - Ca și ale noastre. Vin tocmai de la Juarez.
- De la Juarez? Mă interesează extraordinar de mult ceea ce-mi spuneți.
 - M-a primit și am putut vorbi cu el.
 - În misiune?

Prințesa se uită atent în jurul ei, apoi zise:

- La drept vorbind, inima mi-a dictat să mă duc la zapotec, dar fiindcă te cunosc, îţi pot spune confidenţial că mi s-a dat şi o misiune din partea unei persoane pe care nu cred că e nevoie s-o mai numesc. M-am adresat lui Escobedo să-mi dea o escortă, aşa că am putut ajunge până la Juarez.
 - Şi?
 - Din nenorocire mă întorc fără nici o speranță.

Ochii prințesei înotau în lacrimi.

— Doamne, urmă ea, ce om fără inimă!...

Kurt clătină din cap.

- Vă înşelaţi, doamnă. În aparenţă pare să fie un om aspru şi neînduplecat, dar în pieptul lui bate o inimă simţitoare şi miloasă.
- Nu, nu, nu poate să fie cum zici. M-a ascultat cu răceală și nepăsare, pe urmă m-a lăsat să plec.
- Cu răceală și nepăsare? Credeţi? Vroia numai să pară astfel. E indian și un indian nu-și manifestă simţămintele decât rareori faţă de un bărbat și niciodată faţă de o femeie.
- Dacă e simțitor într-adevăr, atunci trebuia să-mi asculte rugămintea.
 - Şi ce i-aţi cerut?
- Viaţa împăratului. Răspunsul a fost aspru, nepoliticos, aproape grosolan. Zicea că împăratul a dispus singur de viaţa lui şi că el, preşedintele, nu mai poate face nimic, că e o imprudenţă din partea mea să-i cer un astfel de lucru şi că speră să nu i se mai facă din partea nimănui, o astfel de rugăminte. Nu-i o josnicie, chiar o insultă ce mi-a spus?
 - Nu găsesc.
- Cum, nici dumneata n-ai inimă, suflet, de vorbeşti aşa?
- Nu e vorba de mine, ci de zapotec şi înţeleg că n-a spus decât adevărul.
 - Atunci nu-l mai înțeleg pe împărat...

- Să vă spun ceva. Juarez a avut dreptate când v-a spus că împăratul și-a hotărât singur soarta. Juarez a vrut să-l salveze; mai mult încă, a trimis la el diferite persoane cu însărcinarea să-l salveze. Eu însumi am fost una din aceste persoane. Președintele mi-a dat o legitimație ca să pot trece printre posturile republicane, amenințând cu moartea pe cine nu va lua în seamă ordinul lui.
- Doamne, dacă mi-ar spune-o altul nici nu l-aş crede! Şi ai ajuns până la împărat?
- Da. Acum câteva zile. N-am obţinut însă nici un rezultat. Împăratul a citit ordinul de trecere al lui Juarez, dar mi l-a dat îndărăt şi mi-a spus să plec.
 - Nici asta n-o înțeleg...
- Într-o oarecare privință, nici eu. Adică m-am mulţumit că n-am fost declarat "propagandist republican" și împușcat de imperiali.
 - Nu ţi se pare că exagerezi?
- Nicidecum. O altă persoană care se afla de mai multă vreme în apropierea împăratului, trimisă anume de Juarez ca să stăruiască pentru salvarea lui...
 - Cine e această persoană?
- Iertaţi-mă, doamnă, dar nu sunt îndreptăţit să vă spun numele. Această persoană a reuşit să câştige încrederea generalului Mejia...
 - Mejia e devotat şi curajos.
- Şi-au dat amândoi toată osteneala să-l convingă pe împărat; degeaba. Miramon, pe care toţi îl ştim un trădător, a împiedicat încercarea de salvare. Are de partea lui o Asociaţie secretă care nu urmăreşte alt scop decât să hotărască pe împărat să rămână în ţară până ce nu va mai fi nici o posibilitate de plecare. Moartea lui va fi atribuită lui Juarez, arătându-l apoi pe preşedinte ca pe un asasin al împăratului, lucrând astfel la răsturnarea lui.

Kurt povesti prințesei pe scurt evenimentele din ultimele zile.

— Nefericitul nostru Max! şopti ea cu adâncă mâhnire. Voi istorisi totul soţului meu, care va stărui să fie imediat primit de împărat.

Tânărul înălță din umeri.

- Mă tem că va fi de prisos. Vedeţi deci că Juarez a vrut numai binele împăratului care, respingând toate propunerile lui, și-a iscălit singur sentința de moarte.
- Nu știu ce să-ți răspund, dragă căpitane. Parcă mă cuprinde disperarea...
- Juarez i-a întins în diferite rânduri colacul de salvare, dar a fost dispreţuit. Indianul nu era persoana cu care poţi trata, căreia să-i datorezi viaţa. E de demnitatea lui ca preşedinte să mai încerce încă o dată, acum, când nici nu mai poate fi vorba de salvare?
- Recunosc că nu. Ca om însă trebuie să se îngrozească la gândul că se poate vărsa sângele unui cap încoronat. Şi totuşi m-a respins.
- Acum. Să revenim la ceea ce ați numit dumneavoastră mojicia lui. Spuneți-mi, vă rog, dacă putea face fățiş ceea ce a făcut până acum pentru împărat?
 - De ce nu?
- Şi-ar fi atras ura partizanilor săi. Toată considerația de care se bucura ca președinte și om politic s-ar fi năruit într-o clipă. Vă mirați, da? Şi totuși așa e. Sunt convins că președintele e și acum dispus să contribuie la salvarea vieții împăratului.
- Da? exclamă ea cu bucurie. Așadar mai e vreo sperantă?
- Dacă trebuia s-o tăinuiască la început, cu atât mai mult acum. După ce republicanii vor fi siguri că-l au pe împărat în mână, vor căuta să-l ţină cu orice preţ. Numai prin şiretenie le poate scăpa.
 - Aşa cred şi eu.
- Paşii pe care-i va face Juarez în această direcţie trebuie ţinuţi în mare secret. Nimeni să nu bănuiască nici pe departe că preşedintele nutreşte un astfel de gând.

— Recunosc, nu înțeleg însă ce urmărești cu explicația aceasta amănunțită.

Kurt făcu un gest cu mâna și urmă:

- Iar dumneavoastră vă duceți în văzul tuturor să-i cereți să cruțe viața împăratului? În văzul și auzul tuturor care nu așteaptă decât s-audă și să vadă ca să-l condamne.
 - Doamne, acum înțeleg eu ce vroiai să spui!
- Vă întreb atunci: Are sau nu dreptul Juarez să vă considere imprudentă?
 - O, mai mult decât atât!
- Chiar faptul că a pronunțat acest cuvânt înseamnă că dorește prudență, deci îl preocupă gândul pe care vroiați să i-l sugerați.
- Domnule căpitan, murmură prințesa apucându-i mâna, dumneata îmi prezinți lucrurile într-o lumină pentru care n-am cuvinte să-ți mulțumesc.
- Am vrut numai să demonstrez că Juarez nu a fost necuviincios faţă de dumneavoastră, ci a căutat pe o cale diplomatică să vă asigure că va face tot ce-i va sta în putinţă să vă împlinească dorinţa.

Printesa se mai înveseli.

- Mi-ai dat o lecție la care nu m-așteptam, zise ea. Te știam un ofițer capabil, dar văd că poți fi și un foarte bun diplomat.
- Mă copleşiţi, doamnă! zise Kurt râzând. Să revenim însă la subiectul convorbirii noastre. Va pot da chiar dovada că judec răspunsul pe care l-aţi avut de la Juarez în adevăratul lui înţeles. Vă spuneam adineauri că-l asediez pe împărat numai ca să-l scap. Juarez ştie foarte bine că Mexicul nu mă priveşte întru nimic, că mi-e perfect egal dacă ţara aceasta e stăpânită de un monarh sau de un preşedinte. Ştie de asemenea că nu entuziasmul pentru republică mă îndeamnă să stau aici, la porţile Oueretaro-ului şi să lucrez la facerea unei spărturi în zidurile orașului.
 - Vrei să spui că-ți cunoaște intențiile și le aprobă?

- Cu siguranță! Altminteri nu mi-ar procura el singur toate înlesnirile.
 - Ţi-a spus-o pe faţă?
 - Pe faţă nu, dar m-a lăsat să înţeleg.
- Aşadar, crezi că mai e vreo speranţă de scăpare pentru împărat?
- Da, deși salvarea lui ar fi ceva foarte greu; el nu poate fi salvat decât dacă vrea să fie salvat. Până acum însă n-a vrut.
 - Trebuie convins.
- Ceea ce s-ar putea face numai în cazul când ar putea fi sustras influențelor unor persoane care nu urmăresc decât pierzania lui. Pentru aceasta timpul e scurt, de aceea se cere să procedați cu mare iuțeală. Mijloacele vi le-am dat în mână.
- Îţi sunt foarte recunoscătoare şi voi căuta să mă servesc de ele fără zăbavă. Pot să-i vorbesc despre dumneata?
- Da. Asiguraţi-l, vă rog, de tot devotamentul meu şi rugaţi-l cu insistenţă să m-asculte când mă va vedea iar în faţa lui.
 - Si anume...?
 - Când Queretaro va fi luat cu asalt.
 - E groaznic! Crezi că orașul va cădea?
- Peste câteva zile. Voi fi fericit să-l văd în haine civile și dezarmat. Să urmeze întocmai semnul pe care i-l voi face și sper să-l pot salva. Acum să ne despărţim, doamnă.
 - Nu doreşti să mă însoţeşti?
- Nu. Vă rog să mă iertaţi, dar se ştie pentru ce v-aţi dus la Juarez şi dacă ne vor vedea împreună s-ar putea să fiu suspectat, ceea ce nu trebuie. Mai mult încă, voi face un ocol.

Se despărţiră cu o strângere de mână cordială şi prinţesa duse cu sine o speranţă pe care o pierduse după plecarea ei de la Juarez.

Trecură câteva zile. Veni ziua de 14 mai. Kurt fu chemat la generalul Velez, cu care avu o lungă convorbire. După ce se sfârși întrevederea, tânărul se întoarse mai grav ca oricând în cortul său.

Îl găsi pe micul André, care-l aștepta.

— Ce s-a întâmplat domnule căpitan, ce e fața asta gravă la dumneata?

Kurt nu răspunse și se plimbă câtva timp îngândurat, cu pași mari, prin strâmta încăpere. Se opri apoi în fața lui André.

- Unde e Sternau? îl întrebă el.
- În lagărul lui Escobedo.
- Pune șeile pe cai, trebuie să ne ducem imediat acolo.
- Pentru ce?
- Nu mai întreba.

Peste zece minute zburau în galop spre cartierul generalului-comandant. André avusese dreptate; îl găsiră pe Sternau chiar în locuința lui. Fu întrucâtva mirat când îi văzu intrând înfierbântați de drum.

- Ce s-a întâmplat? întrebă el. Trebuie să se fi petrecut ceva grav ca să veniţi după mine.
- Într-adevăr, răspunse Kurt. Putem vorbi fără să fim deranjați?
 - Da. Dar de ce?
 - Pentru ca am să-ți comunic ceva foarte important.
 - Bine. Şedeţi.

Sternau încuie ușa, le oferi câte o ţigară, își aprinse și el una și așteptă în felul lui liniștit comunicarea.

— Ceea ce am să-ţi spun, începu Kurt, trebuie să rămână între noi. La noapte Queretaro va fi în mâinile noastre.

André sări drept în picioare.

- Zău? În sfârșit! N-ai idee ce bine-mi pare...
- Vor să dea asaltul definitiv? întrebă Sternau. Escobedo nu mi-a spus nimic despre asta.
- Nu e vorba de un asalt, orașul va cădea prin trădare.
 Colonelul Lopez va preda lui Velez cheia uneia din porțile

orașului. Îți spun asta pentru că am nevoie de tine pentru îndeplinirea unei misiuni foarte grele. Vreau să-l scap pe împărat.

Sternau clătină încet capul și zise zâmbind:

- Crezi că e cu putinţă?
- În anumite împrejurări, chiar foarte lesne, înainte de miezul nopții portița va fi deschisă. Velez se strecoară înăuntru cu două sute de oameni și...
- A, îl întrerupse Sternau, mare pişicher! Vrea să se convingă mai întâi dacă nu i s-a întins o cursă.
- Așa e. Are încredere în mine și mi-a încredințat comanda unei unități din aceste două sute. Se va duce imediat la împărat ca să-l aresteze, dar sper să i-o iau eu înainte. Împăratul a fost înștiințat de mine să fie în haine civile și...
 - Prin prințesa Salm, probabil.
 - De unde știi?
- Că ai vorbit cu ea când se întorcea de la Juarez? După cum vezi, știu mai mult decât bănuiești tu.
- Ai ghicit. La poartă rămâne numai un soldat de santinelă. Dacă se ivește ceva neprevăzut, Velez va trimite după ajutoare. Din momentul când vom pătrunde în fortul La Cruz, până la sosirea ajutoarelor, voi avea destulă vreme să-l scot pe împărat pe ascuns afară din fort.
 - Şi santinela?
 - Nu contează.
- Dacă se va observa că împăratul a dispărut și se va afla că ai ieșit tu pe poartă cu un civil, bănuielile vor cădea imediat asupra ta.
- Există destule pretexte ca să îndepărtez santinela pentru câteva momente.
 - Bine, să zicem. Şi pe urmă unde-l duci pe împărat?
 - Mai întâi la mine în cort, unde-l va aștepta André.
- Eu? Să-l salvez eu pe împărat? întrebă acesta entuziasmat.

- Da. Eu trebuie, firește, să mă întorc în fort. Dumneata îl scoți tiptil din tabără și mă aștepți la locul pe care-l vom hotărî dinainte.
 - Locul e hotărât de pe acum, zise Sternau zâmbind.
 - Care e?
 - Aici, în locuinţa mea.
- Mult prea primejdios. Să-l aduc pe împăratul fugar chiar în cartierul general al lui Escobedo?
- În unele împrejurări ești mai sigur în cușca leului decât aiurea. Tu îngrijește-te de o travestire pentru el și André îl aduce călare aici.
 - Bine, bine, dar nu poate rămâne multă vreme...
- Numai cinci minute. Un loc de refugiu a și fost stabilit de mai înainte și oamenii mei așteaptă numai instrucțiunile inele.
 - Ce vrei să spui? Despre ce loc de refugiu vorbești?
- N-ai ghicit încă? Trebuie să fie foarte retras, unde nu i-ar trece nimănui prin gând să-l caute pe împărat și unde poate sta ascuns până ce i se va înlesni calea spre mare. Locul acesta e hacienda del Erina.
 - Da, la hacienda... încuviință André, dând din cap.
- N-am fost încă pe-acolo, zise Kurt, însă cred că o alegere mai nimerită nici că se putea. Dar cine să-l ducă acolo?
 - Eu, răspunse Sternau.
 - Dumneata? Ar fi trebuit atunci să-ți iei un concediu.
- Nu e nevoie. Sunt stăpân pe persoana mea şi pot să plec şi să vin când vreau.
 - Ce-o să zică Juarez?
- O să tacă, ba în sinea lui o să se bucure că nu i-am spus unde mă duc.
 - Cum? Crezi că bănuiește ceva?
- Juarez e mai inteligent decât îţi închipui şi mai bun decât îl crede lumea.
- Dar dacă Velez, Escobedo și ceilalți prind de veste și-i iau urma?

- Îi rămâne împăratului partea neruinată a peșterii comorilor, unde nu-l poate găsi nimeni.
 - Ai și vorbit cu Ucigătorul-de-bivoli despre asta?
- Da. El și Inimă-de-urs îl vor însoți împreună cu mine pe împărat.
 - Ce... Ce spui? N-au luptat și ei împotriva împăratului?
- Atât timp cât a fost împărat. De îndată ce nu mai e decât un simplu om ca și noi și are nevoie de ajutor, suntem datori să-l ajutăm. Sunt hotărâți să-l apere și să lupte pentru el până la ultima picătură de sânge.
- Ce suflete alese! Dar ce se întâmplă cu prizonierii noștri de la Santa Jaga dacă pleci?
- Mă întorc doar. Şi-apoi te poţi bizui fără grijă pe Juarez în privinţa asta.

Planul era pus la cale, rămâneau de discutat acum numai amănuntele, ceea ce făcură; pe urmă Kurt și micul André se întoarseră în tabăra lor.

Această zi atât de importantă pentru Mexic era pe sfârşite. Se înserase. Timpul era atât de plăcut, încât soldații aflați la Queretaro își făcură tabăra pe străzile orașului. Așezară puștile în piramide și stăteau de vorbă pe șoptite.

Împăratul hotărâse pentru a doua zi dimineață un atac împotriva asediatorilor, sperând să aibă mai mult succes decât cu celelalte, care fuseseră toate respinse. Va fi o luptă dârză fără îndoială, de aceea soldații se gândiră că au nevoie de odihnă.

Încetul cu încetul se făcu linişte. Orașul dormea. Numai santinelele vegheau, ocărând în gând că nu le e dat și lor să se odihnească. Maximilian nu-și găsea astâmpăr în apartamentele lui, de aceea coborâse cu prințul Salm, aghiotantul lui, în grădină, fără să fie observat de cineva. Nădăjduia să găsească mai multă odihnă în cortul lui decât între zidurile înăbuşitoare ale mănăstirii. Era miezul nopții. O umbră se strecură prin portița grădinii afară. Se auzi un scârțâit de cheie și poarta se deschise. Lângă ea se afla o

geantă îndesată pe care omul — era colonelul Lopez — o luă, apoi se dădu înapoi în gang, scoase un felinar, îl aprinse şi cercetă conținutul genții. Stinse pe urmă felinarul murmurând:

— Totul e în regulă. Generalul s-a ţinut de cuvânt, sper că o să fie mulţumit de mine.

În vremea asta se făcuse și afară, în tabără, liniște. Nimeni nu bănuia ce se pregătea. În interiorul orașului stătea mereu un regiment pregătit pentru orice eventualitate, deoarece se puteau aștepta oricând la un atac. În lagărul republicanilor însă se aduna în tăcere un detașament de două sute de soldați înarmați până în dinți. Pași ușori se apropiară de cortul lui Kurt, perdeaua fu dată la o parte și un glas înăbușit întrebă:

- Eşti gata, senior?
- Da, generale.
- Atunci haidem.

Se îndreptară amândoi spre grupul celor două sute de soldați și se puseră în fruntea lor. Generalul dădu un ordin și trupa se puse încet și cu băgare de seamă în mișcare.

Cerul sclipea de stele. Ar fi fost mai bine pentru cele ce aveau să urmeze să-și ascundă fața în nori, ca să nu vadă cum trădarea și necredința învinge adesea pe lume credința și devotamentul.

Când ajunseră la portiță o găsiră numai rezemată. Velez o întredeschise puțin și vârî binișor capul în gang.

- Senior, şopti el cu glas scăzut.
- Generale! i se răspunse tot în șoaptă.
- Cum stăm?
- Bine. Toţi dorm, fără să bănuiască nimic.
- Împăratul unde e?
- S-a dus de mult să se culce. De altfel e bine că am ales ora asta. Înainte de-a se lumina de ziuă o să aibă loc un atac.
 - Hm! Nu ne-ar fi convenit defel. Ne conduci?
 - Da.

- O sută de oameni intrară în curtea mănăstirii.
- Şi ceilalţi?
- O să-i împrăștii pe afară.
- Atunci să mergem.

Generalul scoase sabia din teacă, în stânga luă revolverul, pe urmă ceata se strecură înăuntru, cu Lopez și cu generalul în frunte.

Kurt avea numai cincisprezece soldați la dispoziție. Când pătrunse în grădină, le porunci să înconjoare gardul, ca să nu se poată strecura nimeni afară. Când îi văzu plecați se îndreptă binișor spre cort.

Deodată se auzi zăngănit de arme din interiorul mănăstirii. Maximilian se trezi și ieși din cort.

- Ce e?...
- Sst! Tăcere, pentru Dumnezeu! îl întrerupse Kurt în şoaptă, Maiestate!
 - Ei, eu sunt, ce vrei?
 - Să vă salvez. Urmaţi-mă.
 - Să mă salvezi? Cine eşti şi ce s-a întâmplat?
 - Sunt căpitanul Unger și...
 - A, dumneata? Cum ai intrat în mănăstire?
- Velez a pătruns înăuntru prin trădare, cu oamenii săi.
 Vă implor, Maiestate, urmaţi-mă repede.
 - Doamne! Unde?
- Afară la câmp. Calea e încă deschisă, peste un minut poate nu va mai fi.
 - Şi pe urmă?
- Câţiva prieteni stau de veghe. Pe dată ce veţi trece poarta sunteţi în siguranţă.

Maximilian nu răspunse. Cele ce auzea îl doborau. Kurt îl apucă de mână și-i zise rugător și stăruitor:

 Vă rog, pentru Dumnezeu, nu mai zăboviţi o clipă, ca să nu fie pe urmă prea târziu.

Împăratul se reculese.

— Mulţumesc, căpitane. Dacă e vreo posibilitate de scăpare nu mă împotrivesc, dar nu plec fără credinciosul

meu Mejia și acela de colo, zise el arătând spre cort.

- Cine e? întrebă tânărul gâfâind.
- Prințul Salm, aghiotantul meu.
- Bine, fie! Şi Mejia unde e?
- La Cerro de las Campanas.
- Atunci nu poate fi salvat.
- Dacă-i aşa, rămân și eu.

Zăngănitul se auzea acum mai tare. Kurt auzi oameni alergând spre poarta gangului să aducă ajutoare.

- Pentru Dumnezeu, Maiestate, nu mai staţi la îndoială! Peste câteva minute vor fi în grădină şi republicanii pătrund în oraş.
- Nu plec fără Mejia! răspunse cu îndărătnicie împăratul.
- Vă rog, vă implor în numele partizanilor Voştri, în numele a tot ce-aveţi mai scump, în numele patriei Voastre, urmaţi-mă! Eu voi... Ah! Prea târziu, prea târziu! Veniţi, veniţi!

Îl apucă pe împărat de braţ şi-l trase într-o alee de frunziş, urmat de aghiotant. Generalul Velez coborâse cu ceata lui în grădină şi strigă înfuriat:

— Nu e înăuntru... Nu e în mănăstire! Căutaţi-l aici, aici, aici!

De afară se auzea armata venind în pas alergător. Velez intrase în grădină și gangul rămase un moment pustiu. Kurt îl trase pe împărat într-acolo.

— Dumnezeule, pentru fugă e prea târziu... suspină el. Să ieşim repede afară şi la Cerro de las Campanas, Maiestate!

Îl trase pe Maximilian, îl împinse de la spate cu de-a sila împreună cu aghiotantul și ieșiră din grădină, dar aici le ieși înainte o ceată de republicani.

- Staţi! Cine sunteţi şi încotro? strigă conducătorul lor punându-le sabia în piept.
- Ce-ţi veni, Orbejo? răspunse Kurt. Nu vezi că dumnealor sunt nişte cetăţeni paşnici care îşi văd de drum?

— Să-i spui altuia nu mie! Şi-apoi, dumneata cine eşti? Se apropie de tânăr ca să-l vadă mai bine şi-l recunoscu. A, dumneata eşti, senior Unger? Păi atunci se schimbă treaba! Dar ce caută ăștia doi hidalgo aici?

Se întorceau oamenii de la cârciumă și s-au oprit curioși când au auzit gălăgie.

— Aha, au auzit gălăgie! Altă dată să facă bine să stea acasă la ei când aud gălăgie. Hai, lăsaţi-i să treacă!

Republicanii se îndreptară apoi spre grădină.

— Să plecăm repede, repede! îi zorea Kurt, trăgându-l pe împărat după el.

Deodată Maximilian se opri.

- Lasă, zise el cu o linişte admirabilă. Recunosc și eu acum că ar fi trebuit să te ascult. Prințesa Salm mi-a vorbit despre dumneata. N-am vrut să te iau în seamă. Ai vrut să mă salvezi, dar n-ai putut fiindcă destinul a fost mai puternic și a trebuit s-ascult de el. Acum e prea târziu. Lasă-mă să-ți mulțumesc din suflet și du-te cu Dumnezeu. Îi strânse mâna tânărului cu un oftat înăbușit.
- Maiestate, Dumnezeu să vă apere mai bine decât am știut eu să vă apăr... răspunse Kurt izbucnind în plâns.

Împăratul cu aghiotantul său dispărură în întunericul nopții, pe când el rămase nemișcat în loc, ascultând pașii care se îndepărtară tot mai mult. Deodată îl zgâlţâi cineva de umeri.

— Ce stai mă şi te zgâieşti? Hai la biruinţă, n-auzi? Trăiască republica! Trăiască Juarez! Trăiască Escobedo şi Velez al nostru!

Pe Kurt îl cuprinse o furie grozavă. Ridică braţul şi pumnul lui căzu ca un ciocan în capul republicanului şi-l culcă la pământ.

— Na! Satură-te! scrâșni el. Dacă aș putea aș omorî pe toată lumea... Acum să plec, să plec cât mai repede, nu mai am ce căuta aici!

O luă ca un nebun peste câmp și se opri de-abia când se văzu în cortul său.

- În sfârșit! zise micul André când îl văzu. Unde e împăratul?
 - Acolo, răspunse el arătând spre oraș.
 - Cum, n-a reuşit?
 - Ar fi reuşit, dar n-a vrut el.
- N-a vrut? Ce nebunie! Bine domnule căpitan, de ce na vrut?
- Lasă-mă în pace, altminteri te pocnesc acu' cum am pocnit și pe celălalt!

Se întinse în pat şi vârî capul sub pătură fără să-i pese de ce se întâmplă afară. Aşa îl găsi Sternau a doua zi după prânz când veni ca să-l întrebe cum a dat greş lovitura. Aşteptase în zadar şi zadarnic luase toate măsurile pentru a înlesni fuga împăratului.

Când se lumină de ziuă, fortul La Cruz și orașul Queretaro se aflau în stăpânirea lui Escobedo, care alergase mirat auzind că nu fusese nevoie de nici o luptă. Cerro de las Campanas, unde împăratul putuse ajunge fără vreo piedică, nu putuse rezista decât vreo câteva ceasuri.

La ora şapte Maximilian trimise un parlamentar care să trateze capitularea și la opt și-a predat sabia generalului Escobedo.

La o lună, adică la 21 iunie, s-a predat și capitala México generalului Porfirio Diaz, după ce nemernicul comandant general Marquez a fugit pe ascuns din oraș, iar la 27 din aceeași lună trupele președintelui își făceau intrarea triumfală în Veracruz.

Întreaga republică fu reconstituită și lui Juarez i se recunoscu titlul și atribuțiile de președinte.

În ziua de 15 mai, generalul Escobedo trimise ministrului de război al președintelui Juarez, la San Luis Potosi, următorul raport:

"Azi dimineață la ora trei trupele noastre au luat cu asalt fortul La Cruz biruindu-i pe dușmanii lor, iar pe la ora opt Maximilian s-a predat la Cerro de las Campanas, fără nici o împotrivire. Vă rugăm s-aveți bunătatea să trimiteți cetățeanului președinte felicitările mele pentru această victorie a neamului.

General Escobedo"

În acest comunicat nu se aminteşte, bineînţeles, trădarea colonelului Lopez, dar ofiţerii superiori republicani ziceau de câte ori venea vorba despre el: "Astfel de oameni sunt buni numai să te serveşti de ei, pe urmă să le dai un picior..."

Îndată ce se răspândi vestea despre căderea împăratului, toți reprezentanții Puterilor își încordară forțele ca să-l salveze pe prizonier. Juarez însă a rămas surd. Cum ar fi putut el lua în seamă stăruințele lor când aceste Puteri îngăduiseră umilirea lui aprobând ideea imperiului!

Ambasadorul austriac la Washington se adresă Uniunii Statelor Americane cu rugămintea ca aceasta să intervină pentru ca împăratului să i se acorde graţierea. Uniunea interveni; răspunsul zapotecului a fost scurt şi cuprinzător:

"Recunosc că prințul ispășește vina altuia mult mai vinovat ca el. Totuși domnia lui a fost un atentat la neatârnarea poporului meu, de aceea e cu neputință să fie grațiat. Să-l lăsăm noi ca un pion central al unor viitoare mașinațiuni? Ar fi într-adevăr o glorie pentru republică să i se cruțe viața, dar și un pericol, astfel că siguranța statului pretinde executarea lui.

Juarez"

La 21 mai împăratul avu o întrevedere cu Escobedo. Se oferi să abdice, cerând în schimb să fie lăsat să plece împreună cu ofițerii și soldații germani, de asemenea, cu Mejia și cu secretarul său particular. Miramon a fost exclus.

Juarez respinse propunerea. Era de părere că un împărat captiv, fără ţară şi supuşi, nu poate vorbi de abdicare. Şi totuşi încercă şi de data asta să-l salveze aducându-l în faţa unui consiliu de război anume instituit, în loc să lase să fie judecat de tribunalele civile.

Vroia să câștige astfel timp, până ce se vor potoli spiritele. În vremea asta va putea interveni ca împăratul să fie condamnat de către consiliul de război la expulzare și nu la moarte. Şi poate că intențiile lui s-ar fi realizat, dacă însuși omul pe care vroia să-l salveze n-ar fi lucrat chiar el împotrivă.

Acesta scrise o proclamaţie prin care abdica în favoarea bătrânului şi neputinciosului Iturbide şi-i numi pe Parez, Lakunza şi Marquez membrii regenţei: toţi duşmani neîmpăcaţi de-ai lui Juarez.

Se mai făcură și din alte părți intervenții pentru eliberarea lui Maximilian, ceea ce-i îndârji și mai mult pe republicani, așa că Juarez se văzu silit să renunțe la tot ce-ar fi putut întreprinde în favoarea împăratului.

În ziua de 13 iunie începu procesul în faţa consiliului de război. În noaptea de 14 iunie la ora unsprezece se dădu sentinţa. Toţi trei fură condamnaţi la moarte prin decapitare. Singura favoare care li se făcu era preschimbarea executării. În loc să moară pe eşafod li se încuviinţă moartea prin împuşcare.

Împăratul era acuzat de conspirație, în complicitate cu Mejia și Miramon.

Execuţia trebuia să aibă loc a treia zi, dar li se mai acordă un termen de încă trei zile ca să aibă timp să-şi aranjeze afacerile familiale. Răgazul acesta dădu loc la o intervenţie pentru salvarea împăratului. Domnul von Magnus, ambasadorul Prusiei, adresă Preşedintelui Curţii Supreme de Justiţie următoarea scrisoare:

"Excelenței Sale senior Sebastian Lerdo de Tejada

Sosit astăzi în Queretaro, am constatat că prizonierii condamnați în ziua de 14 iunie sunt încă de duminică, 16 c., morți moralicește. Toată lumea va recunoaște acest lucru: condamnații, care își așteptau executarea sentinței pentru ziua aceea, erau distruși cu desăvârșire. Spiritul umanitar al secolului nostru nu poate îngădui să se repete mâine o tortură atât de groaznică. În numele umanității și al onoarei vă conjur să fie grațiați. Vă repet convingerea mea că Maiestatea Sa Regele Prusiei și toate capetele încoronate ale Europei vor fi dispuși să vă garanteze că nici unul din condamnați nu va mai călca vreodată pământul mexican."

Era însă prea târziu. Răspunsul Președintelui Curții a fost următorul:

"Cu regret vă înștiințez că, după cum v-am mai comunicat alaltăieri, președintele republicii nu e de părere, în folosul siguranței statului și al dreptății, să-l grațieze pe Maximilian de Habsburg."

Maximilian ceruse să i se aducă condei și cerneală și scrise în ultima noapte două scrisori: una soției și alta mamei sale, arhiducesa Sofia, în cea dintâi scria:

"Mult iubita mea Charlotta,

Dacă se va milostivi Dumnezeu să te tămăduiești și să poţi citi rândurile mele, vei înţelege toată grozăvia destinului care mă lovește mereu de la plecarea ta în Europa. Ai luat cu tine sufletul și norocul meu. De ce n-am ascultat de glasul tău? Atâtea evenimente, atâtea, vai! Atâtea lovituri au năruit toate speranţele mele, aşa că moartea va însemna pentru mine o eliberare fericită și nu un chin: voi muri glorios ca un soldat, ca un rege înfrânt, dar nu dezonorat.

Suferințele mele sunt cumplite. Dar dacă Dumnezeu îmi va îngădui să mă întâlnesc în curând cu tine, voi binecuvânta mâna Lui divină.

Rămâi cu bine.

Nefericitul tău Max".

Adăugă la scrisoare o buclă din părul său, o sărută și lipi plicul.

Cu totul alta a fost atitudinea celorlalţi doi condamnaţi. Credinciosul Mejia primi sentinţa de moarte cu mult sânge rece. Era indian şi indienii nu se tânguiesc când simt dureri trupeşti sau sufleteşti, cea mai mare glorie pentru ei e să moară pentru prietenul pe care-l stimează şi-l respectă.

Altfel au stat lucrurile cu Miramon. În noaptea trădării se deșteptase speriat și trimisese imediat după Lopez, care veni numaidecât.

— Ce s-a întâmplat, ce e zgomotul ăsta? îl întrebă el.

Lopez înălță cu nepăsare din umeri și răspunse:

- Au intrat republicanii în oraș.
- Cum, l-au luat cu asalt?
- Nu.
- Atunci pe unde-au pătruns înăuntru?
- Nu se știe.
- Cine e în fruntea lor?
- Velez.
- Parcă era vorba pentru mâine seară.
- Nu s-a ţinut de cuvânt, după cum vezi.

Tonul cu care vorbea îl uimi pe general. Începu să bănuiască adevărul.

- Dar faţă de dumneata, da?
- Mai ştii!
- Trădătorule!
- Dumneata ce ești? Să le spun tuturor că m-ai însărcinat să tratez cu Velez? Ai căzut singur în cursa pe

care voiai să o întinzi și vei împărtăși soarta împăratului, pe care l-ai trădat.

Cu aceste cuvinte Lopez ieși râzând batjocoritor din cameră.

Miramon se înarmă repede, dar își dădu imediat seama că orice împotrivire ar fi de prisos. Fu luat prizonier împreună cu Mejia și cu Maximilian.

De atunci, stătea în închisoare posomorât tot timpul și nu scotea un cuvânt.

Fusese un neîmpăcat duşman al lui Juarez, voise să-l răstoarne, simțind totuși că nu are destule forțe să îndeplinească singur o astfel de lovitură. În México a fost cu neputință să găsească un aliat, așa că s-a gândit să-l răstoarne pe Juarez cu ajutorul unui străin, a cărui domnie să dureze cât mai scurt timp. El a fost unul dintre cei care au adus pe arhiducele Maximilian al Austriei ca împărat. Prințul acesta a fost unealta lui Napoleon al III-lea ca și a lui.

De la venirea prinţului în ţară, Miramon s-a declarat făţiş partizanul său, lucrând însă în ascuns pentru binele lui propriu. Convins că imperiul va fi de scurtă durată, pescuia în ape tulburi; dar socotelile lui s-au izbit ele îndărătnicia lui Juarez. Încercase pe toate căile şi cu toate mijloacele să-l înlăture, n-a fost însă chip. Ultima încercare fusese trădarea împăratului, dar căzuse singur în propria lui capcană.

Acum vedea că totul e pierdut. O singură speranță îi mai rămăsese: grațierea împăratului. Dacă-l grația pe el, nici generalii lui n-ar fi fost împuşcați. Ar fi fost în cazul cel mai rău o expulzare, ceea ce i-ar fi dat prilej lui Miramon să-și reînceapă uneltirile împotriva președintelui.

Acesta fusese și motivul pentru care ideea grațierii fusese înlăturată. Nu numai că ar fi existat încontinuu un pretendent la tronul Mexicului, dar ar fi rămas în viață Miramon și partizanii săi, care ar fi adus mereu tulburări și agitații în țară.

Şi acum, Miramon vedea cu ciudă că toate speranțele lui se năruiseră. Nu că l-ar fi chinuit remuşcările, ci furia și ura împotriva lui Lopez, care-l trădase, îi clocotea în piept. Ca să se răzbune împotriva lui, Miramon trimise după unul din judecătorii de instrucție și-i destăinui fapta colonelului, fără să pomenească de complicitatea lui.

- Pentru care motiv îmi vorbești despre această afacere tenebroasă? îl întrebă judecătorul după ce-l ascultă cu răbdare.
- Ca să spuneți împăratului cine a fost trădătorul, răspunse Miramon.
- La ce i-ar folosi? Nu mai are decât câteva ceasuri de trăit.
 - Să știe cel puțin cine e vinovat de moartea lui.
 - Ştie.
 - A aflat și el despre trădarea lui Lopez?

Judecătorul îl privi neclintit și răspunse rar și apăsat:

— Împăratul știe foarte bine — după cum știm toți — că trupele noastre n-au pătruns în oraș luând cu asalt fortul La Cruz și că Lopez n-a fost altceva decât unealta unui general de-al său.

Miramon se stăpâni și zise cu o liniște prefăcută:

- Asta e ceva nou și mi se pare imposibil. Nu poate să fie decât o născocire de-a lui Lopez ca să-și justifice fapta.
- Te înșeli, senior. Nici nu i-a trecut prin minte lui Lopez să pomenească despre așa ceva, deci nu poate fi vorba de-o justificare.
- Aş vrea să știu și eu numele persoanei a cărei unealtă zici că a fost.
 - Îl cunoști mai bine ca oricine.
 - Eu? sări Miramon eu o mirare bine jucată.
 - Da, fiindcă persoana ești chiar dumneata.
 - Cum îţi vine, domnule... izbucni trădătorul.

Judecătorul îl întrerupse cu un gest.

— Mai bine să nu mai vorbim despre asta.

- Ba, dimpotrivă, ţin să vorbim. Nu vreau să planeze asupra mea o acuzaţie atât de ruşinoasă.
- Acuzație care va rămâne ca o pată pe numele dumitale, zise eu dispreţ judecătorul. Cunoaștem discuţia pe care ai avut-o cu Lopez.
- N-am avut nici o discuţie cu el relativ la afacerea asta. Şi-apoi, aşa să fie, cine putea s-o divulge? Nu cumva însuşi Lopez?
- Nu e atât de prost! O să-ţi dezvălui misterul. Generalul cu care ai intrat în tratative e cunoscut ca om deştept şi foarte şiret...
 - Care general?
- Nu e nevoie să pronunțăm nume. Şi-apoi, îl știi tot așa de bine ca și mine. Acest ofițer știa perfect primejdia la care se expunea. A vrut să se convingă dacă ești de bună-credință și a reușit să câștige de partea lui pe cineva din imediata dumitale apropiere, care era în același timp în foarte bune relații cu Lopez.
 - Cine e ticălosul? întrebă Miramon înfuriat.
- Repet că nu e nevoie să spun nume. Caută printre...
 aghiotanții dumitale.
 - Atunci declar afirmația aceasta o minciună sfruntată.
- Declarația e de prisos. Persoana respectivă te-a supravegheat zi și noapte și a auzit cuvânt cu cuvânt convorbirea.
 - Si totusi e o minciună!
- Protestele dumitale n-au nici o valoare, zise judecătorul cu dispreţ. Se ştie perfect ce s-a petrecut. Când cei trei condamnaţi vor fi la locul de execuţie, Maximilian va fi compătimit, Mejia admirat, iar dumneata... nu mă sili să spun epitetul pe care îl meriţi...

Apoi judecătorul îi întoarse spatele și ieși.

Miramon rămase într-o stare de nedescris.

— Dispreţuit... voi fi dispreţuit, a vrut omul acesta să mă facă să înţeleg, mormăi el. Ah, de-aş fi iar liber! Făpturile

acestea ale zapotecului... le-aș învăța eu nu numai să mă respecte, dar să se și teamă de mine!

Nu era în stare să se pocăiască și nici preotul care veni să-l spovedească nu reuși să-i schimbe sentimentele.

Iată ce zicea, printre altele, un raport american din 30 mai:

"Mâine vor fi probabil condamnați la moarte Maximilian și cei mai distinși generali ai săi".

Se știa deci și în străinătate soarta prizonierilor. Orice stat are latitudinea să acuze și să pedepsească pe toți aceia care caută, prin silnicie sau vicleșug, să contribuie la distrugerea organizației de stat. După acest principiu s-au condus și judecătorii lui Maximilian când l-au condamnat la eșafod, preschimbându-i apoi osânda la moarte prin împușcare. Execuția trebuia să aibă loc în ziua de 19 iunie la Cerro de las Campanas, la sud de orașul Queretaro.

Împăratul desconsiderase salvarea pe care i-o oferise Kurt; se refugiase la Cerro, hotărându-și astfel singur sentința de moarte.

În dimineața execuției domnea în Queretaro o liniște apăsătoare, deși nimeni nu închisese ochii în noaptea aceea.

Mexicanul se scoală de obicei foarte de dimineaţă; străzile orașului erau încă de la ora șase înţesate de mii de oameni. Burghezi, soldaţi, argaţi călări şi pe jos, indieni şi albi, negri, mulatri etc. Oameni de toate neamurile şi în toate porturile, stăteau înghesuiţi în pieţele publice sau cutreierau străzile în tăcere, aşteptând să vadă execuţia unui împărat. În ochii acestor oameni numai pe jumătate civilizaţi nu se citea satisfacţie, chipurile lor grave şi serioase exprimând mila şi compătimirea pe care şi un barbar o simte pentru un nenorocit lovit de soartă. Toţi vorbeau în şoaptă, ca şi când s-ar fi aflat în biserică sau în casa unde a murit cineva.

La ora şapte condamnaţii fură scoşi, din celulele lor, fiecare fu urcat într-o trăsură separată, înconjurată de o escortă puternică. Pe strada principală cele trei trăsuri se întâlniră şi porniră la pas una după alta. Convoiul era însoţit de un escadron de cavalerie şi de o lume imensă care-l conducea pe împărat la locul de execuţie. O muzică militară cânta un marş funebru. În urma fiecărei trăsuri câte patru indieni duceau sicriele, deasupra cărora se aflau crucile ele care urmau să fie legaţi condamnaţii ca să primească gloanţele dătătoare de moarte. Când ajunseră în strada principală, Mejia strigă cu glas răsunător ca să fie auzit de toţi:

— Maiestate, daţi-ne pentru cea din urmă oară o pildă de curajul şi simţămintele Voastre înălţătoare. Noi Vă urmăm la moarte fără nici un regret în suflet!

În momentul acela trecea procesiunea călugărilor franciscani în frunte cu episcopul din México. Doi călugări duceau crucifixul și agheasma, ceilalți purtau făclii aprinse în mână. Pe chipul lui Maximilian era o expresie pe care nimeni care l-a văzut pe împărat trădat și oropsit în ultimele lui momente nu o va putea uita vreodată.

După ce trăsura ieși din oraș, ochii lui mari și frumoși se ațintiră neclintiți spre răsărit unde era patria lui și tot, tot ce lăsase în urmă ca să urmeze un miraj care-l ducea acum în mormânt.

Departe, dincolo de mare, era și falnicul Miramar, acolo nenorocita împărăteasă Charlotta, cu mintea întunecată, rătăcea ziua și noaptea prin încăperile și grădinile palatului fără ca ochii ei să vadă frumusețile care o înconjurau. Un zâmbet dureros îi flutura pe buze. Cu o mână se rezema de pernele trăsurii, iar cu cealaltă își mângâia barba lui mătăsoasă. Când convoiul ajunse la locul de execuție, mulțimea fu respinsă și trupele formară un pătrat, lăsând doar un singur loc de trecere. Escobedo, însărcinat cu execuția, se apropie de cele trei trăsuri și zise condamnaților să coboare.

— *Vamos nos a la libertad!* zise Maximilian privind încă o dată soarele pe care-l vedea pentru cea din urmă oară.

Scoase apoi ceasul din buzunar și apăsă pe un resort. Capacul se deschise și se văzu chipul împărătesei. O sărută, întinse pe urmă ceasul duhovnicului și zise:

— Să predaţi, vă rog, amintirea aceasta soţiei mele în Europa. Dacă va mai putea vreodată să vă înţeleagă, spuneţi-i că am închis ochii cu imaginea ei în minte şi în suflet.

Clopotele băteau jalnic, într-o limbă. În faţa zidului care împrejmuia mănăstirea, condamnaţii se opriră. Li se arătară locurile. Maximilian păşi mândru, cu capul ridicat spre cruce. Mejia de asemenea, dar Miramon şovăia, se clătina pe picioare, ca un om beat. Privirile lui se îndreptau rătăcite în toate părţile, ca şi când ar fi cerut ajutor.

Se citi sentința de moarte, apoi li se îngădui condamnaților să-și spună ultima lor dorință. Miramon bolborosi câteva cuvinte neînțelese. Mejia făcu un gest disprețuitor cu mâna. Împăratul însă făcu un pas înainte și zise, fără ca glasu-i să tremure:

— Mor pentru o cauză dreaptă, pentru libertatea și neatârnarea Mexicului. Fie ca sângele meu să cruţe ţara de orice nenorocire care s-ar putea abate asupra ei!

Cuvintele lui nu găsiră nici un răsunet în sufletele asistenților.

Se formară trei plutoane, compuse din câte cinci soldați și doi sergenți, care se apropiară la trei pași de condamnați.

Împăratul făcu semn subofițerului care comanda plutoanele, scoase un pumn de monede de aur din buzunar și i le dădu zicând:

— Împarte banii aceștia soldaților după moartea mea. Spune-le să țintească drept în piept... în inimă și să nu dea greș.

Împăratul se dădu iar înapoi.

Soldaţii îndreptară armele. Miramon se rezemă de crucea care i se arătă. Maximilian îmbrăţişă pe Mejia. Acesta răspunse la îmbrăţişare murmurând câteva cuvinte pe care nimeni nu le putu înţelege, apoi credinciosul general încrucişă mâinile pe piept aşteptând cu bărbăţie gloanţele ucigătoare.

Episcopul se apropie acum de Maximilian.

— Maiestate, dați prin persoana mea țării și poporului mexican sărutarea de împăcare. Iertați în ultimele momente tot și tuturor.

Împăratul se lăsă îmbrățișat și sărutat. Era prea emoționat. Știa ce vroia să zică episcopul. O luptă lăuntrică se clădea în sufletul său. Pe urmă se liniști și zise cu glas tare:

— Spuneţi-i lui Lopez că-l iert pentru trădarea lui. Mulţi plângeau. Ce va fi simţit Escobedo n-ar fi putut ghici nimeni. Chipul lui era grav şi împietrit parcă. *A la disposicion de usted* — zise acum Maximilian, întorcându-se spre el şi se lipi de stâlpul crucii hotărâtă lui.

Sergentul se uita la Escobedo. Acesta dădu din cap și comandă:

— Adelante [3].

Soldaţii se apropiată. Se văzu o sabie sclipind şi ţevile puştilor se lăsară în jos. Sabia se ridică pentru a doua oară. Împuşcături, tobe, trâmbiţe... apoi o linişte de moarte şi împăratul se prăbuşi cu inima ciuruită de gloanţe, peste crucea de care stătea rezemat. Îl ridicară imediat şi-l întinseră în sicriu.

Miramon se rostogoli în țărână, mort și el. Numai Mejia rămase în picioare, bătând aerul cu mâinile.

Nu-l nimeriseră bine. Unul din subofițeri se apropie de el, îi puse țeava pistolului în dosul urechii și apăsă pe

trăgaci. Glonțul tras atât de aproape îl culcă pe devotatul general la pământ.

— *Libertad y independencia!* răsună până dincolo de cele trei sicrie.

Acesta a fost singurul discurs pronunţat la înmormântarea împăratului și a celor doi generali ai săi de naţiune mexicană.

În ziua de 30 iunie, împăratul Franz Josef al Austriei, care se afla pe atunci la München, primi vestea morții lui Maximilian. În ziarul Wiener Fremdenblatt scria următoarele despre împuşcarea nenorocitului său frate:

"Împăratul Maximilian al Mexicului nu mai e. Din expediția temerară a unui arhiduce curajos și inteligent s-a născut o tragedie pe care imaginația celui mai genial poet n-ar fi putut-o închipui.

Împăratul, pornit să înfăptuiască o operă de civilizație, zace acum ucis de vrăjmașii săi pe câmpiile Mexicului, iar împărăteasa rătăcește nebună prin încăperile castelului din Miramar.

Într-adevăr, istoria a dat viitoarelor generații o problemă din cele mai grele și mai misterioase de dezlegat.

Noi însă zicem: Aşa a murit Maximilian al Austriei. Era demn să moară pentru o cauză mai bună; dovada a dat-o prin atitudinea pe care a avut-o în ultimele zile ale vieţii sale."

18. Ecouri

Juarez era din nou atotstăpânitor în Mexic. Kurt nu fusese de față la execuție. Simțămintele sale nu se puteau împăca de fel cu moartea unui om pe care se trudise atât de mult să-l scape, în timp ce avea loc funebra ceremonie stătea cu micul André în cortul său, cu chipul întunecat și inima strânsă de durere.

Detunăturile puştilor ajunseră până la ei.

- Auzi? Acum i-a... i-a împuşcat... sunt morți! glăsui André sugrumat.
- Maximilian putea fi considerat mort din clipa când n-a vrut să mă asculte, răspunse Kurt.
- Nu mai era într-adevăr nici un mijloc de salvare?
 Poate că ar fi fost chip să-l scoți din închisoare pe furiş.
- Înainte ca Maximilian să fi fost captiv îl puteam scăpa, fără să comit o crimă.
 - Pe urmă s-ar fi numit crimă?
- Desigur şi încă una pe care orice text de lege o pedepseşte foarte aspru: participare la evadarea unui prizonier.
 - Atunci și ceea ce voiai înainte era tot împotriva legii.
- Nu. Era încă liber printre ai săi. De îndată însă ce-a căzut în puterea republicanilor a trebuit să mă ţin deoparte.
 - Hm! Ai dreptate. Ce să-i faci dacă n-a vrut!...
- De aceea nu avem de ce ne face imputări. Aici nu mai avem ce căuta. Am vrut numai să fiu martor la una din cele mai mari tragedii istorice care au existat, acum pot pleca.
 - Ceri concediu sau îți dai demisia?
 - Nici una, nici alta. Nu depind de Escobedo.
 - Şi unde ne ducem?
- La Juarez. Încalecă, te rog şi du-te de-i spune doctorului Sternau să-l găsesc gata când voi veni.

A doua zi dimineața Sternau, Kurt și micul André călăreau însoțiți de cele două căpetenii indiene, spre San Luis Potosi. Când ajunseră la Guanajuato, André se opri.

- Ia uitaţi-vă la calul de colo, îl cunoaşteţi? zise el arătând un cal înşeuat, care stătea legat de un stâlp din faţa unei cârciumi.
- Calul lui Gérard cel oacheş! se miră Sternau. Trebuie să fi tras aici la han. Haidem în cârciumă să vedem.

Dar Gérard îi și văzuse și le ieși înainte. Fusese la Santa Jaga să-i caute, ca să le spună despre fuga lui Landola și Cortejo din mănăstire și moartea lor la Izvorul-diavolului.

Lui Sternau nu-i plăcu defel vestea, deoarece prezenţa lor la proces ar fi fost de mare importanţă; aşa, însă, era de prevăzut că procesul va dura ceva mai mult.

Plecară mai departe împreună cu Gérard și, cum ajunseră la Potosi, Sternau și cu Kurt se duseră la președinte, care îi primi imediat, deși era foarte ocupat.

- Aduceţi o veste tristă? întrebă el cu chipul întristat şi grav.
- Da, aduc ecoul împuşcăturilor care au pus capăt vieții lui Maximilian de Austria, răspunse Kurt îndurerat.
 - Ai fost de faţă la execuţie?
- Nu. La ce bun să văd cu ochii mei o tragedie pe care o vedeam venind?
- Trimisul lui Escobedo a ajuns înaintea dumneavoastră. Mi s-a spus că Maximilian a murit ca un bărbat. Eu am fost adversarul său politic, dar nu și dușmanul lui personal.

Era ca și când ar fi căutat să se dezvinovățească în fața lor, de aceea Sternau îl întrerupse repede:

- Noi o ştim mai bine ca oricine, senior.
- Aşa? exclamă Juarez cu un uşor zâmbet misterios. Atunci m-ați înțeles și v-ați dat osteneala să...
- A fost de prisos. L-a respins şi pe căpitanul Unger ca şi pe mine.

- Credeai deci că ar fi fost cu putință, ca arhiducele... înțelegi ce vreau să spun?...
- Nu numai cu putință, dar și foarte lesne, răspunse tânărul.

Juarez clătină din cap, se apropie de fereastră și privi multă vreme îngândurat afară. Pe urmă se întoarse repede si zise:

— A fost voința lui care l-a dus la moarte. Să-l lăsăm să se odihnească în pace. Dumneavoastră însă vă multumesc că mi-ați înțeles gândul și v-ați dat osteneala să-l puneți în aplicare. Că n-a fost de folos — nu e vina noastră. Lumea mă va judeca pe nedrept; mă cunoașteți mai bine, deși va trebui să nu spuneți nimănui nimic, atâta timp cât voi fi însărcinat să conduc afacerile tării. În vremea aceasta nici un republican nu trebuie să afle ce-am vrut și ce-am făcut. Dar după ce voi pleca de la cârma statului sau voi fi murit, aduceti-vă aminte că a sosit momentul să afle lumea să-mi luptat salvez întreagă cât am adversarul. testamentul meu moral pe care vi-l încredințez când veți părăsi tara care a fost teatrul unei tragedii îngrozitoare, pe care n-am dorit-o si pe care n-am înfăptuit-o eu.

Vorbea cu glas mişcat şi ochii aproape umezi. Cei doi germani îl ascultau, tot atât de mişcaţi şi de gravi.

Urmă o pauză, pe urmă Juarez îi întrebă:

- Probabil că veţi pleca în curând?
- Sperăm. Va trebui însă să mai rămânem câtva timp sub ocrotirea dumneavoastră.
- Mă bucur. Voi face tot ce-mi va fi cu putință. Cred că acum a sosit timpul să ne ocupăm și de afacerea Rodriganda.
 - Cărui magistrat să ne adresăm?
- Mie. Mă însărcinez eu să dau această afacere în mâini bune ca să vi se facă dreptate. Prizonierii se află tot în mănăstirea della Barbara? Aduceţi-i. Să vină şi Maria Hermoyes, bătrânul arendaş Arbellez cu fiică-sa şi indiana Karja.

- Aici la Botosi?
- Nu. Mă duc eu în capitală. Acolo să fie aduși și prizonierii.
 - Veţi face o anchetă oficială?
 - Bineînţeles.
- N-aş fi de părere. Până să sfârşim noi, acuzații care se află în Spania vor prinde de veste și vor căuta să se sustragă justiției.
- Bine zici. Vom proceda deci cât se poate mai discret și voi preveni autoritățile din Spania dând adevăratul motiv, ca să fie cu mare băgare de seamă să nu se afle nimic acolo. Cât îl privește pe așa-zisul conte Alfonso de Rodriganda, să fie ținut sub o severă supraveghere polițienească. Ajunge atât?
 - Da, senior.
- Pentru aducerea prizonierilor de la Santa Jaga vă pun la dispoziție un detașament de soldați. Când vreți să plecați?
- Mâine dimineață. Până atunci caii noștri se vor fi odihnit îndeajuns și apoi mai avem și câte ceva de vorbit cu Săgeata-trăsnetului și Plisc-de-uliu.
- Bine. Avem destul timp ca să dau ordinele trebuincioase.

Sternau și Kurt se duseră să-l caute pe lordul Dryden, a cărui misiune se încheiase.

Se sfătuiră apoi cine să plece la hacienda ca să-i aducă pe Maria Hermoyes, Pedro Arbellez, Emma și Karja. Hotărâră să plece Săgeata-trăsnetului, Gérard și Inimă-deurs.

După ce făcură cu toții o vizită senioritei Emilia, care se afla tot la Potosi plecară a doua zi de dimineață spre del Erina.

Peste puţin timp Juarez, ales în unanimitate președinte al republicii mexicane, își făcu iar intrarea în capitală: fu primit cu un entuziasm de nedescris. Orașul era decorat, se ridicaseră arcuri de triumf și o adevărată grădină de flori ploua peste calul său care pășea falnic, conștient parcă de solemnitatea momentului. Dar încă de-a doua zi entuziasmul se potoli și fiecare aștepta cu îngrijorare ce avea să vină. Cu nepărtinire și dreptate, Juarez se apucă să selecționeze. Cercetă cine fusese amestecat în politica din timpul ocupației franceze și rolul pe care-l jucase în tot acest timp.

Alegea cum s-ar zice, neghina din grâu. Unde era posibil să ierte, ierta; unde vedea însă că indulgența ar fi fost o primejdie pentru binele obștesc, pedepsea cu aprigă duritate.

În curând ordinea domnea în ţară și viaţa își reluă cursul ei normal.

Într-o seară, pe când locuitorii capitalei se lăsau furați de cel dintâi somn, un convoi de călăreți se apropia de oraș dinspre miazănoapte.

Luna lumina ca ziua şi se putea vedea desluşit, un prizonier păzit de soldaţi. Prizonierul era legat în şa; pe doi catâri era aşezată o targă acoperită din care se auzeau mereu gemetele unei femei, ceea ce nu părea să înduioşeze de fel pe însoţitorii ei. Convoiul intră în oraș, trecu prin mai multe străzi şi se opri apoi în faţa unei clădiri impunătoare. Călăreţii descălecară şi unul din ei se apropie de santinelă.

- Președintele nu s-a culcat încă? întrebă el.
- Nu. Lucrează în toate nopțile până spre ziuă, răspunse santinela.
 - Bine. Du-te de mă anuntă. Numele meu e Sternau.
- Sternau? Nu cunosc. Nu e voie s-anunțăm acum pe nimeni. Vino mâine dimineață.
- Când să vin nu e treaba dumitale. Anunță-mă imediat, ai înțeles?

Cuvintele acestea fură spuse cu atâta hotărâre, încât santinela nu mai îndrăzni să spună ceva. Se întoarse aproape îndată și-i zise lui Sternau că președintele îl poftește la el.

Neamţul vru să ceară scuze lui Juarez că-l deranjează, acesta însă îl întrerupse exclamând:

- Ai venit, în sfârşit! De când te aşteptam!
- N-am putut mai devreme, senior. A trebuit s-așteptăm persoanele de la hacienda și în intervalul acesta Josefa Cortejo s-a îmbolnăvit atât de grav încât n-am putut-o transporta la oraș.
 - Şi acum s-a restabilit?
- Nu. După cum știți a fost izbită cu cizma în piept de un argat la del Erina; fiind greșit tratată la început, starea ei s-a agravat în beciurile de la Santa Jaga.
 - Nu se mai poate vindeca?
- Imposibil. Am întrebuințat toate mijloacele de care dispune știința medicală ca să o pot transporta până aici. Suferă însă dureri cumplite. Geme zi și noapte. De îndată ce aceste mijloace își vor pierde efectul, moare.

Juarez dădu din cap îngândurat.

- Însuşi Dumnezeu a pedepsit-o înainte de-a o pedepsi legile omeneşti, zise el. Dar vreo mărturisire ai putut obţine de la arestaţi?
 - Din nenorocire nu.
- M-aşteptam. Criminalii aceştia vor tăgădui cu încăpăţânare până la sfârşit. Noroc că avem în mână scrisoarea pe care a scris-o Josefa de la hacienda del Erina tatălui ei şi care e o dovadă importantă.
- Eu sper totuşi ca Josefa să mărturisească totul în cele din urmă. Avem un puternic aliat în durerile pe care le suferă. Am căutat să i le alin niţel cu mijloacele de care vă vorbeam adineauri. Nu o voi mai face însă, ca să o forţez să mărturisească. Sunt sigur că durerile vor deveni de nesuportat și atunci îndărătnicia ei va fi înfrântă.
- Ca om, mi-e milă de ea, ca jurist însă pot spune că și-a meritat soarta. Senior Sternau, vă rog să fiți oaspetele meu. Palatul e destul de încăpător pentru toți. Pe Corteji voi pune să-i supravegheze cu strășnicie.

Sună și dădu ordinele necesare.

A doua zi începu interogatoriul acuzaților. Cum era de așteptat, Cortejo și demna lui fiică tăgăduiră toate acuzațiile care li se aduceau. Când judecătorul îi puse sub ochi epistola pe care o scrisese cu mulți ani în urmă nepotului său, Cortejo îndrăzni să susțină că e falsificată de dușmanii lui ca să-l piardă.

Nimeni nu fu mai revoltată de minciuna asta a lui decât Karja, sora căpeteniei indiene Ucigătorul-de-bivoli care, după cum știm, luase într-ascuns scrisoarea de la Alfonso, la hacienda del Erina.

Primul interogatoriu n-avu deci nici un rezultat, dar nu trecu mult și se dovedi că prevederile lui Sternau erau întemeiate. Durerile pe care le simțea Josefa deveniseră de neîndurat. Sternau sfătui ca să fie chemat Cortejo la ea în celulă.

Oricât de ticălos era omul acesta, suferințele copilului său îl doborau. Văzu că Josefa nu mai are decât puține ore de trăit, ore de chinuri cumplite, chinuri care erau poate o pedeapsă dumnezeiască pentru păcatele și crimele înfăptuite de ei. Simțea în suflet o deznădejde adâncă și o durere sfâșietoare. Un preot venit s-o împărtășească se folosi de aceste momente ca să-i facă pe cei doi să se spovedească și să-și salveze astfel măcar sufletele lor încărcate de păcate. Josefa, simțind că moare, zise cu glas tremurător că vrea să mărturisească totul; tatăl ei nu mai avu curajul să se împotrivească.

Juarez veni imediat cu alţi câţiva martori; printre altele află şi de existenţa celui de-al doilea testament, pe care don Fernando îl făcuse înaintea duelului şi care fusese ascuns de Pablo Cortejo.

Josefa dezvălui locul unde se afla testamentul, care se găsi într-adevăr ascuns în palatul Rodriganda. Nu mai rămânea acum nici o îndoială de vinovăția acuzaților.

După câteva ore Josefa își dădu sufletul.

A doua zi vecinii palatului Rodriganda, care stătuse pustiu de la plecarea francezilor, văzură că se află în palat mult mai multe persoane decât înainte de-a fi fost locuit de francezi, dar cine erau aceste persoane nu știa nimeni. Trebuia să se țină ascuns faptul că don Fernando — pe care toți îl credeau mort de mult — trăiește, pentru ca zvonul să n-ajungă încă în Spania, înaintea lui.

Erau încă multe de făcut în pripă.

După câtva timp, ieși pe poarta de din dos a palatului o trupă de călăreți, însoțind câteva trăsuri, care luară drumul spre Veracruz.

Nu trecu mult și se zvoni că Pablo Cortejo fusese condamnat la moarte ca agitator și încă pentru alte motive, ba chiar împuşcat în curtea închisorii.

Curând după aceasta muri și doctorul Hillario, în chinuri cumplite.

Aici poate ar fi locul să-i înfățişăm cititorului, pe scurt, care a fost soarta personalităților istorice menționate în cartea noastră.

Benito Juarez a ocupat funcția de președinte al Mexicului până s-a stins din viață, la 18 iulie 1872, în vârstă de 66 ani.

Câţiva ani mai târziu, conducerea ţării i-a revenit celui mai capabil dintre generalii săi, Porfirio Diaz. Acesta a condus cu mână forte Mexicul, atât de tulburat de neîncetatele răscoale. El a deţinut preşedinţia ţării din 1877 până în 1880 şi în perioada 1884-1911. În 1911, la vârsta de 81 de ani, a fost silit să-şi părăsească funcţia şi să se expatrieze. El a murit în exil, la Paris, în 1915, la vârsta de 85 de ani. Urmaşul său, Madero, a fost obligat să facă faţă unor noi lupte îndârjită între partidele politice.

Napoleon al III-lea, împăratul Franței, cel care a avut ultimul cuvânt în tragedia lui Maximilian al Mexicului, și-a pierdut libertatea și coroana la 2 septembrie 1870, la Sedan, unde armata franceză a capitulat, ca urmare a înfrângerii suferite în fața armatei imperiale germane. El a murit în exil, la Chiselhurst, lângă Londra, la 9 ianuarie

1873. Soția sa, împărăteasa Eugenia, a murit la 94 de ani, la 11 iulie 1920, în Spania.

Si viata reprezentantului lui Napoleon în Mexic, generalul Bazaine, a coborât, din înălțimile la care ajunsese la un moment dat, la un nivel deosebit de scăzut. El, cel mai glorios dintre comandanții de oști ai lui Napoleon al IIIlea, care în războiul germano-francez din 1870-1871 avusese, alături de generalul Mac-Mahon, comanda supremă a armatelor franceze, a fost nevoit să se predea inamicului, ca și generalul Mac-Mahon. Acesta din urmă a reuşit să-și refacă cariera, ajungând chiar președinte al Republicii Franceze. Soarta lui Bazaine a fost însă cu totul alta. El a fost dat în judecată pentru înaltă trădare, fiind acuzat de lasitate în fata inamicului și chiar de a se fi lăsat corupt de acesta. A fost condamnat la moarte, dar a reusit, cu ajutorul bogatei sale soții creole, să evadeze, scăpând cu viată, pentru a se sfârși în cele din urmă, la Madrid, la 77 de ani, în sărăcie și dispreţuit de toți.

Soţia lui Maximilian, împărăteasa Charlotta, a murit la 19 ianuarie 1927, la 87 de ani, la castelul Bouchout din Bruxelles, unde şi-a petrecut ultimii ani din viaţă, fără să-şi fi revenit din starea de nebunie, agravată și de moartea tragică a soţului ei.

Locuitorii frumosului castel Rodriganda erau la curent cu toate întâmplările din Mexic. Cu puţin timp înainte fuseseră înştiinţaţi din Spania, prin scrisoarea lui Sternau, că acolo totul era în regulă şi că falsul Alfonso se află, împreună cu mama sa Clarissa, în închisoare. Totodată, notarul unei comune din Pirinei se prezentase în faţa autorităţilor, spunând că doreşte să depună o mărturie importantă. Cu mulţi ani în urmă îl vizitase căpetenia unei cete de bandiţi de prin preajma locului şi-i lăsase un document, într-un plic sigilat, cu menţiunea ca acesta să fie deschis după trecerea unei perioade de timp, în cazul că el nu ar mai apărea pe acolo. După trecerea timpului respectiv şi deoarece căpetenia nu se mai arătase —

cititorul știe din ce cauză — primarul a deschis plicul și a constatat că era vorba de o declarație dată de Gasparino, în care acesta recunoștea răpirea micului conte Alfonso.

Speriat de cele citite în documentul ce-i fusese încredințat, el s-a apucat să se intereseze de întâmplările survenite de-a lungul anilor la Rodriganda. Ceea ce a aflat l-a determinat să se adreseze autorităților și să le aducă la cunoștință tot ce se petrecuse.

La descoperirea adevărului au contribuit și mărturisirile scrise ale cerșetorului Tito Sertano, pe care acesta le încredințase, înainte de a muri, lui Mariano și din care reieșea cu certitudine că acesta din urmă era veritabilul conte de Rodriganda, iar falsul Alfonso un escroc. Astfel că nimic nu mai putea sta în calea recunoașterii lui Mariano de către autoritățile judecătorești competente ca fiu al contelui Manuel.

Constatând evoluția favorabilă, a lucrurilor, Sternau a ajuns la concluzia că în două săptămâni ar putea să pornească acasă, spre Rheinswalden.

Primirea veștii sosirii sale i-a umplut de bucurie pe toți cei prezenți la conac și la Rodriganda.

Don Manuel, Don Fernando și Sir Henry Dryden stăteau laolaltă în jurul unei mese rotunde și discutau cu însuflețire și bucurie epilogul fericit al evenimentelor petrecute în anii din urmă. În fața lor era Rosetta cu soțul ei și Mariano/Alfonso, cu Amy. Alături ședeau sora și mama lui Sternau.

Röschen, Trandafiraşul de pădure, îl întâmpinase cu toată dragostea pe tatăl ei iubit. După puţin timp ea se retrăsese, ca să-i lase singuri pe părinţii ei, care nu se văzuseră atâta amar de vreme. Inima ei era atât de plină, încât nici nu observase intrarea lui Kurt, care, după ce îşi salutase mai întâi mama şi pe căpitanul von Rodenstein, precum şi pe bătrânul Ludwig, se apropiase încet de ea şi o ajunsese din urmă tocmai când ea voia să intre în camera ei.

La vederea noului venit, Röschen nu-şi putu reţine un gest de bucurie şi fericire:

— Kurt, dragul meu Kurt, strigă ea, aruncându-se cu un suspin în braţele acestuia.

Puţin după aceasta, în altă încăpere a conacului, bravul Ludwig Straubenberger discuta cu bătrânul Rodenstein despre ultimele întâmplări, când cineva îl bătu pe umăr. Se întoarse şi văzu lângă el un om mărunt de statură.

— Ludwig Straubenberger, nu mă recunoști? îl întrebă noul venit.

Cel întrebat se uită atent la interlocutorul său, dădu din cap și spuse:

- Cred că am mai văzut această față, dar mă întreb oare unde? Nu-mi aduc aminte.
- Ei, atunci, ca să scurtăm vorba, am să-ți spun eu. Sunt fratele tău, Andreas Straubenberger.

Ludwig rămase înmărmurit de uimire și bucurie.

- Chiar este adevărat? se bâlbâi el.
- Bineînţeles că e adevărat. Plisc-de-uliu mi-a povestit atâta despre tine, că a trebuit să vin să te mai văd odată în viaţă. După asta am să mă întorc în singurătatea savanelor şi pădurilor mele.

Cei doi se îmbrățișară fără să scoată vreun cuvânt.

Abia după ce s-au regăsit cu toţii la o masă festivă, Sternau avu prilejul să le relateze întâmplările prin care trecuseră cei mai mulţi dintre cei prezenţi, despre procesul şi judecata din Spania, care între timp se sfârşise şi prin care Mariano fusese recunoscut oficial ca fiind adevăratul conte Alfonso de Rodriganda y Sevilla. Clarissa fusese condamnată la închisoare pe viaţă. Şi falsul Alfonso trebuia să-şi petreacă restul zilelor după îndărătul gratiilor. La capătul relatării sale, Sternau anunţă logodna fiicei sale, Röschen, cu tânărul ofiţer Kurt Unger.

Impresia, produsă de această din urmă veste a fost de nedescris. Toată lumea striga, se minuna, se bucura, îi felicita pe tineri și pe părinții lor. Cei, doi stăteau îmbrățișați într-un colț al încăperii, fericiți și emoționați, în mijlocul părinților lor.

Zilele de sărbătoare și de veselie durară cât durară, dar în cele din urmă viața își luă cursul obișnuit. Așa că nu ne mai rămâne mult de povestit.

Contele Fernando nu s-a mai întors în Mexic. El își vându toate bunurile de acolo și se stabili cu Manuel în Rodriganda germană. Mariano, tânărul conte, locuia fericit cu sotia sa Amy în Rodriganda spaniolă, dar era adesea oaspetele rudelor sale germane. Devotatul Mindrello a fost răsplătit din belșug pentru devotamentul său față de casa de Rodriganda. El primi postul de administrator castelului, bucurându-se încă multi ani de o viată tihnită și fericită. Bravul Pedro Arbellez, împreună cu fiica sa Emma și ginerele său, gospodăreau hacienda del Erina. La ei se stabilise și micul André, dar nu pentru a se odihni, ci pentru a-și continua, de fapt, viața aventuroasă de vânător, ca unul care inspirase mult prea mult aerul și trăise viața preriei, ca să le mai poată părăsi vreodată. Nici Săgeatatrăsnetului nu putea să uite viata liberă din savană, deși alături de el se afla Emma, iubita lui soție. Adesea prindea un mustang din herghelie și pornea, împreună cu André, în lungi expediții prin sălbăticiile îndepărtate. Mulți ani încă numele de Săgeata-trăsnetului era cunoscut și temut în wigwamurile pieilor-rosii, iar la focurile de tabără ale trapperilor se mai povestea despre faptele sale curajoase. Gérard-cel-oaches trăia împreună cu Resedilla și bătrânul Pirnero în Guadalupe, unde adesea primeau vizita lui Pliscde-uliu și a lui Grandeprise. Ucigătorul-de-bivoli vână încă multă vreme bizoni și urși și își făcea și el adesea apariția la prietenii săi. Inimă-de-urs luase cu el pe Karja, care-i devenise squawă, în locurile de vânătoare și pășunat ale apașilor. Dar și peregrinările sale îi duceau adeseori la vechii săi prieteni.

Sfârșitul volumului 5 și al ciclului: "De pe tron la eșafod".

DE PE TRON LA ESAFOD

Cu volumul de față se încheie serialul "De pe tron la eșafod". În continuare,

"Satan și Iscariotul"

o trilogie fascinantă, având în centrul acțiunii pe îndrăgiții și nemuritorii OLD SHATTERHAND și WINNETOU

cu aventuri proiectate pe fundalul preriei americane, cu criminali odioși, cu prieteni și dușmani din triburile indiene, eroi înlănțulți într-o luptă aprigă, extrem de dură, pentru triumful dreptății și onoarei.

Cuprinsul primului volum:

CAPCANA

Mormonul * Corabia cu emigranți * "R. W." * Hacienda del Arroyo * Pe urmele yumaşllor * O uneitire diabolică * Spre stălpul de tortură * Yuma-shetar * Victoria neînsângerată * Din succes în succes * Măsluitorul * Spre Almadenalto * În calea primejdiel * O răzbunare dreaptă.

- [1] Să murim pentru libertate!
- [2] Sunt la dispoziția dumitale (span.).
- [3] Înainte! (span.).
- Libertate și independență! (span.).